APSTIPRINĀTS
ar VAS “Latvijas dzelzceļš”
Valdes priekšsēdētāja
28.12.2023.
rīkojumu Nr.D-1.14/94-2023

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumi
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 02.10.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./155-2025)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 19.11.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./201-2025)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.11.2026. rīkojumu Nr.D-1.14./152-2026)

1. Termini:

1.1. Infrastruktūra – VAS “Latvijas dzelzceļš” pārvaldījumā esošā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūra;
1.2. ceļš – dzelzceļa sliežu ceļš
1.3. platsliežu dzelzceļš – 1520 mm un 1524 mm platuma dzelzceļš;
1.4. šaursliežu dzelzceļš – 750 mm platuma dzelzceļš (iecirknis Gulbene – Alūksne);
1.5. iecirknis – Infrastruktūras funkcionāli saistītu staciju un posmu ceļu teritoriāls kopums;
1.6. stacija – dzelzceļa infrastruktūras objektu kopums, kas aizņem noteiktu daļu no dzelzceļa zemes nodalījuma joslas un nodrošina dzelzceļa pārvadājumu operāciju veikšanu;
1.7. pieturas punkts – vieta, kur apstājas vilciens. Tam nav ceļu izvērsuma, un tas paredzēts tikai pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai;
1.8. posms – ceļš starp divām blakus esošām stacijām;
1.9. izolētais iecirknis – ceļš, ceļa daļa vai pārmiju pārveda, kas sadalīta ar speciālām izolējošām salaidnēm;
1.10. dienesta bremzēšana – bremzēšana, lai vienmērīgi samazinātu ātrumu vai apturētu ritošo sastāvu iepriekš paredzētajā vietā;
1.11. pēkšņā bremzēšana – bremzēšana iepriekš neparedzētos gadījumos, ja ritošais sastāvs ir nekavējoties jāaptur;
1.12. palīglokomotīve – vilces līdzeklis, kuru izmanto palīdzības sniegšanai citam vilcienam, lai tas varētu atbrīvot posmu;
1.13. telefonogramma – mutisks ziņojums, kas nodots, lietojot telefona sakarus vai radiosakarus;
1.14. vilciena konduktors – dzelzceļa speciālists, kurš veic šajos noteikumos minētās funkcijas vilcienu kustības, vilcienu sastādīšanas un manevru darbu;
1.15. LDz – VAS “Latvijas dzelzceļš”;
1.16. TRA – stacijas tehniskās rīcības akts – dokuments, kurā LDz nosaka drošas dzelzceļa satiksmes kārtību stacijā, stacijas tehnisko iekārtu izmantošanas kārtību un darba aizsardzības prasības;
1.17. SPDB – LDz informācijas sistēma “Staciju tehniskās dokumentācijas datu bāze”;
1.18. BIS-K – LDz informācijas sistēma “Kompleksā brīdinājumu izsniegšanas informatīvā sistēma”;
1.19. OPE SITS – Komisijas īstenošanas regula (ES) 2019/773 par savstarpējas izmantojamības tehnisko specifikāciju, kas attiecas uz Eiropas Savienības dzelzceļa sistēmas satiksmes nodrošināšanas un vadības apakšsistēmu, un Lēmuma 2012/757/ES atcelšanu;
1.20. DEN – Ministru kabineta 28.11.2023. noteikumi Nr.680 “Dzelzceļa ekspluatācijas noteikumi”;
1.21. Apskates žurnāls – LDz žurnāls “Ceļu, pārmiju, signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas, sakaru ierīču un kontakttīkla apskates žurnāls”;

1.22. SCB – Signalizācija, centralizācija un bloķēšana;
1.23. Abonents – fiziska persona, kurai ir piešķirtas tiesības izmantot sakaru līdzekļus, lai mutiski sazināties ar dzelzceļa satiksmes iesaistītiem darbiniekiem;
1.24. KGM – dzelzceļa kombinētās gaitas mašīna;
1.25. Kontrolējama pasažieru evakuācija no vilciena – organizēts un vadīts process, kurā pasažieri tiek droši izvesti no vilciena ārkārtas situācijā, lai minimizētu riskus un nodrošinātu visu pasažieru drošību;
1.26. Nekontrolējama pasažieru evakuācija no vilciena – situācija, kad pasažieri sāk patvaļīgi pamest vilcienu ārkārtas situācijā (vilciena sadursme, nobraukšana no sliedēm, ugunsgrēks utt.) bez organizētas vai koordinētas palīdzības no vilciena apkalpes personāla vai glābšanas dienestiem;
1.27. Drošs evakuācijas maršruts – pēc iespējas maksimāli īss ceļš, kas nodrošina drošu pasažieru izvešanu no bīstamās vietas uz drošu zonu, brīvs no šķēršļiem, kas varētu kavēt evakuāciju, piemērots dažādām cilvēku grupām, tostarp personām ar ierobežotām pārvietošanās spējām, bērniem un vecāka gadagājuma cilvēkiem.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

2. Vispārīgie noteikumi:

2. Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumi (turpmāk – Noteikumi) izdoti, pamatojoties uz Dzelzceļa likuma 5.pantu, DEN 5.punktu, OPE SITS noteikumiem un ņemot vērā citu tiesību aktu prasības.

3. Noteikumi satur Infrastruktūras aprakstu un raksturojumu un nosāka Infrastruktūras ekspluatācijas pamatprasības, ievērojot OPE SITS kopīgos ES drošības un ekspluatācijas principus un noteikumus.

4. Noteikumi ir saistoši visiem komersantiem, kuri izmanto Infrastruktūru, veicot dzelzceļa pārvadājumus vai manevrus, kā arī kuri veic Infrastruktūras uzturēšanas, remonta vai būvniecības darbus.

5. Noteikumi piemēro platsliežu un šaursliežu dzelzceļam.

3. Ceļa zīmes

6. Pie galvenā ceļa uzstāda ceļazīmes – dzelzceļa līniju garuma, kilometru un piketu pastāvīgos rādītājus.

7. Ceļazīmes uzstāda dzelzceļa līniju garuma kilometru skaita pieauguma virzienā labajā pusē.

8. Elektrificētā iecirknī ceļazīmes var novietot uz kontakttīkla balstiem, izņemot balstus, uz kuriem uzstādītas luksoforu galviņas, komplektās transformatoru apakšstacijas, kontakttīkla atvienotāji un izlādņi.

4. Pārmijas

9. Uz galvenajiem ceļiem un pieņemšanas un nosūtīšanas ceļiem esošo pārmiju, kā arī aizsargpārmiju normālais stāvoklis ir šāds:
9.1. vienceļa iecirkņa staciju galveno ceļu ieejas pārmijām – virzienā uz dažādiem ceļiem no katra stacijas gala;
9.2. divceļu iecirkņa staciju galveno ceļu ieejas pārmijām – virzienā pa attiecīgajiem galvenajiem ceļiem;
9.3. pārējām galveno ceļu pārmijām posmos un stacijās (izņemot pārmijas, kas ved uz aizsargstrupceļiem un uztvērējstrupceļiem) – virzienā pa attiecīgajiem galvenajiem ceļiem;
9.4. pārmijām, kas ved uz aizsargstrupceļiem un uztvērējstrupceļiem, – virzienā uz šiem strupceļiem;
9.5. mazdarbīgo iecirkņu stacijās, kurās pasažieru vilcienu un kravas vilcienu skaits kopumā pēc vilcienu kustības grafika nepārsniedz 8 pārus diennaktī, vienceļa iecirkņa galvenajos ceļos ieejas pārmijām normālais stāvoklis var būt uz vienu un to pašu ceļu.

10. Elektriskajā centralizācijā ieslēgtu pārmiju ar pārmiju virziena rādītāju neaprīko. Šādu pārmiju pārlikšana normālā stāvoklī nav obligāta (izņemot pārmijas uz aizsargstrupceļa, uztvērējstrupceļa un nosviedējpārmijām).

11. Pārmijas asmeņus un krusteņa kustīgo serdi (izņemot pārmijas, kas atrodas uzkalna un šķirošanas ceļā) aprīko ar ierīci to noslēgšanai ar piekaramo slēdzeni. Šāda ierīce nodrošina pārmijas asmens ciešu piegulšanu rāmjsliedei un krusteņa kustīgās serdes ciešu piegulšanu spārnsliedei.

12. Pārmijas pārvedu ar lokaniem asmeņiem, kas ieliktas ceļa līknē, un krusteņa kustīgo serdi aprīko ar ārējiem noslēdzējiem.

13. Stacijā ar nemaršrutizētajiem manevru pārvietojumiem krusteņa kustīgās serdes ārējos noslēdzējus papildina ar ierīci, kas nodrošina indikācijas kontroli stacijas dežuranta vadības iekārtā, ja braucot paasmens virzienā, ritošā sastāva kustības virziens neatbilst krusteņa kustīgas serdes stāvoklim.

14. Pārmijas normālo stāvokli norāda uz pārmiju statnēm vai uz elektriskās centralizācijas pārmijas piedziņas apvalka.

15. Platsliežu centralizētu pārmiju, kurai ir lokanie asmeņi un krustenis, ne stāvāks par 1/11, un kura atrodas galvenajā ceļā vai vilcienu pieņemšanas un nosūtīšanas ceļā, kur vilcienu ātrums ir 100 km/h un vairāk, aprīko ar asmeņu stāvokļa papildu kontrolierīcēm.

5. Signāli

5.1. Vispārīgās prasības

16. Uz Infrastruktūras netiek izmantotās signālzīmes, signālrādītāji, rokas, skaņas luksoforu signāli, kas neatbilst DEN.

5.2. Skaņas signāli

17. Petardes sprādziens liek vilces līdzekļa vadītājam nekavējoties apturēt ritošo sastāvu.

5.3. Vilciena skaņas signālierīces atteice (OPE SITS B.2. 6.p.)

18. Ja vilciena kustības laikā konstātēts, ka nedarbojas vilces līdzekļa skaņas signālierīce, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) ziņo stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) par bojājumu. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) aizved vilcienu, nepārsniedzot 40 km/h ātrumu, līdz tuvākai stacijai, kur var salabot skaņas signālierīci vai nomainīt bojāto vilces līdzekli. Ja bojāta daudztoņu skaņas signālierīce, bet vismaz viens tonis darbojas, vilciens var turpināt kustību normālā režīmā.

5.4. Luksofori

19. Iecirknī, kas nav aprīkots ar automātisko bloķēšanu, ieejas, izejas un maršruta luksoforu signāluguns pamatstāvoklis ir aizliedzošs.

20. Vilcienu kustības virziena kreisajā pusē izvietoto luksoforu saraksts ir Noteikumu **6.pielikums**.

21. Aicinājuma signālu var ieslēgt ieejas, maršruta un izejas (izņemot grupas) luksoforā. Aicinājuma signāla izmantošanas tehniskā sistēma nepieļauj signāla pastāvīgu ieslēgšanu.

22. Nosūtīt vilcienu posmā ar aicinājuma signālu izejas luksoforā var uz divceļu posma pareizo ceļu, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu.

23. Iecirknī, kur, organizējot vilcienu kustību, lieto automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīces, vilcienam iebraucot aizņemtā blokposmā, lokomotīves luksoforā iedegas sarkana uguns.

24. Iecirknī, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmas trīszīmju signalizāciju, attālums starp blakus esošiem viena virziena luksoforiem ir ne mazāks par attiecīgajai vietai noteikto dienesta bremzēšanas ceļa garumu, ja vilciens brauc ar maksimālo ātrumu, un ne mazāks par pēkšņas bremzēšanas ceļa garumu, ņemot vērā attālumu, ko vilciens nobrauc laikā, kāds nepieciešams, lai automātiskās lokomotīvju signalizācijas un autostopa ierīces iedarbotos uz vilciena bremzēšanas sistēmu.

25. Iecirknī, kur signālu redzamības attālums ir mazāks par 400 m, kā arī iecirknī, ko no jauna aprīko ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, attālums starp blakus esošiem viena virziena luksoforiem ir vismaz 1000 m.

26. Ieejas, brīdinājuma un garāmejas luksoforu, aizsprosta un aizsega luksoforu saraksts, kuru sarkanā, dzeltenā un zaļā signāluguns, kā arī luksoforu signālsvītras ir saredzamas 200 m attālumā no vilciena vilces līdzekļa vadības kabīnes ir Noteikumu **6.pielikums**.

27. Ja iecirknī, kas aprīkots ar automātisko lokomotīvju signalizāciju, attālums starp stacijas galvenā ceļa maršruta un izejas luksoforu ir mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu, ieejas luksoforā varbūt lietota četrzīmju signalizācija. Ieejas luksoforu ar četrzīmju signalizāciju saraksts stacijās, kurās attālums starp maršruta un izejas luksoforu ir mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu ir Noteikumu **6.pielikums**.

28. Iecirknī, kur ir automātiskās bloķēšanas sistēma ar trīszīmju signalizāciju un kur pasažieru vilcieni brauc ar ātrumu, lielāku par 120 km/h, vai kravas vilcieni ar ātrumu, lielāku par 80 km/h, šo vilcienu kustība ar maksimālo ātrumu atļauta, lokomotīvju luksoforā degot zaļajai signālugunij, ja dienesta bremzēšana nodrošina vilciena apstāšanos pie luksofora, kurā ir aizliedzošs signāls, pēc lokomotīves luksofora zaļās signāluguns nomaiņas uz dzelteno.

29. Iecirknī ar pusautomātisko bloķēšanu attālums starp ieejas, maršruta un izejas luksoforiem nav mazāks par attiecīgajai vietai noteikto dienesta bremzēšanas ceļa garumu, ja vilciens brauc ar maksimālo ātrumu. Ja šāds iecirknis ir aprīkots ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīcēm, attālums starp ieejas, maršruta un izejas luksoforiem nav mazāks par pēkšņās bremzēšanas ceļa garumu, ņemot vērā attālumu, ko vilciens nobrauc laikā, kāds nepieciešams, lai automātiskās lokomotīvju signalizācijas un autostopa ierīces iedarbotos uz vilciena bremzēšanas sistēmu.

30. Iecirknī, kas nav aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, brīdinājuma luksofora attālums no pamatluksofora nav mazāks par attiecīgajai vietai noteikto pēkšņas bremzēšanas ceļa garumu, ja vilciens brauc ar maksimālo ātrumu.

31. Ja posms nav aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, bet tā tuvošanās iecirknis ir aprīkots ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīcēm, brīdinājuma luksofora attālums no pamatluksofora nav mazāks par pēkšņas bremzēšanas ceļa garumu, ja vilciens brauc ar maksimālo ātrumu, ņemot vērā attālumu, ko vilciens nobrauc laikā, kāds nepieciešams, lai automātiskās lokomotīvju signalizācijas un autostopa ierīces iedarbotos uz vilciena bremzēšanas sistēmu.

5.5. Lauka iekārtu signalizācijas novirzes (OPE SITS B.2. 12.p.)

32. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) rīkojas saskaņā ar visierobežojošāko signālu, ar ko varētu dot signālierīce, konstatējot šādas novirzes:
    32.1. vietā, kur būtu jādeg kādam signālam, nedeg neviens;
    32.2. signālierīce rāda neatbilstošu signālu;
    32.3. vilcienam tuvojoties signālierīcei, signāli iedegas nepareizā secībā;

32.4. signāls nav skaidri saskatāms.

33. Garāmejas luksoforiem ar nodzisušām signālugunīm iecirkņos, kas aprīkoti ar automātiskās bloķēšanas sistēmu un ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, brauc garām, ievērojot lokomotīves luksofora signālugunis, ja lokomotīves luksoforā ir zaļš vai dzeltens signāls.

34. Visos iepriekšminētos gadījumos vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir pienākums ziņot stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) par konstatētajiem signālu darbības traucējumiem.

5.6. Vilcienu, vilces līdzekļu un citu ritošo sastāvu apzīmēšana

35. Vilcienu, vilces līdzekļu un citu ritošo sastāvu apzīmē saskaņā ar Noteikumu **3.pielikumā** noteiktajām prasībām.

36. Tuvojoties pretimbraucošam vilces līdzeklim prožektoru pārslēdz uz blāvo gaismu līdz pretēja virziena vilces līdzekļa priekšējās kabīnes pabraukšanai.

37. Saimniecības vilcienu, atgriežoties no divceļu posma atpakaļ uz staciju pa nepareizo ceļu, apzīmē ar tādiem pašiem signāliem, kādi paredzēti ritošā sastāva apzīmēšanai, braucot pa nepareizo ceļu.

38. Sniegtīri aizmugurē apzīmē tāpat kā bez vagoniem braucošu vilces līdzekli.

39. Ja sniegtīra priekšā ir vilces līdzeklis, to apzīmē tāpat kā priekšā braucošu sniegtīri.

40. Noceļamā tipa ritošo sastāvu, kas atrodas posmā, apzīmē šādi:
    40.1. vienceļa posmā vai braucot pa divceļu posma nepareizo ceļu:
        40.1.1. dienā – taisnstūra signālzīme, kurai abas puses ir sarkanā krāsā, vai atritināts sarkans signālkarodziņš uz kārts;
        40.1.2. naktī – sarkana uguns rokas signāllukturī, kas nostiprināts uz kārts un redzams abos kustības virzienos;
    40.2. divceļu posmā, braucot pa pareizo ceļu:
        40.2.1. dienā – taisnstūra signālzīme, kurai abas puses ir sarkanā krāsā, vai atritināts sarkans signālkarodziņš uz kārts;
        40.2.2. naktī – no priekšpuses signālluktura balta uguns, aizmugurē sarkana uguns rokas signāllukturī, kas nostiprināts uz kārts.

41. Šaursliežu motordrezīnas apzīmē ar vienu baltu prožektora uguni priekšpusē un ar sarkanu disku dienā un sarkanu uguni signāllukturī aizmugurē naktī.

42. Noceļamo remonttorni, kas atrodas posmā elektrificētos iecirkņos, apzīmē šādi:
    42.1. vienceļa posmā vai braucot pa divceļu posma nepareizo ceļu:
        42.1.1. dienā – abās pusēs atritināts sarkans signālkarodziņš;
        42.1.2. naktī – priekšpusē un aizmugurē signālluktura sarkana uguns;
    42.2. divceļu iecirkņos, braucot pa pareizo ceļu:
        42.2.1. dienā – atritināts sarkans signālkarodziņš labajā pusē;
        42.2.2. naktī – priekšpusē signālluktura balta uguns, aizmugurē signālluktura sarkana uguns.

43. Signālierīces piestiprina noceļamā remonttorņa iezemētās joslas augšējā līmenī.

44. Noceļamo remonttorni un truli, braucot posmā, abpusēji norobežo ar pārnēsājamiem vai rokas sarkaniem signāliem, kurus pārvieto vienlaikus ar remonttorņu un truļu kustību attālumā “B” atkarībā no vadošā krituma un posmā atļautā maksimālā vilcienu ātruma.

45. Strādājot stacijā uz noceļamā remonttorņa, izmanto šādus signālus:
    45.1. dienā – noceļamā remonttorņa abās pusēs atritināts sarkans signālkarodziņš;
    45.2. naktī – noceļamā remonttorņa priekšpusē un aizmugurē signālluktura sarkana uguns.

46. Strādājot stacijā uz truļiem, izmanto šādus signālus:
    46.1. dienā – signālzīme, kurai abas puses ir sarkanā krāsā, vai sarkans signālkarodziņš uz kārts;
    46.2. naktī – sarkana uguns uz kārts nostiprinātā signāllukturī, kas redzama no abām pusēm.

47. Pārvietojoties pa stacijas ceļiem un pārmijām, noceļamo remonttorni un truli norobežo no abām pusēm vismaz 50 m attālumā ar pārnēsājamiem vai rokas sarkaniem signāliem, kas pārvietojami vienlaikus ar remonttorņa un truļa kustību.

48. Ja divceļu iecirknī pa blakusceļu gaidāms vilciens, sarkano signālu, kas norobežo noceļamo remonttorni, truli vai citu noceļamo ritošo vienību no priekšpuses, noņem līdz vilciena pabraukšanai garām.

49. Dzelzceļa speciālistu, kurš norobežo noceļamo ritošo sastāvu, un dzelzceļa speciālistu, kurš vada noceļamā ritošā sastāva kustību, papildus pārnēsājamām signālzīmēm, rokas signālkarodziņiem un signāllukturiem apgādā ar petardēm un signāltaurēm signalizēšanai par vilcienu tuvošanos vai, ja nepieciešams, vilciena apturēšanai.

5.7. Astesgala signālierīces pilnīga atteice (OPE SITS B.2. 5.p.)

50. Ja konstatēta pasažieru vilciena astesgala signālierīces pilnīga atteice vai kravas vilcienam nav astesgala signālierīces (atstarojošā signāldiska) stacijas dežurants (vilcienu dispečers) veic pasākumus, lai apturētu vilcienu piemērotā vietā, un informē vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

51. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pārbauda, ka vilciens ir pilnā sastāva un veic pasākumus bojājuma novēršanai (uzkarina astes signālu vai apzīmē pēdējo vagonu, remontē/nomaina vilciena astesgala signālierīci).

52. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) ziņo stacijas dežurantam (vilcienu dispečeram) par bojājumu novēršanu (norādot paņēmienu) un gatavību turpināt kustību. Ja bojājumu neizdevās novērst, vilcienam aizliegts turpināt kustību, ja rīcība nav saskaņota un nav saņemta vilcienu dispečera atļauja.

5.8. Priekšējo lukturu pilnīga atteice (OPE SITS B.2. 4.p.)

53. Ja mašīnists nespēj ieslēgt nekādus priekšējos lukturus:
    53.1. labas redzamības apstākļos – vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) informē vilcienu dispečeru par atteici un aizved vilcienu ar noteikto atļauto ātrumu līdz tuvākai stacijai, kur var salabot vai nomainīt priekšējos lukturus vai nomainīt vilces līdzekli;
    53.2. nakts vai dienā sliktas redzamības apstākļos – vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) informē vilcienu dispečeru par atteici. Ja portatīvs priekšējais lukturis nav pieejams, vilciens nedrīkst turpināt kustību, ja nav saņemts vilcienu dispečera rīkojums, turpināt kustību ar ātrumu, kas nepārsniedz 20 km/h, līdz tuvākai stacijai, lai atbrīvotu posmu;
    53.3. turpinot kustību mašīnists izmanto vilciena skaņas signālierīci, cik nepieciešams, it īpaši pasažieru platformu, dzelzceļa šķērsojuma un brīdinājumā norādītajās vietās.

5.9. Norobežojuma signālierīču izvietojuma kārtība

54. Apstāšanās signālus šķērslim vispirms uzstāda no tās puses, no kuras gaidāms vilciens.

55. Ja nav zināms, no kuras puses gaidāms vilciens, vienceļa iecirknī apstāšanās signālus šķērslim vispirms uzstāda no tās puses, kur ir kritums bīstamās vietas virzienā, bet līdzenumā – no ceļa līknes vai ieraktnes puses.

56. Ja pārmijnieks vai cits dzelzceļa speciālists konstatē, ka uz pārmijas ir šķērslis, viņš šajā vietā nekavējoties novieto vienu pārnēsājamu sarkano signālu līdz remontdarbu sākumam un par to paziņo stacijas dežurantam.

57. Ja šķērsli vai darbu vietu uz ceļa norobežo ar apstāšanās signāliem, visas pārmijas, kas ved uz šo vietu, pārliek tādā stāvoklī, lai ritošais sastāvs nevarētu nokļūt uz šķēršļa vai darbu vietu, un pārmijas šādā stāvoklī noslēdz vai aizkabo.

58. Vagonus ar sprāgstvielām vai saspiestām un sašķidrinātām gāzēm novieto uz atsevišķa stacijas ceļa un visas pārmijas, kas ved uz šādu ceļu, pārliek tādā stāvoklī, lai ritošais sastāvs nevarētu tur nokļūt, un pārmijas šādā stāvoklī noslēdz.

59. Ja norobežošana ar pārmijām nav iespējama, vagonus ar sprāgstvielām vai saspiestām un sašķidrinātām gāzēm, kā arī vagonus, kurus remontē uz stacijas ceļiem, ja ceļi nav aprīkoti ar aizsprosta luksoforiem, norobežo ar pārnēsājamiem sarkaniem signāliem. Šādus signālus novieto uz ceļa ass vismaz 50 m attālumā no ritošā sastāva (uz caurbraucamajiem ceļiem no abām pusēm, uz strupceļiem no pārmijas puses). Ja malējais vagons atrodas tuvāk par 50 m no kontrolstabiņa, pārnēsājamo sarkano signālu novieto uz ceļa ass pretī kontrolstabiņam.

60. Ja stacijas SCB vadības ierīces aprīkotas ar iespēju norobežot ceļu, uz kura veic vagonu tehnisko apkopi un remontdarbus un kuras nepieļauj atļaujošā signāla ieslēgšanu luksoforā, kas norobežo šo ceļu, tad tādu ierīču lietošana ir obligāta.

61. Ja divceļu posmā vilciens piespiedu kārtā apstājies tādēļ, ka vilciena ritošais sastāvs nobraucis no sliedēm, notikusi sadursme, izjukusi krava vai noticis līdzīgs negadījums, un ir nepieciešams norobežot radušos šķērsli uz blakusceļa, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) padod vispārējās trauksmes signālu.

6. Dzelzceļa satiksmes vadības, sakaru un elektroapgādes iekārtas

6.1. Dzelzceļa satiksmes vadība

62. Stacijas pārmijas, kas ietilpst vilcienu pieņemšanas un nosūtīšanas maršrutos, kā arī to aizsargpārmijas saistāmas savstarpējā atkarībā ar ieejas, izejas un maršruta luksoforiem.

63. Galvenā ceļa atzarojuma pārmija, kas atrodas ar ceļa bloķēšanas sistēmas ierīcēm aprīkotā posmā, saistāma ar šīm ierīcēm tā, lai atvērt izejas luksoforu (ieslēgt atļaujošo signālu luksoforā) uz šo posmu, atvērt garāmejas luksoforu, kas norobežo šādu blokposmu ir iespējams tikai tad, ja pārmija atrodas galvenā ceļa virzienā.

64. Stacijā, kas atrodas iecirknī ar automātiskās vai pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu un kurā vilcienu kustība pa galveno, pieņemšanas un nosūtīšanas ceļu paredzēta bez apstāšanās, ieejas un maršruta luksoforā lieto signalizāciju, kas nodrošina caurbraukšanu pa šādu ceļu bez apstāšanās.

65. Ar automātiskās vai pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā vienceļa posmā pēc tam, kad stacijā atvērts izejas luksofors, nav pieļaujama iespēja blakus stacijā atvērt izejas luksoforus pretēja virziena vilcienu nosūtīšanai šajā pašā posmā. Šādu savstarpēju signālu atkarību nodrošina arī divceļu posmā, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu abpusējai vilcienu kustībai pa katru ceļu.

66. Stacijā, kas atrodas iecirknī ar automātiskās un pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, bloķēšanas sistēmas ierīces aprīko ar atslēgzizli saimniecības vilcienu kustības nodrošināšanai.

67. Vienceļa iecirknī ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, divceļu posmā ar divpusēju automātiskās bloķēšanas sistēmu pa katru ceļu un stacijā, kur manevrējošais sastāvs izbrauc aiz stacijas robežas, automātiskās bloķēšanas sistēmas ierīces papildina ar manevru luksoforiem, kas saistīti savstarpējā atkarībā ar šīm ierīcēm.

68. Stacijās, kas atrodas ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā iecirknī, galvenos ceļus aprīko ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīcēm. Ar šādām ierīcēm aprīko arī stacijas ceļus, pa kuriem paredzēta vilcienu braukšana bez apstāšanās vai pasažieru vilcienu pieņemšana un nosūtīšana.

69. Divceļu iecirkņos ieejas (maršruta) un izejas luksoforus, kas atrodas pie stacijas pareizā virziena galvenajiem ceļiem, var ieslēgt automātisko darbības režīmu.

70. Atsevišķi noteiktas pārmijkopas, kas atrodas stacijās ar sarežģītu ceļu izvērsi, ir neaprīkotas ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīcēm.

71. Pārmijas elektropievads un tā noslēdzējs:
    71.1. nodrošina piespiestā asmens ciešu piegulšanu rāmjsliedei, pārmijai atrodoties galējos stāvokļos, un krusteņa kustīgās serdes ciešu piegulšanu pie spārnsliedes;
    71.2. novērš pārmijas asmeņu vai krusteņa kustīgās serdes noslēgšanos, ja atstarpe starp piespiesto asmeni un rāmjsliedi vai starp kustīgo serdi un spārnsliedi ir 4 mm un vairāk platsliežu ceļam un 3 mm un vairāk šaursliežu ceļam;
    71.3. nodrošina, ka otrā asmens atgājiens no rāmjsliedes nav mazāks par 125 mm.

72. No jauna ieviešamo pārmiju un signālu mikroprocesoru un relejprocesoru centralizācijas, automātiskās un pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas, dispečeru centralizācijas, šķirošanas uzkalnu mehanizācijas un automatizācijas ierīces, kā arī citas uz aparātu programmnodrošinājuma līdzekļu bāzes izvietotās ierīces reģistrē un arhivē informāciju par notikumiem, kas ir saistīti ar vilcienu kustību un manevru darbu, tai skaitā par apstākļiem, kas traucē signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas ierīču normālu darbību, kā arī informāciju par notikumiem, kas saistīti ar vilcienu dispečera un stacijas dežuranta darbībām ar šīm ierīcēm.

73. Automātiskā pārbrauktuvju signalizācija ieslēdz apstāšanās signālus autoceļa virzienā un automātiskās barjeras ieņem slēgtu stāvokli tādu laiku pirms ritošā sastāva pienākšanas, lai autoceļa transportlīdzekļi varētu atbrīvot pārbrauktuvi. Automātiskā pārbrauktuvju signalizācija turpina darboties un automātiskās barjeras paliek slēgtā stāvoklī, kamēr ritošais sastāvs ir pilnīgi atbrīvojis pārbrauktuvi.

74. Automātiskās garāmejošo vilcienu sakarsušo bukšu atklāšanas ierīces nodrošina:
    74.1. vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) un stacijas, kurā atrodas sakarsušo bukšu reģistrējošās iekārtas, atbildīgo darbinieku informēšanu par vilcienā esošo sakarsušo buksi;
    74.2. nodotās informācijas reģistrēšanu.

6.2. Sakari

75. Iecirknī jābūt vilcienu dispečera sakariem, starpstaciju sakariem un staciju savstarpējiem sakariem.

76. Iecirknī, kas aprīkots ar automātiskas bloķēšanas sistēmu un dispečercentralizāciju, visā tā elektrificētajā daļā nodrošina energodispečera sakarus.

77. Atkarībā no tehnoloģiskajām vajadzībām stacijās ierīko:
    77.1. stacijas radiosakarus;

77.2. divpusējos parka skaļruņu sakarus.

78. Stacijas radiosakaru ierīces nodrošina divpusējus radiosakarus manevru un uzkalnu, tehnisko kantoru, vagonu apskates punktu, apsardzes vienību, konteineru laukumu, tehnisko līdzekļu apkopes un remonta brigāžu (signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un sakaru, ceļa, kontakttīkla u.c.) sakaru tīklos.

79. Radiosakarus, kurus izmanto saziņai ar vilces līdzekļa vadītājiem (mašīnistiem) pastāvīgi uztur ieslēgtā stāvoklī.

80. Divpusējā parka skaļruņu iekārta pastāvīgi ir ieslēgtā stāvoklī, un tajā ir ieslēgta stāvokļa kontrole.

81. Aizliegts lietot vilcienu dienesta sakarus sarunām, kas nav saistītas ar vilcienu kustību.

82. Vilcienu dispečera sakaru lokālajā tīklā var ieslēgt tikai staciju dežurantu, manevru dispečeru, operatoru, pārvadātāja dežurantu, brigāžu maiņas punktu dežurantu, energodispečeru, signalizācijas un sakaru distances dežurējošo inženieru telefonus. Iecirknī ar dispečercentralizāciju vilcienu dispečera sakaru lokālajā tīklā ieslēdz pārbrauktuvju dežurantu telefonus.

83. Mobilos sakarus lieto vilcienu radiosakaros, posmu telefonsakaros, sakaros ar darbu veikšanas vietu un citos sakaros, ja ir nodrošinātas attiecīgajiem sakaru veidiem noteiktās prasības.

84. Ja ir bojātas SCB un sakaru līnijas, sakarus atjauno šādā secībā:
    84.1. vilcienu dispečera sakari;
    84.2. ceļa bloķēšanas, vilcienu starpstaciju, energodispečera sakari un pārmiju posteņu sakari;
    84.3. elektroapgādes ierīču tālvadība;
    84.4. maģistrālie sakari;
    84.5. pārējie sakaru veidi.

6.3. Elektroapgāde

85. Elektroapgādes iekārtas nodrošina drošu elektroapgādi:
    85.1. elektriskajam ritošajam sastāvam, kas atbilst noteiktajām vilcienu svara normām, kustības ātrumam un intervāliem starp vilcieniem;
    85.2. signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas, sakaru un tehnoloģiskās skaitļošanas tehnikas ierīcēm;
    85.3. pārējiem elektroenerģijas patērētājiem saskaņā ar normatīvo tehniskajos dokumentos noteiktajām prasībām.

86. Elektrificēto līniju līdzstrāvas spriegums ir 3,3 kV.

87. Elektroapgādes iekārtas nodrošina pret īsslēguma strāvām, pārspriegumiem un pārslodzēm virs noteiktajām normām.

88. Apakšzemes metāla ietaises (piemēram, cauruļvadi, kabeļi), kā arī metāla un dzelzsbetona tiltus, viaduktus, kontakttīkla balstus, luksoforus un hidrokolonnas, kas atrodas elektrificēta iecirkņa rajonā, aizsargā pret elektrisko koroziju.

89. Elektrificēta iecirkņa vilces apakšstaciju un elektrisko ritošo sastāvu aprīko ar aizsardzības ierīcēm pret strāvas iekļūšanu kontakttīklā, kas var traucēt SCB un sakaru ierīču normālu darbību.

7. Stacija un pieturas punkts

90. Stacijas un pieturas punkta aprīkojums un ceļu izvietojums nodrošina dzelzceļa satiksmi, kravas un pasažieru apkalpošanu, dzelzceļa satiksmes drošību, efektīvu tehnisko līdzekļu izmantošanu un drošus darba apstākļus.

91. Katram stacijas ceļam, pārmijai, centralizācijas postenim, pārmiju postenim un posma katram galvenajam ceļam piešķir numuru (nosaukumu). Vienādus numurus nepiešķir ceļiem, pārmijām un posteņiem vienas stacijas vai viena stacijas parka robežās.

92. Pasažieru staciju aprīko ar nepieciešamajām vietu rezervēšanas un biļešu pārdošanas ierīcēm, bagāžas glabātuvēm, sanitārajiem mezgliem un pasažieru informēšanas sistēmām.

93. Stacijās un pieturas punktos nodrošina viegli pieejamu un skaidri saprotamu informāciju pasažieriem, bet pasažieru ēkas (nojumes, paviljonus) un platformas apgādā ar stacijas vai pieturas punkta nosaukuma izkārtnēm, kas ir viegli saskatāmas no vilciena.

94. Lai platformas savienotu savā starpā un ar pasažieru apkalpošanai paredzētajām ēkām, ierīko gājēju pārejas, tuneļus vai tiltiņus.

95. Pāreju, kas ir vienā līmenī ar stacijas vai pieturas punkta ceļiem, aprīko ar segumu, rādītājiem, brīdinājuma uzrakstiem un, ja nepieciešams, ar automātisko signalizāciju.

96. Pasažieru platformu ierīko atbilstoši valsts standartam LVS 448:2021 “Dzelzceļa aprīkojums. Pasažieru platformas un gājēju pārejas dzelzceļa līnijās ar 1520 mm platumu”. Ekspluatācijā esošās platformas, kas neatbilst minētā standarta prasībām, pārbūvē plānotās rekonstrukcijas laikā.

97. Stacijas posteni, no kura tieši pārliek pārmijas un darbina signālierīces, izvieto vietā, no kuras attiecīgās pārmijas un ceļi ir labi pārredzami. Šādas prasības izņēmumu pieļauj tikai elektriskās centralizācijas postenim (izņemot uzkalnu posteņus).

98. Stacijas centralizācijas posteņa un pārmiju posteņa telpas aprīko ar nepieciešamajām signālierīcēm, inventāru, darbarīkiem un materiāliem. Pārmiju postenī papildus ierīko telefona sakaru ārējās izsaukšanas ierīces.

99. Šķirošanas uzkalnu aprīko ar:
    99.1. luksoforu signalizāciju;
    99.2. radiosakariem un divpusējām parka skaļruņu iekārtām (sarunām un norādījumiem uzkalna vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem), manevru vadītāja brigādēm un citiem iesaistītiem dzelzceļa speciālistiem);
    99.3. mehanizācijas un automatizācijas iekārtām vagonu nolaišanai no uzkalna;
    99.4. uzkalna pārmiju elektrisko centralizāciju, uzkalna automātisko lokomotīvju signalizāciju;
    99.5. ar ierīcēm dokumentu pārsūtīšanai;
    99.6. mehanizētām sniega tīrīšanas vai kausēšanas ierīcēm, ja pārmijas iekļautas uzkalnu centralizācijā.

100. Apgaismojums stacijā nodrošina dzelzceļa satiksmes neapdraudētu norisi, pasažieru drošību, iekāpjot vagonos un izkāpjot no tiem, kā arī apkalpojošā personāla un kravu apsardzes netraucētu un drošu darbu.

101. Stacijā apgaismo:
    101.1. pasažieru apkalpošanas ierīces un iekārtas;
    101.2. vilcienu pieņemšanas un nosūtīšanas, iekraušanas un izkraušanas, manevru, ekipēšanas, ritošā sastāva tehniskās apkopes un remonta ceļus un parkus;
    101.3. kravas pagalmus un konteineru laukumus;

101.4. šķirošanas platformas;
101.5. vagonu svarus;
101.6. vietas, kur sagaida vilcienus;
101.7. pārmiju ielas un pārmijkopas;
101.8. pārbrauktuves vismaz uz galvenajiem un pieņemšanas nosūtīšanas ceļiem.

102. Stacijas atbilstoši veicamo kravas darbu apjomam aprīko ar ierīcēm, kas ļauj atslēgt atsevišķas iekraušanas un izkraušanas ceļu, kā arī pārējo stacijas ceļu ārējā apgaismojuma sekcijas, ja uz šiem ceļiem nenotiek kraušanas darbi un manevri.

103. Pieturas punktos apgaismo pasažieru iekāpšanas un izkāpšanas vietas, pasažieru uzturēšanās vietas.

104. Stacijā ārējais apgaismojums nedrīkst traucēt signāluguņu skaidru redzamību.

105. Stacijas kravas iekārtas nodrošina kravu saglabātību, kā arī ātru un ērtu kravu operāciju izpildi.

8. Tehniskā aprīkojuma uzturēšana

106. Dzelzceļa būvēm, iekārtām un ierīcēm jāatbilst prasībām, kas nodrošina drošu dzelzceļa satiksmi un dzelzceļa ekspluatāciju.

107. Signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un sakaru būves, iekārtas un ierīces aizsargā no vilces strāvas, elektropārvades līniju un negaisa traucējošās un bīstamās ietekmes.

108. Ceļa, signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un elektroapgādes ierīces, kā arī ritošais sastāvs nodrošina elektrisko sliežu ķēžu pastāvīgu un netraucētu darbību.

109. Atsevišķie tilti un pārvadi ir norobežoti ar gabarīta kontroles ietaisēm, kā arī ir aprīkoti ar vēstījuma signalizāciju un aizsprosta luksoforiem.

110. Dzelzceļa būvju un iekārtu apskates rezultātus dokumentē atbilstoši to noteiktajām apskates procedūrām.

111. Jaunuzceltās un rekonstruētās būves un iekārtas var uzsākt ekspluatēt tikai pēc tehniskās dokumentācijas apstiprināšanas, kura nosaka kārtību, kādā nodrošina dzelzceļa satiksmes drošību, darba un apkārtējās vides aizsardzību, un pēc to dzelzceļa speciālistu (darbinieku) zināšanu pārbaudes, kuri apkalpos šīs būves un iekārtas.

112. Publiskās lietošanas ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla un signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču kārtējos uzturēšanas un remonta darbus veic, izmantojot tehnoloģiskajām vajadzībām un remontdarbiem rezervēto Infrastruktūras jaudu.

113. Katrā stacijā un katrā vilcienu dispečera iecirknī ir apskates žurnāls (Noteikumu **9.pielikums**).

114. Apskates žurnālā dzelzceļa speciālists ieraksta informāciju par:
114.1. ceļu, pārmiju, signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un sakaru ierīču, kontakttīkla un citiem Infrastruktūras bojājumiem, kurus konstatējis pats vai par kuriem saņemts cita dzelzceļa speciālista ziņojums;
114.2. plombu noņemšanu no SCB un sakaru ierīcēm vai to vadības ierīcēm;
114.3. SCB vadības ierīču lietošanu, kurām ir lietošanas skaitītāji un kuru lietošana netiek reģistrēta un arhivēta uz aparātu programmnodrošinājuma līdzekļu bāzes.

115. Par Infrastruktūras iekārtu bojājumiem dzelzceļa speciālists nekavējoties paziņo personām, kuras apkalpo šīs iekārtas.

116. Pēc bojājuma novēršanas un plombu uzlikšanas persona, kura apkalpo šīs iekārtas, noformē ierakstu apskates žurnālā.

117. Lai nodrošinātu ceļu, inženierbūvju, kontakttīkla, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu vadīšanu un izpildi, kā arī darba drošības noteikumu prasību ievērošanu, norīko darbu vadītāju.

118. Lai nodrošinātu dzelzceļa satiksmes drošības noteikumu ievērošanu ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla un signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu laikā, ja to veic būvuzņēmēji, norīko LDz atbildīgo darbinieku, kura norādījumi ir saistoši visām iesaistītajām personām.

119. Ja inženierbūvju, kontakttīkla un signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbus veic LDz pašu spēkiem, tad darbu vadītājs un atbildīgais darbinieks var būt viena LDz persona.

120. Ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla un signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbus iedala:
    120.1. plānotajos darbos starp vilcienu kustības grafikā paredzētajiem vilcieniem;
    120.2. plānotajos darbos tehnoloģiskā pārtraukuma (loga) laikā;
    120.3. darbos pēkšņi radušos bojājumu novēršanai.

121. Tehnoloģiskais pārtraukums (logs) ir laiks, kurā pārtrauc vilcienu kustību posmā, atsevišķos posma vai stacijas ceļos, lai veiktu plānotus Infrastruktūras būvniecības, remonta un uzturēšanas darbus.

122. Tehnoloģiskā pārtraukuma (loga) noteikšanai nepieciešama LDz atļauja (telegramma) darbu veikšanai, kurā ir noteikti drošības nosacījumi. Infrastruktūras uzturēšanas darbiem, ko veic LDz struktūru darbinieki, tehnoloģisko pārtraukumu (“logu”) var piešķirt pēc LDz atbildīgā darbu vadītāja pieprasījuma bez atsevišķas atļaujas (telegrammas). Vilcienu kustību, pamatojoties uz LDz atļauju (telegrammu) vai LDz atbildīgā darbu vadītāja pieprasījumu, pārtrauc dzelzceļa speciālists, kurš vada dzelzceļa satiksmi (vilcienu dispečers vai stacijas dežurants).
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

123. Tehnoloģiska pārtraukuma (loga) darbu izpildes laikā posmā nodrošina sakarus starp darba vadītāju, LDz atbildīgo darbinieku un dzelzceļa speciālistu, kurš vada dzelzceļa satiksmi (vilcienu dispečeru vai stacijas dežurantu).

124. Ja SCB vadības ierīces funkcionalitāte paredz iespēju ierobežot kļūdainu maršrutu sagatavošanu uz bīstamo vietu, vai ceļu, kur notiek Infrastruktūras uzturēšanas, remonta vai būvniecības darbi, vai ir noteikti ierobežojumi noteiktā veida vilcieniem, tad obligāti jālieto šīs funkcijas, neatkarīgi no tā vai ir gaidāms vilciens. Var atcelt ar SCB vadības ierīcēm pielietotus ierobežojumus, kad ir saņemts ziņojums par šķēršļu kustībai novēršanu, darbu pabeigšanu vai attiecīgajos gadījumos, kad darbinieks personīgi ir pārliecinājies, ka maršruts ir drošs noteiktā veida vilcienam.

125. Ja ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu laikā nepieciešams darbu izpildes vietu norobežot ar pārnēsājamiem signāliem, darbu vadītājs norīko dzelzceļa speciālistu – signālistu. Lai signālistu atšķirtu no citiem dzelzceļa speciālistiem, viņš valkā galvassegu ar dzeltenu virsmu un viņu nodrošina ar signālierīcēm un, ja nepieciešams, ar sakaru līdzekļiem.

126. Aizliegts sākt ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas, būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbus stacijā:

126.1. kamēr šķērslis vai darbu izpildes vieta, kas ir bīstama dzelzceļa satiksmei, nav norobežota ar signāliem;
126.2. bez LDz atbildīgā darbinieka iepriekšēja ieraksta apskates žurnālā par darbu veikšanu;
126.3. ja darbu veikšanai Infrastruktūras pārvaldītāja atbildīgais darbinieks nav saņēmis stacijas dežuranta piekrišanu.

127. Ierakstu apskates žurnālā par remonta vai uzturēšanas darbu sākumu un beigām var aizvietot ar reģistrējamu telefonogrammu:
127.1. ja darbus veic, kontakttīklam noņemot spriegumu un neskarot ceļu un citas inženierbūves;
127.2. ja tiek novērsti pēkšņi radušies bojājumi.

128. Ar dispečercentralizāciju aprīkota iecirkņa stacijā remonta un uzturēšanas darbus veic tikai ar vilcienu dispečera atļauju vai ar stacijas dežuranta atļauju, ja stacija ir nodota viņa vadībā.
129. Ja veic darbus ar kontakttīklu, apskates žurnālā norāda, kādiem ceļiem, pārmijām vai kontakttīkla sekcijām ir pārtraukta dzelzceļa satiksme vai elektrovilces ritošā sastāva kustība.

130. Aizliegts sākt ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbus posmā:
130.1. kamēr šķērslis vai darbu izpildes vieta, kas ir bīstama vilcienu kustībai, nav norobežota ar signāliem vai attiecīgajā posmā (posma ceļā) pārtraukta vilcienu kustība;
130.2. ja LDz atbildīgais darbinieks nav saņēmis vilcienu dispečera rīkojumu (rakstisks paziņojums vai telefonogramma) par vilcienu kustības pārtraukšanu attiecīgā posmā (posma ceļā) vai vilcienu dispečera piekrišanu darbiem, ja darbus posmā veic, nepārtraucot vilcienu kustību.

131. Ja Infrastruktūras remontdarbi ir paredzēti stacijā, pēc iepazīšanās ar darbu vadītāja ierakstu apskates žurnālā, stacijas dežurants dod norādījumu centralizācijas posteņu dežurantiem, pārmijniekiem un manevru vadītājiem un ar viņu starpniecību arī vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem), kas strādā stacijā, par to, uz kuriem ceļiem vai ceļu iecirkņiem nedrīkst izbraukt, par ātruma samazināšanu vai īpašas uzmanības nepieciešamību, braucot pa ceļiem, kur notiek darbi.

132. Par stacijā gaidāmo dzelzceļa satiksmi stacijas dežurants laikus paziņo darbu vadītājam.

133. Ja starp Infrastruktūru un privāto dzelzceļa infrastruktūru notiek tieša dzelzceļa satiksme un privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs paziņoja par uzturēšanas darbiem tā dzelzceļa infrastruktūrā un attiecīgiem ierobežojumiem, stacijas dežurants dod attiecīgu norādījumu vilcienu sastādītājiem un ar viņu starpniecību arī vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem), kas strādā stacijā, uz kuriem ceļiem vai ceļu iecirkņiem nedrīkst izbraukt, par ātruma samazināšanu vai īpašas uzmanības nepieciešamību, braucot pa ceļiem, kur notiek darbi. Par gaidāmo vilcienu kustību un manevru darbiem privātās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrā stacijas dežurants laikus paziņo tās infrastruktūras pārvaldītājam.

134. Līdz paredzētā vilcienu kustības pārtraukuma (loga) beigām pabeidz visus darbus, sakārto Infrastruktūru, nodrošinot vilcienu kustības drošību. Beidzot darbu posmā, darbu vadītājs apskata ceļu vai citus Infrastruktūras objektus visā darba iecirkņa garumā un pārliecinās, ka nav šķēršļu drošai dzelzceļa satiksmei.

135. Pēc ceļa, inženierbūvju, kontakttīkla, signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas būvju, iekārtu un ierīču būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu pabeigšanas stacijā šīs būves, iekārtas un ierīces pārbauda un nodod ekspluatācijā, pamatojoties uz LDz atbildīgā darbinieka ierakstu apskates žurnālā, kas apstiprināts ar stacijas dežuranta parakstu. Šo ierakstu var aizstāt ar apskates žurnālā ierakstītu analoģiska satura telefonogrammu, kuru LDz atbildīgais darbinieks pārraida stacijas dežurantam un pēc darbu beigām minēto ierakstu apliecina ar parakstu.

136. Pēc ceļa darbu pabeigšanas vilcienu dispečers posmu vai posma ceļu atjauno vilcienu kustību tikai pēc tam, kad saņemts LDz atbildīgā darbinieka rakstisks paziņojums vai telefonogramma par to, ka ceļa darbi ir pabeigti un ka nav šķēršļu netraucētai un drošai vilcienu kustībai.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

137. Signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un sakaru iekārtu vai elektroapgādes ietaišu darbības atjaunošanu, kas saistīta ar vilcienu kustības atvēršanu, pieļauj tikai pēc LDz atbildīgā darbinieka rakstiska paziņojuma vai telefonogrammas saņemšanas.

138. Signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas iekārtas, kas saista ierīces savstarpējā atkarībā, kā arī vilcienu un staciju radiosakaru aparātus noslēdz un noplombē vai arī aizsargā ar programmatūras līdzekļiem, parolēm un citiem loģiskās aizsardzības līdzekļiem.

139. Par signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un radiosakaru iekārtu plombu neskartību un pareizu loģiskās aizsardzības līdzekļu lietošanu ir atbildīgi dežurējošie dzelzceļa darbinieki, kuri lieto šīs ierīces.

140. Signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un radiosakaru iekārtas un ierīces drīkst atvērt tikai LDz atbildīgie speciālisti, pirms atvēršanas izdarot attiecīgu ierakstu apskates žurnālā.

141. Atsevišķu noteikto signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas ierīču nomaiņu un atslēgšanos var veikt ar stacijas dežuranta atļauju (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – ar vilcienu dispečera atļauju), neveicot ierakstu apskates žurnālā.

9. Ritošais sastāvs

9.1. Vispārīgās prasības

142. Dzelzceļa satiksmē aizliegts lietot ritošo sastāvu, kas negarantē kustības drošību un drošības tehnikas ievērošanu.

143. Visi ritošā sastāva elementi nodrošina drošu dzelzceļa satiksmi ar noteikto maksimālo ātrumu.

144. Katrai ritošā sastāva vienībai ir tehniskā pase, kurā norādīti svarīgākie tehniskie un ekspluatācijas raksturojumi.

145. Uz ritošā sastāva vienībām ir šādas skaidri salasāmas zīmes un uzraksti:
    145.1. pārvadātāja (lietotāja) vai ritošā sastāva īpašnieka firmas zīme;
    145.2. ritošā sastāva vienības numurs;
    145.3. izgatavotājrūpnīcas firmas zīme ar ritošā sastāva būves vietas nosaukumu un datumu;
    145.4. remonta veids, tā izpildes datums un vieta (izņemot vilces līdzekli);
    145.5. pašmasa (izņemot vilces līdzekli);
    145.6. uz kravas vagona – celtspēja;
    145.7. uz sliežu motortransporta – transportēšanas ātrums.

146. Uz vilces līdzekļa norāda šādu informāciju:
    146.1. vilces līdzekļa sērija;
    146.2. konstruktīvais ātrums;
    146.3. gaisa rezervuāru, bremžu cilindru un katlu pārbaudes datums.

147. Uz riteņpāra ass ar skaidri iespiestām zīmēm norāda riteņpāra formēšanas un pilnīgās pārbaudes datumu un vietu.

148. Vilces līdzekli (izņemot sliežu motortransportu) aprīko ar:

148.1. kustības ātruma mērīšanas ierīci;
148.2. signalizācijas sistēmas borta ierīcēm, ja vilces līdzekļi paredzēti ekspluatācijai attiecīgi aprīkotā Infrastruktūrā;
148.3. vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) modrības pārbaudes ierīcēm, kas automātiski aptur vilcienu, ja vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) zaudē modrību (darbspēju) vai ir pārsniegts ierīču kontrolējamais kustības ātrums;
148.4. ierīcēm, kas reģistrē kustības ātrumu un laiku, bremžu sistēmas darbību, nobraukto attālumu, veiktās vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) modrības pārbaudes un signalizācijas sistēmas borta ierīču rādījumus;
148.5. radiosakaru ierīcēm, kas piemērotas ekspluatējamai Infrastruktūrai.

149. Sliežu motortransportu aprīko ar kustības ātruma mērīšanas un radiosakaru ierīcēm, kas piemērotas Infrastruktūrai.

150. Kravas lokomotīvi, kura paredzēta darbam ar vilciena sastāviem, garākiem par 120 asīm, aprīko ar ierīcēm, kas signalizē par bremžu maģistrāles pārtrūkšanu.

151. Vilces ritošā sastāva vai pasažieru vagonu īpašnieks vai lietotājs nodrošina ritošā sastāva aprīkojumu un tā uzturēšanu atbilstoši normatīvo aktu un ritošā sastāva ražotāja prasībām ugunsdrošības jomā, kā arī izstrādā rīcības kārtību ugunsgrēka gadījumā.

152. Ritošā sastāva bremzes nodrošina drošu ekspluatāciju un vienmērīgu bremzēšanu.

153. Ritošo sastāvu, izņemot vienvagona pasažieru automotrises vai sliežu motortransporta vienības, kuru ievieto vilciena sastāvā jābūt aprīkotam ar automātiskajām bremzēm.

154. Ritošā sastāva automātiskās bremzes nodrošina vilciena apturēšanu, ja bremzes gaisa maģistrālē ir atvienojums vai pārrāvums vai ja ir iedarbināts stopkrāns (pēkšņās bremzēšanas krāns).

155. Ritošā sastāva automātiskās bremzes ekspluatācijas laikā ieslēdz atbilstošo bremzēšanas režīmu atkarībā no ceļa profila, kravas svara vagonā un sastāva garuma, ja to paredz bremžu konstrukcija.

156. Bremžu sviru pārvada daļas, kas atvienošanas vai lūzuma dēļ var izvirzīties ārpus ritošā sastāva gabarīta vai nokrist uz ceļa, jābūt nodrošinātām ar aizsargierīcēm.

157. Ja platsliežu vilciena galvas un astes vagona sakabe nav savietojama ar SA-3 tipa automātisko sakabi, tad uz ritošā sastāva jābūt palīgierīces, kas nodrošina tā sakabināšanu ar automātisko sakabi.

9.2. Remonts un tehniskā apkope

158. Ritošā sastāva tehniskā apkope ir pasākumu komplekss, ko veic ritošā sastāva darbspēju un to drošuma līmeņa un estētiskā stāvokļa uzturēšanai, bojājumu profilaksei un novēršanai.

159. Ritošā sastāva tehniskajā apkopē ietilpst arī darbi ritošā sastāva izgatavotāja un projektētāja izdoto tehniskās ekspluatācijas norādījumu izpildei.

160. Ritošā sastāva remonts ir pasākumu komplekss, ko veic ritošā sastāva darbspēju un tā drošuma līmeņa uzturēšanai un kurā paredz ritošā sastāva mezglu un agregātu revīziju, remontu vai nomaiņu pret jauniem, regulēšanu un izmēģinājumu veikšanu. Ritošā sastāva remonta mērķis ir ritošā sastāva pamata ekspluatācijas parametru atjaunošana un to stabilitātes nodrošināšana starp remontiem.

161. Ritošam sastāvam jābūt plānoto remontu un tehniskās apkopes sistēmai (turpmāk – remonta sistēma) atbilstoši ritošā sastāva ražotāja ieteikumiem.

162. Ja remonta sistēmā noteiktie pasākumi neatbilst ritošā sastāva ražotāja ieteikumiem, remonta sistēmai ir nepieciešams riska novērtējums, kas apliecina, ka ritošā sastāva drošības līmenis nesamazinās.

163. Remonta sistēma ietver dokumentāciju par plānoto remontu un tehniskās apkopes veikšanas nosacījumiem un termiņiem.

164. Termiņu, kad veicama ritošā sastāva nākamā tehniskā apkope vai remonts, nosaka saskaņā ar kalendāra laiku, ritošā sastāva vai tā atsevišķu agregātu darba laiku, vilcei patērēto energoresursu daudzumu vai ritošā sastāva nobraukumu. Laikposmu starp tehniskajām apkopēm un remontiem atsevišķiem ritošā sastāva mezgliem var noteikt saskaņā ar diagnostikas rezultātiem.

165. Ja, nosakot nākamās tehniskās apkopes vai remonta termiņu, neņem vērā kalendāra laiku, ritošā sastāva vai tā atsevišķu agregātu darba laiku, bet izvēlas citu kritēriju, papildus izvēlētajam ritošā sastāva tehniskās apkopes un remonta termiņa kritērijam norāda arī maksimālo kalendāra laiku vai agregāta darba laiku, pēc kura ritošajam sastāvam veicama tehniskā apkope vai remonts.

166. Aizliegts ekspluatēt ritošo sastāvu, ja tam nav izveidota remonta sistēma vai nav veiktas remonta sistēmā noteiktās tehniskās apkopes un remonti.

167. Aizliegts ekspluatēt ritošo sastāvu, ja tā gaisa rezervuāriem, kuru tilpums ir 0,025 m3 (25 litri) vai lielāks vai kuru tilpums ir mazāks par 0,025 m3 (25 litriem), ja darba spiediena MPa (kgf/cm2) reizinājums ar tilpumu m3 (l) ir 0,02 (200) vai lielāks, nav veikta hidrauliskā pārbaude. Hidraulisko pārbaudi veic:
    167.1. vilces ritošajam sastāvam un sliežu motortransportam ne retāk kā reizi četros gados;
    167.2. kravas vagoniem, kurus izmanto starptautiskā satiksmē, ne retāk kā reizi četros gados vai kapitālā remonta laikā (ja kārtējā depo remonta laikā līdz gaisa rezervuāra pārbaudei atlicis vismaz pusotrs gads, gaisa rezervuāra hidraulisko pārbaudi atļauts veikt nākamajā plānotajā depo remonta vai kapitālā remonta laikā);
    167.3. pasažieru vagoniem ne retāk kā reizi piecos gados;
    167.4. kravas vagoniem, kas ir apgrozībā tikai Latvijā, ne retāk kā reizi piecos gados vai kārtējā depo remonta vai kapitālā remonta laikā.

168. Aizliegts ekspluatēt vilces ritošo sastāvu un sliežu motortransportu, ja tā gaisa rezervuāriem, kuru tilpums ir 0,025 m3 (25 litri) vai lielāks vai kuru tilpums ir mazāks par 0,025 m3 (25 litriem), ja to darba spiediena MPa (kgf/cm2) reizinājums ar tilpumu m3 (l) ir 0,02 (200) vai lielāks, ne retāk kā reizi divos gados starp hidrauliskām pārbaudēm nav veikta ārējā apskate.

9.3. Smiltnīcas izmantošana (OPE B.2. 1.p.)

169. Ja vilces līdzeklis ir aprīkots ar manuāli darbināmu smiltnīcu, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) atļauts izmantot smiltis, izņemot:
    169.1. pārmiju un sliežu ceļu krustojumu vietās;
    169.2. bremzējot ar ātrumu, kas nepārsniedz 20 km/h;
    169.3. stāvot.

170. Izņēmumi, kuri minēti Noteikumu 169. punkta prasības neattiecās šādos gadījumos:
    170.1. ja draud pabraukšana garām aizliedzošajam signālam (bīstamai vietai) vai pastāv cita nopietna starpgadījuma risks un smiltis palīdzētu radīt labāku saķeri;

170.2. vilcienam sākot kustību;
170.3. pārbaudot vilces līdzekļa smilts padošanas sistēmas darbību.

10. Dzelzceļa satiksme

10.1. Vispārīgās prasības

171. Lai nodrošinātu optimālu vagonu plūsmu un efektīvu darba organizāciju šķirošanas stacijās, ņemot vērā to tehniskā aprīkojuma līmeni, tiek izstrādāts formēšanas plāns, kurā norādīts vagonu nosūtīšanas virziens un stacijas.

172. Stacijas, kas nedarbojas pilnu diennakti, operatīvi uzsāk un slēdz ar vilciena dispečera rīkojumu:
"_____ stacijas darbība uzsākta (pārtraukta) plkst. _____. Vilcienu dispečers".

173. Rīkojumus vai norādījumus par dzelzceļa satiksmi dod skaidri (konkrēti) un īsi, ievērojot Noteikumu **1.pielikumā** noteiktos principus. Darbinieks, kas devis rīkojumu, uzklausa rīkojuma (norādījuma) atkārtojumu un pārliecinās, ka tas ir saprasts pareizi. Ja abonents neatbild uz izsaukumiem, vai rīkojuma (norādījuma) atkārtojums netiek saņemts un ir apdraudējumi vilcieniem vai cilvēkiem, darbinieks rīkojas atbilstoši 201.punkta prasībām.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

174. Stacijas dežurants (iecirkņos, kas aprīkoti ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) laicīgi pa radiosakariem informē vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) šādos gadījumos:
174.1. par vilciena aizturēšanu pie ieejas luksofora ar aizliedzošu signālu;
174.2. par vilciena pieņemšanu uz nespecializēta ceļa;
174.3. par pasažieru vilciena grafikā neparedzētu apstāšanos stacijā (t.sk. pie maršruta luksoforiem);
174.4. par kravas vilciena pieņemšanu stacijā (izņemot gala stacijā) ar apstāšanos, vilcienu kustības regulēšanas operācijām vai citam nolūkam (vilcienu dispečers brīdina mašīnistu tikai ja vilciens brauc ar bojātam kustības drošības ierīcēm);
174.5. par pieņemšanas vai nosūtīšanas kārtību, kad nav iespējams ieslēgt luksoforā atļaujošu signālu;
174.6. par daļējo manevru maršruta gatavību, norādot vilces līdzekļa apstāšanas vietu, ja manevru maršruts tiek gatavots pa daļām;
174.7. par avārijas vai nestandarta situācijām un turpmāko rīcību.

175. Ievēro šādu vilcienu nosūtīšanas un caurlaišanas secību:
175.1. ārpuskārtas vilcieni – palīdzības un ugunsdzēsības vilcieni, kā arī pēc palīdzības pieprasījuma vilcienu kustības atjaunošanai norīkotie sniegtīri, lokomotīves bez vagoniem, automotrises un nenoceļamā tipa drezīnas;
175.2. kārtējie vilcieni:
175.2.1. pasažieru ātrvilcieni;
175.2.2. pārējie pasažieru vilcieni;
175.2.3. kravas vilcieni;
175.2.4. pārējie vilcieni;
175.2.5. vilcieni, kurus norīko pēc pieprasījuma un kuru priekšrocību nosaka, tos norīkojot.

176. Elektrificētā iecirknī vilcienu dispečers, organizējot dzelzceļa satiksmi, sadarbojas ar energodispečeri, kura operatīvā pārziņā atrodas visas energodispečera iecirkņa robežās esošās elektroapgādes iekārtas un to atjaunošanas līdzekļi, kā arī kontakttīkla rajona dežurējošie dzelzceļa speciālisti un dzelzceļa speciālisti, kuri veic elektroapgādes iekārtas remontu un apkopi.

177. Aizliegts novietot uztvērējstrupceļos jebkuru ritošo sastāvu, bet aizsargstrupceļos – vagonus, kuros ir cilvēki vai bīstamās kravas.

178. Aizliegts aizņemt ar citu ritošo sastāvu ceļus, kur pastāvīgi stāv palīdzības un ugunsdzēsības vilcieni, kā arī atjaunošanas darbiem paredzētais sliežu motortransports.

179. Noceļamā ritošā sastāva ekspluatācija atļauta tikai posmos, kuros pārtraukta vilcienu kustība.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

180. Noceļamā tipa šaursliežu motordrezīnu kustība noteikta atsevišķa instrukcija par vilcienu kustības organizēšanu iecirknī Gulbene – Alūksne.

181. Vilcienu jāvada no vilces līdzekļa priekšējās vadības kabīnes. Citi vilcienā esošo vilces līdzekļu vadītāji (mašīnisti) atkārto visus priekšējā vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) signālus un norādījumus un izpilda to prasības.

182. Persona drīkst braukt vilces līdzekļa vadības kabīnē, ja piešķirtā attiecīga atļauja. Vilces līdzekļa vadības kabīnē kopā ar vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) var atrasties ne vairāk par trīs personām.

183. Vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) pienākumi:
183.1. atbilstoši kompetencei nodrošināt dzelzceļa satiksmes drošību;
183.2. pārzināt vilces līdzekļa konstrukciju, sava iecirkņa garenprofilu un pastāvīgo signālu novietojumu iecirknī;
183.3. ievērot vilces līdzekļa ekspluatācijas noteikumus;
183.4. ievērot noteiktos bremžu ekspluatācijas nosacījumus;
183.5. ievērot vilcienu kustības sarakstu;
183.6. pirms vilciena (izņemot motorvagonu vilcienus un šaursliežu vilcienus) nosūtīšanas no formēšanas stacijas saņemt izziņu par vilciena nodrošinājumu ar bremzēm un pārliecināties, ka sakrīt izziņā un natūrlapā norādītais vilciena sastāva pēdējā vagona numurs un ka vilciena bremžu kluču kopējais spiedspēks atbilst normām.

184. Vadot vilcienu vai atsevišķu vilces līdzekli, vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) un viņa palīga pienākumi ir:
184.1. vērot, vai ceļš ir brīvs, un nekavējoties apturēt vilcienu (vilces līdzekli), ja vilciens (vilces līdzeklis) var apdraudēt cilvēku drošību vai radies šķērslis, vai pamanīts bojājums, kas var apdraudēt dzelzceļa satiksmes drošību;
184.2. ievērot signālus un izpildīt to prasības;
184.3. mutiski atkārtot luksoforu signālrādījumus (izņemot zaļos garāmejas luksoforu signālus) un no ceļa vai vilciena padodamos signālus, ja vilces līdzekli vada divatā;
184.4. ja ir aizliedzošs signāls, apstādināt vilcienu (vilces līdzekli) ar dienesta bremzēšanu, nepabraucot garām šim signālam;
184.5. ja signāls brīdina par ātruma samazināšanu, samazināt vilciena (vilces līdzekļa) ātrumu, lai pabrauktu garām signālam, nepārsniedzot noteikto ātrumu;
184.6. sekot vilciena stāvoklim un veselumam, bet elektrificētajos iecirkņos – arī kontakttīkla stāvoklim;
184.7. padot noteiktos signālus;
184.8. apstākļos, kas samazina signālu redzamību, vadīt vilcienu sevišķi uzmanīgi un, ja nepieciešams, samazināt kustības ātrumu, lai neapdraudētu dzelzceļa satiksmes drošību;
184.9. izsaukt stacijas dežurantu (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeru), ja situācija ir neskaidra, mainās normālie caurlaišanas apstākļi, rodas nestandarta vai avārijas situācijas, un rīkoties pēc stacijas dežuranta (vilciena dispečera) norādījumiem.

185. Vadot vilcienu vai atsevišķu vilces līdzekli, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) aizliegts:
185.1. pārsniegt Noteikumos noteikto ātrumu, kā arī ātrumu, ko noteicis Infrastruktūras pārvaldītājs vai kas norādīts izsniegtajā brīdinājumā;
185.2. novērst uzmanību no signālu un ceļa novērošanas, vilces līdzekļa vadīšanas un tā apkalpošanas;

185.3. izslēgt normāli darbojošās drošības un radiosakaru ierīces.

186. Ar vilcienu dispečera rīkojumu vilcienu vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) drīkst braukt līdz stacijai, kurā var veikt vilces līdzekļa attiecīgā aprīkojuma remontu, ja bojājuma dēļ nedarbojas šāds vilces līdzekļa aprīkojums:
186.1. radiostacija;
186.2. ātrumu reģistrējošais ātrummērītājs;
186.3. vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) modrības pārbaudes ierīce;
186.4. automātiskā lokomotīvju signalizācijas sistēma;
186.5. ierīce, kas signalizē par bremžu maģistrāles pārtrūkšanu.

187. Aizliegts izbraukt vai izlaist no vilces līdzekļa pastāvīgas dislokācijas vai apgrozības punkta ar bojātām vilciena radioiekārtām (radiosakariem). (*OPE SITS B.2. 8.1.p.*)

188. Ja vilcienu radioiekārtu (radiosakaru) atteice konstatēta vilciena ekspluatācijas laikā (*OPE SITS B.2. 8.2.p.*):
188.1. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) informē stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru), cik drīz vien iespējams, izmantojot visus pieejamos līdzekļus;
188.2. atļauts turpināt kustību, ja starp vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) un stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru) ir nodrošināts cits saziņas risinājums, vai vilciens apturēts tuvākajā stacijā, kur var salabot radioiekārtu vai nomainīt vilces līdzekli, ja starp vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) un stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru) nav nodrošināti cita veida balss sakari;
188.3. vilcienu dispečers, saņemot vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) ziņojumu par bojājumu, ka arī izvērtējot situāciju pieņem lēmumu kopā ar vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) par vilciena turpmāko kustību;
188.4. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) izpilda vilcienu dispečera norādījumus par vilciena turpmāko kustību.

10.2. Kopēji ekspluatācijas principi un noteikumi (OPE SITS B papildinājums)

10.2.1. Ekspluatācijas pamatprincipi (OPE SITS B.1.)

189. Vilcienu kustības atļaušanas metode paredz ieturēt drošu intervālu starp vilcieniem.

190. Vilciens drīkst pārvietoties iecirkņa posmos tikai ar nosacījumu, ka vilciena sastāvs ir savietojams ar infrastruktūru.

191. Pirms vilciens iesāk kustību vai turpina braucienu, nodrošina, ka pasažieru, personāla un kravas pārvadāšana notiek droši.

192. Pirms vilciens drīkst iesākt kustību vai turpināt to, tam ir jāsaņem kustības atļauja, kā arī visa nepieciešamā informācija, lai noteiktu šādas atļaujas nosacījumus.

193. Ja ir zināms vai ja ir aizdomas, ka vilciens nevarēs pabraukt garām droši, vilcienam liedz iebraukt posmā, līdz tiek veikti pasākumi, lai atļautu vilcienam droši turpināt kustību.

194. Ja ir konstatēts, ka jebkādā ziņā vilciena ekspluatācija nav droša, tā turpmāka ekspluatācija ir aizliegta, līdz tiek veikti pasākumi, kas nodrošina drošu vilciena kustības turpināšanu.

10.2.2. Vilciena atiešana (OPE SITS B.2. 2.p.)

195. Nosūtīšanas stacijā vai pēc grafikā paredzētas apstāšanās vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) drīkst sākt kustību, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:
195.1. saņemta atbilstošā vilciena kustības atļauja;
195.2. pabeigti un izpildīti vilciena darba nosacījumi;

195.3. pienācis nosūtīšanas laiks atbilstoši vilcienu kustības grafikam, izņemot gadījumus, kad var sākt pirms paredzētā laika.

10.2.3. Nav dota vilciena kustības atļauja paredzētajā laikā (OPE SITS B.2. 3.p.)

196. Ja mašīnists nav saņēmis vilciena kustības atļauju paredzētajā laikā un nav informācijas par iemesliem, mašīnists informē stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru).

10.2.4. Vadīšanās pēc redzamības (OPE SITS B.2. 9.p.)

197. Ja vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) dots norādījums braukt, vadoties pēc redzamības, viņš:
197.1. brauc uzmanīgi, kontrolējot ātrumu, ņemot vērā priekšā esoša ceļa redzamību, tā, lai būtu iespējams brīvajā redzamajā daļā pēkšņi apstāties pirms jebkura transportlīdzekļa, apstāšanās signāla vai šķēršļa uz infrastruktūras, un nepārsniedz maksimālo ātrumu braukšanai pēc redzamības – 20 km/h;
197.2. iepriekšminētā prasība neattiecas uz neparedzētiem šķēršļiem, kas nonāk sliežu zonā bremzēšanas ceļa robežās.

198. (*izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024*).

10.2.5. Atļauja braukt garām signālam, kas liek apstāties (OPE SITS B.2. 11.p)

199. Lai pabrauktu garām signālam, kas liek apstāties, attiecīgā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir nepieciešama atļauja:
199.1. izsniedzot atļauju, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) vai cits dzelzceļš speciālists, kam pienākumos ir maršruta sagatavošana, dod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) norādījumus par pārvietošanos;
199.2. vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir pienākums ievērot saņemtos norādījumus, un tas nedrīkst pārsniegt ātruma ierobežojumu, ja tāds ir, līdz sasniedz vietu, kur var atsākt normālu darbību.

10.2.6. Avārijas izsaukums (OPE SITS B.2. 13.p)

200. Saņemot informāciju par avārijas vai nestandarta situācijām, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pieņem, ka pastāv bīstama situācija, un veic visas darbības, kas vajadzīgas, lai izvairītos no šīs situācijas ietekmes vai to mazinātu:
200.1. nekavējoties samazina vilciena ātrumu līdz attiecīgajam ātrumam braukšanai pēc redzamības un brauc, vadoties pēc redzamības, ja vien stacijas dežurants (vilcienu dispečers) nav norādījis citādi;
200.2. rīkojas saskaņā ar norādījumiem, ko sniedz stacijas dežurants (vilcienu dispečers);
200.3. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), kuram ir pieprasīts apstāties, neatsāk kustību bez stacijas dežuranta (vilcienu dispečera) atļaujas. Pārējie vilces līdzekļa vadītāji (mašīnisti) turpina braukt, vadoties pēc redzamības, līdz stacijas dežurants (vilcienu dispečers) informē, ka braukšana pēc redzamības vairs nav nepieciešama.

10.2.7. Tūlītējas darbības, lai novērstu apdraudējumu vilcieniem (OPE SITS B.2. 14.p.)

201. Ikviens pārvadātāja un LDz darbinieks, kam ir kļuvis zināms par apdraudējumu vilcieniem, nekavējoties rīkojas, lai apturētu vilcienu, kas var tikt skarts, un veic jebkādus citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai novērstu kaitējumu vai zaudējumus.

202. Ikviens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), kas uzzina par apdraudējumu, aptur savu vilcienu un nekavējoties brīdina stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru) par apdraudējumu.

10.2.8. Pabraukšana garām kustības atļaujas beigām bez atļaujas (OPE SITS B.2. 16.p)

203. Ja pieļauta pabraukšana garām kustības atļaujas beigām bez atbilstošas atļaujas:

203.1. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), konstatējot, ka vilciens ir pabraucis garām kustības atļaujas beigām bez atļaujas, viņš nekavējoties aptur vilcienu un ziņo par to stacijas dežurantam (vilcienu dispečeram);
203.2. stacijas dežurants (vilcienu dispečers) vai jebkurš cits dzelzceļa speciālists, konstatējot, ka vilciens ir pabraucis garām kustības atļaujas beigām bez atļaujas, viņš nekavējoties veic nepieciešamās darbības, lai apturētu vilcienu;
203.3. visi iesaistītie darbinieki veic nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu visu vilcienu drošu kustību;
203.4. pirms uzsākt kustību mašīnists informē stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru) par gatavību turpināt ceļu;
203.5. stacijas dežurants (vilcienu dispečers) nosaka vai pārbauda maršrutu, pa kuru vilciens var turpināt ceļu, un dod visus nepieciešamos norādījumus.

10.3. Dzelzceļa speciālistu iepazīstināšana ar staciju tehniskās dokumentāciju

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

204. Dzelzceļa speciālistus ar staciju tehniskās dokumentāciju (TRA un citu staciju darbību reglamentējošo dokumentu prasībām) iepazīstina pirms pielaišanas pie patstāvīga darba konkrētajā stacijā vai iecirknī, periodiski, kā arī gadījumos, kad stacijas tehniskā dokumentācijā veikti grozījumi.

205. LDz struktūrvienības, pārvadātāji un manevru veicēji iepazīstina savus darbiniekus ar stacijas tehnisko dokumentāciju (t.sk. grozījumiem), izmantojot SPDB sistēmu.

206. Komersantu, kas veic manevrus vienas stacijas robežās, pamatojoties uz drošības apliecību ar tiesībām veikt manevrus stacijas robežās, darbiniekus ar stacijas tehnisko dokumentāciju (t.sk. grozījumiem) iepazīstina, komersantiem vēršoties pie stacijas priekšnieka un saskaņojot ar viņu iepazīšanas kārtību un laiku.

10.4. Ātrumi platsliežu iecirkņos

207. Maksimālo pieļaujamo ātrumu pa posmu un staciju ceļiem un staciju pārmijkopām nosaka atkarībā no ceļu un pārmiju konstrukcijas un ritošā sastāva tipa. Šo ātrumu ņem vērā, sastādot vilcienu kustības grafiku, un to norāda tīkla pārskatā.

208. Vilciena kustības ātrums, vilcienam novirzoties uz sānceļiem pa platsliežu pārmijām, nepārsniedz:
208.1. 25 km/h pasažieru vilcieniem, ja pārmija ir ar 1/9 markas krusteni;
208.2. 40 km/h, ja pārmija ir ar 1/11 markas vai stāvāku krusteni;
208.3. 50 km/h, ja pārmija ir no R–65 vai 60E1 tipa sliedēm ar 1/11 markas krusteni;
208.4. 70 km/h, ja ir pārmija ar 1/14 markas krusteni vai simetriskā pārmija ar 1/11 markas krusteni;
208.5. 80 km/h, ja pārmija ir ar 1/18 markas krusteni.

209. Vilciena iebraukšanas ātrums stacijā no posma nepareizā ceļa, ja ieejas luksoforā ir atļaujošs signāls, nepārsniedz ātrumu, kāds noteikts vilciena pieņemšanai uz šīs stacijas sānceļa.

210. Vilcienu kustības ātrums, braucot pa platsliežu dzelzceļu ar vagoniem vai citu ritošo sastāvu pa priekšu vilces līdzeklim, nepārsniedz:
210.1. 25 km/h;
210.2. 40 km/h, ja ir radiosakari starp vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) un vilciena priekšā esošo dzelzceļa speciālistu;
210.3. sniegtīrim noteiktos ātrumus rīkojumā par vilcienu kustības ātruma noteikšanu.

211. Luksoforam ar vienu dzeltenu (nemirgojošu) signāluguni platsliežu kravas vilciens drīkst braukt garām ar ātrumu, kas nepārsniedz 50 km/h, bet pasažieru vilciens – ar ātrumu, kas nepārsniedz 60 km/h.

212. Staciju saraksts, luksoforu literi un vilcienu maksimālie kustības ātrumi, ar kādiem drīkst braukt garām luksoforiem ar vienu dzeltenu (nemirgojošu) signāluguni, kuri novietoti attālumā no nākamā luksofora, kas ir mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu ir noteikti Noteikumu **6.pielikumā**.

213. Ja pārbrauktuve aprīkota ar automātiskām ierīcēm tikai vilcieniem, kas brauc pa pareizo ceļu, pa posma nepareizo ceļu nosūtīto vilcienu vilces līdzekļu vadītāji (mašīnisti) pārbrauktuvi šķērso ar ātrumu:
    213.1. līdz 40 km/h, ja uz pārbrauktuves ir dežurējošais darbinieks;
    213.2. līdz 20 km/h, ja uz pārbrauktuves nav dežurējošā darbinieka.

214. Rīkojumā par vilcienu kustības ātruma noteikšanu tiek noteikts pārbrauktuvju saraksts, kas ierīkotas stacijas galā (pārmijkopā) vai uz attālināšanās iecirkņa un kuras vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) šķērso ar ātrumu līdz 20 km/h un gatavību apstāties pirms iespējama šķēršļa, ja vilcienu pieņem vai nosūta, ieejas (maršruta) vai izejas luksoforā degot aizliedzošam signālam.

215. Ja ieejas (maršruta) luksoforā ir aizliedzošs signāls, nesaprotams signāls vai ieejas (maršruta) luksoforā signāls ir nodzisis, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc atļaujas saņemšanas iebrauc stacijā ar ātrumu līdz 20 km/h un ir gatavs nekavējoties apturēt vilcienu, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

216. Ja vilcienu nosūta posmā pie izejas luksofora aizliedzošā signāla vai no ceļa, kuram nav izejas luksofora, vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pa stacijas izejas pārmijkopas pārmijām brauc ar ātrumu līdz 20 km/h un ir gatavs nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

217. Ja platsliežu ritošā sastāva ritenim konstatēts izrāvums vai uzmetinājums, kas pārsniedz lielumu, atļauts braukt līdz tuvākajai stacijai ar Noteikumu **4.pielikumā** norādīto ātrumu. Šāda ritošā sastāva turpmākā kustība notiek saskaņā ar LDz nosacījumiem.

10.5. Ātrumi šaursliežu iecirknī

218. Ja šaursliežu ritošā sastāva ritenim konstatēts izrāvums vai uzmetinājums, kas pārsniedz 1 mm, bet nepārsniedz 2 mm, vai šaursliežu lokomotīvei pārsniedz 0,7 mm, bet nepārsniedz 2 mm, ar šādu ritošo sastāvu atļauts braukt ar ātrumu, ne lielāku par 25 km/h, līdz tuvākajam tehniskās apkalpošanas punktam, kur ir ierīces riteņpāra nomaiņai.

219. Ja izrāvums vai uzmetinājums šaursliežu ritošā sastāva riteņpārim ir lielāks par 2 mm, atļauts turpināt kustību ar ātrumu 10 km/h, ja bojātais riteņpāris ir piekarināts vai novērsta riteņpāra griešanās iespēja.

220. Vilciena kustības ātrums, vilcienam novirzoties uz sānceļiem pa šaursliežu pārmijām, nepārsniedz:
    220.1. 15 km/h, ja pārmija ir ar 1/8 markas vai lēzenāku krusteni;
    220.2. 10 km/h, ja pārmija ir ar 1/7 markas krusteni;
    220.3. 5 km/h, ja pārmija ir ar krusteni, kas stāvāks par 1/7.

221. Vilcienu kustības ātrums, braucot pa šaursliežu dzelzceļu ar vagoniem pa priekšu, nepārsniedz 15 km/h, bet sniegtīrim, kas nav aprīkots ar automātiskajām bremzēm, nepārsniedz 20 km/h.

10.6. Vilcienu kustības grafiks

222. Vilcienu kustības organizācijas pamats ir vilcienu kustības gada grafiks.

223. Vilcienu kustības grafiks ir saistošs visām dzelzceļa satiksmē iesaistītajām personām.

224. Sastādot vilcienu kustības gada grafiku, nodrošina:
   224.1. jaudas sadales plānā pieprasīto pasažieru pārvadājumu un kravu pārvadājumu izpildi;
   224.2. dzelzceļa satiksmes drošību;
   224.3. normatīvajos aktos par publiskās lietošanas Infrastruktūras jaudas sadali paredzēto vilcienu kategoriju prioritāti;
   224.4. visefektīvāko iecirkņu caurlaides un caurvedes spēju, kā arī staciju pārstrādes spēju izmantošanu;
   224.5. vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) noteiktā nepārtrauktā darba ilguma ievērošanu;
   224.6. iespēju veikt darbus, kas saistīti ar ceļa, būvju, signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un elektroapgādes ierīču tehnisko apkopi un remontu;
   224.7. iespēju veikt darbus, kas saistīti ar vilciena ritošā sastāva tehnisko apkopi;
   224.8. kravas vilcienu garuma un svara normu noteikšanu katram iecirknim un virzienam.

225. Vilcienu kustības grafikā noteiktās kravas vilcienu garuma un svara normas atbilst vilces līdzekļa tipam, sērijai, ceļa profilam un lietderīgajam garumam.

226. Kravas vilcienu, kas ir garāks vai smagāks par iecirknim noteikto normu, formē un caurlaiž LDz noteiktajā kārtībā.

227. Vilcienus kustībā savstarpēji norobežo ar stacijām, ceļa posteņiem un automātiskās bloķēšanas garāmejas luksoforiem, kas paredz drošu distanci.

228. Norīkot un atcelt vilcienus (vilcienu gaitas līniju) darbiem, kas saistīti ar Infrastruktūras tehniskā aprīkojuma būvniecību, remontu vai tehnisko apkopi, dzelzceļa ritošā sastāva būvniecību, remontu vai tehnisko apkopi drīkst tikai LDz pilnvarotā persona.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

229. Ja vilciens nav iekļauts vilcienu kustības grafikā vai tā kustība nav iespējama atbilstoši šim grafikam, vilciena kustības organizāciju veic vilcienu dispečers, norādot vilciena kustības kārtību iesaistītajiem dzelzceļa speciālistiem.

230. Katram vilcienam piešķir numuru atbilstoši vilcienu kustības grafikam.

231. Vilcienu dispečers piešķir numuru saformētam vilciena sastāvam, ja tas nav noteikts vilcienu kustības grafikā.

232. Vilcieniem, kas kustas virzienā no austrumiem uz rietumiem un no ziemeļiem uz dienvidiem, piešķir nepāra numurus, bet pretējā virziena vilcieniem – pāra numurus.

233. Stacijā, kurā vilcienam maina numuru, pēc vilciena pienākšanas vecais vilciena numurs zaudē spēku.

234. Vilciena numuru papildina:
   234.1. ar burtiem “BM”, ja vilcienā ir vagoni, kuros ir 1.klases sprādzienbīstamās vielas;
   234.2. ar burtu “M”, ja kravas vilcienu vada viens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) bez palīga un bez vilciena konduktora;
   234.3. ar burtu “G”, ja vilciens ir garāks par iecirknim noteikto normu;
   234.4. ar burtu “S”, ja vilciens ir smagāks par iecirknim noteikto normu;
   234.5. ar burtu “E”, vilcienam, kura braukšanas maršrutam jābūt aprīkotam ar kontakttīklu, izņemot elektrovilcienus, kuri veic regulārus reisus ar pasažieriem;
   234.6. ar burtu “N” un ciparu indeksu, kas raksturo negabarīta zonu un pakāpi atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas reglamentē negabarīta kravu pārvadāšanu, ja vilcienā ir negabarīta krava;
   234.7. ar burtiem “UR”, ja vilcienā ir vagoni, kuros ir 7.klases bīstamas vielas.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

234.[1] Vilciena numura papildinājumus izmanto saziņā starp vilcienu kustības organizācijas darbiniekiem (vilcienu un manevru dispečeriem, staciju dežurantiem) un vilcienu kustības reģistrācijā. Saziņā ar vilciena līdzekļa vadītāju (mašīnistu) vilciena numura papildinājumus neizmanto.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

235. Lai varētu identificēt kravas vilciena sastāvu, tam formēšanas stacijā piešķir indeksu, kas sastāv no 11 cipariem (0000-000-0000), no kuriem – pirmie 4 cipari ir formēšanas stacijas kods, kas nemainās līdz vilciena sastāva izformēšanas stacijai, nākamie 3 cipari ir stacijā saformētā sastāva kārtas numurs, pēdējie 4 cipari ir galastacijas kods).

236. Izpildītā vilcienu kustības grafiku nepārtraukti dokumentē automātiski (elektroniskā veidā) vai manuāli. Ja vilcienu dispečera darba vietā vilcienu kustības grafiks tiek dokumentēts elektroniskā veidā, vilcienu dispečers kontrolē saņemtās informācijas pareizību.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

237. Izpildītā vilcienu kustības grafika dokumentācijā norāda:
237.1. vilcienu un vilces līdzekļu numurus, vilces līdzekļu vadītāju (mašīnistu) uzvārdus, vilcienu svaru un nosacīto garumu, vilcienus, kuriem nepieciešami īpaši kustības nosacījumi, kā arī pārvadātāja kodu (vilcienu numurus ieraksta kopā ar papildinātajiem burtiem un vilcieniem piešķirtajiem indeksiem);
237.2. vilcienu pienākšanas, nosūtīšanas un caurlaišanas laiku katrā stacijā;
237.3. ziņas par atsevišķu vagonu vai sastāvu atrašanos uz staciju pieņemšanas un nosūtīšanas ceļiem;
237.4. ziņas par sprieguma atslēgšanu iecirkņa posmu un staciju galveno, pieņemšanas un nosūtīšanas ceļu kontakttīklā;
237.5. spēkā esošos brīdinājumus par ātruma samazināšanu;
237.6. posmu, ceļu un citu ar vilcienu kustību saistīto iekārtu lietošanas pārtraukumus;
237.7. visus normāla darba traucējumus iecirknī un to cēloņus.

238. Pasažieru vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) aizliegts aizbraukt no stacijas vai pieturas punkta agrāk par laiku, kāds noteikts vilcienu kustības grafikā, kā arī braukt cauri stacijai vai pieturas punktam bez apstāšanās, ja vilcienu kustības grafikā ir paredzēta apstāšanās pasažieru iekāpšanai un izkāpšanai.

239. Ja šaursliežu vilcienam paredzēta apstāšanās pieturā pēc pieprasījuma, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) drīkst braukt tai garām bez apstāšanās, ja nav saņemts pieprasījums apstāties no vilciena pasažieriem, ja uz pieturas punkta perona nav redzami pasažieri un vilciens nebrauc pieturas punktam garām agrāk par vilcienu kustības grafikā noteikto laiku.

240. Vilciena sastāvu formē atbilstoši vilcienu kustības grafikam noteiktajām prasībām.

10.7. Vilciena sastāvs

241. Strādājošo vilces līdzekli liek vilciena sastāva priekšā, izņemot vilcienus, kuru sastāva priekšā ir vagons ar vadības kabīni.

242. Viena vilcienā var apvienot vairākus no vienas vadības kabīnes vadāmus motorvagonu vilcienus, vai pastāvīgi savienotas sekcijas.

243. Vilcienu sastāviem, kurus ved divi vai trīs strādājoši vilces līdzekļi (lokomotīves) pa visu braukšanas iecirkni, vilciena sastāva priekšā liek vilces līdzekli (lokomotīvi) ar lielākas jaudas kompresoriem.

244. Braucot divjūgā vai ar palīglokomotīvi vilciena beigās, starp vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) jābūt nodrošinātiem radiosakariem.

245. LDz atsevišķi nosaka kārtību, kādā vilcienu sastāviem piekabināmi strādājoši vilces līdzekļi (lokomotīves), kas brauc pa iecirkņa daļu, un šo vilces līdzekļu (lokomotīvju) braukšanas nosacījumus, lai tiktu ievērota kustības drošība.

246. Ja lokomotīvei ir tikai viena vadības kabīne, kas paredzēta lokomotīves vadīšanai vienā virzienā, to novieto vilciena sākumā kustībai šajā virzienā, izņemot:
   246.1. palīdzības, ugunsdzēsības un saimniecības vilcienus;
   246.2. manevru darbu veikšanas laikā;
   246.3. izvedot no posma vilcienu ar palīdzības lokomotīvi;
   246.4. tvaika lokomotīvi, ja nav iespējas to apgriezt.

247. Pārvadātājam laicīgi jāinformē LDz stacijas manevru dispečers vai stacijas dežurants par īpašiem drošības nosacījumiem vai prasībām ritekļu izvietošanai vilciena sastāvā, kuri LDz darbiniekiem jāievēro vilciena formēšanas laikā.

248. LDz darbinieks, kurš organizē vilciena formēšanu, nodrošina pārvadātāja paziņoto drošības nosacījumu vai prasību ritekļu izvietošanai vilciena sastāvā izpildi.

249. Nepieciešamais minimālais piesegvagonu skaits ir norādīts pavadzīmē pēc šāda parauga “0–0–0” (cipars “0” norāda, ka piesegums nav vajadzīgs), kur:
   249.1. pirmais cipars – piesegvagonu skaits no priekšējā vilces līdzekļa;
   249.2. otrais cipars – piesegvagonu skaits no stūmējlokomotīves;
   249.3. trešais cipars – piesegvagonu skaits no vagoniem ar cilvēkiem.

250. Par piesegvagoniem izmanto vagonus, kuri piekrauti ar kravām, kas nav bīstamas, un tukšus iztīrītus vagonus.

251. Par pirmo piesegvagonu nedrīkst izmantot tukšas un krautas platformas, kā arī transportierus.

252. Ievietojot vilciena sastāvā piekrautus transportierus ar 12 un vairāk asīm (izņemot sakabinātā tipa transportierus ar 120 t celtspēju), tiem abās pusēs novieto ne mazāk par diviem četrasu piesegvagoniem, kuros iekrautā krava nepārsniedz 40 t, vai jebkura tipa tukšus vagonus. Ja vienā vilcienā ievietoti vairāki tādi transportieri, starp tiem novieto ne mazāk par trim piesegvagoniem.

253. Vilciena sastāvā aizliegts iekļaut:
   253.1. vagonu, kam nav notīrīti kravas atlikumi no vagona sakabēm, gaitas daļām un bremžu iekārtām;
   253.2. vagonu, kas nav tehniski pārbaudīts un par kura pārbaudi nav ieraksta vagonu tehniskās apkopes un komercapskates žurnālā (Noteikumu 11.pielikums), ka vagons atzīts par darbderīgu;
   253.3. vagonu, kas ir tehniski bojāts vai apdraud kustības drošību un kura stāvoklis negarantē pārvadājamās kravas saglabātību;
   253.4. vagonu, kurā iekrauts vairāk par tā celtspēju;
   253.5. vagonu, kuru iekraujot pārkāptas prasības par kravu iekraušanu un nostiprināšanu vaļējā ritošā sastāvā;
   253.6. vagonu, kuram ir nosēdušās atsperes, kas izraisa vagona virsbūves nošķiebšanos vai rāmja un virsbūves pieskaršanos gaitas daļām, kā arī vagonu ar bojātu jumtu, kas rada jumta lokšņu atraušanās iespēju;
   253.7. vagonu, kas bija nogājis no sliedēm vai atradies avāriju cietuša vilciena sastāvā, kamēr tas nav pārbaudīts un atzīts par derīgu kustībai;
   253.8. vagonu bez trafaretuzrakstiem par veikto kārtējo remontu, izņemot vagonu, ko nosūta kā kravu uz savām asīm;
   253.9. platformu, transportieri un pusvagonu ar negabarīta kravām, ja nav īpašu norādījumu par šo vagonu kustību;
   253.10. platformu ar neaizvērtiem bortiem, izņemot gadījumu, ja iekrautās kravas dēļ nav iespējams aizvērt bortus;

253.11. bunkurvagonu ar nenostiprinātiem bunkuriem, cisternu, graudu un cementa hopervagonu un tamlīdzīgu ritošo sastāvu, kam ir atvērtas augšējo un apakšējo kraušanas ierīču lūkas un ierīces;
253.12. pusvagonu ar atvērtām durvīm un lūkām vai ar lūkām, kurām nav aiztaisīti visi slēdzamā mehānisma aizliktņi;
253.13. tukšu segto vagonu, kam ir atvērtas vai ar durvju aizliktni nenoslēgtas durvis; vagonam ar noņemamu jumtu trūkst vai bojāti jumta fiksācijas mehānismi;
253.14. vagonu šķidrā bituma pārvadāšanai ar neattīrītām riteņpāru velšanās loka virsmām;
253.15. vagonu ar riteņpārim, kuriem ir šādi bojājumi:
- velšanās loka nevienmērīgs nodilums ir lielāks par 2 mm;
- izberzums ass vidējā daļā, kas dziļāks par 2,5 mm (5 mm pa ass diametru);
- kontakta pēdas ar elektrodu vai elektrometināšanas vadu jebkurā ass vai riteņa daļā;
- virspusējs nošķēlums riteņa loka ārējā šķautnē, kas dziļāks par 10 mm (pa riteņa rādiusu), vai arī riteņa loka atlikušās daļas platums nošķēluma vietā ir mazāks par 120 mm, vai bojājuma vietā, neatkarīgi no nošķēluma izmēra, ir plaisas, kas iet metāla dziļumā;

253.16. vagonu, kuram ir bukses mezgla gultņa bojājums vai gala stiprinājuma atslābums;
253.17. vagonu, kuram ir vagona rāmja sija ar lūzumu vai plaisu, vai ratiņu lieto detaļa (sānu rāmis, virsatsperu sija) ar plaisu vai liešanas defektu, kas var izraisīt detaļas lūzumu vagona ekspluatācijas laikā;
253.18. vagonu ar autosakabes ierīču detaļu, kurā ir nodilums vai cits bojājums ar kuru ir iespējama pašatkabināšanās;
253.19. vagonu ar virsbūves sašķiebi, kas lielāka par 75 mm;
253.20. vagonu, kuram ir virsbūves paplašinājums, kas lielāks par 75 mm uz vienu pusi.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 02.10.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./155-2025)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 19.11.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./201-2025)

254. Aizliegts padot vagonu cilvēku iekāpšanai vai kravas iekraušanai, ja vagonam nav veikta tehniskā apkope un tās nav atzīts par darbderīgu.

254.[1] Kravas vilcienos ritekļu skaitam ar izslēgtām bremzēm vienā grupā nedrīkst pārsniegt astoņas asis, bet pirms vilciena pēdējiem diviem ritekļiem – ne vairāk par četrām asīm. Pēdējiem diviem ritekļiem vilcienā jābūt ar ieslēgtām un darbderīgām automātiskajām bremzēm.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 02.10.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./155-2025)

255. Pirms vilciena nosūtīšanas pārbauda:
255.1. kravu izvietošanu un nostiprināšanu vaļējā ritošā sastāvā;
255.2. kravu saglabāšanas nodrošinājumu;
255.3. vilciena sastāva tehnisko stāvokli un bremžu darbību drošai kustībai;
255.4. vilciena aprīkojumu ar noteiktajām signālierīcēm un signālpiederumiem.

10.8. Vilcienu kustības organizācija

256. Infrastruktūras SCB ierīces darbina un luksoforu signālus (izņemot automātiski darbojošos) pārslēdz:
256.1. stacijā – uzkalna dežurants, stacijas dežurants vai pēc viņa rīkojuma centralizācijas posteņa dežurants (operators) vai pārmijnieks;
256.2. ceļa postenī – posteņa dežurants;
256.3. iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers;
256.4. no vietējas vadības pults – manevru vadītājs vai stacijas TRA noteiktā persona.

257. Vilcienu kustību iecirknī vada tikai vilcienu dispečers.

258. Dzelzceļa speciālisti, kuri ir tieši saistīti ar vilcienu kustības nodrošināšanu attiecīgajā iecirknī, vilcienu dispečera rīkojumu izpilda bez ierunām.
259. Aizliegts dot rīkojumus par vilcienu kustību iecirknī bez vilcienu dispečera atļaujas.

260. Vilcienu dispečeram ir šādi pienākumi:
    260.1. nodrošināt vilcienu kustības drošu organizāciju;
    260.2. organizēt un kontrolēt vilcienu kustību posmos, savlaicīgu vilcienu pieņemšanu, nosūtīšanu un garāmbraukšanu stacijās;
    260.3. laikus dod norādījumus par vilcienu kustību stacijas dežurantiem un vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem);
    260.4. nosūtīt vilcienus atbilstoši vilcienu kustības grafikam;
    260.5. nodrošināt vagonu, vilces līdzekļu un Infrastruktūras caurlaides spējas efektīvu izmantošanu;
    260.6. kontrolēt staciju darbību;
    260.7. kontrolēt dzelzceļa speciālistu darbību, kas saistīta ar vilcienu kustību;
    260.8. nodrošināt iespēju veikt Infrastruktūras uzturēšanas vai remonta darbus;
    260.9. veikt pasākumus, lai tiktu ievērots vilcienu kustības grafiks un vilces līdzekļu brigāžu pieļaujamais nepārtrauktais darba laiks;
    260.10. veikt atzīmes par vilcienu kustību izpildītajā vilcienu kustības grafikā.
261. Uzsākot dežūru, vilcienu dispečeram ir šādi pienākumi:
    261.1. noskaidrot situāciju vilcienu kustībā;
    261.2. iepazīties ar spēkā esošajiem brīdinājumiem dispečera un vilcienu kustības ierobežojumiem uzraudzības iecirknī;
    261.3. iecirkņos, kuri aprīkoti ar dispečercentralizāciju, pārbaudīt tehnisko ierīču, SCB un sakaru līdzekļu darbderīgumu un reģistrē maiņas pieņemšanu šajās iekārtās;
    261.4. iepazīties ar ierakstiem vilcienu dispečeru rīkojumu žurnālā un apskates žurnālā;
    261.5. noformēt ierakstu par maiņas pieņemšanu vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā (Noteikumu **12.pielikums**) un atzīmēt izpildītajā vilcienu kustības grafikā.

262. Uzsākot dežūru vilcienu dispečers izsauc visus uzraudzības iecirkņa stacijas dežurantus un:
    262.1. pārbauda, vai visi stacijas dežuranti ir uzsākuši dežūru;
    262.2. salīdzina pareizu laiku;
    262.3. iepazīstas ar stāvokli stacijās un ar stacijas dežurantu starpniecību noskaidro staciju tehnisko ierīču, signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un sakaru līdzekļu darbderīgumu.

263. Šaursliežu dzelzceļa iecirknī Gulbene – Alūksne vilcienu dispečera pienākumus pilda Gulbenes stacijas dežurants.

264. Visus norādījumus par vilcienu kustību iecirknī vilcienu dispečers dod stacijas dežurantiem un citiem ar vilcienu kustību saistītajiem dzelzceļa speciālistiem rīkojumu veidā.

265. Vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā vilcienu dispečers reģistrē šādus rīkojumus:
    265.1. norobežojošo stacijas dežurantiem par vilcienu kustības pārtraukšanu posmā vai posma atsevišķa ceļā vai atjaunošanu vilcienu kustībai;
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)
    265.2. par posmu, posma atsevišķu ceļu vai stacijas ceļu slēgšanu vai atvēršanu elektrovilcienu kustībai pēc sprieguma atslēgšanas vai pieslēgšanas;
    265.3. par pāreju no divceļu kustības uz vienceļa kustību un par divceļu kustības atjaunošanu;
    265.4. par pāreju no vieniem signalizācijas un sakaru līdzekļiem vilcienu kustībā uz citiem;
    265.5. par vilcienu nosūtīšanu, kurā ir 1.klases bīstamās kravas (sprādzienbīstamas vielas) vai negabarīta kravas;

265.6. par pasažieru vilcienu pieņemšanu un nosūtīšanu uz ceļiem, kuri tam nav paredzēti stacijas TRA;
265.7. par atļauju mainīt automātiskās bloķēšanas sistēmas vilcienu kustības virzienu ar palīgierīcēm;
265.8. par atļauju stacijas dežurantam nosūtīt vilcienu vienceļa posmā, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, vai pa nepareizo ceļu divceļu posmā, kas aprīkots ar divpusēju automātisko bloķēšanu, ja izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls, ar apstiprinājumu, ka posms (posma ceļš) ir brīvs vai tajā nav vilcienu, kas brauc pretējā virzienā;
265.9. par atļauju dot vilciena nosūtīšanas stacijas dežurantam vilciena pienākšanas bloķēšanas signālu posmam ar palīgierīci, kurš aprīkots ar pusautomātisko bloķēšanu;
265.10. par vilcienu kustību, ja vilcienu vilces līdzeklim nedarbojas radiostacija vai vilcienu kustības drošības ierīces;
265.11. par starpstacijas pieņemšanas un nosūtīšanas ceļa aizņemšanu ar atsevišķiem vagoniem vai vagonu grupām;
265.12. par atļauju vilces līdzekļu vadītājam (mašīnistam) pabraukt garām ieejas, izejas vai maršruta luksoforam ar aizliedzošo signālu;
265.13. par atļauju palīdzības vai ugunsdzēsības vilciena vai palīdzības vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) braukt ar dispečercentralizāciju aprīkotā posmā, kur pārtraukta vilcienu kustība;
265.14. rīkojumu vilces līdzekļu vadītājam (mašīnistam) sniegt palīdzību ar vadāmo vilcienu vai tikai ar vilces līdzekli vilcienam, kas apstājas posmā;
265.15. par atļauju vilces līdzekļu vadītājam (mašīnistam) atstumt vilcienu līdz nosūtīšanas stacijas ieejas luksoforam vai signālzīmei “Stacijas robeža” posmā (posma ceļā), kur pārtraukta vilcienu kustība;
265.16. brīdinājumu vilces līdzekļu vadītājam (mašīnistam) par īpašiem vilcienu kustības apstākļiem;
265.17. par atļauju vilces līdzekļu vadītājam (mašīnistam) braukt posmā, kurā automātiskās bloķēšanas sistēma nedarbojas un norobežojošajā stacijā nav stacijas dežuranta;
265.18. rīkojumu, kas adresēts blakus iecirkņu vilcienu dispečeriem vai saņemti no blakus iecirkņu vilcienu dispečeriem;
265.19. par staciju, kas nedarbojas pilnu diennaktī, atvēršanu vai slēgšanu;
265.20. par stacijas nodošanu stacijas dežuranta vai vilcienu dispečera vadībā;
265.21. rīkojumu stacijas dežurantam par to, ka posms (posma ceļš), kurā vilcienu kustība organizēta, lietojot telefona sakarus, un kura norobežojošajā stacijā nav stacijas dežuranta, ir brīvs un atļauts tajā nosūtīt vilcienu.

266. Ja ir tehniski nodrošināta nepārtraukta vilciena dispečera balss sarunu ierakstīšana un ierakstu uzglabāšana ne mazāk par mēnesi, vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā drīkst nereģistrēt Noteikumu 265.10., 265.11., 265.12., 265.13., 265.14., 265.15., 265.16., 265.17., 265.19. un 265.20. apakšpunktos minētos vilcienu dispečera rīkojumus.

267. Rīkojumus drīkst apvienot un reģistrēt ar vienu numuru. Ja nepieciešams mainīt rīkojuma saturu vai to atcelt, izdod jaunu rīkojumu.

268. Reģistrējamos vilcienu dispečera rīkojumus, kas adresēti stacijas dežurantam, ieraksta stacijas vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā.

269. Stacijas atbildīgais darbinieks pēc vilcienu dispečera rīkojuma ierakstīšanas stacijas vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā to atkārto vilcienu dispečeram, norādot savu amatu un uzvārdu. Ja rīkojums ir pieņemts pareizi, vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā (stacijā un pie vilcienu dispečera) atzīmē rīkojuma pārbaudes laiku un stacijas atbildīgā darbinieka uzvārdu, kurš rīkojumu pieņēmis.

270. Ja vilcienu dispečera rīkojumu saņēmis darbinieks, kurš nav stacijas dežurants, tā nekavējoties informē stacijas dežurantu par minēto rīkojumu. Stacijas dežurants vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā ar parakstu apliecina, ka ir iepazinies ar šo rīkojumu.

271. Ja vilcienu dispečera reģistrējamais rīkojums ir adresēts vairākām stacijām, rīkojuma tekstu atkārto vienas stacijas dežurants pēc vilcienu dispečera norādījuma, bet pārējo staciju dežuranti šajā laikā pārbauda rīkojuma ieraksta pareizību.

272. Vilcienu dispečers pārraida reģistrējamo rīkojumu vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pa radiosakariem vai nodod to vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ar stacijas dežuranta starpniecību.

273. Vilcienu dispečers vai stacijas dežurants ieraksta vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) uzvārdu un reģistrējamā rīkojuma nodošanas laiku vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā.

274. Pirms dežūras pieņemšanas stacijas dežuranta pienākums ir:
   274.1. iepazīties ar darba plānu, ar norādījumiem un rīkojumiem, kas attiecas uz vilcienu pieņemšanu un nosūtīšanu, ar manevru darbiem, ritošo sastāvu un tā izvietojumu uz pieņemšanas un nosūtīšanas ceļiem un stacijai blakus esošo posmu (blokiecirkņu) stāvokli (vai tie ir brīvi vai aizņemti ar ritošo sastāvu);
   274.2. pārliecināties, vai darbojas signalizācijas, centralizācijas un bloķēšanas iekārtu vadīšanas ierīces, vai uz tām ir plombas atbilstoši sarakstam, vai ir kārtībā pārmijas, kuras apkalpo stacijas dežurants;
   274.3. pārbaudīt darba vietā esošos instrumentus, signālpiederumus, inventāra esību un darbderīgumu;
   274.4. iepazīties ar spēkā esošiem ierakstiem vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā, vilcienu kustības žurnālā, vilcienu brīdinājumu uzskaites žurnālā (Noteikumu **13.pielikums**), vilcienu telefonogrammu žurnālā (Noteikumu **14.pielikums**), apskates žurnālā un citos žurnālos, kas saistīti ar vilcienu kustību un kuros veic ierakstus stacijas dežurants;
   274.5. iepazīties ar spēkā esošajiem brīdinājumiem stacijā un pieguļošos posmos BIS-K sistēmā (stacijās, kuras ir aprīkotas ar BIS-K sistēmu);
   274.6. ierakstīt Vilcienu kustības žurnālā, ja informācija netiek reģistrēta automātiski (elektroniskā veidā):
      274.6.1. vilcienu pienākšanas kontroles ierīču mākslīgās iedarbināšanas un aicinājuma signālu skaitītāju vai maršruta mākslīgās izjaukšanas skaitītāju un citu SCB ierīču darbības skaitītāju rādījumus, ja tādi ir un minēto skaitītāju lietošana netiek reģistrēta un arhivēta uz aparātu programmnodrošinājuma līdzekļu bāzes;
      274.6.2. ierakstu par dežūras pieņemšanu un nodošanu, norādot datumu un laiku (stundas un minūtes);
      274.6.3. ja stacijas dežuranta rīcībā ir bremzes kurpes, ierakstu par to skaitu, numuriem un atrašanās vietu;
      274.6.4. ierakstu par radiosakaru pārbaudi.

   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

275. Kravas un pasažieru (izņemot motorvagonu vilcienus un šaursliežu vilcienus) vilcienu formēšanas stacijās pirms vilciena nosūtīšanas priekšējā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) (pasažieru vilcienos arī vilciena priekšniekam) izsniedz vilciena sastāvu raksturojošo dokumentu (natūrlapu).

276. Pirms vilciena nosūtīšanas pārvadātājs sniedz LDz sekojošo informāciju, kas nepieciešama drošai un efektīvai ekspluatācijai (*OPE SITS 4.2.2.7.2.p.*):
   276.1. vilciena identifikācija;
   276.2. par vilcienu atbildīgā pārvadātāja identifikācija;
   276.3. vilciena faktiskais garums;
   276.4. norāde par to, ka vilciens pārvadā pasažierus vai dzīvniekus, ja tas nav iepriekš paredzēts;
   276.5. visi ekspluatācijas ierobežojumi, norādot attiecīgos ritekļus (gabarīts, ātruma ierobežojumi utt.);
   276.6. vajadzīgā informācija par bīstamo kravu vilciena sastāvā.

277. Ja vilciena braukšanas laikā piekabina vai atkabina vagonus vilciena sastāvu raksturojošajā dokumentā (natūrlapā) veic attiecīgus grozījumus.

278. Vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) līdz vilciena nosūtīšanai no stacijas pēc vilciena sastāvu raksturojošā dokumenta (natūrlapas) pārliecinās, vai sastāvā ir vagoni ar 1.klases bīstamām kravām un kā tie izvietoti. Ja vilcienu apkalpo vilciena konduktors, viņš pēc natūrlapas datiem ziņo vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) par 1.klases bīstamām kravām sastāvā.

279. Vilcienos, ar kuru ritošo sastāvu ir paredzēts veikt manevrus starpstacijās, manevru vadīšanai norīko vilciena konduktoru (vilcienu sastādītāju) vai dzelzceļa speciālistu, kurš ir apguvis speciālās operācijas (vilcienu sastādīšanu un manevru darbu vadīšanu).

280. Stacijās, kurās nav paredzēta vilcienu formēšana un izformēšana, aizliegts aizņemt galvenos ceļus ar atsevišķiem vagoniem vai vagonu grupām, pieņemšanas un nosūtīšanas ceļus atļauts aizņemt ar vilcienu dispečera rīkojumu.

281. Ar vagoniem pa priekšu drīkst pārvietoties saimniecības, palīdzības un ugunsdzēsības vilcieni. Šāda vilciena priekšā atrodas dzelzceļa speciālists, kur ir apguvis speciālās operācijas (vilcienu sastādīšanu un manevru darbu vadīšanu), un kura pienākums ir vērot, vai ceļš ir brīvs, un, ja ir apdraudēta cilvēku vai vilciena kustības drošība, veikt pasākumus vilciena nekavējošai apturēšanai.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

282. Divceļu posmos esošo pārbrauktuvju saraksts, kuras ir aprīkotas ar automātiskām ierīcēm tikai vilcieniem, kas brauc pa pareizo ceļu un vilcienu kustības organizācijas kārtība pāri tādām pārbrauktuvēm ir noteikta Noteikumu **5.pielikumā**.

283. Ja viena no stacijām, kas norobežo posmu (posma ceļu), kurā pārtraucama vilcienu kustība, atrodas cita vilcienu dispečera vadībā, rīkojumu par vilciena kustības pārtraukšanu posmā (posma ceļā) saskaņo ar minēto dispečeru un nodod viņam rīkojuma kopiju.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

284. Pirms rīkojuma došanas par vilcienu kustības pārtraukšanu posmā (posma ceļā) vilcienu dispečers izsauc posmu norobežojošo staciju dežurantus, brīdina par posma (posma ceļa) slēgšanu un paziņo darbu vadītāja uzvārdu un amatu, kā arī paredzēto vilcienu kustības kārtību un citas nepieciešamās ziņas.

285. Lai pārtrauktu vilcienu kustību posmā (posma ceļā), vilcienu dispečers dod reģistrējamu rīkojumu to staciju dežurantiem, kuras norobežo šo posmu. Ja abas posmu norobežojošās stacijās atrodas vilcienu dispečera vadībā, tad rīkojums tiek adresēts tikai darbu vadītajam.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

286. Vilcienu dispečers pārtrauc vilcienu kustību posmā vai posma ceļā, ja saņem:
286.1. atļauju vai LDz atbildīga darbu vadītāja “loga” pieprasījumu Infrastruktūras objektu būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu veikšanai;
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)
286.2. vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīdzības pieprasījumu vilcienam, kas apstājies posmā;
286.3. paziņojumu par neparedzētajiem Infrastruktūras bojājumiem, kas apdraud vilcienu kustības drošību.

287. Vilcienu kustības pārtraukšanas iemeslu posmā vai posma ceļā vilcienu dispečers ieraksta vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā, norādot dzelzceļa speciālista amatu un uzvārdu, kurš par to paziņojis.

288. Ja divceļu posmā vilcienu kustību pārtrauc tikai vienā ceļā, otrā ceļā saglabā signalizācijas un sakaru līdzekļu darbību vilcieniem, kuriem šis ceļš ir pareizais, un, ja otrais ceļš ir aprīkots ar signalizācijas un sakaru sistēmu, kas ļauj organizēt divvirziena vilcienu kustību, saglabā signalizācijas un sakaru līdzekļu darbību vilcieniem abos virzienos.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

289. Vilcienu dispečers dod rīkojumu par posmu (posma ceļu) atvēršanu vilcienu kustībai tikai pēc tam, kad ir saņēmis paziņojumu par vilcienu kustības traucējumu novēršanu, objektu būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu pabeigšanu un posma

(posma ceļu) atbrīvošanu. Paziņojumu reģistrē vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā, norādot saņemšanas laiku un tā dzelzceļa speciālista uzvārdu un amatu, no kura tas saņemts.

290. Lai atjaunotu vilcienu kustību posmā (posma ceļā), vilcienu dispečers dod reģistrējamu rīkojumu to staciju dežurantiem, kuras norobežo posmu.

10.9. Vilcienu pieņemšana un nosūtīšana

291. Stacijā vilciena priekšējā vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un visi pārējie vilcienu apkalpojošie darbinieki izpilda stacijas dežuranta rīkojumus, bet ar dispečercentralizāciju aprīkoto iecirkņu stacijā un stacijā, kur nav stacijas dežuranta, – vilcienu dispečera rīkojumus.

292. Dzelzceļa satiksmes organizācijā stacijas dežurants (vilcienu dispečers) un citi darbinieki, kuri dod atļauju vilcienu kustībai izmanto Operatīvus norādījumus (Noteikumu **2.pielikums**).

293. Katra vilciena faktisko pienākšanas, nosūtīšanas vai caurlaišanas laiku, tā numuru un, ja nepieciešams, arī citas ziņas, kas raksturo vilciena sastāvu, stacijas dežurants atzīmē Vilcienu kustības žurnālā, ja nav nodrošināta vilcienu kustības automātiskā reģistrācija elektroniskajā žurnālā un nekavējoties paziņo tās blakusstacijas dežurantam, no kuras vilciens ir pienācis un uz kuru vilciens nosūtīts, kā arī vilcienu dispečeram.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

294. Paziņojumu sniegšanas sistēma starp blakusstaciju dežurantiem un vilcienu dispečeru:
    294.1. stacijas dežurants (operators) par katra vilciena pienākšanu (atgriešanos no posma), nosūtīšanu vai garāmbraukšanu nekavējoties paziņo blakusstacijas dežurantam, kā arī vilcienu dispečeram pēc sekojošā parauga:
        294.1.1. (*Vilciena Nr.*) pienāca (atgriezās no posma) plkst.___ (*stundas un minūtes*).
        294.1.2. (*Vilciena Nr.*) nosūtīts (pabrauca garām) plkst.___ (*stundas un minūtes*).
    294.2. Pļaviņas stacijas un Rīgas mezgla staciju (Šķirotava “A” un “J” parku, Rīga Preču, Zemitāni, Čiekurkalns, C.p.3.km, Sarkandaugava, Mangaļi, Ziemeļblāzma, Rīga Pasažieru, Torņakalns, Zasulauks, Lāčupe, Bolderāja II parka) dežuranti, nosūtot kravas un saimniecības vilcienus, kā arī vilces līdzekļus, paziņo blakusstacijas dežurantam arī vilciena kustības virzienu (vilciena galastaciju).
    294.3. Vilciena numuru papildina ar piešķirtiem burtiem un ciparu indeksiem, ja nepieciešams, arī citas ziņas, kas raksturo vilciena sastāvu. Divceļu iecirknī, kas aprīkots ar divpusējas automātiskās bloķēšanas sistēmu norāda ceļu pa kuru brauc vilciens.
    294.4. Ziņojot vilcienu dispečeram obligāti nosauc savas stacijas nosaukumu, bet stacijās, kur sagaida un/vai pavada vilcienus, stacijas dežurants ziņo arī par noteiktā signāla esamību uz vilciena pēdējā vagona.
    294.5. Vilcienu dispečers laicīgi nesaņemot stacijas dežuranta paziņojumu par vilciena pienākšanu (atgriešanos no posma), nosūtīšanu vai garāmbraukšanu, izsauc stacijas dežurantu un noskaidro situāciju.
    294.6. Iecirkņu Rīga Pasažieru – Krustpils, Rīga Pasažieru – Sloka, Rīga Pasažieru – Lilaste, Rīga Pasažieru – Jelgava staciju dežuranti, kā arī Čiekurkalns stacijas dežurants var neziņot blakusstacijas dežurantam un vilcienu dispečeram par pasažieru vilcienu, kuri brauc kustības grafikā paredzētajā laikā, pienākšanu, nosūtīšanu un caurbraukšanu.
    294.7. Iecirknī ar dispečercentralizāciju, vilcienu dispečers paziņo blakusstacijas dežurantam par vilciena nosūtīšanu, pienākšanu, norādot vilciena numuru un laiku. Krustpils, Pļaviņas un Jelgavas staciju dežurantiem vilcienu dispečers paziņo arī vilciena kustības virzienu (vilciena galastaciju). Vilcienu dispečers var neziņot blakusstacijas dežurantam par pasažieru vilciena nosūtīšanu, ja vilciens brauc vilcienu kustības grafikā paredzētajā laikā pa pareizo ceļu.
    294.8. Organizējot dzelzceļa satiksmi, ja ieejas (maršruta) vai izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls (vai izejas luksofora nav), pēc maršruta sagatavošanas stacijas TRA noteiktajā kārtībā, stacijas dežurants ziņo vilcienu dispečeram:

294.8.1. par pieņemšanas maršruta gatavību, obligāti noradot – no kura posma (posmā ceļa) un uz kuru stacijas brīvo ceļu (ceļa brīvā iecirknī) ir sagatavots maršruts, par pārmiju stāvokli maršrutā un tās noslēgšanas paņēmienu, par maršrutā esošas pārbrauktuves aizvēršanu pēc sekojošā parauga:
*(Stacijas nosaukums) pieņemšanas maršruts vilcienam Nr. ___ no posma _____ (*pāra vai nepāra ceļa*) sagatavots uz ceļu Nr. ___ (uz ceļa Nr. __ brīvo iecirkni), pārmijas noslēgtas maršrutā _____ (*norādot paņēmienu*), pārbrauktuve aizvērta. Stacijas dežurants (uzvārds);*

294.8.2. par nosūtīšanas maršruta gatavību, obligāti noradot – no kura ceļa un uz kuru posmu (posma ceļu) ir sagatavots maršruts, par pārmiju stāvokli maršrutā un tās noslēgšanas paņēmienu, bloksistēmas pārslēgšanās nosūtāmā vilciena kustības virzienā un tās noslēdz ar programmnodrošinājuma līdzekļiem vai izņem atslēgzizli, maršrutā esošas pārbrauktuves aizvēršanu pēc sekojošā parauga:
*(Stacijas nosaukums) nosūtīšanas maršruts vilcienam Nr. ___ sagatavots no ceļa Nr. ___ uz _____ posmu (posma ceļu) _____ (*norādīt pāra, nepāra vai ceļa numurs*), pārmijas noslēgtas maršrutā _____ (*norādot paņēmienu*), bloksistēma nobloķēta nosūtāmā vilciena kustības virzienā, pirmais blokposms bloķēts (*ja ir nepieciešams saskaņā ar vietējiem apstākļiem*), pārbrauktuve aizvērta. Stacijas dežurants (uzvārds).*

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

295. Vilcienu numurus, kuri ir papildināti ar attiecīgiem burtiem vai indeksiem, ieraksta vilcienu kustības žurnālā ar šiem burtiem vai indeksiem.

296. Divceļu iecirknī, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu un kurā ir intensīva vilcienu kustība, stacijas dežurants var neziņot blakusstacijas dežurantam un vilcienu dispečeram par pasažieru vilciena nosūtīšanu, pienākšanu vai caurlaišanu, ja vilciens brauc vilcienu kustības grafikā paredzētajā laikā. Stacijas dežurants ziņo blakusstacijas dežurantam un vilcienu dispečeram par pasažieru vilciena nosūtīšanu, pienākšanu vai caurlaišanu, ja pasažieru vilcienu nosūta pa nepareizo ceļu.

297. Stacijas dežuranta reģistrējamos rīkojumus, kas saistīti ar vilcienu pieņemšanu un nosūtīšanu un ko nodod priekšējā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pa radiosakariem, līdz rīkojuma nodošanai vai rīkojuma nodošanas brīdī ieraksta vilcienu kustības žurnālā iepretim vilciena numuram, norādot laiku (stundas, minūtes), kad rīkojums nodots, luksofora nosaukumu (literu) vai nosūtīšanas ceļa numuru. Ierakstus (spiedogus) vilcienu kustības žurnālā aizliegts dzēst vai aizkrāsot. Kļūdainos ierakstus (spiedogus) pārsvītro un pieraksta "*Labotam ticēt*". Labojumus stacijas dežurants apliecina ar parakstu.

298. Stacijā, kur nodrošināta nepārtraukta radiosakaru automātiskā reģistrēšana, stacijas dežurants var nereģistrēt rīkojumus vilcienu kustības žurnālā (Noteikumu **10.pielikums**), kurus pārraida vilces līdzekļu vadītājiem.

299. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) nodrošina brīvu ceļu vilciena savlaicīgai pieņemšanai.

300. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) ir atbildīgs par nepamatotu vilciena aizturēšanu pie ieejas (maršruta) luksofora ar aizliedzošu signālu.

301. Ja stacijā ir paredzēta vilces līdzekļa atkabināšana no vilciena, aizliegts ieslēgt izejas, maršruta vai manevru luksoforā atļaujošo signālu vai dot citu rīkojumu vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) aizbraukt no pieņemšanas ceļa, kamēr nav saņēmis ziņojumu par pienākošā vilciena sastāva nostiprināšanu.

302. Vilcienu, kurš stacijā neapstājas, caurlaiž pa stacijas galveno ceļu vai šim nolūkam paredzēto sānu ceļu.

303. Pirms vilciena pieņemšanas stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pārbauda, vai ceļš ir brīvs:

303.1. pēc vadības ierīces rādījumiem – stacijā, kura ir atbilstoši aprīkota;

303.2. pēc pārmijnieka vai cita stacijas TRA noteiktā dzelzceļa speciālista ziņojuma par pārbaudāmo pieņemšanas ceļa daļu vai visu pieņemšanas ceļu (to veic pārmijnieks vai cits stacijas TRA noteiktais dzelzceļa speciālists, ejot līdz vietai, no kuras labi pārredzama visa pārbaudāmā ceļa daļa vai viss pieņemšanas ceļš);
303.3. pēc vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) ziņojuma pa radiosakariem, ja viņam labi pārredzama visa ceļa pārbaudāmā daļa vai viss pieņemšanas ceļš;
303.4. pēc iepriekš nosūtītā (garāmejošā) vilciena beigu signāliem.

304. Stacijās, kurās ir centralizētās pārmijas, lai pieņemtu vai nosūtītu elektrovilcienu, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) pārliecinās, ka šī vilciena maršruts ir pilnībā aprīkots ar kontakttīklu un nav rīkojuma par elektrovilcienu kustības pārtraukšanu pēc sprieguma atslēgšanas.

305. Lai vilcienu pieņemtu vai nosūtītu, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) sagatavo maršrutu vilciena pieņemšanai vai nosūtīšanai. Stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) ir atbildīgs par pareizu maršrutu sagatavošanu.

306. Stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) aizliegts ieslēgt atļaujošu luksofora signālu vai dot citu atļauju vilciena pieņemšanai vai nosūtīšanai, kamēr viņš nav pārliecinājies, ka manevri ar izbraukšanu uz vilciena pieņemšanas (nosūtīšanas) maršrutu, kā arī uz ceļiem, no kuriem nav iespējams novērst ritošā sastāva izbraukšanu vilciena pieņemšanas (nosūtīšanas) maršrutā, ir pārtraukti. Atbilstošās pārmijas pārliek aizsargstāvoklī.

306.[1] Nosūtot vai pieņemot vilcienus, stacijas dežurantam aizliegts gatavot manevru maršrutus, kuru turpinājums, neatļautas kustības gadījumā, krustojas ar vilciena nosūtīšanas vai pieņemšanas maršrutu. Stacijas dežurantam aizliegts nosūtīt vai pieņemt vilcienus, kā arī sagatavot manevru maršrutu, kamēr kustībā atrodas cits manevrējošais vilces līdzeklis (manevru sastāvs) un tā maršruta turpinājums, neatļautas kustības gadījumā, krustojas ar vilciena vai manevru maršrutu, un stacijas dežurants nav saņēmis manevrējošā vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) apstiprinājumu par tā apturēšanu pie luksofora ar aizliedzošo signālu.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

307. Ar elektriskās centralizācijas sistēmu aprīkotās stacijās sagatavotā vilciena maršruta pareizību stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) kontrolē pēc vadības iekārtas kontrolierīču rādījumiem.

308. Stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) ieejas vai izejas (maršruta) luksoforā ieslēdz atļaujošu signālu tā, lai pieņemamā (nosūtāmā) vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) varētu laikus uztvert luksofora atļaujošo signālu un ar nesamazinātu noteikto ātrumu iebraukt stacijā vai aizbraukt no stacijas bez kavēšanās.

309. Pieņemot vai nosūtot vilcienu, ja ieejas (maršruta) vai izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls, stacijas dežurants no vadības ierīces slēdz pārbrauktuves, kas ierīkotas stacijā (pārmijkopā) vai uz attālināšanās iecirkņa. Stacijas dežurants šādu pārbrauktuvi atver ceļa transportlīdzekļu kustībai tikai pēc tam, kad vilciens šķērsojis pārbrauktuvi.

310. Ja stacijā nav ierīču, ar kuru palīdzību var pārbaudīt pārmiju stāvokli vilciena pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutā pēc vadības iekārtas rādījumiem, stacijas dežurants pārbauda personīgi sagatavotā maršruta pareizību vai pēc stacijas TRA norādīta dzelzceļa speciālista ziņojuma.

311. Ja vilcienam ir sagatavots maršruts, bet līdz tā pienākšanai vai nosūtīšanai notiek dzelzceļa speciālistu, kuru pienākumos ietilpst maršruta sagatavošana, dežūras maiņa, dzelzceļa speciālists, kurš uzsāk dežūru, pārliecinās par vilciena pieņemšanas un nosūtīšanas maršruta sagatavošanas pareizību, klātesot dzelzceļa speciālistam, kas nodod dežūras maiņu.

312. Vilcienu pieņem:

312.1. uz stacijas tehniskās rīcības aktā noteiktā ceļa;
312.2. ārkārtas gadījumā uz cita ceļa ar vilcienu dispečera rīkojumu.

313. Aizliegta pasažieru vilcienu pieņemšana un nosūtīšana uz ceļiem, kuri tam nav paredzēti stacijas TRA, ja stacijas dežurantam nav vadības ierīču, ar kurām ir iespējams kontrolēt pārmijas stāvokli pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutā.

314. Stacijās, kur pieņemšanas un nosūtīšanas ceļi nav aprīkoti ar ierīcēm, kas kontrolē ceļa aizņemtību ar ritošo sastāvu, stacijas dežurants pirms pasažieru vilciena pieņemšanas paziņo vilcienu dispečeram ceļa numuru, uz kuru pieņem vilcienu.

315. Ja pasažieru vilcienu pieņem uz ceļa, kurš nav tam paredzēts stacijas TRA, kā arī ja to aiztur stacijā, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) par to informē vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

316. Vilcienu, ko pieņem stacijā, apstādina ceļa lietderīgā garuma robežās.

317. Ja vilcienu pieņem stacijā, kurā no stacijas dežuranta vadības ierīces pults nevar kontrolēt ceļu aizņemtību, un pēc vilciena pieņemšanas tā pēdējie vagoni paliek aiz kontrolstabiņa, centralizācijas posteņa dežurants (operators) vai pārmijnieks nekavējoties ziņo par to stacijas dežurantam. Stacijas dežurants veic kustības drošības pasākumus.

318. Ja stacijā pienāk vilciens, kurš garāks par pieņemšanas ceļa lietderīgo garumu, ja nepieciešams stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pa radiosakariem dod šī vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) atļauju pabraukt garām pieņemšanas ceļa izejas (maršruta) luksoforam un apstāties pēc apstāšanās rīkojuma vai signāla saņemšanas.

319. Ja nav gājēju tilta vai tuneļa, aizliegts atstāt kravas vilcienu uz ceļa starp pasažieru ēku un ceļu, kur atrodas pasažieru vilciens, izņemot gadījumu, kad stacijas TRA noteiktā kārtībā kravas vilcienu sadala divās daļās, nodrošinot pasažieru pāreju.

320. Ja pa ceļu, kurš atrodas starp pasažieru ēku un pasažieru vilcienu, pieņem vai nosūta citu vilcienu, manevru sastāvu vai vilces līdzekli, stacijas dežurants veic pasākumus pasažieru iekāpšanas un izkāpšanas drošībai:
320.1. laikus brīdina vilces līdzekļu vadītājus (mašīnistus) par īpašu uzmanību un biežāku skaņas signālu padošanu;
320.2. informē pasažierus, izmantojot sakaru līdzekļus, kur tie ir pieejami.

321. Vilcienus stacijā pieņem:
321.1. ieejas (maršruta) luksoforā degot atļaujošam signālam, – uz brīviem ceļiem;
321.2. ieejas (maršruta) luksoforā degot aizliedzošam signālam, – stacijas TRA noteiktajā kārtībā.

322. Ja ieejas (maršruta) vai izejas luksoforā ir atļaujošs signāls, bet nepieciešams izmainīt vilciena maršrutu, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pa radiosakariem brīdina vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) par gaidāmo luksofora pārslēgšanu uz aizliedzošu signālu un nepieciešamību apturēt vilcienu. Ja ir saņemts vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) apstiprinājums par vilciena apturēšanu, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) attiecīgo luksoforu pārslēdz uz aizliedzošu signālu un atceļ sagatavoto maršrutu. Stacijas dežurantam (vilcienu dispečeram) atļauts gatavot jaunu maršrutu tikai pēc tam, kad ir pārliecinājies, ka vilciens ir apturēts pie attiecīga luksofora.

323. Stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) drīkst pārslēgt ieejas (maršruta) vai izejas luksoforā atļaujošo signālu uz aizliedzošo signālu, nesagaidot vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) apstiprinājumu tikai ārkārtas gadījumos satiksmes draudu novēršanai.

324. Pieņemot vilcienu, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers):

324.1. pārbauda, vai vilciena pieņemšanas maršruts un pieņemšanas ceļš ir brīvs;
324.2. pārtrauc manevrus, kas saistīti ar izbraukšanu vilciena pieņemšanas maršrutā un uz vilciena pieņemšanas ceļa, kā arī uz ceļiem, no kuriem nav iespējams novērst ritošā sastāva izbraukšanu vilciena pieņemšanas maršrutā;
324.3. sagatavo vilciena pieņemšanas maršrutu un pārliecinās par tās pareizu sagatavošanu;
324.4. ieslēdz ieejas luksoforā atļaujošu signālu vai izsniedz vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) citu tehniskās rīcības aktā noteikto atļauju vilciena pieņemšanai.

325. Ja vilcienu stacijā pieņem vai no stacijas nosūta, ja ieejas (maršruta) vai izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls, stacijas dežurants (vilcienu dispečers):
325.1. pirms atļaut vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) braukt garām aizliedzošam signālam:
325.1.1. pārbauda, vai luksofora vadības ierīce ir stāvoklī, kas atbilst aizliedzoša signāla stāvoklim;
325.1.2. pārliecinās, vai pieņemšanas (nosūtīšanas) maršruts un ceļš ir brīvs un vai pareizi pārliktas un noslēgtas maršrutā ietilpstošās pārmijas un aizsargpārmijas (ja tiek veikti manevru maršruti, vilciena pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutu sagatavo no manevru maršrutiem, ieslēdzot manevru luksoforos atļaujošos signālus);
325.1.3. nosūtot vilcienu, pārbauda, vai ir brīvs pirmais blokiecirknis, ja ir automātiskā bloķēšana, vai posms, ja ir pusautomātiskā bloķēšana, kā arī vai bloksistēma ir pārslēgta kustības virzienā;
325.2. stacijas dežurants vilcienu kustības žurnāla 10.ailē "Piezīmes" iepretim vilciena numuram ieraksta atzīmi "*RS*" (pa radiosakariem), "*AS*" (ar aicinājuma signālu) vai "*RA*" (pēc rakstiskas atļaujas).

326. Ja ieejas, izejas vai maršruta luksoforā signāls ir nodzisis vai nesaprotams tā pabraukšanai ir nepieciešama aizliedzošām signālam paredzēta atļauja.

327. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), saņemot stacijas dežuranta (vilcienu dispečera) atļauju braukt garām luksoforam ar aizliedzošo signālu vai ja nav ieejas (izejas) luksofora, pārliecinās, ka atļaujā pareizi norādīts vilciena numurs, atrāšanas vieta, luksofora literis un cita atļauja paredzēta informācija. Ja atļaujā norādīta informācija neatbilst, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) informē par to stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru) un neuzsāk kustību.

328. Stacijā vilcienu pieņem, ieejas (maršruta) luksoforā degot aizliedzošam signālam:
328.1. ja atļaujošu signālu nav iespējams ieslēgt bojājuma dēļ;
328.2. ja vilcienu pieņem uz ceļa, kas stacijas tehniskās rīcības aktā nav paredzēts vilciena pieņemšanai, un ieejas luksoforā nav iespējams ieslēgt atļaujošu signālu;
328.3. ja uz noteikta ceļa brīvā iecirkņa pieņem vilces līdzekļus, kas brauc pie vilciena sastāva;
328.4. ja uz stacijas ceļu brīvajiem iecirkņiem, izņemot ceļu, kas aizņemti ar pasažieru vilcieniem un vilcieniem ar 1.klases bīstamām kravām (sprādzienbīstamām vielām), pieņem palīdzības vai ugunsdzēsības vilcienus, palīdzības lokomotīves, vilces līdzekļus bez vagoniem, sniegtīrus, sliežu motortransportu, kā arī saimniecības vilcienus pēc darbiem, kas veikti, pārtraucot posmā pārējo vilcienu kustību (vienlaikus ar atļauju iebraukt stacijā norāda apstāšanās vietu).

329. Vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir atļauts pabraukt garām ieejas (maršruta) luksoforam ar aizliedzošu signālu vai iebraukt stacijā no nepareizā galvenā ceļa, kur nav ieejas luksofora, ja viņš saņēmis vienu no šādām atļaujām:
329.1. stacijas dežuranta (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.21 – mutiskā saziņa)*;
329.2. rakstisku atļauju, kas ir apstiprināta ar stacijas spiedogu un stacijas dežuranta parakstu un kurā ir norādīts atļaujas izsniegšanas datums, mēnesis un laiks (stundas, minūtes) (*Operatīvais norādījums Nr.21 – rakstiskā saziņa*);
329.3. ieejas luksoforā tiek ieslēgts aicinājuma signāls.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

330. Pirms aicinājuma signāla ieslēgšanas ir jābrīdina vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

331. Ja ieejas (maršruta) luksofors pēkšņi pārslēdzies uz aizliedzošu signālu un vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc tā uztveršanas apturējis vilcienu, pabraucot garām ieejas (maršruta) luksoforam, vilciena kustības atjaunošanai vilces līdzekļa vadītājam jāsaņem atļauju (*Operatīvais norādījums Nr.21 – mutiska saziņa)*.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

332. Stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pirms atļaujas došanas pārliecinās par vilciena pieņemšanas maršruta sagatavotību stacijā.

333. Dzelzceļa speciālists, kurš nodod stacijas dežuranta rakstisko atļauju par vilciena iebraukšanu stacijā, sagaida vilcienu ar atritinātu sarkanu signālkarodziņu dienā un sarkanu gaismu rokas lukturī naktī:
333.1. pie ieejas (maršruta) luksofora;
333.2. pa nepareizo ceļu braucošu vilcienu, ja nav ieejas luksofora, – pie signālzīmes “Stacijas robeža”.

334. Ja ieejas (maršruta) luksoforā nav iespējams ieslēgt maršruta rādītāju, vilcienu pieņem stacijā, ieejas (maršruta) luksoforā degot atļaujošam signālam. Par bojāto maršruta rādītāju stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) brīdina vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), pārraidot pa radiosakariem *Operatīvo norādījumu Nr.22* (*mutiskā saziņa*). Šādā gadījumā, iebraucot stacijā, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) ir gatavs nekavējoties apturēt vilcienu, ja maršruts sagatavots nepareizi.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

335. Ja nepieciešams apstāties stacijā, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) apstādina vilcienu, nepabraucot garām pieņemšanas ceļa:
335.1. izejas (maršruta) luksoforam;
335.2. kontrolstabiņam, ja ceļam nav izejas (maršruta) luksofora.

336. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) apstādina vilcienu, neaizbraucot līdz izejas (maršruta) signālam vai kontrolstabiņam tikai tad, ja ir pārliecinājies, ka viss vilciena sastāvs ir iekļāvies pieņemšanas ceļa lietderīgā garuma robežās.

337. Pieņemt vilces līdzekļi no posma aizņemta ceļa virzienā, kur atrodas kravas vilciena sastāvs drīkst, tikai ja stacijā ir bezpārmiju iecirknis starp ieejas luksoforu un pirmo manevru luksoforu. Šajā gadījumā stacijas dežurants dod atļauju aizliedzošā signāla ieejas luksoforā pabraukšanai un pieņem vilces līdzekļi uz brīvo ceļa iecirkni līdz pirmajam manevru luksoforam norādot to atļaujā. Vilces līdzekļa kustība no manevru luksofora pie kravas vilciena sastāva notiek saskaņā ar manevru luksoforu signāliem.

338. Pasažieru vilcienu nosūta posmā atbilstoši vilcienu kustības grafiku, ja nav saņemts cits vilcienu dispečera rīkojums. Kravas vilcienu nosūta posmā, pamatojoties uz vilcienu dispečera rīkojumu.

339. Posmā (posma ceļā), kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, vilcienu nosūta pēc pirmā blokposma atbrīvošanas, pamatojoties uz vilcienu dispečera rīkojumu bez blakusstacijas dežuranta iepriekšējās atļaujas. Pasažieru vilcienu, kas brauc pēc grafika, nosūta posmā bez vilcienu dispečeru rīkojuma.

340. Stacijas dežurantam aizliegts nosūtīt vilcienu vienceļa posmā vai pa pareizo ceļu divceļu iecirknī, kas nav aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, kā arī pa nepareizo ceļu divceļu iecirknī, ja nav saņemta atļauja no tās stacijas dežuranta, uz kuru nosūta vilcienu.

341. Iecirknī, kas nav aprīkots ar dispečercentralizāciju, aizliegts nosūtīt vilcienu posmā bez stacijas dežuranta atļaujas.

342. Pirms vilciena nosūtīšanas stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers):
   342.1. pārliecinās, vai posms ir brīvs (ja ir automātiskās bloķēšanas sistēma, pārliecinās, vai brīvs ir pirmais blokposms);
   342.2. pārtrauc manevrus, kas saistīti ar izbraukšanu vilciena nosūtīšanas maršrutā, kā arī uz ceļiem, no kuriem nav iespējams novērst ritošā sastāva izbraukšanu vilciena nosūtīšanas maršrutā;
   342.3. sagatavo vilciena nosūtīšanas maršrutu un pārliecinās par tās pareizu sagatavošanu;
   342.4. ieslēdz izejas luksoforā atļaujošu signālu vai dod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) citu atļauju aizņemt posmu.

343. Iecirknī, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, aizliegts nosūtīt vilcienu aiz pasažieru vilciena, ja brīvs ir tikai viens blokposms un ja vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) par to nav brīdināts.

344. Ja pirms nosūtāmā kravas vilciena brauc sliežu motortransporta vienība, kurai ir divas asis un slodze uz vienu asi ir mazāka par 16 t, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) par to brīdina vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

345. Aizliegts nosūtīt posmā pasažieru vilcienu aiz sliežu motortransporta vienības, kurai ir divas asis un slodze uz vienu asi ir mazāka par 16 t, kamēr tā nav pienākusi blakusstacijā.

346. Pasažieru vilcienu (izņemot motorvagonu) formēšanas stacijas dežurantam (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) aizliegts ieslēgt atļaujošu izejas signālu vai dot citu atļauju aizņemt posmu, ja viņš nav stacijas TRA noteiktā kārtībā saņēmis ziņojumu par vilciena tehniskās apkopes pabeigšanu, vilciena gatavību kustībai un vilciena aprīkošanu ar noteiktajām signālierīcēm.
347. Ja stacijā veic vilciena tehnisko apkopi, komercapskati vai cita veida apskati, stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) aizliegts ieslēgt atļaujošu izejas (maršruta) signālu vai dot citu atļauju aizņemt posmu, ja viņš nav stacijas TRA noteiktā kārtībā saņēmis ziņojumu par minēto procedūru pabeigšanu un vilciena aprīkojumu ar noteiktajām signālierīcēm.

348. Ja ir grupas izejas (maršruta) luksofors un nosūtīšanas ceļš nav aprīkots ar atkārtojuma luksoforu, stacijas dežurants vilcienus nosūta, ja izejas luksoforā ir atļaujošs signāls un maršruta rādītājā zaļas krāsas cipars, kurš rāda ceļa numuru, no kura vilcienam atļauts aizbraukt.

349. Ja pie atkārtojuma luksofora stāvošo pasažieru vilcienu nosūta, kad izejas (maršruta) luksoforā ir aizliedzošs signāls, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniegtā atļauja vienlaikus ir arī atļauja braukt garām atkārtojuma luksoforam.

350. Lai nosūtītu vilcienu, kura priekšējais vilces līdzeklis atrodas aiz izejas (maršruta) luksofora, kurā ir atļaujošs signāls, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) dod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) vienu no šādām atļaujām:
   350.1. reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.23 – mutiskā saziņa*);
   350.2. rakstiskā atļauja uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **II** punktu *(Operatīvais norādījums Nr.23 – rakstiskā saziņa)*.
   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

351. Ja vilcienu ved vairāki vilces līdzekļi atļauju vilciena nosūtīšanai izsniedz tikai priekšējā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam).

352. Ja priekšējais vilces līdzeklis atrodas aiz izejas luksofora, kas aprīkots ar atkārtotājgalviņu, vilcienu nosūta, ja atkārtotājgalviņā ir atļaujošs signāls. Izejas luksoforu saraksts, kuros pretējā pusē novietota atkārtotājgalviņa ir Noteikumu **6.pielikums**.

353. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) drīkst pabraukt garām izejas luksoforam, kurā ir aizliedzošs signāls, vai aizbraukt no ceļa, kuram nav izejas luksofora, ja viņš saņēmis vienu no šādām atļaujām:
    353.1. stacijas dežuranta (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.25 – mutiskā saziņa*);
    353.2. rakstisko atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **I** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.25 – rakstiskā saziņa*);
    353.3. pa pareizo ceļu divceļu posmā, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, – izejas luksoforā tiek ieslēgts aicinājuma signāls;
    353.4. nosūtot palīdzības vai saimniecības vilcienu iecirknī, kurā pārtraukta pārējo vilcienu kustība, – *Operatīvais norādījums Nr.26*;
    353.5. organizējot vilcienu kustību posmā, lietojot telefona sakarus, – *Operatīvais norādījums Nr.27*.
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

354. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), saņemot rakstisku atļauju aizņemt posmu, uzsāk vilciena kustību tikai tad, kad pa radiosakariem saņemts stacijas dežuranta papildus norādījums.

355. Ja vilcienu paredzēts nosūtīt no stacijas, ja izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls, vai no ceļa, kuram nav izejas luksofora:
    355.1. stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) dod atļauju vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) aizņemt posmu tikai tad, kad ir sagatavots nosūtīšanas maršruts;
    355.2. atļauju aizņemt posmu, ja to nenodod pa radiosakariem, stacijas TRA norādīts dzelzceļa speciālists nodod priekšējā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) personīgi.

356. Vilciens drīkst pabraukt garām ceļa postenim, ko neapkalpo posteņa dežurants, izejas luksoforā degot aizliedzošam signālam, ja vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pa radiosakariem saņēmis attiecīgo reģistrējamo rīkojumu.

357. Ja vilciena galva atrodas aiz izejas luksofora un to nepieciešams atstumt, lai nosūtītu ar izejas luksofora atļaujošo signālu, atstumšanu veic pēc vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pārraidītā stacijas dežuranta (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) rīkojuma (*Operatīvais maršruts Nr.29 – mutiskā saziņa*) pēc tam, kad sagatavots atbilstošs maršruts.
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

358. Vilciena pirmajam riteņpārim pabraucot garām ieejas (maršruta) vai izejas luksoforam, tas automātiski pārslēdzas uz aizliedzošu signālu.

10.10. Maršrutu sagatavošanas kārtība stacijās ar necentralizētām pārmijām

359. Stacijā, kurā ir necentralizētas pārmijas, stacijas dežurants dod rīkojumu sagatavot vilciena pieņemšanas, nosūtīšanas vai garāmbraukšanas maršrutu visiem maršruta sagatavošanā iesaistītajiem pārmijniekiem.

360. Stacijās, kur vilciena pieņemšanas maršrutā ietilpst necentralizētas pārmijas, stacijas dežurants un pārmijnieki pirms vilciena pienākšanas ievēro šādu maršruta sagatavošanas kārtību:
    360.1. stacijas dežurants izsauc pa sakariem pieņemšanas maršrutā iekļauto pārmiju posteņu pārmijniekus un dod rīkojumu sagatavot maršrutu. Pēc stacijas dežuranta norādījuma viens no pārmijniekiem, visiem pārējiem klātesot pie telefona (radiosakariem), atkārto šo rīkojumu, bet pārējie apliecina tā uztveri;
    360.2. ja posteņa rajonā, kurš piedalās maršruta sagatavošanā, notiek manevri, aizņemot vilciena pieņemšanas maršruta ceļus un pārmijas, manevrus nekavējoties pārtrauc, bet manevru vadītāju un manevru vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) brīdina par gaidāmo vilciena pieņemšanu. Manevru sastāvu novieto ceļa robežās, kur tas netraucē vilciena pieņemšanu;
    360.3. ja manevri notiek stacijas pretējā galā, atbilstošā pārmiju posteņa pārmijnieks pārliek pārmijas tā, lai manevru sastāvs nevarētu nokļūt uz vilciena pieņemšanas ceļa, un tās noslēdz;

360.4. gatavojot maršrutu, pārmijnieki tehniskās rīcības aktā paredzētajā kārtībā pārbauda, vai pieņemšanas ceļš ir brīvs, pārliek pārmijas vajadzīgajā stāvoklī, pārbauda katras pārmijas asmeņu ciešu piegulšanu pie rāmjsliedes un noslēdz pārmijas ar slēdzenēm;
360.5. kad visi maršruta sagatavošanas darbi pabeigti un to izpilde pārbaudīta, katrs pārmijnieks izsauc stacijas dežurantu un paziņo, ka maršruts sagatavots un ceļš brīvs;
360.6. stacijās, kurām ir vadības ierīces, ar kurām var kontrolēt pārmiju stāvokli maršrutā, stacijas dežurants pārliecinās par rīkojuma izpildes pareizību arī pēc vadības ierīces rādījumiem;
360.7. stacijas dežurants pārliecinās, ka maršruts ir sagatavots pareizi, ceļš brīvs un manevri uz maršruta ceļiem un pārmijām pārtraukti;
360.8. stacijas dežurants ieslēdz ieejas luksoforā atļaujošu signālu vai dod rīkojumu to veikt pārmijniekam, ja ieejas luksofora vadību veic no pārmijnieka posteņa;
360.9. pārmijnieki uzmana sagatavoto maršrutu un uzrauga, lai ritošais sastāvs uz blakusceļiem atrastos pieņemšanas maršruta pārmiju kontrolstabiņu robežās;
360.10. vilcienam garāmejot, pārmijnieki uzmana vagonu stāvokli, pareizu kravas izvietošanu vaļējā ritošajā sastāvā, pārbauda, vai uz vilciena pēdējā vagona ir nepieciešamie signāli, un veic citas nepieciešamās darbības. Par pamanītajiem trūkumiem nekavējoties ziņo stacijas dežurantam, bet, ja ir apdraudēta kustības drošība vai cilvēku dzīvība, veic pasākumus, lai apturētu vilcienu;
360.11. pārmiju posteņa pārmijnieks, kurš apkalpo pieņemšanas ceļa norobežojošo pārmiju, pēc signāla uz pēdējā vilciena vagona pārliecinās, ka vilciens pienācis pilnā sastāvā, pārbauda tā izvietojumu kontrolstabiņu robežās un par to ziņo stacijas dežurantam;
360.12. kad vilciens pienācis (pabraucis garām), pārmijnieki, negaidot rīkojumu, pārliek pārmijas normālā stāvoklī, bet, ja ceļš aizņemts, tad brīva ceļa virzienā.

361. Stacijā, kur vilciena nosūtīšanas maršrutā ietilpst necentralizētas pārmijas, stacijas dežurants un pārmijnieki, nosūtot vilcienu, ievēro šādu maršruta sagatavošanas kārtību:
361.1. stacijas dežurants izsauc pa sakariem visus nosūtīšanas maršrutā iekļauto pārmiju posteņu pārmijniekus un dod rīkojumu sagatavot maršrutu. Pēc stacijas dežuranta norādījuma viens no pārmijniekiem, visiem pārējiem klātesot pie sakariem, atkārto šo rīkojumu, bet pārējie pārmijnieki apliecina tā uztveri;
361.2. nosūtīšanas maršrutu sagatavo un ziņojumu stacijas dežurantam sniedz tādā pašā kārtībā, kā sagatavojot pieņemšanas maršrutu;
361.3. stacijas dežurants pārliecinās, ka nosūtīšanas maršruts ir sagatavots pareizi un posms ir brīvs, ieslēdz atļaujošu signālu izejas luksoforā vai izdod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) citu atļauju aizņemt posmu;
361.4. pārmijnieki, pavadot vilcienu, rīkojas tāpat, kā to pieņemot. Pārmiju posteņa pārmijnieks, kura postenī ietilpst maršruta pēdējā izejas pārmija, pavada vilcienu un pārliecinās, ka uz pēdējā vilciena vagona ir nepieciešamie signāli, un ziņo stacijas dežurantam par vilciena nosūtīšanu pilnā sastāvā;
361.5. pēc vilciena nosūtīšanas pārmijas pārliek normālā stāvoklī, bet, ja ceļš aizņemts, brīvā ceļa virzienā.

362. Vilcienu pieņemšanas un nosūtīšanas maršrutos ietilpstošo atslēgatkarībā neietverto noslēgto pārmiju atslēgas glabā pie stacijas dežuranta vai pie pārmijnieka. Atslēgatkarībā ietverto noslēgto pārmiju atslēgas glabā pārmiju posteņa izpildaparātā vai stacijas dežuranta vadības aparātā. Pie stacijas dežuranta glabā arī atslēgatkarībā neietverto noslēgto pārmiju atslēgas, ja pārmijas atrodas posmos.

363. Ja stacijā necentralizēta pārmija izvietota lielā attālumā no pārmiju posteņa, to darbderīgumu pārbauda, uzsākot dežūru un periodiski dežūras laikā, nevis pirms katra vilciena pieņemšanas un nosūtīšanas. Pārmiju darbderīgumu obligāti pārbauda, ja pirms maršruta sagatavošanas tā pārlikta manevru kustībai, apskatei vai remontam.

364. Stacijas, kur vilcienu nosūtīšanas vai pieņemšanas maršrutos ietilpst necentralizētas pārmijas un ir nepieciešams nosūtīt vilcienu no ceļa, kas ir paredzēts tikai vilcienu pieņemšanai, un stacijas ierīces ir attiecīgi aprīkotas ar maršrutu kontrolierīcēm, šo maršrutu kontrolierīces izmanto arī pārmiju kontrolei vilcienu nosūtīšanas maršrutos. Šādā gadījumā stacijas dežurants pēc rīkojuma došanas pārmiju posteņiem sagatavot maršrutu un pēc pārmijnieku ziņojuma saņemšanas par maršruta sagatavošanu pārbauda pārmijas sagatavotajā maršrutā pēc kontrolierīču rādījumiem. Bloķējot pretējā virziena maršrutus, šādas maršrutu kontrolierīces izmanto pārmiju kontrolei, pieņemot vilcienus pa nepareizu galveno ceļu.

365. Ja stacijā, kur vilciena pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutā ietilpst necentralizētas pārmijas, ir nepieciešams pieņemt vai nosūtīt vairākus vilcienus, stacijas dežurants, saņemot ziņojumu, ka maršruts sagatavots pirmajam vilcienam, dod pārmijniekiem norādījumu sagatavot maršrutu nākamajam vilcienam. Šādā gadījumā pēc pirmā pilna sastāva vilciena pienākšanas vai nosūtīšanas nekavējoties gatavo nākamā vilciena pieņemšanas maršrutu. Pārmijas, kuras neietilpst pirmā vilciena maršrutā, bet iekļautas nākamā vilciena maršrutā, drīkst pārlikt un noslēgt priekšlaicīgi. Ziņojumu par maršruta sagatavošanu nākamajam vilcienam stacijas dežurantam nodod vienlaikus ar ziņojumu par pirmā vilciena pienākšanu.

366. Ja stacijā, kur vilciena pieņemšanas un nosūtīšanas maršrutos ietilpst necentralizētas pārmijas, vilciens krustojas ar pretējā virzienā braucošu vilcienu, stacijas dežurants, saņemot ziņojumu, ka vilciena pieņemšanas maršruts sagatavots, dod pārmijniekiem norādījumu pēc vilciena pienākšanas gatavot nosūtīšanas maršrutu pretējā virzienā braucošam vilcienam. Šādā gadījumā pēc pilna sastāva vilciena pienākšanas pārmijnieks nekavējoties gatavo nosūtīšanas maršrutu pretējā virzienā braucošam vilcienam. Pārmijas, kuras neietilpst vilciena pieņemšanas maršrutā, bet iekļautas pretējā virzienā braucoša vilciena nosūtīšanas maršrutā, drīkst pārlikt un noslēgt priekšlaicīgi. Ziņojumu par sagatavoto nosūtīšanas maršrutu stacijas dežurantam nodod vienlaikus ar ziņojumu par vilciena pienākšanu.

367. Ja vilcienu laiž garām stacijai, kurā vilciena pieņemšanas un nosūtīšanas maršrutos ir necentralizētas pārmijas, stacijas dežurants un pārmijnieki ievēro tādu pašu maršruta sagatavošanas un ziņojuma nodošanas kārtību, kāda noteikta vilcienu pieņemšanā un nosūtīšanā. Šajā gadījumā, dodot rīkojumu par maršruta sagatavošanu un saņemot ziņojumu, ka tas ir sagatavots, pie sakariem vienlaikus atrodas visu pārmiju posteņu pārmijnieki, uz kuriem attiecas vilciena garāmbraukšanas maršruts.

368. Ja pa vienu maršrutu ar nelieliem starplaikiem stacijai, kurā vilciena pieņemšanas un nosūtīšanas maršrutos ir necentralizētas pārmijas, laiž garām vairākus vilcienus, stacijas dežurants, saņēmis ziņojumu par pirmā vilciena garāmbraukšanas maršruta sagatavošanu, dod pārmijniekiem rīkojumu šī maršruta pārmijas saglabāt tādā pašā stāvoklī un atstāt noslēgtas nākamo vilcienu caurbraukšanai. Šādā gadījumā pārmijniekiem pēc pirmā vilciena pabraukšanas ir aizliegts pārlikt maršrutā ietilpstošās pārmijas. Stacijas dežurants ziņo pārmijniekiem par atļaujošo signālu ieslēgšanu ieejas un izejas luksoforā katram nākamajam vilcienam. Par to, vai ceļš vilciena garāmbraukšanai ir brīvs, stacijas dežurants pārliecinās personīgi vai pēc ieejas un izejas posteņu pārmijnieku ziņojumiem par vilcienu pienākšanu un nosūtīšanu pilnā sastāvā ar nepieciešamajiem signāliem uz pēdējā vagona.

10.11. Dzelzceļa satiksmes organizācija ar automātisko bloķēšanu aprīkotos iecirkņos

369. Ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā posmā vilcienam dod atļauju aizņemt blokposmu ar izejas vai garāmejas luksofora atļaujošu signālu. Ja vilcienu kustība pa nepareizo ceļu organizēta, lietojot automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīces, atļauja vilcienam aizņemt pirmo blokposmu ir izejas luksofora atļaujošais signāls, bet pārējos blokposmus – lokomotīves luksofora atļaujošais signāls.

370. Divceļu posmā ar divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu un divceļu posmā ar vienvirziena automātiskās bloķēšanas sistēmu, kurā vilcienu kustība pa nepareizo ceļu organizēta, lietojot automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīces,

vilcienus pa nepareizo ceļu nosūta pēc vilcienu dispečera norādījuma un bloķēšanas sistēmas pārslēgšanas atbilstošajā kustības virzienā.

371. Divceļu posmā, ja vilcienu kustība pa nepareizo ceļu ir organizēta ar lokomotīves luksofora signālugunīm, blokposma robeža ir automātiskās bloķēšanas sistēmas luksofors, kas uzstādīts vilcienu kustībai pa pareizo ceļu.

372. Vilcienu kustība pa nepareizo ceļu, lietojot automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīces var būt noteikta kā pastāvīgs vilcienu kustības organizācijas un signalizācijas veids vai šādas ierīces pieslēdz uz remonta, būvniecības un atjaunošanas darbu laiku.

373. Ja posms nav aprīkots ar signalizācijas un sakaru pamatlīdzekļu sistēmu, kas paredz vilciena nosūtīšanu pa nepareizo ceļu, signalizācijas un sakaru pamatlīdzekļu darbību šim posma ceļam pārtrauc un vilcienu kustību organizē, lietojot telefona sakarus.

374. Pirms nosūtīt vilcienu pa nepareizo ceļu, kas nav aprīkots ar divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu, vilcienu dispečers pārliecinās, ka posma nav pārbrauktuvju, kuras aprīkotas ar automātiskām ierīcēm tikai vilcieniem, kas brauc pa pareizo ceļu. Ja tādās pārbrauktuves ir vilcienu dispečers organizē brīdinājumu izsniegšanu vilcieniem saskaņā ar Noteikumu **5.pielikumu**, kamēr nav gūta pārliecība kā brīdinājumu izsniegšana ir nodrošināta brīdinājumu izsniegšanas stacijās.

375. Divceļu posmā, kas aprīkots ar vienvirziena automātiskās bloķēšanas sistēmu, organizējot divvirzienu kustību pa vienu no posma ceļiem un lietojot automātiskās lokomotīvju signalizācijas ceļa ierīces, vilcienu kustību pareizā virzienā organizē ar automātiskās bloķēšanas signāliem, bet nepareizā virzienā – ar lokomotīves luksofora signāliem.

376. Divceļu posmā, kas aprīkots ar vienvirziena automātiskās bloķēšanas sistēmu, no stacijas uz posma nepareizo ceļu, kurā vilcienu kustība ir organizēta ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, vilcienu nosūta:
    376.1. ar izejas luksofora atļaujošo signālu;
    376.2. ja izejas luksofora nav vai tas nepārslēdzas uz atļaujošu signālu – pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanas un pārejas uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus.

377. Pirms vilciena nosūtīšanas vienceļa posmā vai divceļu posmā ar divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu pa nepareizo ceļu, ja izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls vai izejas luksofora nav, stacijas dežurants:
    377.1. pēc vadības ierīces rādījumiem pārbauda, vai pirmais blokposms ir brīvs;
    377.2. saņem no vilcienu dispečera rīkojumu par viena vai vairāku (viena pēc otra) vilcienu nosūtīšanu vienā virzienā un apstiprinājumu, ka posms (posma ceļš) ir brīvs vai tajā nav vilcienu, kas brauc pretējā virzienā;
    377.3. pārslēdz automātiskās bloķēšanas sistēmu nosūtāmā vilciena kustības virzienā;
    377.4. izņem no vadības ierīces attiecīgā posma (posma ceļa) atslēgzizli, kuru ieliek atpakaļ vadības ierīcē, kad nosūtītais vilciens ir faktiski aizņēmis posmu (posma ceļu) vai noslēdz autobloķēšanas sistēmu nosūtāmā vilciena kustības virzienā ar ierīci, kas izveidota uz aparātu programmnodrošinājuma līdzekļu bāzes.

378. Braucot posmā pa nepareizo ceļu, ja vilcienu kustība ir organizēta ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) vadās pēc lokomotīves luksofora signāliem:
    378.1. ja lokomotīves luksoforā ir zaļš signāls, – brauc ar noteikto ātrumu;
    378.2. ja lokomotīves luksoforā ir dzeltens signāls, – brauc ar ātrumu līdz 50 km/h;
    378.3. ja lokomotīves luksoforā parādās dzeltens signāls ar sarkanu, – samazina ātrumu līdz 20 km/h un aptur vilcienu pirms pirmā pretējā virziena ceļa luksofora;

378.4. ja, stāvot pie pretējā virziena ceļa luksofora, lokomotīves luksoforā ir dzeltens signāls ar sarkanu un priekšā esošais blokposms ir aizņemts, – sagaida blokposma atbrīvošanos un atļaujoša signāla iedegšanos lokomotīves luksoforā, pēc tam uzsāk vilciena kustību;

378.5. ja, stāvot pie pretējā virziena ceļa luksofora, lokomotīves luksoforā ir dzeltens signāls ar sarkanu un nav iespējams uzzināt, vai priekšā esošais blokposms ir aizņemts, – atlaiž automātiskās bremzes un, ja šajā laikā lokomotīves luksoforā nav parādījies dzeltens vai zaļš signāls, uzsāk vilciena kustību un brauc līdz nākamā blokposma beigām ar ātrumu līdz 20 km/h, un ir gatavs nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai;

378.6. ja lokomotīves luksoforā atļaujoša signāla vietā pēkšņi iedegas dzeltens signāls ar sarkanu, sarkans vai balts signāls vai arī lokomotīves luksofors nodziest, – līdz blokposma beigām brauc ar tādu ātrumu, lai varētu laikus apstāties, ja uz ceļa ir šķērslis;

378.7. ja, braucot pa blokposmu, lokomotīves luksoforā atļaujoša signāla vietā pēkšņi iedegas dzeltens signāls ar sarkanu, sarkans vai balts signāls vai arī lokomotīves luksofors nodziest un blokposma beigās lokomotīves luksofora signāls nemainās, – ievēro Noteikumu 378.4. un 378.5. apakšpunktā noteikto kārtību;

378.8. ja, braucot pa blokposmu, lokomotīves luksoforā sarkans signāls nomainās uz dzelteno vai zaļo, – drīkst palielināt ātrumu līdz 40 km/h un, ja blokposma beigās lokomotīves luksoforā ir dzeltens vai zaļš signāls, braukt tālāk saskaņā ar šiem signāliem.

379. Ja iecirknī, kas aprīkots ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, ceļa luksofors nav redzams, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un tā palīgs vilcienu vada pēc lokomotīves luksofora signāliem, kamēr kļūst redzami ceļa luksofora signāli.

380. Ja ceļa un lokomotīves luksoforu signāli nesakrīt, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) vilces līdzekli vada tikai pēc ceļa luksofora signāliem. Par ceļa un lokomotīves luksoforu signālu nesakrišanu vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) paziņo stacijas dežurantam vai vilcienu dispečeram.

381. Ja, braucot pa posmu vai pa stacijas ceļiem, kas aprīkoti ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, lokomotīves luksoforā pēkšņi iedegas balts signāls, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc līdz nākamajam ceļa luksoforam vai arī līdz brīdim, kamēr lokomotīves luksoforā iedegas atļaujošs signāls, brauc ar tādu ātrumu, lai var laikus apstāties, ja uz ceļa rodas šķērslis tālākai kustībai.

382. Ja ir pagājis laiks, kāds vajadzīgs, lai posmā nosūtītais vilciens caurbrauktu pirmo stacijai blakus esošo blokposmu, un vadības ierīce rāda, ka tas ir aizņemts, stacijas dežurants ar viņam pieejamiem līdzekļiem (radiosakari ar iepriekš nosūtītā vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), pārbrauktuvju dežurantu vai citu dzelzceļa speciālistu ziņojumi) pārbauda, vai šis blokposms ir brīvs.

Ja 10 minūšu laikā stacijas dežurants nevar noskaidrot posmā nosūtītā vilciena atrašanās vietu, nākamo vilcienu nosūta, izejas luksoforā degot aizliedzošam signālam. Šādā gadījumā pirms vilciena nosūtīšanas stacijas dežurants brīdina vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) pa radiosakariem vai atzīmē uz zaļas krāsas atļaujas veidlapas (*Operatīvais norādījums Nr.25 – rakstiskā saziņā*), ka nav ziņu, vai pirmais stacijai blakus esošais blokposms ir brīvs.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

383. Ja iecirknī, kas papildus automātiskās bloķēšanas sistēmai ir aprīkots ar automātisko lokomotīvju signalizāciju, vilciens no stacijas nosūtīts, ja izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls vai izejas luksofora nav, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc šādi:

383.1. ja pirmais pie stacijas esošais blokposms ir brīvs un, braucot ar ātrumu līdz 20 km/h, pēc vilciena izbraukšanas posmā lokomotīves luksoforā iedegas zaļš signāls, dzeltens signāls vai dzeltens signāls ar sarkanu, – brauc līdz pirmajam garāmejas luksoforam saskaņā ar lokomotīves luksofora signāliem;

383.2. ja nav ziņu, ka pirmais blokposms ir brīvs, vai lokomotīves luksoforā ir balts signāls, – brauc līdz pirmajam garāmejas luksoforam ar ātrumu līdz 20 km/h un ir gatavs nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai;
383.3. pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas garāmejas luksofora signāliem.

384. Saimniecības vilciena nosūtīšanai uz posmu, kurā nav pārtraukta pārējo vilcienu kustība, lieto automātiskās bloķēšanas sistēmas signālus ar atļaujošu signālu izejas luksoforā. Ja pēc darba pabeigšanas saimniecības vilciens atgriežas nosūtīšanas stacijā, atpakaļbrauciens līdz ieejas luksoforam vai zīmei "Stacijas robeža" atļauts ar atslēgzizli, kuru pirms vilciena nosūtīšanas uz posmu stacijas dežurants izsniedz darbu vadītājam (vilciena konduktoram), lai posmā to nodotu vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam).

385. Ja padod vai novāc vagonus no ceļa, kas pievienots posmam ar automātiskās bloķēšanas sistēmu un kuru neapkalpo palīgpostenis, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz šā posma atslēgzizli.

386. Ja atslēgizļa nav vai tas ir bojāts, nosūtīt saimniecības vilcienu, kas atgriežas no posma nosūtīšanas stacijā, drīkst tikai pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanas un pārejas uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus.

387. Ja posms (posma ceļš) ar automātiskās bloķēšanas sistēmu stacijā ir aprīkots ar palīgrežīma ierīcēm bloķēšanas sistēmas kustības virziena maiņai, bet vilcienu dispečers posma maldīgas aizņemtības dēļ nevar mainīt vilcienu kustības virzienu un atvērt izejas luksoforu, automātiskās bloķēšanas sistēmas darbību nepārtrauc, bet automātiskās bloķēšanas sistēmas kustības virzienu maina, izmantojot palīgrežīma ierīces.

388. Lai mainītu automātiskās bloķēšanas sistēmas kustības virzienu ar palīgrežīma ierīcēm, kas atrodas stacijā, vilcienu dispečers pārliecinās, vai posms ir brīvs, uz stacijām, kas norobežo šo posmu, izsauc staciju dežurantus un dod viņiem reģistrējamu rīkojumu mainīt automātiskās bloķēšanas sistēmas kustības virzienu ar palīgrežīma ierīcēm.

389. Aizliegts ekspluatēt automātiskās bloķēšanas sistēmu, ja ir šādi bojājumi:
389.1. posmā nodzisušas signālugunis divos vai vairākos pēc kārtas novietotos garāmejas luksoforos;
389.2. atļaujošs signāls izejas vai garāmejas luksoforā, ja tā norobežojošais blokposms ir aizņemts;
389.3. vienceļa posmam vai nepareizajam ceļam divceļu posmā, kas aprīkots ar divpusēju automātiskās bloķēšanas sistēmu, nav iespējams mainīt vilcienu kustības virzienu arī ar palīgrežīma ierīcēm. Šādā gadījumā, ja bloksistēma ir nosūtāmā vilciena kustības virzienā (līdz automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanai), vilcienu kustība ir atļauta, ievērojot automātiskās bloķēšanas sistēmas signālus.

390. Ja vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) konstatē, ka posmā nodzisušas signālugunis divos vai vairākos pēc kārtas novietotos garāmejas luksoforos, viņš nekavējoties paziņo par to posmu norobežojošās stacijas dežurantam vai vilcienu dispečeram.

391. Ja vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) konstatē, ka ir atļaujošs signāls izejas vai garāmejas luksoforā, bet tā norobežojošais blokposms ir aizņemts ar ritošo sastāvu, viņš nekavējoties aptur vilcienu un paziņo par to posmu norobežojošās stacijas dežurantam vai vilcienu dispečeram un iepakaļ braucošo vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem). Uzsākt vilciena kustību šajā blokposmā un braukt pa to līdz nākamajam luksoforam vilces līdzekļa vadītājs drīkst tikai pēc šī blokposma atbrīvošanas ar ātrumu līdz 20 km/h un gatavību nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

392. Stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers), saņemot informāciju par automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājumu posmā vai konstatējot tās bojājumu stacijā:

392.1. pārtrauc vilcienu nosūtīšanu uz šo posmu (posma ceļu) un izejas luksoforos ieslēdz aizliedzošus signālus;
392.2. posmā esošo vilcienu vilces līdzekļu vadītājus (mašīnistus) brīdina par bojājumu pa radiosakariem;
392.3. paziņo vilcienu dispečeram par automātiskās bloķēšanas bojājumu;
392.4. par bojājumu ieraksta apskates žurnālā un paziņo dzelzceļa speciālistam, kas apkalpo šīs iekārtas.

393. Konstatējot bojājumu, kura dēļ aizliegta automātiskās bloķēšanas sistēmas ekspluatācija, vilcienu dispečers dod reģistrējamu rīkojumu par automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanu un pāreju uz vilcienu kustības organizāciju, lietojot telefona sakarus.

394. Pirms nodot rīkojumu par automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanu un pāreju uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus, kā arī par automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības atjaunošanu vilcienu kustībā, vilcienu dispečers ar stacijas dežurantu starpniecību pārbauda, vai attiecīgais starpstaciju posms ir brīvs.
395. Vilcienu dispečers rīkojumu par automātiskās bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanu dod tikai tai stacijai, kurā ir stacijas dežurants.

396. Ja ir bojāta automātiskās bloķēšanas sistēmas darbība un ar stacijām nav vilcienu dispečera sakaru, pāreja uz telefona sakariem vilcienu kustības organizēšanā notiek šādā kārtībā:
396.1. vienceļa posmos:
396.1.1. stacijas dežurants, konstatējot automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājumu, pēc ierakstiem vilcienu kustības žurnālā un blakusstacijas dežurantu ziņojuma pārliecinās, ka posms ir brīvs, un nosūta blakusstacijai telefonogrammu:
"Automātiskā bloķēšana starp (nosaukums) stacijām nedarbojas. Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.____. Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.____. Pārejiet uz telefona sakariem! Stacijas dežurants (uzvārds).";
396.1.2. blakusstacijas dežurants pārliecinās, ka posms ir brīvs, un nosūta atbildes telefonogrammu:
"Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.____. Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.____. Posms brīvs. Pāreju uz telefona sakariem. Stacijas dežurants (uzvārds).";
396.2. divceļu posmos tās stacijas dežurants, kurai attiecīgā virziena ceļš ir pareizais, konstatējot automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājumu, telefonogrammā pieprasa no blakusstacijas dežuranta ziņas par pēdējā ar automātiskās bloķēšanas sistēmu nosūtītā vilciena pienākšanu un pēc ziņu saņemšanas nosūta blakusstacijai atbildes telefonogrammu:
"Automātiskā bloķēšana _____ posmā pa ___ ceļu nedarbojas. Vilcienu kustībā nosaku telefona sakarus. Stacijas dežurants (uzvārds).".

397. Pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājuma novēršanas vilcienu kustību atjauno šādā kārtībā:
397.1. vienceļa posmos:
397.1.1. stacijas dežurants, kura apskates žurnālā ierakstīts, ka automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājums novērsts, vai kurš saņēmis ziņojumu no blakusstacijas, nosūta blakusstacijai telefonogrammu:
"Automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājums _____ posmā novērsts. Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.____. Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.____. Atjaunojiet vilcienu kustību, lietojot automātiskās bloķēšanas sistēmu. Stacijas dežurants (uzvārds).";
397.1.2. blakusstacijas dežurants pārbauda, vai posms ir brīvs, un nosūta atbildes telefonogrammu:
"Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.____. Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.____. Posms brīvs. Atjaunoju vilcienu kustību, lietojot automātiskās bloķēšanas sistēmu. Stacijas dežurants (uzvārds).";
397.2. divceļu posmos tās stacijas dežurants, kurai attiecīgā virziena ceļš ir pareizais, ja apskates žurnālā ir ieraksts, ka automātiskās bloķēšanas sistēmas bojājums novērsts, vai ja ir saņemts šāds ziņojums no blakusstacijas, vai ja saņemts apstiprinājums no blakusstacijas, ka posmā ceļš ir brīvs, nosūta telefonogrammu:
"Automātiskās bloķēšanas bojājums (nosaukums) posmā pa ceļu Nr.____ novērsts. Atjaunoju vilcienu kustību, lietojot automātiskās bloķēšanas sistēmu. Stacijas dežurants (uzvārds).".

10.12. Dzelzceļa satiksmes organizācija ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotos iecirkņos

398. Ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā posmā atļauja vilcienam aizņemt posmu ir izejas luksofora atļaujošs signāls. Pirms atļaujošā signāla ieslēgšanas izejas luksoforā uz vienceļa posma jāsaņem piekrišanas bloksignāls no blakusstacijas dežuranta, uz kura staciju nosūta vilcienu.

399. Lai nosūtītu vilcienu no stacijas posmā, kas aprīkots ar pusautomātisko bloķēšanu:
   399.1. vilciena nosūtīšanas stacijas dežurants saņem vilcienu dispečera atļauju vilciena nosūtīšanai;
   399.2. vilciena nosūtīšanas stacijas dežurants sazinās pa sakariem ar blakusstacijas dežurantu, lai saņemtu piekrišanas ziņojumu par vilciena gaidīšanu;
   399.3. vilciena pieņemšanas stacijas dežurants ar vadības ierīču palīdzību dod piekrišanas bloksignālu vilciena nosūtīšanas stacijas dežuranta vadības iekārtai;
   399.4. vilciena nosūtīšanas stacijas dežurants pēc piekrišanas bloksignāla saņemšanas sagatavo nosūtīšanas maršrutu vilcienam un ieslēdz izejas luksoforā atļaujošo signālu;
   399.5. ja vilciena nosūtīšanas stacijas vadības iekārtas pēc vilciena pabraukšanas garām automātiski nepārslēdz izejas luksoforā aizliedzošu signālu, to pārslēdz stacijas dežurants un pa sakariem paziņo vilciena pieņemšanas stacijas dežurantam faktisko vilciena nosūtīšanas laiku.

400. Vilciena pieņemšanas stacijas dežurants:
   400.1. dod piekrišanas bloksignālu vilciena nosūtīšanas stacijas vadības iekārtai attiecībā uz vilciena sagaidīšanu;
   400.2. sagatavo vilciena pieņemšanas maršrutu un ieslēdz ieejas luksoforā atļaujošo signālu;
   400.3. pēc vilciena pabraukšanas garām pārslēdz ieejas luksoforā aizliedzošu signālu, ja pusautomātiskās bloķēšanas iekārtas to nepārslēdz automātiski;
   400.4. pārliecinās, vai vilciens pienācis stacijā pilnā sastāvā un dod pienākšanas bloksignālu vilciena nosūtīšanas stacijas dežuranta vadības iekārtai, kā arī pa sakariem paziņo tās dežurantam vilciena pienākšanas laiku.

401. Stacijas dežurantam aizliegts dot vilciena nosūtīšanas stacijai ziņojumu pa sakariem par vilciena pienākšanu un noraidīt pienākšanas bloksignālu, ja viņš nav pārliecinājies, ka vilciens pienācis pilnā sastāvā no posma, kas aprīkots ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu. Par to stacijas dežurants pārliecinās pēc signāla uz vilciena pēdējā vagona, pēc cita dzelzceļa speciālista ziņojuma vai stacijas TRA noteiktajā kārtībā. Ja stacija ir aprīkota ar automātiskajām kontrolierīcēm, stacijas dežurants pārliecinās par vilciena pienākšanu pilnā sastāvā pēc šo kontrolierīču rādījumiem.

402. Ja pēc vilciena pienākšanas, dodot pienākšanas bloksignālu, posma aizņemšanas kontrole turpina rādīt, ka posms ir aizņemts, stacijas dežurants pārliecinās, vai vilciens pienācis pilnā sastāvā, un ziņo par to vilcienu dispečeram. Vilcienu dispečers pārliecinās, vai posms ir brīvs, un nosūta posma norobežojošo staciju dežurantiem reģistrējamu rīkojumu par pienākšanas bloksignāla došanu ar palīgierīcēm.

403. Ja pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīce ir aprīkota ar skaitītājiem, kas fiksē pienākšanas bloksignāla palīgierīču lietošanu, tad pēc to lietošanas stacijas dežurants vilcienu kustības žurnālā iepretim attiecīgā vilciena numuram ieraksta skaitītāja rādījumu.

404. Vilciena nosūtīšanas stacijas dežurants, saņemot pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības iekārtā pienākšanas un piekrišanas bloksignālu, ieslēdz atļaujošu signālu izejas luksoforā un nosūta nākamo vilcienu tikai pēc tam, kad no vilciena pieņemšanas stacijas dežuranta pa telefonu ir saņēmis paziņojumu par iepriekš nosūtītā vilciena pienākšanu.

405. Ja pa telefonu nav saņemts paziņojums no vilciena pieņemšanas stacijas dežuranta, bet saņemts pienākšanas bloksignāls pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības iekārtā, stacijas dežurantam vienceļa posmos aizliegts dot piekrišanas bloksignālu šīs stacijas dežuranta vadības iekārtai pretējā virzienā braucoša vilciena pieņemšanai no šā posma.

406. Ja ir brīvs posms un pareizi sagatavots vilciena nosūtīšanas maršruts, bet izejas luksoforā neieslēdzas atļaujošs signāls izolēta iecirkņa maldīgas aizņemtības dēļ, stacijas dežurants pārbauda, vai šis izolētais iecirknis ir brīvs no ritošā sastāva, un:
   406.1. ja pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības iekārta aprīkota ar ierīcēm, kas izslēdz izolēto iecirkni no izejas luksofora ieslēgšanas vadības shēmas, saņemot vilcienu dispečera atļauju, izmanto šīs ierīces un ieslēdz izejas luksoforā atļaujošu signālu;
   406.2. ja pusautomātiskās bloķēšanas vadības iekārta nav aprīkota ar ierīcēm, kas izslēdz izolēto iecirkni no izejas luksofora ieslēgšanas vadības shēmas, saņemot vilcienu dispečera rīkojumu, pārtrauc pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas darbību un pāriet uz dzelzceļa satiksmes organizēšanu, lietojot telefona sakarus.

407. Ja saņemta vilcienu dispečera atļauja, ierīces, kas izslēdz izolēto iecirkni no izejas luksofora ieslēgšanas vadības shēmas, izmanto, lai ieslēgtu atļaujošo signālu izejas luksoforā vilcienam, kura priekšējais vilces līdzeklis atrodas aiz izejas luksofora.

408. Ja pusautomātiskās bloķēšanas sistēma darbojas normāli un izejas luksofors patvaļīgi pārslēdzies uz aizliedzošu signālu bojājuma dēļ vai izejas luksofora signāls pārslēgts kļūdaini, vilcienu nosūta posmā, izejas luksoforā degot aizliedzošam signālam, un stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pārraida reģistrējamu rīkojumu pa radiosakariem vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) (*Operatīvais norādījums Nr.25 – mutiskā saziņa*) vai izsniedz atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **I** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.25 – rakstiskā saziņa*).
   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

409. Ja pēc atļaujoša signāla ieslēgšanas izejas luksoforā iecirknī ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu vilcienu nenosūta, stacijas dežurants ieslēdz izejas luksoforā aizliedzošu signālu, ieraksta par to vilcienu kustības žurnālā un paziņo blakusstacijai un vilcienu dispečeram par vilciena aizturēšanu.

410. Aizturēto vai citu tā paša virziena vilcienu posmā ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu nosūta, izejas luksoforā degot aizliedzošam signālam, un stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pārraida reģistrējamu rīkojumu pa radiosakariem vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) (*Operatīvais norādījums Nr.25 – mutiskā saziņa*) vai izsniedz atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **I** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.25 – rakstiskā saziņa*). Nākamos vilcienus šādā posmā nosūta atbilstoši pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas signāliem.
   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

411. Ja stacijā, kas norobežo vienceļa posmu, pēc atļaujoša signāla ieslēgšanas izejas luksoforā nepieciešams aizturēt vilcienu un šajā posmā nosūtīt vilcienu pretējā virzienā, stacijas dežurants ieslēdz izejas luksoforā aizliedzošu signālu un paziņo par to vilcienu dispečeram. Vilcienu dispečers pārliecinās, vai vilciens ir aizturēts stacijā un posms ir brīvs, dod posmu norobežojošo staciju dežurantiem reģistrējamu rīkojumu par atļauju dot vilciena "mākslīgas" pienākšanas bloķēšanas signālu ar palīgrežīma ierīci. Pēc posma "mākslīgas" atbrīvošanas pretējā virzienā vilcienu nosūta atbilstoši pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas signāliem.

412. Lai nosūtītu vilcienu posmā, kas aprīkots ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, ar grupas izejas luksofora signālu, stacijas dežurants:
   412.1. ieslēdz izejas luksoforā atļaujošo signālu, zaļas krāsas maršruta rādītājā iedegas cipari, kas rāda ceļa numuru, no kura vilcienam atļauts aizbraukt;
   412.2. ja maršruta rādītājs neiedegas vai ir bojāts, vilcienu nosūta, izejas luksoforā degot atļaujošam signālam. Stacijas dežurants papildus pārraida pa radiosakariem vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) reģistrējamu rīkojumu (*Operatīvais norādījums*

Nr.23 – mutiskā saziņa) vai izsniedz atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **II** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.23 – rakstiskā saziņa*).

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

413. Lai nosūtītu vilcienu posmā, kas aprīkots ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, ja vilciena priekšējais vilces līdzeklis atrodas aiz izejas luksofora un:
   413.1. tajā ir atļaujošs signāls, bet vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) neredz šo signālu, stacijas dežurants pārraida pa radiosakariem vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) reģistrējamo rīkojumu par vilciena nosūtīšanu (*Operatīvais norādījums Nr.23 – mutiskā saziņa*) vai izsniedz atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **II** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.23 – rakstiskā saziņa*);
   413.2. tajā ir aizliedzošs signāls, vilcienu dispečers pārtrauc pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas darbību un pāriet uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

414. Lai nosūtītu vilcienu posmā, kas aprīkots ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, no stacijas ceļa, kur nav organizētu nosūtīšanas maršrutu (nav izejas luksoforu), vilcienu dispečers pārtrauc pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas darbību un pāriet uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus.

415. Lai nosūtītu vilcienu ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā vienceļa posmā vai uz divceļu posma pareizā ceļa ar atgriešanos no posma nosūtīšanas stacijā, izejas luksoforā ieslēdz aizliedzošo signālu un vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz atslēgzizli, kas dod tiesības braukt garām izejas luksoforam ar aizliedzošu signālu un atpakaļbraucienam līdz ieejas luksoforam vai signālzīmei “Stacijas robeža”.

416. Ja no stacijas paredzēts nosūtīt vilcienu posmā ar atgriešanos no tā, stacijas dežurants pirms atslēgzižļa izņemšanas no pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīces pa telefonu saņem no šā posma blakusstacijas dežuranta piekrišanas ziņojumu un piekrišanas signālu sistēmas bloķēšanai ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīci.

417. Pēc vilciena atgriešanās no posma vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) atslēgzizli nodod nosūtīšanas stacijas dežurantam. Stacijas dežurants to ieliek pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīcē un pa telefonu paziņo blakusstacijas dežurantam par vilciena pienākšanas laiku. Blakusstacijas dežurants atceļ piekrišanas signālu sistēmas bloķēšanai no savas pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīces.

418. Ja pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīce nav aprīkota ar atslēgzizli vai tas ir bojāts un ir nepieciešams nosūtīt vilcienu ar atgriešanos nosūtīšanas stacijā, pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas darbību pārtrauc un vilcienu nosūta, vilcienu kustības organizēšanā pārejot uz telefona sakariem. Vilcienu šādā gadījumā nosūta, ja izejas luksoforā ir aizliedzošs signāls, un pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas darbību atjauno pēc vilciena atgriešanās no posma.

419. Aizliegts ekspluatēt pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, ja ir šādi bojājumi:
   419.1. izejas luksoforā nevar ieslēgt atļaujošu signālu;
   419.2. izejas luksoforu nevar pārslēgt uz aizliedzošu signālu;
   419.3. bloķēšanas signāli pienāk patvaļīgi;
   419.4. nevar dot vai saņemt bloķēšanas signālus.

420. Konstatējot pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas bojājumu vai ja šīs sistēmas ierīces pārbūvē, pārvieto, remontē un veic citus darbus, kas uz laiku pārtrauc ierīču darbību, pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas darbību pārtrauc un vilcienu kustību organizē, lietojot telefona sakarus.

421. Pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas ierīču pārbaudes laikā sistēmas darbību nepārtrauc. Pēc pārbaudes un pirms pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas ierīču aizplombēšanas dzelzceļa speciālists, kas apkalpo šīs iekārtas, kopā ar stacijas dežurantu pēc kontrolierīču rādījumiem pārbauda, vai rādījumi uz pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas vadības ierīces atbilst posmu neaizņemtības stāvoklim (pēc ierakstiem vilcienu kustības žurnālā un ziņojumiem ar blakusstacijas dežurantiem).

422. Par plombu noņemšanu pusautomātiskās bloķēšanas sistēmas ierīču pārbaudei vai remontam, kā arī par šo darbu pabeigšanu un ierīču aizplombēšanu dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo šīs iekārtas, noformē ierakstu apskates žurnālā.

10.13. Dzelzceļa satiksmes organizācija ar dispečercentralizāciju aprīkotā iecirknī

423. Ar dispečercentralizāciju aprīkota iecirknī vilcienu dispečeram ir tehniska iespēja veikt visu staciju luksoforu un pārmiju vadību, kā arī pēc vadības iekārtas rādījumiem kontrolēt pārmiju asmeņu un luksoforu stāvokli, stacijas ceļu, posmu (posma ceļu) un pārmiju iecirkņu aizņemtību ar ritošo sastāvu.

424. Rīkojumus, kas attiecas uz vilcienu kustību un manevru darbiem, ar dispečercentralizāciju aprīkotā iecirknī vilcienu dispečers pa radiosakariem vai pa telefonu, kas aprīkots ar sarunu reģistrētāju, nodod tieši vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam), stacijas dežurantam vai dzelzceļa speciālistam, kuram ir tiesības veikt manevrus.

425. Vilcienu dispečers var nodot staciju dežuranta vadībai, izmantojot dispečercentralizācijas vadības komandas, vai stacijas dežurants var pārņemt tās vadību avārijas režīmā, ja dispečercentralizācijas ierīces ir bojātas. Stacijas vadības nodošanas/pārņemšanas veidus, kārtību un īpatnības, atkarībā no dispečercentralizācijas sistēmas, nosaka dispečercentralizācijas un stacijas SCB vadības ierīču lietošanas instrukcijās.

426. Stacijas vadības pārņemšanai avārijas režīmā ar stacijas vadības iekārtu, vilcienu dispečers dod reģistrējamo rīkojumu stacijas dežurantam.

427. Pēc vadības nodošanas stacija atrodas stacijas dežuranta tiešā vadībā – vilcienus stacijā pieņem un nosūta, manevru darbus organizē, stacijas signālus ieslēdz stacijas dežurants.

428. Stacijas nodošana stacijas dežuranta vadībā galvenokārt paredzēta lai atslogotu vilcienu dispečeru, veicot Infrastruktūras apkopes, remonta vai būvniecības darbus, organizējot vairāku saimniecības vilcienu satiksmes kustību, SCB ierīču un avārijas gadījumos.
429. Pirms stacijas nodošanas stacijas dežuranta vadībā, vilcienu dispečers paziņo stacijas dežurantam par vilcienu kustību un spēkā esošajiem brīdinājumiem stacijā un stacijai blakus esošos posmos, un citu zināmu informāciju, kas ir svarīga stacijas dežurantam satiksmes drošības nodrošināšanai, pārņemot stacijas vadību.

430. Ja līdz stacijas nodošanai stacijas vadībā stacijas kontakttīklā ir atslēgts spriegums, vilcienu dispečers par to paziņo stacijas dežurantam ar reģistrējamu rīkojumu.

431. Ja konkrēta dispečercentralizācijas sistēma to paredz, tad lai nosūtītu vilcienu posmā (posma ceļā), kas aprīkots ar divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu, stacijas dežurantam ir jāsaņem uz vadības ierīci nosūtīšanas atļauja no vilciena dispečera ar dispečercentralizācijas sistēmas vadības iekārtas palīdzību.

432. Ja stacijas pārmijas vai pārmijkopas ir aprīkotas ar vietējas vadības iekārtu, manevru veikšanai vilcienu dispečers tās var nodot vietējai vadībai. Šādos gadījumos pārmijas pārliek dzelzceļa speciālists, kuram ir tiesības vadīt manevrus attiecīgajā stacijas rajonā.

433. Dispečercentralizācijas iekārtu papildus var būt aprīkoti ar automātiskām ierīcēm, kas ļauj iepriekš dot uzdevumu gatavot vilciena pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutus, kamēr stacijas pieņemšanas ceļš, attiecīgie pārmiju iecirkņi, posms vai posma ceļš vēl ir aizņemts ar ritošo sastāvu.

434. Aizliegts izmantot dispečercentralizācijas automātiskās ierīces, kas ļauj iepriekš dot uzdevumu gatavot vilciena pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutus, kamēr stacijas pieņemšanas ceļš, attiecīgie pārmiju iecirkņi, posms vai posma ceļš aizņemts ar sliežu motortransportu vai nenoceļama tipa drezīnām.

435. Pirms vilciena nosūtīšanas no stacijas, kas aprīkota ar dispečercentralizāciju, vilcienu dispečers pēc vadības ierīču rādījumiem pārliecinās, ka pārmiju iecirkņi ir brīvi. Mainot posmā (posma ceļā) automātiskās bloķēšanas sistēmas kustības virzienu, pārliecinās arī par to, ka posms ir brīvs.

436. Pirms dežūru pieņēmuši attiecīgu staciju dežuranti, palīdzības un ugunsdzēsības vilcienu vai palīdzības vilces līdzekli atļauts nosūtīt posmā, kas aprīkots ar dispečercentralizāciju, nododot šo vilcienu vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) attiecīgo vilcienu dispečera reģistrējamu rīkojumu *(Operatīvais norādījums Nr.26 – mutiskā saziņa)*.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

437. Ja no vilcienu dispečera centrālās vadības ierīces nav iespējams pārlikt pārmiju, vilcienu dispečers izsauc dzelzceļa speciālistu, kas var pārbaudīt pārmijas stāvokli un novērst traucējumu pārmijas darbībā, ja to izraisījis svešķermenis. Ja traucējumus pārmijas darbībā neizdodas novērst, vilcienu dispečers pārtrauc vilcienu kustību pa maršrutiem, kuros pārmiju pārliek, un izsauc dzelzceļa speciālistu, kurš apkalpo šo pārmiju.

438. Ja no dispečercentralizācijas centrālās vadības ierīces nav iespējams pārlikt pārmiju stacijā, kuru neapkalpo dežurējošie dzelzceļa speciālisti, pārmijas apskatē un svešķermeņu novākšanā vilcienu dispečers iesaista garāmejošo vilcienu vilces līdzekļa brigādes darbiniekus (vilciena konduktoru). Ja traucējumus pārmijas darbībā neizdodas novērst, vilcienu dispečers nodod staciju (ceļu posteni) stacijas dežuranta vadībā un, ja nepieciešams, bojāto pārmiju izslēdz no centralizācijas (atkarības).

439. Ja pārmijas izolētā iecirkņa bojājuma dēļ dispečercentralizācijas centrālās vadības ierīces rāda maldīgu aizņemtību, attiecīgās pārmiju grupas vai pārmijas pārliek, nododot staciju stacijas dežuranta vadībā.

440. Ja bojāta dispečercentralizācijas sistēma stacijas vadību nodod rezerves vadībā. Vilcienu dispečers neņem vērā vadības ierīces rādījumus, kas kontrolē šādas stacijas ceļu, signālu un pārmiju stāvokli.

441. Ja posmā ir bojāta automātiskās vai pusautomātiskās bloķēšanas sistēma, stacijās, kas norobežo posmu, dežūru uzsāk staciju dežuranti, saņemot vilcienu dispečera rīkojumu. Vilcienu dispečers pārtrauc bloķēšanas sistēmas darbību un vilcienu kustību organizē, lietojot telefona sakarus. Pirms nodot rīkojumu par pāriešanu uz telefona sakariem, vilcienu dispečers pārbauda, vai posms ir brīvs, un stacijas nodod stacijas dežurantu vadībā.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

442. Ja vienā no stacijām, kas norobežo posmu ar bojātu automātiskās vai pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, nav stacijas dežuranta un ar vilcienu dispečera vadības ierīci var kontrolēt šīs stacijas ceļu aizņemtību un pārmijas stāvokli, vilcienu dispečers vilcienu nosūta uz brīvu posmu (posma ceļu), pārraidot vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) reģistrējamo rīkojumu (*Operatīvais norādījums Nr.27 – mutiskā saziņa*). Pirms rīkojuma nodošanas vilcienu dispečers pārliecinās, vai stacijā ir pārmiju kontrole un vilciena nosūtīšanas maršrutā ir brīvs ceļš, kā arī vai ir brīvs posms (posma ceļš), kurā nosūtīt vilcienu.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

443. Pirms bloķēšanas sistēmas darbības pārtraukšanas vilcienu dispečers dod pēdējā no posma pienākušā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) norādījumu pēc bremžu un citu ierīču rādījumiem pārbaudīt vilciena veselumu un ziņot par tās stāvokli vilcienu dispečeram.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

444. Ja dispečercentralizācijas iekārtai ir palīgrežīms bloķēšanas sistēmas kustības virziena maiņai, vilcienu dispečers izmanto šo ierīci līdz brīdim, kad staciju nodod stacijas dežuranta vadībā. Pirms automātiskās bloķēšanas sistēmas kustības virziena maiņas vilcienu dispečers pārliecinās, ka posms ir brīvs.

445. Ja stacijā, kas aprīkota ar dispečercentralizāciju, pārmiju nodošana vietējai vadībai ir saistīta ar signalizācijas, centralizācijas vai bloķēšanas ierīču remontu, par kuru iepriekš nav nepieciešams noformēt ierakstu apskates žurnālā, vietējai vadībai nodoto pārmiju pārvešanu un to darbības pareizības pārbaudi veic dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo šīs iekārtas.

446. Ja posmā, kas aprīkots ar dispečercentralizāciju, paredzēts nosūtīt saimniecības vilcienu posmā (posma ceļā), pārtraucot vilcienu kustību, kad stacijas dežurants ir tikai viena no stacijām:
   446.1. pirms vilcienu kustības pārtraukšanas posmā vilcienu dispečers pārliecinās, ka ir izslēgtās dispečercentralizācijas automātiskās ierīces, kas ļauj iepriekš dot uzdevumu gatavot vilciena pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutus;
   446.2. rīkojumu par vilcienu kustības pārtraukšanu posma (posma ceļa) vilcienu dispečers nodod stacijas dežurantam;
   446.3. pirms saimniecības vilciena nosūtīšanas uz posmu (posma ceļu), kur pārtraukta vilcienu kustība, nosūtīšanas stacijas dežurants pārslēdz automātiskas bloķēšanas sistēmu nosūtāmā vilciena virzienā, un nobloķē to, izņemot posma atslēgzizli vai izmantot citas vadības iekārtas iespējas, kuras paredzētas automātiskās bloķēšanas sistēmas virziena bloķēšanai;
   446.4. stacijas dežurants ieliek atslēgzizli vadības ierīcē vai atceļ automātiskās bloķēšanas virziena bloķēšanu tikai pēc tam, kad saimniecības vilciens faktiski atbrīvos posmu (posma ceļu);
   446.5. ja nav iespējams pārslēgt automātiskās bloķēšanas sistēmu nosūtāmā vilciena virzienā vai nobloķēt to, augstāk norādītāja kārtībā, tad otro staciju arī nodod stacijas dežuranta vadībā.

10.14. Dzelzceļa satiksmes organizācija ar elektrozižļu sistēmu

447. Elektrozižļu sistēma varbūt izmantota dzelzceļa satiksmes organizācijai tikai izņēmuma gadījumos, atsevišķi informējot pārvadātājus par minētas sistēmas lietošanas un kustības organizācijas nosacījumiem.

448. Lietojot elektrozižļu sistēmu, atļauja vilcienam aizņemt posmu ir šī posma zizlis, ko izsniedz vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam).

449. Elektrozižļu sistēmas ierīces nepieļauj no zižļu aparātiem vienlaikus izņemt vairāk par vienu posma zizli.

450. Katram posmam ir savas sērijas zizlis. Uz katra zižļa ir kārtas numurs, sērija un posmu norobežojošo staciju nosaukumi.

451. Ja posmā nav vilciena, zižļu aparātos abās posmu norobežojošās stacijās kopā ir pāra skaits zižļu.

452. Lietojot elektrozižļu sistēmu, aizliegts:
   452.1. prasīt atļauju izņemt zizli no aparāta, ja vilciens nav sagatavots nosūtīšanai;
   452.2. glabāt izmantojamos zižļus, neieliekot tos elektrozižļu aparātā;
   452.3. aizvest zizli uz blakus posmu.

453. Pēc vilciena pienākšanas stacijā vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) nodod zizli stacijas dežurantam.

454. Zižļu apmaiņa vilcienam stacijā notiek ar mehānisko zižļu apmainītāju vai rokām. Apmainot zižļus ar rokām, tos ievieto zižļu padevējos.

455. Lai nosūtītu vilcienu ar elektrozižļu sistēmu aprīkotā posmā:
    455.1. vilcienu nosūtīšanas stacijas dežurants pa telefonu pieprasa tās stacijas dežuranta piekrišanu, uz kuru nosūta vilcienu;
    455.2. ja nav šķēršļu vilciena pieņemšanai, pieņemšanas stacijas dežurants paziņo, ka sagaida vilcienu, un ar vadības ierīci dod atļauju izņemt nosūtīšanas stacijā zizli no aparāta;
    455.3. nosūtīšanas stacijas dežurants pēc zižļa izņemšanas ieraksta tā numuru vilcienu kustības žurnālā un izsniedz zizli nosūtāmā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam);
    455.4. ja staciju dežuranti to iepriekš saskaņo, pretējā virzienā braucošu vilcienu drīkst nosūtīt ar pienākušā vilciena zizli, neievietojot to aparātā. Par to abu staciju vilcienu kustības žurnālā pretī šī vilciena numuram noformē attiecīgu ierakstu.

456. Ja vilcienu nosūta ar elektrozižļu sistēmu aprīkotā posmā no ceļa, kur ir izejas luksofors, braukt garām šim luksoforam ar zizli drīkst tad, ja izejas luksoforā ir mēnessbalta uguns. Ja mēnessbalto signālu izejas luksoforā nevar ieslēgt, stacijas dežurants pa radiosakariem vai ar stacijas dzelzceļa speciālista starpniecību paziņo vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam), ka vilciena nosūtīšanas maršruts ir sagatavots un izejas luksoforā nevar ieslēgt mēnessbaltu signālu.

457. Ja pēc zižļa izņemšanas no aparāta vilcienu nenosūta posmā, stacijas dežurants ieliek zizli aparātā un paziņo par to blakusstacijas dežurantam. Par vilciena nenosūtīšanu izdara atzīmi vilcienu kustības žurnālā.

458. Ja vilcienu nosūta posmā ar atgriešanos nosūtīšanas stacijā, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) zizli izsniedz parastajā kārtībā. Blakusstacijas dežurantam paziņo par vilciena nosūtīšanu un par vilciena atgriešanos no posma.

459. Ar elektrozižļu sistēmu aprīkotajos posmos vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc iebraukšanas stacijā palīdzības pieprasījuma nogādāšanai, nodod posmam piederošo zizli stacijas dežurantam. Līdz posma atbrīvošanai un normālas vilcienu kustības atjaunošanai stacijas dežurants glabā zizli, neieliekot to zižļu aparātā.

460. Pēc vilciena pienākšanas stacijas dežurants:
    460.1. pārliecinās, vai vilciens pienācis pilnā sastāvā;
    460.2. pārbauda, vai zizlis pieder tam posmam, no kura vilciens pienācis;
    460.3. ieraksta zižļa numuru vilcienu kustības žurnālā;
    460.4. ieliek zizli zižļu aparātā un pa telefonu paziņo nosūtīšanas stacijai par vilciena pienākšanu.

461. Elektrozižļu sistēmu uzskata par bojātu:
    461.1. ja posms ir brīvs, bet nav iespējams ielikt zizli aparātā vai izņemt zizli no aparāta;
    461.2. ja ir nozaudēts posmam piederošais zizlis;
    461.3. ja zižļu aparāts un induktors nav noplombēti;
    461.4. ja induktora rokturi (kopā ar enkuru) var griezt pretējā virzienā;
    461.5. ja novirzās zižļu aparāta ampērmetra rādītājs vai iedarbojas zvans, kad blakusstacija neraida strāvu.
462. Ja elektrozižļu sistēma ir bojāta, tā tiek remontēta, pārvietota vai apmainīta, elektrozižļu sistēmas darbību pārtrauc un vilcienu kustību organizē, izmantojot telefona sakarus.

463. Pāreja no elektrozižļu sistēmas uz vilcienu kustības organizāciju, lietojot telefona sakarus vai elektrozižļu sistēmas darbības atjaunošana notiek pēc vilcienu dispečera reģistrējama rīkojuma, pirms tam ar stacijas dežurantu starpniecību pārbaudot, vai attiecīgais posms ir brīvs un abu staciju aparātos kopā ir pāra skaits zižļu.

464. Ja bojāti starpstaciju telefona sakari, darbderīgas elektrozižļu sistēmas darbību nepārtrauc. Šādā gadījumā ziņojumus par vilcienu kustību noraida ar vilcienu dispečera sakaru starpniecību vai ar citiem stacijas dežuranta rīcībā esošajiem sakaru līdzekļiem.

465. Ja bojāti vilcienu dispečera sakari un stacijas dežurants konstatē elektrozižļu sistēmas bojājumus, viņš noraida blakusstacijas dežurantam šādu telefonogrammu:
"Zižļu sistēma bojāta. Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.___ . Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.___ . Stacijā ir __ (skaits) zižļi. Pārejiet uz telefona sakariem. Stacijas dežurants (uzvārds).".
Blakusstacijas dežurants pārbauda zižļu skaitu savā stacijā un, ja abos aparātos kopā ir pārskaitlis, nosūta atbildes telefonogrammu:
"Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.___ . Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.___ . Stacijā ir __ (skaits) zižļi. Posms brīvs. Pāreju uz telefona sakariem. Stacijas dežurants (uzvārds).".

466. Pēc elektrozižļu sistēmas bojājuma novēršanas, ja bojāti vilcienu dispečera sakari, stacijas dežurants pārraida blakusstacijas dežurantam šādu telefonogrammu:
"*Elektrozižļu sistēmas darbība atjaunota plkst.__. Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.___ . Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.___. Pārejiet uz zižļu sistēmu. Stacijas dežurants (uzvārds).*".
Blakusstacijas dežurants pārbauda, vai posms ir brīvs, un pārraida atbildes telefonogrammu:
"Pēdējais no jūsu stacijas pienāca vilciens Nr.___. Pēdējais uz jūsu staciju nosūtīts vilciens Nr.___. Posms brīvs. Pāreju uz elektrozižļu sistēmu. Stacijas dežurants (uzvārds).".

467. Ja zizlis ir nozaudēts vai tas nav saņemts no vilciena, kas stacijā pienācis vai pabraucis garām, stacijas dežurants par to ieraksta apskates žurnālā un ziņo vilcienu dispečeram. Vilcienu dispečers pārbauda, vai posms ir brīvs, konstatē faktisko zižļu skaitu norobežojošo staciju zižļu aparātos un dod reģistrējamo rīkojumu pāriet uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus.

468. Lai atjaunotu elektrozižļu sistēmas darbību, ja zizlis ir nozaudēts:
468.1. stacijas dežurants liek dzelzceļa speciālistam, kurš apkalpo elektrozižļu sistēmu, izņemt no aparāta vienu zizli un nodod to dzelzceļa speciālistam glabāšanā. Par minēto darbību noformē ierakstu apskates žurnālā un paziņo vilcienu dispečeram;
468.2. vilcienu dispečers dod rīkojumu atjaunot elektrozižļu sistēmas darbību.

469. Ja nozaudētais zizlis atrasts, stacijas dežurants par to paziņo dzelzceļa speciālistam, kurš apkalpo elektrozižļu sistēmu. Dzelzceļa speciālists atrasto un izņemto zizli vienlaikus ieliek elektrozižļu aparātā un par to noformē ierakstu apskates žurnālā.

470. Ja zižļu skaits vienas stacijas elektrozižļu aparātā kļūst mazāks par vienu ceturtdaļu no kopskaita abos posma aparātos, dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo elektrozižļu sistēmu, pēc stacijas dežuranta norādījuma veic zižļu skaita regulēšanu elektrozižļu sistēmā.

471. Zižļu skaita regulēšanu veic stacijas dežurantu klātbūtnē, izņemot nepieciešamo pāra skaitu zižļu no vienas posmu norobežojošās stacijas elektrozižļu aparāta un ievietojot otras posmu norobežojušās stacijas elektrozižļu aparātā. Par zižļu skaita regulēšanu dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo elektrozižļu sistēmu, noformē ierakstus abu staciju apskates žurnālā, norādot izņemto un ielikto zižļu skaitu un to kārtas numurus. Ierakstu stacijas dežurants apliecina ar parakstu.

472. Zižļu aparātu tehniskās apskates laikā elektrozižļu sistēmas darbību nepārtrauc.

10.15. Saimniecības vilcienu kustība

473. Saimniecības vilcieni paredzēti Infrastruktūras uzturēšanai, kā arī remonta un būvniecības darbu veikšanai.

474. Saimniecības vilcienu darbību posmā vada darbu vadītājs.

475. Infrastruktūras uzturēšanas darbus, kuru dēļ nav nepieciešams pārtraukt pārējo vilcienu kustību posmā, veic vilcienu braukšanas starplaikos. Saimniecības vilcienu šādiem darbiem nosūta pēc vilcienu dispečera norādījuma.

476. Ja nepārtrauc pārējo vilcienu kustību, saimniecības vilcienu nosūta posmā (posma ceļā) ar atļaujām, kas paredzētas atbilstošiem posma signalizācijas un sakaru līdzekļiem, izsniedzot saimniecības vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) brīdinājumu, kurā norāda vilciena pienākšanas (atgriešanās) laiku stacijā. Aizņemt posmu (posma ceļu) ilgāk par brīdinājumā norādīto laiku atļauts tikai ar vilciena dispečera piekrišanu.

477. Ja posmā, kas aprīkots ar dispečercentralizāciju, paredzēts veikt Infrastruktūras būvniecības, remonta vai uzturēšanas darbus, pārtraucot vilcienu kustību, saimniecības vilcienus nosūta no stacijām, kas posmu norobežo, pēc tam, kad stacija nodota stacijas dežuranta vadībā un posmā ir pārtraukta pārējo vilcienu kustība.

478. Iecirkņos ar dispečercentralizāciju, vilcienu dispečers var nenodod staciju stacijas dežuranta vadībā, ja ir nepieciešams nosūtīt tikai vienu saimniecības vilcienu posmā (posma ceļā), kurā pārtraukta pārējo vilcienu kustība. Šādā gadījumā vilcienu dispečers izsniedz saimniecības vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) reģistrējamo rīkojumu (*Operatīvais norādījums Nr.26 – mutiskā saziņa*).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

479. Ja saimniecības vilcienu nosūta posmā, kas aprīkots ar dispečercentralizāciju, un tas pienāk nākamajā stacijā, vilcienu dispečers vilcienu nosūta, ievērojot automātiskās bloķēšanas sistēmas signālus, un paziņo pa reģistrējamiem sakariem vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) posma aizņemšanas ilgumu.

480. Ja saimniecības vilcienu nosūta posmā (posma ceļā), kas aprīkots ar dispečercentralizāciju, un tas vēlāk atgriežas nosūtīšanas stacijā, stacijai jāatrodas stacijas dežuranta vadībā, bet blakusstacija drīkst atrasties vilcienu dispečera vadībā. Vilcienu dispečera rīkojumu par posma (posma ceļa) slēgšanu nodod tās stacijas dežurantam, kurš pārņēma stacijas vadību.

481. Pirms nosūtīt saimniecības vilcienu darbam posmā (posma ceļā), pārtraucot pārējo vilcienu kustību, vilcienu dispečers pārbauda, vai šis posms (posma ceļš) ir brīvs no vilcieniem.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

482. Ja ar dispečercentralizāciju aprīkota posma atslēgizļi ir bojāti vai stacijas vadības iekārtas nav aprīkotas ar atslēgizļiem, lai darbam posmā nosūtītu saimniecības vilcienu, kas atgriežas nosūtīšanas stacijā, vilcienu dispečers izsauc posmu norobežojošās stacijas dežurantus, nodod stacijas staciju dežurantu vadībā, pārtrauc automātiskās bloķēšanas sistēmas darbību posmā un saimniecības vilcienu nosūta, lietojot telefona sakarus.

483. Pirms nosūtīt saimniecības vilcienu darbam posmā (posma ceļā), kurā pārtraukta pārējo vilcienu kustība, darbu vadītājs iesniedz posma norobežojošās stacijas dežurantam rakstisku pieteikumu, norādot secību, kādā šajā posmā nosūtīs saimniecības vilcienus, katra vilciena pirmo apstāšanās kilometru un piketu posmā (posma ceļā), kā arī staciju, kurā saimniecības vilcieni atgriezīsies pēc darbu pabeigšanas. Minētā pieteikuma saturu darbu vadītājs paziņo vilcienu dispečeram.

484. Stacijas dežurants nosūta saimniecības vilcienus posmā (posma ceļā), kurā pārtraukta pārējo vilcienu kustība, izsniedzot atļaujas uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju (*Operatīvais norādījums Nr.26 – rakstiskā saziņa*). Atļaujā norāda katra saimniecības vilciena sākotnējās apstāšanās vietu (kilometru un piketu) posmā (posma ceļā).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

485. Pirms saimniecības vilciena nosūtīšanas no posma (posma ceļa) uz staciju darbu vadītājs pārliecinās, vai nav šķēršļu vilciena kustībai.

486. Ja posmā (posma ceļā), kurā pārtraukta vilcienu kustība, vienlaikus strādā vairāki saimniecības vilcieni, to darbību koordinē viens atbildīgais dzelzceļa speciālists, kas norādīts atļaujā (telegrammā) par Infrastruktūras objektu būvniecības, remonta un uzturēšanas darbu veikšanu un kas ir tiesīgs dot saistošus norādījumus saimniecības vilcienu darbu vadītājiem.

487. Katra saimniecības vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc posmā (posma ceļā) līdz atļaujā uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju (*Operatīvais norādījums Nr.26 – rakstiskā saziņa*) norādītajai apstāšanās vietai. Turpmākā kustība notiek pēc darba vadītāja norādījumiem.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

488. Ja posmā (posma ceļā) vienā virzienā nosūta vairākus saimniecības vilcienus, pirmā apstāšanās vieta katram vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) nedrīkst būt tuvāk par 100 m (1 pikets) no priekšā esošā vilciena beigām.

489. Pirmais saimniecības vilciens brauc posmā (posma ceļā) ar noteikto ātrumu, nākamie – ar ātrumu līdz 20 km/h un gatavību nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai, kā arī ievērojot vismaz 100 m atstatumu no priekšā esošā vilciena beigām. Ja posma (posma ceļā) nav iespējams nodrošināt vismaz 100 m atstatumu no priekšā esošā saimniecības vilciena beigām, tad atļaujā (uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju) nenorāda saimniecības vilciena apstāšanās vietu un vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc nosūtīšanas no stacijas brauc pēc darbu vadītāja norādījuma ar ātrumu līdz 20 km/h un ir gatavs nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

490. Otrajam un nākamajam saimniecības vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniegtajās atļaujās norāda maksimālo braukšanas ātrumu 20 km/h.

491. Saimniecības vilcieni, kurus nosūta uz posmu (posma ceļu) no dažādām stacijām vienu otram pretī, brauc tikai līdz atļaujā norādītajai apstāšanās vietai. Atļaujā uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju veic atzīmi – "*Pretī nosūtīts saimniecības vilciens Nr.___. Brauciet uzmanīgi!*".

492. Posmā (posma ceļā) viens otram pretī braucošie saimniecības vilcieni apstājas vismaz 1 km attālumā, ja posms ir garāks par 1 km. Saimniecības vilcienu turpmākā kustība notiek pēc darbu vadītāja norādījuma ar ātrumu līdz 20 km/h un gatavību nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

493. Ja posms ir īsāks par 1 km, darbu vadītājs rakstiskā pieteikumā norāda saimniecības vilcienu sākotnējās apstāšanās vietu (kilometru un piketu), lai attālums starp vilcieniem nebūtu mazāks par 100 m (1 pikets). Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc nosūtīšanas no stacijas brauc ar ātrumu līdz 20 km/h un ir gatavs nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

494. Ja darbus veic ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā posmā, saimniecības vilcienu pēc saskaņošanas ar vilcienu dispečeru atļauts nosūtīt uz darba vietu, ievērojot automātiskās bloķēšanas sistēmas signālus un negaidot vilciena dispečera rīkojumu par vilcienu kustības pārtraukšanu posmā (posma ceļā). Šādā gadījumā katra saimniecības vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz brīdinājumu par apstāšanos posma (posma ceļa) vietā, kas norādīta darbu vadītāja rakstiskajā pieteikumā.

495. Nosūtot saimniecības vilcienu posmā (posma ceļā), kurā paredzēts pārtraukt vilcienu kustību, atļauju uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju (*Operatīvais norādījums Nr.26 – rakstiskā saziņa*) stacijas dežurants izsniedz darbu vadītājam vai viņa pilnvarotam darbiniekam. Darbu vadītājs vai pilnvarots darbinieks to nodod saimniecības vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pēc vilciena apstāšanās noteiktajā posma (posma ceļa) vietā un pēc vilcienu dispečera reģistrējamā rīkojuma saņemšanas par vilcienu kustības pārtraukšanu posmā (posma ceļā).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

496. Vienā vilcienā apvienotus saimniecības vilcienus, kuri no stacijas nosūtīti darbam posmā, var atvienot un apvienot posmā (posma ceļā) pēc darbu vadītāja norādījuma. Šādu vilcienu sastāvu un kārtību, kādā vilciena sastāvā izvietojams sliežu motortransports, nosaka darbu vadītājs.

497. Ja pēc darbu vadītāja norādījumiem darbam posmā no stacijas nosūta vairākas vienā saimniecības vilcienā apvienotas lokomotīves vai sliežu motortransporta vienības, katram vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz atļauju uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju.

498. Darbu vadītājs norīko katras mašīnas vai katra saimniecības vilciena darbu veikšanas atbildīgo dzelzceļa speciālistu.

499. Saimniecības vilcienu apvienošanai, sadalīšanai vai manevru darbu veikšanai norīko dzelzceļa speciālistu, kurš ir apguvis speciālās operācijas (vilcienu sastādīšanu un manevru darbu vadīšanu) .
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

500. Saimniecības vilcienus no posma nosūta pēc darbu vadītāja norādījuma, iepriekš saskaņojot ar vilcienu dispečeru. Par saimniecības vilcienu atgriešanās kārtību no posma vilcienu dispečers paziņo posmu norobežojošo staciju dežurantiem.

501. Ja ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā divceļu posmā saimniecības vilcienus pēc darbu pabeigšanas nosūta uz staciju pa pareizo ceļu, vilcieni brauc ar noteikto ātrumu pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas signāliem. Pārējos gadījumos pirmā saimniecības vilciena vilces līdzekļu vadītājam (mašīnistam) atļauts braukt ar noteikto ātrumu, bet nākamo saimniecības vilcienu vilces līdzekļu vadītāji (mašīnisti) brauc ar ātrumu līdz 20 km/h un ir gatavi nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai, kā arī ievēro, lai attālums starp vilcieniem nebūtu mazāks par 100 m.

502. Posmā (posma ceļā) vilcienu kustību atjauno tikai pēc tam, kad no LDz atbildīga darbinieka saņemts ziņojums par ceļa darbu vai Infrastruktūras darbu pabeigšanu un par to, ka posmā nav saimniecības vilcienu un citu šķēršļu vilcienu kustībai. Minēto ziņojumu nodod pa sakariem, kas aprīkoti ar sarunu reģistrāciju, tieši vilcienu dispečeram. Vilcienu dispečers ziņojumu ieraksta vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā un dod rīkojumu atjaunot vilcienu kustību.

503. Ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotos divceļu posmos pēc tam, kad saņemts ziņojums par Infrastruktūras uzturēšanas darbu pabeigšanu un par to, ka nav šķēršļu vilcienu kustībai, kā arī par automātiskās bloķēšanas sistēmas normālu darbību un par visu saimniecības vilcienu nosūtīšanu no darba vietas pa pareizo ceļu, vilcienu dispečers atjauno vilcienu kustību posmā, lietojot automātiskās bloķēšanas sistēmas signalizāciju un negaidot saimniecības vilcienu pienākšanu blakusstacijā.

504. Saimniecības vilcienus, kas pēc darba posmā brauc viens otram iepakaļ, atļauts pieņemt stacijā uz viena un tā paša ceļa vai ar ritošo sastāvu aizņemta ceļa brīvajā iecirknī, ieejas luksoforā degot aizliedzošajam signālam.

10.16. Sliežu motortransporta satiksme

505. Katrai sliežu motortransporta vienībai jābūt ekspluatācijas noteikumiem (instrukcijai). Pirms uzsāk šādas vienības ekspluatāciju, attiecīgos darbiniekus iepazīstina ar ekspluatācijas noteikumiem (instrukciju).

506. Sliežu motortransportam piekabināmā ritošā sastāva vienību skaits nosaka saskaņā ar sliežu motortransporta tehniskās pases datiem, kā arī ievērojot bremžu sistēmas īpatnības, pieļaujamo ātrumu un dzelzceļa ceļa vadošo kritumu.

507. Ar automātiskajām bremzēm neaprīkotas sliežu motortransporta vienības drīkst braukt sakabē ne vairāk par divām, un katrai vienībai ir savs vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists).

508. Stacijā pieņemot, nosūtot vai caurlaižot sliežu motortransportu, aizliegts citiem vilcieniem vai manevru sastāviem iepriekš gatavot maršrutus, izmantojot šim nolūkam paredzētās automātiskās ierīces.

509. Divasu sliežu motortransporta (kuram slodze uz vienu asi ir mazāka par 16 t) kustības drošības nodrošināšanai SCB lietošanas ierīču instrukcijās jābūt noteiktiem pasākumiem, lai papildus SCB iekārtu kontroles rādījumiem:
   509.1. uzraudzītu sliežu motortransporta vienības atrašanos uz stacijas pieņemšanas vai nosūtīšanas ceļa;
   509.2. novērstu iespēju pieņemt citu ritošo sastāvu uz stacijas pieņemšanas vai nosūtīšanas ceļa, uz kura atrodas sliežu motortransports;
   509.3. nodrošinātu sliežu motortransporta caurlaišanas maršruta drošumu;
   509.4. novērstu iespēju mainīt vilcienu kustības virzienu posma ceļam, ja uz tā atrodas sliežu motortransports.

509.[1] Organizējot KGM kustību pa ceļiem, jāņem vērā drošības pasākumi, kas paredzēti sliežu motortransporta vienībai, kurai ir divas asis un slodze uz vienu asi ir mazāka par 16 t.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

510. Izbraucot no pieraksta stacijas, dzelzceļa speciālists (vai viņu aizvietojošā persona), kurš atbild par sliežu motortransporta vienības ekspluatāciju un tehnisko apkopi, maršruta lapā ar parakstu apliecina sliežu motortransporta vienības un piekabes (ja tāda ir) darbderīgumu. Izbraucot no citas stacijas, sliežu motortransporta vienības un piekabes darbderīgumu maršruta lapā ar parakstu apliecina sliežu motortransporta vadītājs (mašīnists).
511. Platsliežu iecirkņos sliežu motortransporta vadītājs (mašīnists) pirms izbraukšanas no nosūtīšanas stacijas paziņo vilcienu dispečeram motortransporta asu skaitu un slodzi uz asi. Ja vilcienu dispečers nesaņem šo ziņojumu, uzskata, ka sliežu motortransporta vienībai ir divas asis un slodze uz vienu asi ir mazāka par 16 t.

512. Stacijas dežurants sliežu motortransportu nosūta posmā tāpat kā vilcienu – ar vilcienu dispečera atļauju.

10.17. Dzelzceļa satiksmes brīdinājumi

513. Brīdinājums ir vilciena vilces līdzekļa vadītājam paziņota informācija par kustības apstākļiem braukšanas maršrutā.

514. Brīdinājumu izsniedz šādos gadījumos:
   514.1. ja ir bojāta Infrastruktūra;
   514.2. ja veic Infrastruktūras būvniecību un remontdarbus, kuru dēļ ir nepieciešams samazināt ātrumu vai apturēt vilcienu ceļā;
   514.3. ja divceļu iecirknī uz viena no ceļiem ir ritošais sastāvs, kas paredzēts Infrastruktūras būvniecības vai remontdarbu veikšanai, vai saimniecības vilciens ar sniegtīri;
   514.4. ja veikto izmaiņu dēļ Infrastruktūras elementos ir nepieciešams brīdināt vilces līdzekļa vadītāju par apstākļiem, kas var ietekmēt vilcienu kustības drošību;

514.5. ja nosūta vilcienu ar kravām, kuras pārsniedz iekraušanas gabarītu, un šī vilciena kustības gaitā jāsamazina ātrums vai nepieciešama sevišķa uzmanība;
514.6. ja vilcienā iekļauj ritošo sastāvu, kas nevar braukt attiecīgajā iecirknī ar noteikto ātrumu;
514.7. ja noceļamais ritošais sastāvs strādā sliktas redzamības apstākļos vai arī uz noceļamā ritošā sastāva pārvadā smagas kravas;
514.8. ja divceļu posmos no vilciena izkrauj (iekrauj) materiālus ceļu atstarpē vai šķērsojot ceļu, pa kuru notiek citu vilcienu kustība;
514.9. ja samazina vilciena ātrumu vai vilcienu aptur ceļā, vai brīdina lokomotīvju brigādes par īpašiem apstākļiem, kas var ietekmēt vilcienu kustības drošību.

515. Uz Infrastruktūras izveidota brīdinājumu pieprasīšanas, atcelšanas un aprites sistēma BIS-K, kura nodrošina brīdinājuma iesniegto un atcelto pieprasījumu reģistrēšanu un uzskaiti, brīdinājumu savlaicīgu piegādi adresātiem, kā arī brīdinājuma veidlapu sagatavošanu.

516. Brīdinājuma pieprasījumā norāda:
516.1. precīzu paredzēto darbu vietu vai bīstamo vietu (posms, kilometrs, pikets, stacija, pārbrauktuve, ceļa vai pārmijas numurs);
516.2. piesardzības pasākumus dzelzceļa satiksmē;
516.3. paredzēto Infrastruktūras uzturēšanas darbu uzsākšanas laiku un ilgumu.

517. Brīdinājuma pieprasījumā daudzceļu posmiem papildus posma nosaukumam norāda arī posma ceļa nosaukumu un numuru.

518. Brīdinājumu pieprasījumu uzskaitei izmanto BIS-K vai vilcienu brīdinājumu uzskaites žurnālu, ja BIS-K nedarbojas.

519. Vilcienu brīdinājumu uzskaites žurnālā apliecina ar parakstu.

520. Plānots brīdinājums ir brīdinājums, kura pieprasījums ir iesniegts ne vēlāk par 12 stundām pirms brīdinājumā norādīto apstākļu stāšanās spēkā.

521. Spēkā esošiem brīdinājumiem un brīdinājumiem, kas stāsies spēkā nākamo 12 stundu laikā jābūt pieejami:
521.1. vilcienu dispečeram;
521.2. brīdinājuma izsniegšanas stacijas dežurantam;
521.3. stacijas dežurantam, uz kura staciju attiecas brīdinājums (izņemot iecirkņos ar vilcienu dispečercentralizāciju);
521.4. posma, uz kuru attiecas brīdinājums, norobežojošo staciju dežurantiem (izņemot iecirkņos ar vilcienu dispečercentralizāciju).
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

522. Brīdinājumu izsniegšanas staciju saraksts ir Noteikumu **7.pielikums**, kurās vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz brīdinājumus.

523. Stacijas dežurantam vai citam dzelzceļa speciālistam, kam ir pienākumos un tiesības izsniegt brīdinājumu, tas ir jāizsniedz:
523.1. brīdinājuma izsniegšanas stacijās (visiem vilcieniem formēšanas vai sākuma stacijās, pasažieru vilcieniem stacijās, kurās organizēta vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) atpūta);
523.2. atsevišķiem vilcieniem, kuriem tiek piekabināts ritošais sastāvs, kuru nevar transportēt ar noteiktu ātrumu vai jāievēro citus īpašus to kustības nosacījumus;
523.3. manevru lokomotīvēm, kuras strādā attiecīgajā stacijā;
523.4. neparedzētu brīdinājumu gadījumos;

523.5. pēc vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) pieprasījuma;
523.6. pēc pieprasījuma, ja ir nepieciešams apturēt vilcienu ceļā, LDz speciālista iekāpšanai vai izkāpšanai (pēc viņa pieprasījuma) – sliežu ceļa, pārmiju vai SCB ierīču bojājuma operatīvai novēršanai.

524. Ja ir nodrošināta pārvadātāja pieeja BIS-K, brīdinājumus vilcieniem (vilces līdzekļiem), kuri brauc no dislokācijas vietas saskaņotājos maršrutos var izsniegt pārvadātāja dzelzceļa speciālists.

525. Stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) aizliegts nosūtīt vilcienu posmā, ja šā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) nav izsniegts rakstisks brīdinājums.

526. Vilces līdzekļa vadītājam aizliegts aizbraukt no stacijas posmā, kamēr viņš nav saņēmis brīdinājumu stacijas TRA noteiktajā kārtībā. Atsevišķos gadījumos vilces līdzekļiem, kuras brauc no un uz depo, informācija par spēkā esošiem brīdinājumiem vilces līdzekļa vadītājam var būt nodota pa radiosakariem.

527. Rakstiskus brīdinājumus izdrukā no datorizētas elektroniskas sistēmas vai izraksta uz baltas krāsas veidlapas ar dzeltenu diagonālu līniju (*Operatīvais norādījums Nr.31 – rakstiskā saziņa*).

528. Rakstiskus brīdinājumus vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) vai tā norīkotai personai izsniedz pret parakstu. Ja brīdinājums izsniegts vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) norīkotai personai, viņa nekavējoties to nodod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam).

529. Kārtība, ka tiek izsniegti rakstiski brīdinājumi noteiktam laikposmam ir noteikta Noteikumu **8.pielikumā**.

530. Vilcienu dispečers brīdinājumu vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pēc tā pieprasījuma izsniedz pa vilcienu radiosakariem.

531. Ja vilciens brauc divjūgā, rakstisko brīdinājumu izsniedz priekšējā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam). Priekšējā vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) par to paziņo otrā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam).

532. Ja vilcienu nosūta pa divceļu posma nepareizo ceļu, vilcienu dispečers pārbauda, vai vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir brīdinājums, kas attiecas uz šo ceļu. Ja vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) šāda brīdinājuma nav, vilcienu dispečers nodrošina tā izsniegšanu.

533. Brīdinājumu, kurš ir spēkā līdz tā atcelšanai, izsniedz vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) līdz paziņojuma saņemšanai par tā atcelšanu.

534. Brīdinājumu, kurš ir spēkā noteiktu laiku, izsniedz vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) tikai brīdinājuma spēkā esības laikā. Ja nav saņemts paziņojums par brīdinājuma darbības laika pagarināšanu, brīdinājuma izsniegšanu pārtrauc.

535. Brīdinājumu nekavējoties atceļ, ja novērsti tā izdošanas iemesli.

536. Ziņojumu par brīdinājuma atcelšanu vai par brīdinājumā norādītā ātruma palielināšanu agrāk, nekā brīdinājumā ir norādīts, nodod vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pa radiosakariem ar vilcienu dispečera reģistrējamu rīkojumu.

537. Ja neparedzētu brīdinājumu nodod tieši no posma tā norobežojošās stacijas dežurantam, viņš nekavējoties tā saturu paziņo posmā esošā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam), vilcienu dispečeram un posma norobežojošas blakusstacijas dežurantam.

538. Vilcienu dispečers izsauc posmā esošā vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), uz kuru attiecas brīdinājumā norādītie apstākļi, izmantojot reģistrējamus sakaru līdzekļus, un paziņo neparedzēto brīdinājumu.

539. Ja vilcienu dispečeram nav iespējams izsaukt vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) neparedzētā brīdinājuma paziņošanai, viņš dod norādījumu staciju dežurantiem, kādā veidā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) nododams neparedzētais brīdinājums.

540. Ja vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) neparedzēto brīdinājumu nav iespējams paziņot pa radiosakariem, vilcienu aptur, lai izsniegtu rakstisku brīdinājumu.

541. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) izsniegtajā brīdinājumu veidlapā ieraksta informāciju par neparedzētajiem brīdinājumiem, kurus viņš saņēmis pa radiosakariem, vadot vilcienu.

542. Stacijas dežurantam vai vilcienu dispečeram, kas pārraida brīdinājuma saturu mutiski, nepieciešams pārliecināties, vai adresāts informāciju ir saņēmis pareizi.

543. Brīdinājuma izsniegšanas stacijas dežurants paziņo vilcienu dispečeram tā vilciena numuru, kuram pirmajam izsniegts konkrēts neparedzētais brīdinājums. Vilcienu dispečers to atzīmē izpildītās vilcienu kustības grafikā.

544. Vilciena vilces līdzekļu vadītāja (mašīnista) pienākums ir ievērot saņemtā brīdinājuma nosacījumus.

545. Vilcienu kustības ātrums nedrīkst pārsniegt brīdinājumā norādīto ātrumu. Ja brīdinājumā nav norādīts kustības ātrums, vilciena kustības ātrums vietā, ko norobežo signālzīmes “Bīstamās vietas sākums” un “Bīstamās vietas beigas”, nepārsniedz 25 km/h platsliežu ceļos un 15 km/h šaursliežu ceļos.

546. Braucot pa brīdinājumā norādīto vietu norādītajā laikā, brīdinājumā norādīto ātrumu ievēro arī tad, ja signālzīmes “Bīstamās vietas sākums” un “Bīstamās vietas beigas” uz ceļa nav izvietotas. Vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) par to paziņo vilcienu dispečeram vai posmu norobežojošās stacijas dežurantam.

10.18. Manevri

547. Ja manevru darba rakstura dēļ ceļus iedala manevru rajonos to norāda stacijas TRA.

548. Ja nepieciešams manevru vadīšanai var norīkot manevru brigādi no divām personām (manevru vadītājs un viņa palīgs). Manevru vadītāja palīgs pakļaujas tikai manevru vadītājam un izpilda viņa norādījumus.
549. Manevru vadītājs vada manevrus un formē vilcienus saskaņā ar manevru darba plānu.

549.[1] Pirms manevru uzsākšanas manevru vadītājs:
549.1.[1] iepazīstas ar ritošā sastāva izvietojumu uz rajona ceļiem, pārbauda, vai tas ir nostiprināts, un pārliecinās, ka nostiprināšanas līdzekļi atrodas paredzētajā vietā;
549.2.[1] pārliecinās, ka visi dzelzceļa speciālisti, kuri piedalās manevros, atrodas savās vietās;
549.3.[1] iepazīstina vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) un citus dzelzceļa speciālistus, kuri piedalās manevros, ar manevru plānu un tā izpildes gaitu;
549.4.[1] pārbauda, vai nav šķēršļu ritošā sastāva pārvietošanai;
549.5.[1] pārliecinās, vai vagoni ir sakabināti savstarpēji un ar vilces līdzekli;
549.6.[1] saskaņo ar kraušanas darbu vadītāju manevru kārtību ar vagoniem, kuru iekraušana vai izkraušana nav pabeigta;
549.7.[1] brīdina par gaidāmajiem manevriem personas, ja tādas ir, kuras pavada ritekļus.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

549.[2] Veicot manevrus, manevru vadītājs:
549.1.[2] dod rīkojumus par manevru maršrutu gatavošanu;
549.2.[2] precīzi un laikus dod signālus un norādījumus manevru kustībai;
549.3.[2] atrodas vietā, no kuras ir vislabākā signālu, manevrējošā sastāva un tā pārvietošanās maršruta redzamība;
549.4.[2] pārliecinās, ka manevru kustībai pārmijas pārliek laikus un tās atrodas pareizā manevru maršrutā un ir nodrošināta cieša asmeņu piegulšana rāmjsliedei;
549.5.[2] pārliecinās, ka manevros iesaistītie dzelzceļa speciālisti laikus un pareizi padod signālus un norādījumus;
549.6.[2] ceļu līknēs vai sliktos redzamības apstākļos, kā arī ja manevri notiek ar gariem sastāviem, biežāk padod signālus un norādījumus, kā arī signālu nodošanā iesaista citus dzelzceļa speciālistus;
549.7.[2] pārliecinās, vai nav šķēršļu manevru veikšanai un aizliedz ritošajam sastāvam braukt, ja tādi rodas;
549.8.[2] nostiprina ritošo sastāvu neatkarīgi no tā, cik ilgi tas stāvēs;
549.9.[2] kontrolē, lai manevru laikā vagoni ceļu pretējā galā neizripotu aiz kontrolstabiņiem, izolētajām salaidnēm vai luksoforiem;
549.10.[2] manevrējot ar grūdieniem, veic pasākumus, lai ritošā sastāva atkabes neripotu pretējā virzienā;
549.11.[2] manevru vilces līdzeklim (ar vagoniem vai bez tiem) iebraucot ceļā, kas aizņemts ar vagoniem, lai atkabinātu vai piekabinātu citus vagonus, kā arī lai saspiestu vagonu grupu atkabināšanas atvieglošanai, pārbauda stāvošās vagonu grupas drošu nostiprinājumu pretējā galā;
549.12.[2] ja vagonu grupai papildus piekabina vagonus, pārbauda agrāk novietoto bremzes kurpju stāvokli un, ja nepieciešams, papildina to skaitu.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

550. Manevru vadītājs manevru uzdevumu paziņo katram manevros iesaistītajam darbiniekam. Manevru uzdevums ir precīzs un skaidrs. Manevru vadītājs pārliecinās, ka manevru uzdevums ir saņemts, pieprasot atkārtot saņemto manevru uzdevumu.

551. Manevrus ar vagoniem iekrautiem ar bīstamo kravu veic tikai ar darbderīgiem radiosakariem.

552. Veicot manevrus iecirkņos ar dispečercentralizāciju, pārmijas pārliek:
552.1. vilcienu dispečers no centrālās vadības ierīces, nododot pa sakariem rīkojumus attiecīgiem dzelzceļa speciālistiem par manevru maršrutu sagatavotību manevru veikšanai;
552.2. stacijas dežurants, ja stacija nodota viņa vadībā;
552.3. manevru vadītājs, ja stacijas pārmijas ir nodotas vietējai vadībai.

553. Pirms izbraukšanas uz centralizētajām manevru maršrutu pārmijām manevru vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc manevru vadītāja rīkojuma vai rokas signāla saņemšanas pārliecinās, ka manevru luksoforā ir atļaujošs signāls.

554. Manevru vadītājs pieprasa sagatavot manevru maršrutu dzelzceļa speciālistam, kuram pienākumos ir maršrutu sagatavošana, izmantojot radiosakarus vai personīgi.

555. Dzelzceļa speciālists, kuram pienākumos ir maršrutu sagatavošana manevru laikā:
555.1. laikus izpilda manevru norādījumus un signālus;
555.2. pareizi un laikus pārliek pārmijas manevru vadītāja norādītajos maršrutos;
555.3. precīzi un laikus dod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) un manevru vadītājam signālus vai ziņojumus;
555.4. pirms dod signālu vai nodod norādījumu par manevru sastāva kustību, pārbauda pārmiju stāvokli manevru maršrutā.

555.[1] Pirms pārmiju pārlikšanas dzelzceļa speciālists personīgi, pēc cita dzelzceļa speciālista ziņojuma vai pēc vadības ierīces rādījumiem pārliecinās, vai pārmijas nav aizņemtas ar ritošo sastāvu. Dzelzceļa speciālists, kas pārliek pārmijas, pārliecinās par katras pārmijas asmeņu pareizu stāvokli pēc vadības ierīces rādījumiem vai pēc faktiskā pārmiju asmeņu stāvokļa.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

555.[2] Izpildot manevrus, manevru vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) pienākums ir:
555.1.[2] precīzi un laikus izpildīt manevru darbu uzdevumu;
555.2.[2] precīzi un laikus izpildīt signālu prasības un norādījumus par manevriem;
555.3.[2] uzmanīt cilvēkus, kuri atrodas uz ceļiem, un vērot pārmiju stāvokli un cita ritošā sastāva novietojumu vai citus šķēršļus kustībai;
555.4.[2] apturēt manevru sastāvu, ja pastāv draudi drošai kustībai.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

555.[3] Manevru vadītājs un manevru vilces līdzekļu vadītājs (mašīnists) laikus padod skaņas vēstījuma signālus:
555.1.[3] šķērsojot pārbrauktuves;
555.2.[3] ja manevru sastāvs tuvojas cilvēkiem uz perona vai pie ceļa;
555.3.[3] ja manevru sastāvs tuvojas vietām, kur iekrauj vai izkrauj vagonus, vai remontē dzelzceļa infrastruktūru vai ritošo sastāvu.";
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

555.[4] Manevru vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), veicot manevrus, vada divu kabīņu vilces līdzekli no kustības virziena priekšējās vadības kabīnes, izņemot gadījumus, ja manevru sastāvu stumj.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

556. Manevru sastāvam aizliegts izbraukt aiz stacijas robežas vienceļa posmā un divceļu posmā pa nepareizo ceļu bez vilcienu dispečera un blakusstacijas dežuranta piekrišanas, un ja vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) nav izdota atbilstošā atļauja aizņemt posmu.

557. Manevru sastāvam drīkst izbraukt aiz stacijas robežas divceļu posmā pa pareizo ceļu ar vilcienu dispečera piekrišanu un pēc stacijas dežuranta mutiskas atļaujas saņemšanas.

558. Stacijās, kur uz ieejas luksofora mastā ir novietots manevru luksofors, kas signalizē stacijas ass virzienā, manevru sastāvam atļauts izbraukt aiz stacijas robežas, ja uz šī luksofora deg atļaujošs signāls manevru kustībai.

559. Manevru sastāvam atļauts izbraukt aiz stacijas robežas vienceļa posmā:
559.1. ja posms aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu – ar atslēgzizli, ko stacijas dežurants izsniedz manevru vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam), vispirms ieslēdzot attiecīgajā izejas luksoforā atļaujošu signālu (manevru sastāvs pirmoreiz izbrauc aiz stacijas robežas, ja izejas luksoforā ir atļaujošs signāls, bet turpmāk – ar atslēgzizli garām izejas luksoforam ar aizliedzošu signālu);
559.2. ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā iecirknī, kur stacijās ir speciāli ar garāmejas luksoforiem saistīti manevru luksofori, – ja manevru luksoforā ir atļaujošs signāls;
559.3. ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotajā iecirknī, ja stacija nav aprīkota ar atslēgzizli vai ar speciālu manevru luksoforu, – ja manevru vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) stacijas dežuranta reģistrējamais rīkojums (*Operatīvais norādījums Nr.27 – mutiskā saziņa*);
559.4. ja iecirknis ir aprīkots ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu – ar šī posma atslēgzizli, bet ja tā nav – ar stacijas dežuranta reģistrējamais rīkojums (*Operatīvais norādījums Nr.27 – mutiskā saziņa*);

559.5. ja posmā vilcienu kustība organizēta, izmantojot telefona sakarus, – *Operatīvais norādījums Nr.27 – mutiskā vai rakstiskā saziņa;*

559.6. ja posms aprīkots ar elektrozižļu sistēmu – ar šī posma zizli.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

560. Ja manevru sastāvs posmā pilnīgi atrodas aiz ieejas luksofora un manevru maršrutus gatavo stacijas dežurants no vadības ierīces, atstumjot manevru sastāvu no posma uz staciju, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pabrauc garām ieejas luksoforam ar aizliedzošu signālu, ja pa radiosakariem saņēmis attiecīgu stacijas dežuranta mutisku rīkojumu. Pirms šāda rīkojuma došanas stacijas dežurants pārliecinās, ka manevru maršruts sagatavots pareizi.

561. Pirms iedod vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) atļauju manevru sastāva izbraukšanai aiz stacijas robežu vienceļa posmā ir jāsaņem vilcienu dispečera rīkojums, kuru vienlaikus pārraida abu posmu norobežojošo staciju dežurantiem. Signalizācijas un sakaru līdzekļu darbību vilcienu kustībā šajā posmā nepārtrauc.

562. Saņemot vilcienu dispečera rīkojumu par manevru sastāva izbraukšanu aiz stacijas robežu vienceļa posmā, posma norobežojošo staciju dežuranti apmainās ar telefonogrammām par atļauju (piekrišanu) veikt manevrus, izbraucot aiz stacijas robežas:

562.1. *“Vai varu veikt manevrus, izbraucot aiz stacijas robežu”,*

562.2. *“Atļauju veikt manevrus, izbraucot aiz stacijas robežu”.*

563. Saņemot blakusstacijas piekrišanu (telefonogrammu), stacijas dežurants pārraida vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) reģistrējamo rīkojumu.

564. Pirms manevru sastāvs izbrauc aiz stacijas robežas pa divceļu posma nepareizo ceļu, kas nav aprīkots ar divpusēju ceļa bloķēšanas sistēmu, bloķēšanas darbību pārtrauc un nosaka vilcienu kustības organizāciju, lietojot telefona sakarus. Ja atļauja noformēta rakstiski, tad uz Ceļa atļaujas zīmes veidlapas veic atzīmes “*Manevri, izbraucot aiz stacijas robežu*” un “*pa nepareizo ceļu*”.

565. Ja divceļu posms aprīkots ar divpusēju automātiskās bloķēšanas sistēmu, pēc bloķēšanas sistēmas pārslēgšanas uz atbilstošo kustības virzienu manevru sastāvs izbrauc aiz stacijas robežas pa nepareizo ceļu tādā kārtībā, kāda paredzēta vienceļa posmam.

566. Telefonogrammu apmaiņa par manevru sastāva izbraukšanu aiz stacijas robežas vienceļa posmā starp posma norobežojošo staciju dežurantiem notiek pa vilcienu dispečersakariem.

567. Aizliegts pieprasīt un dot atļauju manevru sastāvam izbraukt aiz stacijas robežas, ja vienceļa posmā atrodas pretimbraucošs vilciens.

568. Ja no stacijas nosūtīts vilciens, pirms saņemta atļauja veikt manevrus, izbraucot aiz stacijas robežas, vienceļa posmu uzskata par aizņemtu līdz ziņojuma saņemšanai par vilciena pienākšanu blakusstacijā un ziņojuma nosūtīšanai par manevru pabeigšanu, izbraucot aiz stacijas robežas:
“*Manevri, izbraucot aiz stacijas robežu pabeigti*”.

569. Telefonogrammas par manevru sastāva izbraukšanu aiz stacijas robežas noformē vilcienu telefonogrammu žurnālā.

570. Manevrus uz ceļiem ar slīpumu, lielāku par 2,5 mm/m, atļauts veikt, tikai novietojot manevru vilces līdzekli krituma pusē un ieslēdzot un pārbaudot vagonu automātiskās bremzes (izņemot šķirošanas uzkalnus).

571. Aizliegts dot signālus un norādījumus par vilces līdzekļa vai manevru sastāva pārvietošanos, kā arī uzsākt to kustību pa ceļu, no kura nosūta pasažieru vilcienu, līdz pilnīgai ceļa atbrīvošanai.

572. Veikt manevrus uz galvenajiem ceļiem, manevros šķērsot galvenos ceļus un izbraukt aiz stacijas ieejas pārmijām katrā atsevišķā gadījumā atļauts tikai ar stacijas dežuranta atļauju, ar aizliedzošiem signāliem norobežojot ceļus un pārmijas, kur notiek manevri.

573. Manevru laikā pieņemšanas un nosūtīšanas ceļus drīkst aizņemt ar vagoniem vai vagonu grupām, ja to atļāvis stacijas dežurants un saskaņojis ar vilcienu dispečeru.

574. Manevru sastāvam vai vilces līdzeklim bez stacijas dežuranta atļaujas aizliegts izbraukt uz stacijas ceļiem no manevru rajoniem vai pievedceļiem, kur necentralizētās pārmijas neapkalpo pārmijnieki.

575. Pirms izbraukšanas uz necentralizētajām pārmijām un pēc rokas signāla vai paziņojuma saņemšanas no dzelzceļa speciālista, kurš gatavoja maršrutu, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pārliecinās, vai nav redzamu šķēršļu un vai pārmijas ir sagatavotas manevru kustībai.

576. Ja nav manevru luksoforu, dot atļauju manevros pabraukt garām izejas un maršruta luksoforiem, kuros ir aizliedzošs signāls, drīkst stacijas dežurants vai pēc viņa rīkojuma manevru vadītājs personīgi, pa radiosakariem vai divpusējiem parka skaļruņu sakariem, vai dodot rokas signālu.

577. Stumjot vagonus, ja vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) neredz padodamos signālus, norādījumu par manevru sastāva kustību pārmiju virzienā manevru vadītājs dod tikai tad, kad ir pārliecinājies, ka pārmijnieks, uzkalna dežurants vai centralizācijas posteņa dežurants (operators) dod signālu (norādījumu), ka maršruts ir sagatavots, vai arī manevru luksoforā ir atļaujošs signāls.

578. Aizliegts veikt manevrus ar grūdieniem vai nolaist no šķirošanas uzkalna:
    578.1. vagonus, kuros ir cilvēki (izņemot vagonus ar pavadoņiem (komandām), kuri pavada kravu);
    578.2. vagonus ar bīstamām kravām, ja nolaišana no šķirošanas uzkalna ir aizliegta atbilstoši normatīvajiem aktiem par bīstamo kravu pārvadāšanu, kā arī ar 1.klases bīstamās kravas ;
    578.3. platformas un pusvagonus, kas piekrauti ar 4., 5. un 6.pakāpes sāniskā un apakšējā vai 3.pakāpes augšējā negabarīta kravām;
    578.4. piekrautus transportierus;
    578.5. vilces līdzekļus nestrādes stāvoklī, motorvagonus, pasažieru vagonus, refrižeratoru vilcienu sastāvus un dzelzceļa celtņus;
    578.6. ritošo sastāvu, kam pavaddokumentos ir atzīme par aizliegumu nolaist no uzkalna vai kam ir attiecīgs uzraksts uz ritošā sastāva.

579. Ritošo sastāvu, kuru aizliegts nolaist no šķirošanas uzkalna, atļauts pārvietot pāri šķirošanas uzkalnam ar manevru lokomotīvi, ja to ļauj ritošā sastāva konstrukcija.

580. Veicot manevrus ar grūdieniem vai uzbīdot sastāvu uzkalnā, ja ritošā sastāva automātiskā sakabe ir atkabinātā stāvoklī, pēc atkabes atdalīšanās no sastāva manevru vadītājs nekavējoties novieto ritošā sastāva automātiskās sakabes sviru normālā stāvoklī.

581. Pāri šķirošanas uzkalnam aizliegts pārvietot:
    581.1. piekrautus un tukšus transportierus, kuriem ir 12 un vairāk asu;

581.2. sakabinātā tipa piekrautus transportierus ar celtspēju 120 un vairāk tonnu, ja šajā sakabē ir vismaz viena starpplatforma;
581.3. ritošo sastāvu ar zīmēm un uzrakstiem par aizliegumu pārvietot to pāri šķirošanas uzkalnam.

582. Pirms vagonu nolaiž no šķirošanas uzkalna, uzkalna dežurants:
582.1. pārbauda ceļu aizņemtību no uzkalna puses un vagonu izvietojumu šķirošanas ceļu kontrolstabiņu robežās;
582.2. iepazīstas ar atkabju izvietojumu sastāvā, vagonu skaitu katrā atkabē, atkabju gaitas īpašībām un citiem apstākļiem un atbilstoši šīm ziņām sastāda sastāva izformēšanas plānu;
582.3. stacijas TRA norādītajā kārtībā ar sastāva izformēšanas plānu iepazīstina visus darbiniekus, kuri piedalās vagonu šķirošanas procesā;
582.4. pēc šķirošanas lapas pārbauda Noteikumu 578. un 581. punktā minētā ritošā sastāva esību.

583. Šķirošanas uzkalna dežurants un citi dzelzceļa speciālisti, kuri piedalās vagonu šķirošanā, vagonu nolaišanas laikā regulē sastāva uzbīdīšanas ātrumu un vagonu bremzēšanas pakāpi atkarībā no šķirošanas ceļu aizņemtības, atkabju kustības apstākļiem pārmiju zonā un uz šķirošanas ceļiem, vagonu skaita atkabē un atkabes svara, atkabju izvietošanas secības šķirošanas ceļos un citiem apstākļiem.

584. Lai centralizēto posteņu dežuranti (operatori), pārmijnieki, manevru vadītāja palīgi un vagonu kustības ātrumu regulētāji varētu laikus pārlikt pārmijas un izvietot bremzes kurpes un lai vagonu sadursmes ātrums nepārsniegtu noteikto, manevru vadītājs sastāva ieskrējienu grūdienam regulē, ņemot vērā atkabes gaitas īpašības un svaru, šķirošanas ceļu aizņemtību, laikapstākļus.

585. Ja uz šķirošanas ceļiem atrodas vagoni ar 1.klases bīstamām kravām (sprādzienbīstamas) un cisternvagoni ar 2.klases bīstamām kravām (gāzēm), manevru dispečers, uzkalna dežurants un centralizācijas posteņa dežurants (operators) precīzi veic šo ceļu un vagonu uzskaiti.

586. Manevrus ar vagoniem, kuros iekrautas 1.klases bīstamas kravas, veic ar sevišķu uzmanību, tos stumjot bez grūdieniem un straujas apstāšanās. Šādus vagonus pāri šķirošanas uzkalniem pārvieto tikai ar vilces līdzekli.

587. Vagonus, kuros iekrautas 1.klases bīstamas kravas, kā arī cisternas ar sašķidrinātām gāzēm pēc to novietošanas uz šķirošanas ceļiem nekavējoties norobežo no uzkalna (uzkalniņa) vai izvilkšanas ceļa puses ar divām bremzes aizsargkurpēm, kuras uzliek uz abām sliedēm 25 metrus vienu no otras tā, lai kopējais attālums no norobežojamiem vagoniem līdz bremzes kurpei, kura izvietota pirmā no uzkalna (uzkalniņa) vai izvilkšanas ceļa puses, būtu ne mazāks par 50 metriem.
Nākamās atkabes nolaiž uz šiem ceļiem, nepieļaujot sadursmi ar stāvošajiem vagoniem. Atjaunot normālu šķirošanas režīmu vai uz šiem ceļiem veikt manevrus ar grūdieniem drīkst tikai tad, ja stāvošie vagoni ir piesegti ar 10 vai vairāk vagonu lielu grupu, kurā nav ar bīstamām kravām krautu vagonu, un šī vagonu grupa ir sakabināta ar stāvošajiem vagoniem. Ja attālums no stāvošajiem vagoniem, kuru pārvadājumu dokumentos ir spiedogs "*No uzkalna nenolaist*" un cisternām ar sašķidrinātām gāzēm līdz uzkalna (uzkalniņa) vai izvilkšanas ceļa bremzēšanas pozīcijas beigām ir mazāks par 50 metriem, nākamās atkabes uz šiem ceļiem novirza tikai atstumjot.

588. Izformējot sastāvu, šķirošanas uzkalna dežurants (centralizācijas posteņa dežurants (operators)) vai manevru vadītājs pa sakaru līdzekļiem brīdina vagonu kustības ātruma regulētājus un citus darbiniekus par atkabēm, kurām vajadzīga īpaša uzmanība.

589. Uzbīdīšanas ātrumu un lēninātāju bremzēšanas iedarbību regulē, nodrošinot vajadzīgos intervālus starp atkabēm un noteikto ātrumu, šiem vagoniem sakabinoties ar citiem vagoniem.

590. Nolaišanas laikā uzkalna dežurants seko atkabju kustībai, pārbauda, vai tās pareizi nokļūst uz šķirošanas parka ceļiem, kontrolē šķirošanas uzkalna automatizācijas ierīču darbu un atkarībā no situācijas koriģē to darbību.

591. Aizliegts atstumt vai savienot vagonus šķirošanas parkā (no uzkalna vai pretējās pārmijkopas puses), iepriekš nesaskaņojot šo darbību.

592. Bremzējot ritošo sastāvu uz šķirošanas ceļiem vai nostiprinot to uz šādiem ceļiem, bremzes kurpes neliek:
    592.1. uz sliežu salaidnes (ja tā nav sametināta) un tieši pirms tās (1 m un mazāk);
    592.2. pirms pārmijas krusteņa;
    592.3. uz pārmijas rāmjsliedes, kurai piegulst asmens;
    592.4. uz līknes ārējās sliedes.

593. Katrs vagonu kustības ātruma regulētājs vagonu nolaišanas laikā kontrolē ritošā sastāva izvietojumu uz šķirošanas ceļiem un, ja ceļi ir aizpildīti, ziņo par to uzkalna dežurantam.

594. Lai nodrošinātu precīzu un drošu darbu, vagonu kustības ātruma regulētājs:
    594.1. sākot sastāva izformēšanu, atrodas apkalpojamo ceļu rajonā;
    594.2. seko informācijai par atkabēm, kā arī uzkalna dežuranta, manevru vadītāja vai vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) signāliem vai norādījumiem;
    594.3. mērķtiecīgi bremzē vagonus, nodrošinot maksimālu ceļu ietilpības izmantošanu un atkabju saskaršanos ar vagoniem, kas atrodas uz šķirošanas ceļiem, nepārsniedzot noteikto ātrumu, papildu bremzes kurpes zem riteņiem paliek ar speciālu dakšu palīdzību;
    594.4. vilces līdzeklim iebraucot ceļā, lai vagonus savienotu, pēc manevru vadītāja vai uzkalna dežuranta rīkojuma izņem bremzes kurpes no vagonu riteņu apakšas;
    594.5. veic bremzes kurpju uzskaiti.

595. Ja ir pārkāpts normālais manevru process (priekšējās atkabes panākšana, atkabes apstāšanās pārmiju zonā) uzkalna dežurants, manevru vadītājs, vagonu kustības ātruma regulētājs un citi dzelzceļa speciālisti, kuri piedalās manevros, nekavējoties dod norādījumu (signālu) pārtraukt manevrus un pēc tam veic pasākumus atkabes apturēšanai.

596. Ja manevru vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) nav paziņots, ka ceļš ir brīvs, viņš brauc ar tādu ātrumu, lai varētu laikus apstāties, ja uz ceļa ir šķērslis.

597. Necentralizētās pārmijas (izņemot pārmijas uz ceļiem, kur manevrus pastāvīgi veic ar sērijgrūdieniem, kā arī ar šarnīrkāšnoslēdzējiem aprīkotās pārmijas) un centralizētās pārmijas, ja tās pārliek manuāli (ar kurbuli), manevru laikā noslēdz ar aizliktni, ka arī pārbauda asmeņu (krusteņa kustīgā serdeņa) ciešu piegulšanu rāmjsliedei (spārnsliedei).

598. Stumt vagonus ar rokām (izņemot to piedzīšanu uz šķirošanas parka ceļiem, ko veic vagonu kustības ātruma regulētāji) atļauts tikai norīkota atbildīgā darbinieka vadībā. Stumt drīkst ne vairāk par vienu krautu vai diviem tukšiem kopā sakabinātiem vagoniem.

599. Stumjot vagonus ar rokām, aizliegts:
    599.1. pārvietot tos ar ātrumu, kas lielāks par 3 km/h;
    599.2. izstumt vagonus aiz ceļa kontrolstabiņa galveno, pieņemšanas un nosūtīšanas ceļu virzienā;
    599.3. sākt pārvietošanu, ja darbinieku rīcībā nav bremzes kurpju;
    599.4. bremzēšanai izmantot šim nolūkam neparedzētus priekšmetus.

600. Pirms vilces līdzekļa atkabināšanas vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) nobremzē sastāvu ar automātiskajām bremzēm.

601. Ritošo sastāvu stāvēšanai stacijas ceļos novieto lietderīga garuma robežās, ja stacijas TRA nav noteikti īpaši nosacījumi.

602. Ja stacijā stāvošie vagoni nav aizņemti kravas operācijās, tos netīra, nedezinficē vai neremontē, vagonu durvis ir aizvērtas.

10.19. Pamatprasības ritošā sastāva nostiprināšanai

603. Ritošo sastāvu nostiprina pret aizripošanu ar šim nolūkam paredzētajiem bremzēšanas līdzekļiem.

604. Nostiprinot ritošo sastāvu, bremzēšanas līdzekļus nedrīkst uzlikt uz pārmijām un uz līknes ārējās sliedes.

605. Lai nodrošinātu dzelzceļa speciālistu savstarpējo kontroli, nostiprinot ritošo sastāvu, ievēro šādus nosacījumus:
    605.1. uz stacijas galvenajiem ceļiem, pieņemšanas un nosūtīšanas ceļiem nostiprināšanu vada un kontrolē stacijas dežurants (vilcienu dispečers) un atsevišķos manevru rajonos – manevru dispečers vai dzelzceļa speciālists, kurš norādīts stacijas TRA;
    605.2. stacijas dežurants (vilcienu dispečers) atļauj atkabināt vilces līdzekli no vilciena sastāva tikai tad, ja pats vai pēc dzelzceļa speciālista ziņojuma ir pārliecinājies, ka sastāvs nostiprināts pareizi;
    605.3. vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) atkabina vilces līdzekli no vilciena sastāva tikai pēc tam, kad saņēmis stacijas dežuranta (vilcienu dispečera) atļauju;
    605.4. bremzes kurpes no ritošā sastāva apakšas izņem tikai pēc tam, kad par to ir saņemts stacijas dežuranta (vilciena dispečera) norādījums;
    605.5. stacijas dežurants (vilcienu dispečers) dod norādījumu izņemt bremzes kurpes tikai pēc tam, kad saņēmis vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) ziņojumu vai ir personīgi pārliecinājies, ka vilces līdzeklis ir piekabināts sastāvam (vagoniem).

606. Uz ceļiem ar slīpumu, kas nepārsniedz 2,5 mm/m, nomainot pasažieru vilcienu vilces līdzekļus, sastāvu nostiprināšanai var izmantot ritošā sastāva automātiskās bremzes, bet ne ilgāk par 15 minūtēm. Ja nomainīt vilces līdzekli minētajā laikā nav iespējams, sastāvu nostiprina ar bremzes kurpēm noteiktajā stacijas TRA kārtībā.

607. Horizontālos ceļos un ceļos ar slīpumu līdz 0,5 mm/m (ieskaitot) jebkuru ritošā sastāva grupu nostiprina ar vienu bremzes kurpi no katras puses.

608. Ceļos ar slīpumu, lielāku par 0,5 mm/m, bremzes kurpju skaitu aprēķina, izmantojot šādas formulas:
    608.1. krautu vagonu grupas nostiprināšanai:

$$\text{bremzes kurpju skaits} = \frac{\text{asu skaits x (slīpums + 2)}}{200}$$

    608.2. tukšo vagonu grupas nostiprināšanai:

$$\text{bremzes kurpju skaits} = \frac{\text{asu skaits x (slīpums + 3)}}{200}$$

609. Ja aprēķinos iegūst daļskaitli, bremzes kurpju skaitu noapaļo uz augšu līdz veselam skaitlim.

610. Ceļos ar slīpumu, lielāku par 0,5 mm/m, bremzes kurpes uzliek no krituma puses.

611. Tukšus vagonus kritumos no 0,5 mm/m līdz 1 mm/m (ieskaitot) nostiprina ar vienu bremzes kurpi arī no krituma pretējās puses.

612. Ceļos ar ļoti eļļainām sliežu galviņu virsmām:
    612.1. gadījumā, kas noteikts 607. punktā papildus uzliek vēl vienu bremzes kurpi no ritošā sastāva grupas katras puses;
    612.2. gadījumā, kas noteikts 608. punktā noteiktās nostiprināšanas normas palielina vismaz 1,5 reizes.

613. Uz ceļiem ar lauztu profilu vilcienu sastāviem vai ritoša sastāva grupām, kas atrodas ceļa pilna garuma robežās, nostiprināšanas normas aprēķina pēc profila vidējā lieluma.

614. Ja ritošo sastāvu novieto uz atsevišķiem ceļa iecirkņiem, to nostiprina ar bremzes kurpēm, ņemot vērā normas, kas paredzētas šāda ceļa gabala faktiskajam slīpumam. Šādu ceļa iecirkņu robežas un ritošā sastāva nostiprināšanas normas katra atsevišķa iecirkņa robežās norāda stacijas TRA.

615. Nostiprinot krautu kravu vagonu grupas vai grupas ar krautiem un tukšiem vagoniem, bremzes kurpes uzliek:
    615.1. zem krautiem vagoniem ar slodzi uz asi (bruto), ne mazāku par 10 t. To skaitu aprēķina saskaņā ar 608.1.apakšpunktu;
    615.2. zem tukšiem vagoniem vai vagoniem, kas krauti ar vieglām kravām (piemēram, automašīnas, tukši konteineri). To skaitu aprēķina saskaņā ar 608.2.apakšpunktu.

616. Krautos vagonus, kas padoti izkraušanai, nostiprina ar bremzes kurpēm, kuru skaitu aprēķina saskaņā ar 608.2.apakšpunktu.

617. Pasažieru vagonu nostiprina ar bremzes kurpēm, kuru skaitu aprēķina saskaņā ar 608.1.apakšpunktu.

618. Ja vēja ātrums ir lielāks par 15 m/s un tā virziens sakrīt ar iespējamo ritošā sastāva aizripošanas virzienu, noteikto bremzes kurpju skaitu palielina par vienu papildu bremzes kurpi, kuru novieto ritošā sastāva iespējamā aizripošanas virzienā. Ja vēja ātrums ir 21 m/s un lielāks, tad noteikto bremzes kurpju skaitu palielina par divām papildu bremzes kurpēm, kuras novieto ritošā sastāva iespējamā aizripošanas virzienā.

619. Bremzes kurpēm jābūt nebojātām un darbderīgām, un tās paliek zem ritošā sastāva dažādām asīm tādā veidā, lai slieces gals pieskartos riteņa lokam.

620. Vietā, kur pastāvīgi uzliek bremzes kurpes, novieto kastes ar smiltīm, kuras izmanto, ja uz sliedēm rodas apledojums vai sarma.

621. Ja ritošo sastāvu nostiprina ar divām vai vairākām bremzes kurpēm, tās paliek zem dažādām vagona (vagonu) asīm.

622. Aizliegts izmantot ritošā sastāva nostiprināšanai bremzes kurpes, kurām uz sliecēm ir apledojums vai slieces notrieptas ar eļļainu masu. Aizliegts lietot bremzes kurpes ar ieplīsušu galviņu, izliektu un samestu pēdu un citiem bojājumiem, kuri nenodrošina bremzes kurpju drošu ekspluatāciju.

623. Bremzes kurpes, kurus neizmanto darba procesā, glabā ritošā sastāva bremzēšanas pozīcijās vai speciāli aprīkotās ritošā sastāva nostiprināšanas vietās uz aizslēdzamiem speciāliem sastatņiem vai kastēs, vai uz ritošā sastāva, vai dežūrtelpās.

624. Ja bremzes kurpe nepaliek zem pirmā vagona no iespējamās vagonu grupas aizripošanas puses, bet zem cita vagona, tad pārbauda visu citu šīs grupas vagonu sakabināšanas drošumu ar šo vagonu.

625. Nostiprinot vilces līdzekli nestrādājošā stāvoklī vai ja bremzes kurpes nav vajadzīgajā daudzumā, var izmantot ritošā sastāva rokas bremzes, ņemot vērā, ka piecu bremžu asis aizvieto vienu bremzes kurpi. Uz horizontāliem ceļiem un ceļiem ar slīpumu līdz 0,5 mm/m (ieskaitot) var lietot viena ritekļa rokas bremzi sakabināta ritošā sastāva jebkurā daļā bremzes kurpju vietā no sastāva abām pusēm.

626. Uz ceļiem, kuriem slīpums ir lielāks par 2,5 mm/m atļauts novietot ritošo sastāvu dīkstāvei, ja ceļš ir aprīkots ar aizsargierīcēm ritošā sastāva pašaizripošanas draudu novēršanai uz vilcienu pieņemšanas un nosūtīšanas maršrutiem vai stacijas TRA ir paredzēti papildus pasākumi ritošā sastāva pašaizripošanas draudu novēršanai.

627. Ja manevrus veic uz ceļiem ar slīpumiem, pārmijas pārliek savstarpēji izolētā stāvoklī, novieto bremžu kurpes zem atsevišķām atkabēm un veic citus pasākums, lai atkabinātie vagoni nesadurtos ar manevru sastāvu neizripotu uz vilcienu kustības maršrutiem vai uz citiem manevru rajoniem.

628. Nostiprinot ritošo sastāvu starpstacijās, bet citās stacijās (izņemot šķirošanas ceļus) stāvēšanai ilgāk par 24 stundām, ritošā sastāva riteņus uzripina uz bremzes kurpēm. Ja ritošo sastāvu nostiprina ar bremžu kurpēm no abām pusēm, tad riteņus uzripina uz bremzes kurpēm no ceļa lielākā krituma puses. Ja nav iespējams ritošos sastāvu uzripināt uz bremzes kurpēm, tos aizslēdz, pielietojot bremzes kurpes speciālās fiksējošas ierīces.

629. Ja manevru vilces līdzeklis izbrauc uz ceļa, kurā stāv vagoni ar 1.klases bīstamām kravām, manevru organizētājs par to brīdina manevru vadītāju, bet manevru vadītājs – manevru vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

630. Pirms uzsāk manevrus ar vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas, manevru vadītājs brīdina par gaidāmajiem manevriem personas, kuras šīs kravas pavada vai apsargā.

631. Vagonus, kuros atrodas 1.klases bīstamo kravu pavadītāji – sardze vai kravas nosūtītāja (saņēmēja) speciālisti –, novieto uz tā paša ceļa, kur atrodas vagoni ar 1.klases bīstamo kravu, vai uz blakusceļa ne tālāk par 50 m no vagoniem, kurus viņi pavada.

632. Ja rodas draudi, ka ritošais sastāvs var aizripot posmā, dzelzceļa speciālisti nekavējoties izmanto visus viņu rīcībā esošos līdzekļus, lai šos draudus novērstu.

633. Ja ritošais sastāvs aizripojis posmā, stacijas dežurants, izmantojot visus viņa rīcībā esošos sakaru līdzekļus, nekavējoties ziņo par to posmā esošo vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem), vilcienu dispečeram, ceļu posteņu, blakusstacijas un pārbrauktuvju dežurantiem, kā arī citiem dzelzceļa speciālistiem, lai apstādinātu pretējā virzienā braucošos vilcienus un veiktu pasākumus aizripojušā ritošā sastāva apturēšanai.

634. Lai nostiprinātu vilcienu posmā, platsliežu vilces līdzekli apgādā ar vismaz četrām, bet motorvagonu ritošo sastāvu un šaursliežu vilces līdzekli – ar vismaz divām bremzes kurpēm.

635. Vilciena sastāva nostiprināšanas kārtība posmā, ja bojātas automātiskās bremzes, iecirkņos ar kritumu, kas stāvāki par 12 mm/m:
    635.1. Madona – Jaunkalsnava posmā, kur kritumi ir līdz 16 mm/m, kravas vilciena kritiskais svars pēc lokomotīves jaudas noteikts 1300t;
    635.2. lai nostiprinātu šāda svara kravas vilcienu sastāvu posmā automātisko bremžu bojājuma gadījumos, saformēta vilciena sastāvā nosūtīšanai uz šo posmu, ar rokas bremzēm aprīkoto vagonu asu skaitam jābūt ne mazākam par 20 (5 četrasu vagoni);
    635.3. ja saformētā vilciena svars atšķiras no kustības grafikā noteiktā svara, tad atbilstoši izmaina nepieciešamo rokas bremžu asu skaitu, ņemot vērā ka uz katrām 100 t – 1,4 rokas bremžu asis;
    635.4. Automātisko bremžu bojājuma gadījumos vilciena sastāvu drīkst nostiprināt arī ar bremzes kurpēm. Tad jāņem vērā, ka uz katrām 100 tonnām svara jābūt 0,5 bremzes kurpēm, nostiprinot krautos vagonus, vai 1,4 bremzes kurpēm – tukšos vagonus;

635.5. iecirknī Gulbene – Pļaviņas vilciens jāapkalpo ar brigādi (ne mazāk kā divi cilvēki) un kravas vilciena vilces līdzeklis, jābūt nodrošinātam ar papildus 10 bremzes kurpēm;
635.6. kravas vilciena apstāšanās gadījumā automātisko bremžu bojājuma dēļ sastāva nostiprināšanai iedarbina lokomotīves un sastāvā esošās rokas bremzes, kā arī vagonus nostiprina ar vilces līdzekļa esošām bremzes kurpēm.

10.20. Bīstamo kravu dzelzceļa satiksmes organizācijas nosacījumi

636. Nosakot rīcību ar vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas, paredz kārtību, kādā:
636.1. sazinās par operācijām ar vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas;
636.2. paziņo staciju un vagonu tehniskās apkopes un komercapskates punktu pārvadātāja darbiniekiem, dzelzceļa speciālistiem, sardzei, apsardzes vienībām un komandām, kuras pavada un apsargā kravu, par vilcienu pieņemšanu un nosūtīšanu, manevriem un citām operācijām ar vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas;
636.3. pieņem, laiž garām, sagatavo nosūtīšanai un nosūta vilcienus, kā arī veic manevrus ar vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas;
636.4. dokumentāri noformē to vilces līdzekļu izdošanu manevriem, kuriem ir darbderīgi dzirksteļu dzēsēji un dzirksteļu uztvērējierīces;
636.5. izmanto automātiskās bremzes, veicot manevrus;
636.6. vilcieniem un vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas, veic tehnisko apkopi un komercapskati;
636.7. stacijā uzskaita vagonus, kuros ir 1.klases bīstamās kravas, un, ja nepieciešams, pārbauda to atbilstību pārvadājumu dokumentiem;
636.8. veic drošības pasākumus nelabvēlīgos laikapstākļos (piemēram, migla, sniegputenis, lietusgāzes, viesuļvētra, aizputinājumi) vai rodoties citiem sarežģījumiem (piemēram, bojāti tehniskie līdzekļi);
636.9. informē stacijas darbiniekus par avārijas situācijām un viņu rīcību šādās situācijās;
636.10. tehniskajos dokumentos lieto pieņemtos apzīmējumus vagoniem ar sprāgstvielām, sniedz mutiskus norādījumus manevru laikā un citas nepieciešamas ziņas;
636.11. veic citus drošības pasākumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām par bīstamo kravu pārvadāšanu.

637. Lai sazinātos par operācijām ar vagoniem, kuros ir 1.klases bīstamās kravas, dzelzceļa staciju parka skaļruņus atļauts izmantot tikai tad, ja nav citu sakaru līdzekļu.

638. Aizliegts sniegt jebkādas ziņas par vagoniem ar 1.klases bīstamām kravām personām, kuras nav saistītas ar šādu vagonu vai vilcienu apkalpošanu.

639. Ja vilcienā ir 1.klases bīstamās kravas, tā svaru un garumu nodrošina atbilstoši vilcienu kustības grafikā norādītajām prasībām un šāda vilciena garums nepārsniedz staciju pieņemšanas un nosūtīšanas ceļu garumu, caur kurām brauc šis vilciens.

640. Vagonus ar 1.klases bīstamo kravu neievieto vilcienā, kura sastāvā ir negabarīta kravas ar trešo augšējo negabarīta pakāpi, ar trešo un lielāku apakšējo negabarīta pakāpi vai ar ceturto un lielāku sānu negabarīta pakāpi.

641. Vagonus ar 1.klases bīstamām kravām aizliegts ievietot vilcienā, kura izformēšanas stacija pārvadājuma maršrutā atrodas tuvāk nekā formēšanas plānā šo vagonu nosūtīšanai paredzētā vilciena izformēšanas stacija.

642. Ja 1.klases bīstamās kravas pārvadā vagonos ar izslēgtām automātiskajām bremzēm, šādus vagonus vilcienā izvieto grupās, kurās ir ne vairāk par astoņām asīm. Vilcienā var būt ne vairāk par četrām vagonu grupām ar izslēgtām automātiskajām bremzēm, un vilciena sastāvā nodrošina nepieciešamo bremžu spiedspēku. Ja šādas kravas pārvadā speciālā transportā

(vagonu grupās), ko apsargā un pavada apsardze, ievēro tādus pašus vilcienu formēšanas nosacījumus un starp grupām drīkst ievietot tikai vienu vagonu, kas nepieder šādam transportam.

643. Ja vagonus ar 1.klases bīstamām kravām pavada dzelzceļa apsardzes darbinieki, ne tālāk par pieciem vagoniem no šīs bīstamās kravas sastāvā ievieto vagonu ar bremzes laukumu vai tukšu segtu vagonu. Ja vagonu grupu ar 1.klases bīstamām kravām, ko apsargā dzelzceļa apsardze, izvieto vilciena sākumdaļā ne tālāk par pieciem vagoniem no priekšējā vilces līdzekļa, bet nav vagona ar bremzes laukumu, apsardzes darbinieki brauc vilces līdzekļa aizmugurējā kabīnē. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) norāda šiem apsardzes darbiniekiem braukšanas kārtību vilces līdzekļa kabīnē.

644. Ja vagonus ar 1.klases bīstamām kravām pavada speciālisti vai kravas nosūtītāja (saņēmēja) apsardze, apsargājamos vagonus vilcienā ievieto vienā grupā.

645. Starp vagoniem ar 1.klases bīstamām kravām un pavadoņu vagoniem, kuri ietilpst speciālas sekcijas (shēmas) sastāvā, piesegvagoni nav vajadzīgi.

646. Vagonus ar cilvēkiem, tai skaitā vagonus ar pavadoņiem, speciāli norīkotiem darbiniekiem kravu pārvadāšanai, apsardzes vienībām, kā arī vagonus ar dzīvniekiem vilcienā ievieto (skaitot no vilciena sākuma kustības virzienā) pirms vagoniem ar bīstamām kravām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu uz vagona, konteinera vai uz kravas ir bīstamības zīme Nr. 2.3 vai 6.1.

647. Vagonus ar bīstamām kravām, kurām saskaņā ar normatīvajiem aktiem par bīstamo kravu pārvadāšanu pa dzelzceļu ir bīstamības zīme Nr. 2.1 vai 3, formēšanas stacijās novieto (skaitot no vilciena sākuma kustības virzienā) aiz vagoniem ar 1. klases bīstamām kravām.

648. Vilcienus, kuros ir vagoni ar 1.klases bīstamām kravām, bez vilces līdzekļa aizliegts atstāt starpstacijās bez uzraudzības.

10.21. Dzelzceļa satiksmes organizācija, lietojot telefona sakarus

649. Visas sarunas par vilcienu kustības organizāciju, lietojot telefona sakarus, notiek pa starpstaciju telefoniem vai pa vilcienu dispečera sakariem, un, ja tie ir bojāti, sarunām izmanto citus stacijas dežuranta rīcībā esošus sakaru līdzekļus.

650. Ja vilcienu kustību organizē, lietojot telefona sakarus, katrā stacijā iekārto vilcienu telefonogrammu žurnālu. Ieraksti (spiedogi) šajā žurnālā ļauj skaidri saprast, vai attiecīgais posms (posma ceļš) ir brīvs vai aizņemts ar ritošo sastāvu.

651. Stacijā, kas norobežo vienceļa posmus, ir viens vilcienu telefonogrammu žurnāls. Žurnāla kreisās puses lappusēs ieraksta vilciena telefonogrammas, kas attiecas uz vienu posmu, bet labās puses lappusēs telefonogrammas, kas attiecas uz otro posmu. Vienceļa posma galā strupceļu stacijā visas vilcienu telefonogrammas ieraksta secīgi.

652. Stacijā, kura norobežo divceļu posmus, ir divi vilcienu telefonogrammu žurnāli katram posmam atsevišķi. Žurnālu kreisās puses lappusēs ieraksta vilciena telefonogrammas nepāra numuru vilcieniem, bet labās puses lappusēs – pāra numuru vilcieniem. Ja vilcienu nosūta pa nepareizo ceļu, telefonogrammas nepāra numura vilcieniem ieraksta žurnāla labajā lappusē, bet pāra numuru vilcieniem – kreisajā lappusē.

653. Ja stacija norobežo trīs un vairāk posmus, katram posmam iekārto atsevišķu vilcienu telefonogrammu žurnālu.

654. Vilcienu telefonogrammu žurnālā dzēsumi nav pieļaujami, kļūdainos ierakstus pārsvītro. Svītrojumus žurnālā izdara tā, lai paliktu redzams svītrotais teksts.

655. Stacijas dežurants ierakstus vilcienu telefonogrammu žurnālā apliecina ar parakstu.

656. Pārraidot vilcienu telefonogrammas, norāda nosūtīšanas un pieņemšanas staciju.

657. Lai atvieglotu ierakstu izdarīšanu telefonogrammu žurnālā, drīkst lietot spiedogus ar vilcienu telefonogrammu tekstiem.

658. Nosūtāmo vilcienu telefonogrammu numurēšana sākas ar pirmo numuru katru diennakti plkst. 00.00 katram posmam atsevišķi. Pārejot uz telefona sakariem vilcienu kustības organizēšanā, signalizācijas un sakaru pamatlīdzekļu darbības pārtraukuma dēļ nosūtāmo telefonogrammu numerāciju ar pirmo numuru sāk pārejas brīdī. Ja diennakts laikā ir vairāki signalizācijas un sakaru līdzekļu darbības pārtraukumi, kuru dēļ vilciena kustības organizēšanā pāriet uz telefona sakariem, saglabā secīgu nosūtāmo vilcienu telefonogrammu numerāciju.

659. Saņemtās telefonogrammas ieraksta vilcienu telefonogrammu žurnālā ar telefonogrammu izdevējas stacijas doto numuru.

660. Vilcienu telefonogrammās nedrīkst būt labojumi, papildinājumi, dzēsumi vai aizkrāsojumi.

661. Nepareizi uzrakstītu vilcienu telefonogrammu krusteniski pārsvītro un uz tās uzraksta "*Nav spēkā*". Šādu telefonogrammu nenumurē un blakusstacijai nenosūta.

662. Pieņemot un nododot dežūru, stacijas dežuranti paziņo blakusstacijai par dežūras pieņemšanu un vilcienu telefonogrammu žurnālā izdara attiecīgu ierakstu, norādot dežūras pieņemšanas un nodošanas laiku, stacijas un blakusstacijas dežurantu uzvārdus.

663. Pārejot uz telefona sakariem, lai organizētu vilcienu kustību signalizācijas un sakaru pamatlīdzekļu bojājumu laikā, telefonogrammu žurnāla ierakstā par dežūras pieņemšanu un nodošanu norāda vilcienu dispečera reģistrējamo rīkojumu, ar kuru noteikts vilcienu kustības organizācijas veids posmā (posma ceļā).

664. Pirms vilcienu telefonogrammas nodošanas staciju dežuranti paziņo savu uzvārdu. Nodot un pieņemt telefonogrammas var tikai tad, ja sakrīt vilcienu telefonogrammu žurnālā ierakstītie stacijas dežurantu uzvārdi.

665. Pēc vilcienu telefonogrammas saņemšanas saņēmējs atkārto visu tās tekstu. Ja atkārtotais teksts atbilst nodotajai telefonogrammai, nosūtītājs to apstiprina ar vārdu "*Pareizi*". Abu staciju telefonogrammu žurnālos atzīmē vilcienu telefonogrammas nodošanas un pieņemšanas laiku.

666. Saskaņojot vilciena nosūtīšanu, stacijas apmainās ar telefonogrammām par vilciena numuru un saņemšanas piekrišanu un pēc vilciena nosūtīšanas un pienākšanas – par faktisko vilciena nosūtīšanas vai pienākšanas laiku.

667. Aizliegts nosūtīt telefonogrammu blakusstacijai, ja tā nav ierakstīta vilcienu telefonogrammu žurnālā un ierakstu nav parakstījis stacijas dežurants.

668. Ja vilcienu kustību organizē, lietojot telefona sakarus, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) posma aizņemšanai izsniedz vienu no šādām atļaujām:
    668.1. stacijas dežuranta (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.27 – mutiskā saziņa*);
    668.2. rakstisko atļauju – Ceļa atļaujas zīmi (*Operatīvais norādījums Nr.27 – rakstiskā saziņa*), saņemot papildus stacijas dežuranta norādījumu uzsākt kustību pa radiosakariem.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

669. *Operatīvais norādījums Nr.27* dod tiesības vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) pabraukt garām stacijas izejas luksoforam, kurā ir aizliedzošs signāls, vai aizbraukt no ceļa, kuram nav izejas luksofora, un pēc pārmijkopas pārmiju izbraukšanas ar ātrumu līdz 20 km/h, braukt ar posmā (posma ceļā) atļauto ātrumu līdz atļaujā norādītai vietai.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

670. Ja atļauja iedota braukt pa posma nepareizo ceļu līdz blakus stacijas ieejas luksoforam, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc līdz attiecīgajām luksoforam, bet ja tā nav līdz signālzīmei "Stacijas robeža", vai līdz pareiza ceļa ieejas luksoforam.

671. Ja pēc vilcienu dispečera rīkojuma saņemšanas vilcienu nosūta pa nepareizo ceļu, to norāda telefonogrammā. Šajā gadījumā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedzamās ceļa atļaujas zīmes augšmalā uzraksta "Pa nepareizo ceļu".

672. Pirms atļaujas izsniegšanas vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) stacijas dežurants no blakusstacijas dežuranta saņem un reģistrē telefonogrammu:
672.1. vienceļa posmos – ka blakusstacija piekrīt pieņemt vilcienu (saņem telefonogrammu pēc parauga Nr.2);
672.2. divceļu posmos – par agrāk nosūtītā vilciena pienākšanu (saņem telefonogrammu pēc Nr.4 vai Nr.5).

673. Telefonogrammu paraugi:

Parauga numurs	**Telefonogramma**
1.	*Vai varu nosūtīt vilcienu Nr._____?* *Stacijas dežurants_____*
2.	*Sagaidu vilcienu Nr._____.* *Stacijas dežurants_____*
3.	*Vilciens Nr._____ nosūtīts plkst. _____.* *Stacijas dežurants _____*
4.	*Vilciens Nr._____ pienāca plkst. _____.* *Stacijas dežurants _____*
5.	*Vilciens Nr. ____ pabrauca garām plkst. _____.* *Stacijas dežurants _____*
6.	*Vai varu nosūtīt vilcienu Nr._____ ar atgriešanos atpakaļ?* *Stacijas dežurants_____*
7.	*Varat nosūtīt vilcienu Nr._____ ar atgriešanos atpakaļ.* *Stacijas dežurants_____*
8.	*Vilciens Nr._____ atgriezās plkst. _____.* *Stacijas dežurants _____*

674. Pieņemot un nosūtot vilcienus, vienceļa posma stacijās secīgi lieto 1., 2., 3. un 4.parauga telefonogrammas.

675. Pieņemot un nosūtot vilcienus, divceļu posmu stacijās secīgi lieto 3. un 4.parauga telefonogrammas.

676. Nosūtot vilcienu, kas pēc tam atgriežas nosūtīšanas stacijā, vienceļa posmā (tajā skaitā uz atzarojumu, kuru neapkalpo palīgpostenis) secīgi lieto 6., 7., 3. un 8.parauga telefonogrammas. Nosūtāmā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedzamo atļauju papildina ar norādi par atgriešanos nosūtīšanas stacijā.

677. Divceļu posmā nosūtīšanas stacijā saņemtā telefonogramma pēc 4.parauga par vilciena pienākšanu dod tiesības nosūtīt tajā pašā virzienā nākamo vilcienu.

678. Ja vilciens brauc garām stacijai bez apstāšanās, blakusstacijām nodod 5.parauga telefonogrammu, norādot vilciena numuru un faktisko garāmbraukšanas laiku.

679. Ja vilciens krustojas ar pretējā virzienā braucošu vilcienu, stacijas dežurants paziņo blakusstacijai par vilciena pienākšanu un vienlaikus prasa atļauju nosūtīt vilcienu pretējā virzienā, apvienojot 1. un 4.parauga telefonogrammas.

680. Ja pāreja uz vilcienu kustības organizēšanu, lietojot telefona sakarus, notiek posmā (posma ceļā) ar divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu vai pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu, kur vienā stacijā nav stacijas dežuranta, otrās stacijas dežurants vilcienu telefonogrammu žurnālā ieraksta vilcienu kustības organizēšanai paredzētos telefonogrammu paraugus, izņemot 2.parauga telefonogrammu. Tās vietā ieraksta vilcienu dispečera rīkojumu par atļauju nosūtīt vilcienu posmā (posma ceļā), ja ir divceļu iecirknis, un to, ka posms (posma ceļš) ir brīvs pēc formas:
"(Nosaukums) posmā (posma ceļā) vilcienu nav. Atļauju nosūtīt vilcienu Nr.____ (ja ir divceļu iecirknis, norāda, pa kādu ceļu). Vilcienu dispečers (uzvārds)".
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

10.22. Dzelzceļa satiksmes organizācija Infrastruktūras bojājuma gadījumos

681. Lai novērstu bīstamus Infrastruktūras bojājumus, atbilstošos darbus sāk nekavējoties pēc bojājuma atklāšanas un darba vietas norobežošanas, paziņojot par to stacijas dežurantam vai vilcienu dispečeram.

682. Ja vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauciena laikā konstatē Infrastruktūras bojājumu, kura dēļ jāsamazina ātrums vai jāaptur sastāvs, viņš nekavējoties par to paziņo, norādot bojājuma raksturu un vietu (kilometru un piketu):
682.1. stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) – ja bojājums atklāts stacijā;
682.2. vilcienu dispečeram vai posmu norobežojošās stacijas dežurantam – ja bojājums atklāts posmā;
682.3. ja nepieciešams, arī pretimbraucošo un iepakaļ braucošo vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem).

683. Ja saņemtais ziņojums no vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) vai citas personas liecina, ka radušies šķēršļi normālai vilcienu kustībai, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) veic pasākumus, lai šo ziņojumu nodotu posmā braucošo vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem), un, ja tālāk braukt nav iespējams, aizliedz viņiem turpināt kustību līdz paziņojuma saņemšanai par šķēršļa novēršanu.

684. Ja saņemtais ziņojums liecina, ka vilciena kustība posmā bojājuma dēļ nav iespējama, stacijas dežurants, negaidot rīkojumu par vilciena kustības pārtraukšanu posmā (posma ceļā), pārtrauc vilcienu nosūtīšanu posmā un dod blakusstacijas dežurantam norādījumu pārtraukt vilcienu nosūtīšanu posmā.

685. Atkarībā no saņemtā ziņojuma vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) bīstamo vietu posmā šķērso ar īpašu uzmanību, samazina ātrumu vai aptur vilcienu un sāk braukt tikai pēc paziņojuma saņemšanas par šķēršļa novēršanu.

686. Pirmo vilcienu posmā, no kura saņemts ziņojums par šķērsli normālai vilcienu kustībai, nosūta tikai tā LDz atbildīga darbinieka pavadībā, kurš apkalpo šo Infrastruktūras iecirkņu/objektu. Šāda vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz brīdinājumu (*Operatīvais norādījums Nr.31 – mutiskā saziņa*) apturēt vilcienu tā kilometra robežās, kas ir pirms atklātā bojājuma vietas, un tālāk braukt pēc vilcienu pavadošā darbinieka norādījuma.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

687. Ja bojāti vilcienu dispečersakari starp vilcienu dispečeru un stacijas dežurantiem, vilcienu kustību nepārtrauc un vilcienu dispečers kustības vadībai izmanto citus sakaru līdzekļus. Stacijas dežurantu savstarpējā saziņa notiek, izmantojot starpstaciju telefona sakarus vai citus stacijas dežuranta rīcībā esošus sakaru līdzekļus. Par vilcienu dispečersakaru bojājumu vilcienu dispečers un staciju dežuranti noformē ieraksts apskates žurnālā.

688. Ja bojāti starpstaciju telefona sakari, stacijas dežurants ziņojumus par vilcienu kustību nodod ar vilcienu dispečera starpniecību vai ar citiem stacijas dežuranta rīcībā esošiem sakaru līdzekļiem.

689. Ja bojāti vilcienu radiosakari starp stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru) un vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), stacijas dežurants (vilcienu dispečers) operatīvai dzelzceļa satiksmes vadībai izmanto citus sakaru līdzekļus, ja tiem tehniski ir nodrošināta balss sarunu reģistrācija.

690. Ja Infrastruktūras bojājumi apdraud dzelzceļa satiksmes drošību vai var aizturēt vilcienu, stacijas dežurants par to paziņo vilcienu dispečeram.

691. Ja kontakttīkla bojājuma dēļ atslēgta elektroapgādes vilces apakšstacija vai pazemājusies tās jauda, vilcienu dispečers kopā ar energodispečeru nosaka vilcienu kustības kārtību šajā iecirknī.

692. Saņemot ziņojumu par ceļa vai citas infrastruktūras bojājumu, šķērsli vai gabarīta neesamību, vilcienu dispečers:
    692.1. pārtrauc vilcienu nosūtīšanu uz šo posmu (posma ceļu), ja bojājuma raksturs nepieļauj ekspluatēt Infrastruktūru, un pārbauda, vai posms (posma ceļš) ir brīvs. Ja posmā ir vilciens, dod rīkojumu vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) apturēt vilcienu pirms bojājuma vietas;
    692.2. ja bojājuma dēļ jāsamazina vilcienu kustības ātrums, dod vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) reģistrējamu rīkojumu ar neparedzēto brīdinājumu;
    692.3. reģistrē saņemto ziņojumu vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā.

693. Saņemot ziņojumu par posma (posma ceļa) SCB ierīču bojājumu, kas neļauj tās ekspluatēt, vilcienu dispečers:
    693.1. pārtrauc vilcienu nosūtīšanu uz šo posmu (posma ceļu);
    693.2. reģistrē saņemto ziņojumu vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā;
    693.3. pārbauda, vai posms (posma ceļš) ir brīvs, vai arī sagaida posma atbrīvošanu;
    693.4. pārtrauc posma (posma ceļa) signalizācijas un sakaru pamatlīdzekļu darbību un organizē vilcienu kustību posmā (posma ceļā), lietojot telefona sakarus.

694. Pēc posma (posma ceļa), SCB ierīču vai cita Infrastruktūras bojājuma novēršanas vilcienu kustības vai signalizācijas un sakaru līdzekļu darbību atjauno tikai pēc tam, kad par to saņemts atbildīgā dzelzceļa speciālista paziņojums:
    694.1. telefonogramma, kuru vilcienu dispečers ieraksta vilcienu dispečera rīkojumu žurnālā;
    694.2. ieraksts apskates žurnālā, kuru vilcienu dispečers apliecina ar parakstu.

695. Pēc paziņojuma par signalizācijas un sakaru līdzekļu darbības atjaunošanu vilcienu dispečers pārbauda, vai posms (posma ceļš) ir brīvs, un dod rīkojumu posmu norobežojošām stacijām par signalizācijas un sakaru pamatlīdzekļu darbības atjaunošanu posmā (posma ceļā). Pēc rīkojuma saņemšanas stacijas uzsāk lietot vilcienu dispečera rīkojumā norādītos signalizācijas un sakaru līdzekļus.

696. Divceļu posmos, kuri aprīkoti ar vienvirziena automātiskās bloķēšanas sistēmu, vilcienu dispečers drīkst dot stacijas dežurantiem rīkojumu atjaunot automātiskās bloķēšanas sistēmas darbību, ja posmā atrodas vilciens, kas nosūtīts pa pareizo ceļu.

697. Ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā iecirknī, ja maršruts ir pareizi sagatavots un pirmais blokposms ir brīvs (pēc vadības ierīces rādījumiem), un izejas luksofors nepārslēdzas uz atļaujošu signālu, stacijas dežurants vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) posma aizņemšanai izsniedz vienu no šādām atļaujām:
    697.1. stacijas dežuranta (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.25 – mutiskā saziņa*);
    697.2. rakstisko atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **I** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.25 – rakstiskā saziņa*);
    697.3. divceļu posmā pa pareizo ceļu ar aicinājuma signālu.
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

698. Ja grupas izejas (maršruta) luksofora maršruta rādītājs vai tā atkārtojuma luksofors ir bojāts, stacijas dežurants vilcienu no stacijas nosūta, izejas (maršruta) luksoforā degot atļaujošam signālam, un vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) papildus izsniedz vienu no šādām atļaujām:
    698.1. stacijas dežuranta reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.23 – mutiskā saziņa*);
    698.2. rakstisko atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **II** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.23 – rakstiskā saziņa*).
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

699. Ja maršruts ir pareizi sagatavots un ceļa iecirknis, ko norobežo maršruta luksofors, ir brīvs (pēc vadības ierīces rādījumiem), bet maršruta luksofors nepārslēdzas uz atļaujošu signālu, stacijas dežurants (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz vienu no šādām atļaujām:
    699.1. stacijas dežuranta (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.25 – mutiskā saziņa*);
    699.2. rakstisko atļauju uz zaļas krāsas veidlapas ar aizpildītu **I** punktu (*Operatīvais norādījums Nr.25 – rakstiskā saziņa*);
    699.3. ieslēdz aicinājuma signālu.
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

700. Ja konstatēti tehniski traucējumi (šķēršļi), kas ietekmē pāri pārbrauktuvei braucošo vilcienu drošību, vilcienu normālo kustību pāri pārbrauktuvei drīkst nodrošināt tikai tad, kad ir atjaunota vai nodrošināta droša kustības organizācija. (*OPE SITS B.2. 7.1.p.*)

701. Braukšana pāri bojātai pārbrauktuvei, atļauts (*OPE SITS B.2. 7.1.p.*):
    701.1. ja bojājuma raksturs atļauj dzelzceļa satiksmi, katram vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) vajadzīga atļauja turpināt kustību un šķērsot pārbrauktuvi;
    701.2. kad vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir dots norādījums šķērsot bojāto pārbrauktuvi, viņš šķērso pārbrauktuvi saskaņā ar norādījumu. Ja dzelzceļa pārbrauktuve ir bloķēta, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) veic visus iespējamos vajadzīgos pasākumus, lai apstādinātu ritošo sastāvu;
    701.3. tuvojoties pārbrauktuvei, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) izmanto skaņas signālierīci vajadzības gadījumā vai ja saņemts norādījums no stacijas dežuranta (vilcienu dispečera). Ja dzelzceļa pārbrauktuve ir brīva (nav šķēršļu), vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) turpina kustību un palielina vilciena ātrumu, tiklīdz vilciena priekšgals ir pārbraucis pāri dzelzceļa pārbrauktuvei.
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 19.11.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./201-2025)

702. Ja pārbrauktuves signalizācijas normālas darbības traucējumu dēļ aizsprosta luksoforā nevar izslēgt aizliedzošo signālu, stacijas dežurants (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz reģistrējamo rīkojumu, kas pārraidīts pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.30 – mutiskā saziņa).*
    (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

703. Ja izejas (maršruta) luksoforā ir atļaujošs signāls, bet atkārtojuma luksoforā tāda nav, pie atkārtojuma luksofora stāvoša pasažieru vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) stacijas dežurants (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers), izmantojot vilcienu radiosakarus vai citus sakarus, informē par atkārtojuma luksofora bojājumu. Šajā gadījumā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) braukt līdz izejas (maršruta) luksoforam un tālāk braukt, ņemot vērā tā signālus.

704. Ja ir bojāts gan maršruta, gan izejas luksofors, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) drīkst dod vienu atļauju braukšanai garām abiem luksoforiem ar aizliedzošiem signāliem.

705. Ja vilciens brauc garām stacijai bez apstāšanās, stacijas dežurants (iecirknī ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) laikus (vilcienam iebraucot stacijai tuvākajā tuvošanās iecirknī) brīdina vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), ka izejas (maršruta) luksofora atkārtojuma luksofors ir bojāts. Saņemot šādu paziņojumu, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc, ņemot vērā vilces līdzekļa (ar automātisko lokomotīves signalizāciju aprīkotā iecirknī) un izejas (maršruta) luksoforu signālus.

706. Ja iecirknī, kas nav aprīkots ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), braucot garām stacijai bez apstāšanās, redz, ka izejas (maršruta) luksofora atkārtojuma luksofors nestrādā, un viņš nav brīdināts par to, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc tā, lai būtu gatavs apstāties pie izejas (maršruta) luksofora ar aizliedzošu signālu.

707. Ja iecirknī, kas ir aprīkots ar automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), braucot garām stacijai bez apstāšanās, redz, ka izejas (maršruta) luksofora atkārtojuma luksofors nestrādā, un viņš nav brīdināts par to, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) brauc, ņemot vērā lokomotīves luksofora rādījumiem.

708. Ja ir bojāts izejas luksofora virziena baltas krāsas gaismas maršruta rādītājs, vilcienu nosūta atbilstoši izejas luksofora atļaujošam signālam. Šādā gadījumā stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) brīdina vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), ka maršruta rādītājs ir bojāts un vilciena nosūtīšanas maršruts ir sagatavots.

709. Ja uz stacijas dežuranta vadības ierīces ir bojāti luksoforu signālu atkārtotāji vai tuvošanās un attālināšanās iecirkņu kontrolierīces, vilcienu pieņem un nosūta, ievērojot automātiskās bloķēšanas ierīču signālus un saskaņā ar informāciju par vilcienu kustības apstākļiem, kuru stacijas dežurants saņem pa sakariem no vilcienu dispečera, blakusstaciju dežurantiem, vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) un citiem dzelzceļa speciālistiem.

710. Ja signālugunis ceļa luksoforos ir nodzisušas vai nesaprotamas, vilcienu vai manevru sastāvu nekavējoties apstādina, izņemot gadījumu, ja ugunis nedeg:
   710.1. brīdinājuma luksoforos iecirknī, kas nav aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu;
   710.2. garāmejas luksoforos iecirknī, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu un automātiskās lokomotīvju signalizācijas ierīcēm, ja lokomotīves luksoforā ir zaļš vai dzeltens signāls;
   710.3. luksoforos, kuru ugunis normālā stāvoklī nedeg un kam šajā gadījumā nav signālnozīmes.

711. Ja posms ir faktiski brīvs, bet vadības ierīces rāda, ka tas ir aizņemts, un ir nepieciešams mainīt automātiskās bloķēšanas kustības virzienu vienceļa posmā vai divceļu posmā ar divpusēju automātiskās bloķēšanas sistēmu, vilcienu dispečers pārbauda, vai posms (posma ceļš) ir brīvs, un dod posmu norobežojošo staciju dežurantiem reģistrējamu rīkojumu mainīt posma (posma ceļa) automātiskās bloķēšanas kustības virzienu, lietojot palīgrežīma ierīces.

712. Ja ir pārtraukti vilcienu dispečera sakari, vienceļa iecirkņos ar automātiskās bloķēšanas sistēmu kustības virzienu maina posmu norobežojošo staciju dežuranti, pirms tam savstarpēji vienojoties un lietojot palīgrežīma ierīces. Stacijas dežuranti pēc

ierakstiem vilcienu kustības žurnālos pārbauda, vai posms ir faktiski brīvs, un apmainās telefonogrammām ar blakusstaciju dežurantu par automātiskās bloķēšanas sistēmu kustības virzienu maiņu posmā ar palīgrežīma ierīcēm.

713. Ja ir pārtraukti vilcienu dispečera sakari, divceļu iecirkņos ar divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu vilcienu nosūtīšanai pa nepareizo ceļu aizliegts mainīt kustības virzienu, lietojot palīgrežīma ierīces.

714. Ja ir pārtraukti visi sakari, bet automātiskās bloķēšanas sistēma darbojas (vadības ierīce rāda brīvu ceļu attālināšanās iecirkņos):
   714.1. vienvirziena kustībai aprīkotos divceļu posmos vilcienu kustība notiek pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas signāliem;
   714.2. nosūtīt vilcienu vienceļa posmā, lietojot automātiskās bloķēšanas sistēmu, drīkst tikai tā stacija, kurai ir vilcienu nosūtīšanas priekšrocības (nepāra virzienā), ja šajā stacijā automātiskās bloķēšanas sistēmas virziens sakaru pārtraukšanas brīdī bija pārslēgts nepieciešamajā vilciena kustības virzienā;
   714.3. divceļu posmā aizliegts lietot divpusējo automātiskās bloķēšanas sistēmu vilcienu nosūtīšanai pa nepareizu ceļu.

715. Ja ir aizdomas par SCB ierīču bojājumu stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pārbauda:
   715.1. vai nav aizripojis ritošais sastāvs vai tās izbraucis patvaļīgi, uzgriezta pārmija, no sliedēm nogājis ritošais sastāvs;
   715.2. vai stacijas dežurants (vilcienu dispečers) vai cits dzelzceļa speciālists ir pareizi lietojis SCB vadības ierīces;
   715.3. vai pieņemšanas ceļš un izolētie iecirkņi paredzamajā vilciena maršrutā ir brīvi no ritošā sastāva;
   715.4. vai ir nodrošināta maršrutā ietilpstošo pārmiju (arī aizsargpārmiju) kontrole un vai tās ir pareizi pārliktas;
   715.5. vai maršrutā ietilpstošais ceļš un pārmijas nav noslēgtas citā maršrutā;
   715.6. vai atslēgzizlis nav izņemts no vadības ierīces un vai tas ir pareizi ielikts vadības ierīcē;
   715.7. vai nav ieslēgts stacijas robežās izvietotās pārbrauktuves aizsprosta luksofors, vilcienu sastāvu centralizētās norobežošanas signāls vai tamlīdzīgs signāls;
   715.8. vai sagatavotais maršruts atbilst vilciena kustības virzienam un ieslēgtajam bloķēšanas virzienam;
   715.9. vai nav pieļautas citas kļūdas, lietojot SCB ierīces.

716. Konstatējot SCB ierīču bojājumu, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) nekavējoties noformē par to ierakstu apskates žurnālā un paziņo dzelzceļa speciālistam, kas apkalpo šīs ierīces, vai attiecīgas struktūrvienības dežurējošajam darbiniekam.

717. Stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) aizliegts lietot bojātās ierīces un ņemt vērā bojāto ierīču kontrolaparātu rādījumus (ja Noteikumos nav noteikts citādi), kamēr nav novērsts SCB ierīču bojājums un dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo šīs iekārtas, bet apskates žurnālā vēl nav ieraksta vai pa reģistrējamiem sakariem nav saņemta telefonogramma par bojājumu novēršanu.

718. Līdz bojājuma novēršanai stacijas dežurants (vilcienu dispečers) sagatavo vilcienu pieņemšanas un nosūtīšanas, kā arī manevru maršrutus tikai pēc tam, kad viņš personīgi vai ar citu stacijas TRA norādīto darbinieku starpniecību ir pārliecinājies, ka attiecīgajā izolētajā iecirknī (t.sk. uz aizsargpārmijas vai negabarīta iecirknī) nav ritošā sastāva. Vilcienus pieņem un nosūta, kā arī manevrus veic, ja luksoforā ir aizliedzošs signāls, ievērojot stacijas TRA noteikto kārtību.

719. Stacijas dežurantam (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečeram) aizliegts lietot bojātās SCB ierīces un ņemt vērā šo ierīču kontrolaparātu rādījumus, ja ir atjaunojusies izolēto sekciju un centralizēto pārmiju kontrole vai uz vadības ierīces notikušas citas minēto ierīču rādījumu izmaiņas, bet apskates žurnālā vēl nav ieraksta vai pa reģistrējamiem sakariem nav saņemta telefonogramma par bojājumu novēršanu.

720. Atkarībā no SCB ierīču bojājuma rakstura stacijas dežurants, negaidot dzelzceļa speciālistu, kas apkalpo minētās iekārtas, izmanto visus līdzekļus, lai ceļu un pārmiju ārējās apskates laikā noskaidrotu SCB ierīču darbības traucējuma cēloņus. Ja pēc SCB ierīču apskates darbības traucējuma cēlonis ir novērsts, stacijas dežurants par šo ierīču darbības atjaunošanu ieraksta apskates žurnālā.

721. Ja pēc ceļu un pārmiju ārējās apskates SCB ierīču darbības traucējuma cēlonis nav noskaidrots, stacijas dežurants līdz minēto ierīču bojājuma novēršanai pieņem un nosūta vilcienus, veic manevrus, pārbauda ceļa un pārmiju stāvokli un gatavo maršrutu stacijas TRA paredzētajā kārtībā.

722. Ja SCB vadības ierīces maldīgi rāda, ka pārmiju izolētie iecirkņi ir aizņemti ar ritošo sastāvu, pārmijas pārliek ar palīgrežīma ierīcēm. Pirms pārlikt šādu pārmiju, stacijas dežurants pārliecinās, vai pārmijas ir brīvas un vai no blakusceļu puses ir nodrošināti attiecīgie gabarīti.

723. Maršrutos, kuros ietilpst maldīgi aizņemti iecirkņi, dzelzceļa satiksmi organizē pēc luksoforu aizliedzošajiem signāliem.

724. Ja luksofori darbojas automātiskajā režīmā un stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) konstatē, ka stacijas ceļš, pārmiju vai bezpārmiju iecirknis vai pirmais attālināšanās blokiecirknis ir aizņemts, bet SCB vadības ierīces maldīgi rāda, ka tas ir brīvs, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) izslēdz luksoforu darbības automātisko režīmu un pāriet uz individuālo luksoforu vadību.

725. Ja dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo SCB iekārtas, nevar novērst izolētā iecirkņa bojājumu, izslēdz iekārtas, kas saista izolēto iecirkni savstarpējā atkarībā, nesaglabājot iespēju ieslēgt luksoforos atļaujošu signālu dzelzceļa satiksmei pa šo iecirkni.

726. Ja ar SCB vadības ierīci centralizētās pārmijas stāvokli nevar kontrolēt, tās darbderīgumu un stāvokli maršrutā pārbauda uz vietas stacijas dežurants vai cits dzelzceļa speciālists. Šādu pārmiju noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni un pārmijas elektropievadā izslēdz blokkontaktu. Noslēgtās pārmijas atslēgu glabā stacijas dežurants vai dzelzceļa speciālists, kurš norādīts TRA.

727. Līdz bojājuma novēršanai, kura dēļ ar SCB vadības ierīci nevar kontrolēt centralizētās pārmijas stāvokli, pārmiju izslēdz no centralizācijas, saglabājot vai nesaglabājot iespēju ieslēgt luksoforos atļaujošus signālus maršrutos, kuros ietilpst pārmija.

728. Ja vilciena (manevru sastāva) maršrutā iekļautās centralizētās pārmijas stāvokļa kontrole uz vadības ierīces zūd kustības laikā:
    728.1. stacijas dežurants (vilcienu dispečers, uzkalna dežurants, centralizācijas posteņa dežurants vai operators) pa radiosakariem dod rīkojumu vilciena apstāšanai;
    728.2. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) aptur vilciena (manevru) sastāvu, pielietojot pēkšņo bremzēšanu;
    728.3. stacijas dežurants (vilcienu dispečers, uzkalna dežurants, centralizācijas posteņa dežurants vai operators) nodrošina bojātas pārmijas apskati stacijas TRA noteiktajā kārtībā;
    728.4. ja pārmija bez kontroles, tās asmeņus noslēdz ar aizliktni vai aizkabo;
    728.5. ja ritošā sastāva riteņpāris atrodas pārmijas starpasmeņu vilktnes rajonā, un apgrūtina asmeņu noslēgšanos ar aizliktni, atļauts vilcienu (manevru sastāvu) atsēdināt (pavilkt) paasmens virzienā pēc stacijas dežuranta (vilciena dispečera) norādījuma, nodrošinot piekļuvi asmeņu noslēgšanai.

729. Ja pārmiju nevar pārlikt no SCB vadības ierīces un pēc pārmijas ārējās apskates traucējuma cēlonis nav noskaidrots, stacijas dežurants ar vilcienu dispečera atļauju pāriet uz pārmijas rokas vadību (ar kurbuli).

730. Pārmijas rokas vadību (ar kurbuli) veic stacijas dežurants, centralizācijas posteņa operators vai cits stacijas TRA norādītais dzelzceļa speciālists. Pēc tam kad dzelzceļa speciālists, kurš pārliek pārmiju ar rokas vadību (ar kurbuli), ziņojis par pārmijas pārlikšanu, stacijas dežurants pārliecinās, vai pārmija attiecīgajā maršrutā pārlikta pareizi.

731. Pēc tam kad pārmija pārlikta ar kurbuli uz SCB vadības ierīces veic darbības, kas atbilst pārmijas pārlikšanai. Ja uz SCB vadības ierīces ir pārmijas stāvokļa kontrole, vilcienu kustība un manevri pār pārmiju notiek ar luksoforu atļaujošo signālu. Ja SCB vadības ierīces kontrole rāda, ka izolētais iecirknis, kurā ietilpst pārmija, ir aizņemts, pārbauda, vai uz pārmijas nav ritošā sastāva un vai ir nodrošināts ritošā sastāva gabarīts no blakusceļa puses.

732. Ja uz rokas vadību pārliek vienu no sapārotajām pārmijām vai pārmiju ar kustīgu krusteņa serdi, otro pārmiju vai kustīgo krusteņa serdi arī pārliek uz rokas vadību. Pārliekot šādas pārmijas ar kurbuli, abas pārmijas vai pārmiju un krusteņa kustīgo serdi noliek vienādā stāvoklī (plusā vai mīnusā). Pirmo pārliek un noslēdz krusteņa kustīgo serdi.

733. Ja ieejas (maršruta) luksofora atļaujošais signāls patvaļīgi mainās uz aizliedzošo, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pēc SCB vadības ierīces pārliecinās, vai pārmijas pārliktas pareizi un izolētie iecirkņi un pieņemšanas ceļš ir brīvs, un pēc tam atkārtoti ieslēdz atļaujošu signālu ieejas (maršruta) luksoforā. Ja atļaujošais signāls luksoforā ieslēdzas, atļaujošos signālus izmanto dzelzceļa satiksmes organizācijai. Par luksofora patvaļīgo pārslēgšanos stacijas dežurants (vilcienu dispečers) noformē ierakstu apskates žurnālā un ziņo dzelzceļa speciālistam, kurš apkalpo SCB ierīces.

734. Ja izejas luksofora atļaujošais signāls patvaļīgi mainās uz aizliedzošo, vilcienu nosūtot ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā posmā, stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) pēc SCB vadības ierīces pārliecinās, vai pārmijas pārliktas pareizi un izolētie iecirkņi un pirmais blokiecirknis ir brīvs (vienceļa posmos un divceļu posmos ar divpusēju automātiskās bloķēšanas sistēmu papildus pārbauda, vai posmā (posma ceļā) nav pretējā virzienā braucošu vilcienu), un pēc tam atkārtoti ieslēdz atļaujošu signālu izejas luksoforā. Ja atļaujošais signāls luksoforā ieslēdzas, atļaujošos signālus izmanto dzelzceļa satiksmes organizācijai. Par luksofora patvaļīgo pārslēgšanos stacijas dežurants (vilcienu dispečers) noformē ierakstu apskates žurnālā un ziņo dzelzceļa speciālistam, kurš apkalpo SCB ierīces.

735. Ja pēc patvaļīgas ieejas, izejas vai maršruta luksofora pārslēgšanās uz aizliedzošo signālu luksoforā nevar ieslēgt atļaujošu signālu vai pēc tā ieslēgšanas luksofors atkal pārslēdzas uz aizliedzošu signālu, dzelzceļa satiksmi līdz bojājuma novēršanai organizē, luksoforā degot aizliedzošam signālam.

736. Ja bojāta pārmijas kontrolslēdzene, kas iekļauta atslēgatkarībā, dzelzceļa speciālists, kas apkalpo SCB ierīces, to noņem. Pārmiju vilcienu pieņemšanas, nosūtīšanas un manevru maršrutos noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni. Slēdzenes atslēgu glabā pie pārmijnieka, bet, ja tāda nav, – pie stacijas dežuranta.

737. Ja maršrutos, kuros ietilpst pārmija ar bojātu kontrolslēdzeni, luksoforu darbību nesaglabā, kontrolslēdzenes atslēgu glabā dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo SCB ierīces.

738. Ja maršrutos, kuros ietilpst pārmija ar bojātu kontrolslēdzeni, luksoforu darbību saglabā, kontrolslēdzenes atslēgu nodod pārmijniekam, kurš to glabā neieliktu izpildaparātā (vadības ierīcē). Pēc attiecīgā maršruta sagatavošanas un pārbaudes atslēgu ieliek izpildaparātā (vadības ierīcē) maršruta noslēgšanai un luksoforā ieslēdz atļaujošu signālu.

739. Saņemot ziņojumu par SCB ierīču darbības traucējumiem (bojājumiem), dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo minētās iekārtas, nosaka, vai bojāto ierīci nepieciešams izslēgt no centralizācijas (atkarības), un par to ieraksta stacijas apskates žurnālā.

740. Ceļu, pārmiju un bezpārmiju iecirkņu (izolēto iecirkņu) sliežu ķēdes neizslēdz no centralizācijas (atkarības), ja attiecībā uz tām luksoforu darbību saglabā.

741. SCB ierīces izslēdz no centralizācijas (atkarības) un ieslēdz centralizācijā (atkarībā), netraucējot drošu dzelzceļa satiksmi.

742. Ar dispečercentralizāciju aprīkotos iecirkņos SCB ierīces izslēdz no centralizācijas (atkarības) tikai pēc tam, kad stacija ir nodota stacijas dežuranta vadībā.

743. Pirms ritošā sastāva caurlaišanas pa pārmiju, kas izslēgta no centralizācijas (atkarības):
743.1. ja asmeņus savstarpēji neatvieno un:
743.1.1. pārmijas maršrutos saglabā luksoforu darbību (neatkarīgi no tā, vai asmeņus atvieno vai neatvieno no elektropievada) – pārmiju nostiprina ar tipveida skavu un noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni;
743.1.2. pārmijas maršrutos nesaglabā luksoforu darbību, un asmeņus atvieno no elektropievada – pārmiju nostiprina ar tipveida skavu un noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni;
743.1.3. pārmijas maršrutos nesaglabā luksoforu darbību, un asmeņus neatvieno no elektropievada – pārmiju noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni;
743.2. ja asmeņus savstarpēji atvieno, pārmijas asmeņus nostiprina saskaņā ar spēkā esošo instrukciju par vilcienu kustības drošību, veicot ceļa un iekārtu remonta un apkopes darbus, bet rāmjsliedei piegulošo asmeni noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni.

744. Pirms ritošā sastāva caurlaišanas pa pārmiju ar krusteņa kustīgo serdi, kas izslēgta no centralizācijas (atkarības), serdi nostiprina ar speciālu ierīci un noslēdz ar piekaramo slēdzeni saskaņā ar spēkā esošo instrukciju par vilcienu kustības drošību, veicot ceļa un iekārtu remonta un apkopes darbus.

745. Aizliegts caurlaist ritošo sastāvu pa pārmiju, kas izslēgta no centralizācijas (atkarības), neatkarīgi no izslēgšanas veida, kamēr stacijas dežurants nav saņēmis ziņojumu par attiecīgas pārmijas noslēgšanu atbilstoši Noteikumu 743. vai 744. punkta prasībām.

746. Pirms no centralizācijas (atkarības) izslēdz to sapārotās pārmijas pārmiju, kuru neremontē, to noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni. Noslēgtās pārmijas atslēgu (sapāroto pārmiju, krusteņa kustīgās serdes atslēgas) glabā stacijas dežurants vai dzelzceļa speciālists, kas norīkots pārmijas apkalpošanai un ir atbildīgs par kustības drošību.

747. Pārmijas asmeņus (krusteņa kustīgo serdi) nostiprina dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo šos ierīces, un ir atbildīgs par pārmijas asmeņu (krusteņa kustīgās serdes) drošu un pareizu nostiprināšanu. Pēc minēto darbību izpildes noformē atbilstošo ierakstu apskates žurnālā vai nodod stacijas dežurantam atbilstošu telefonogrammu pa reģistrētiem sakariem.

748. Pārmiju (sapārotās pārmijas, krusteņa kustīgo serdi) noslēdz ar aizliktni un piekaramo slēdzeni stacijas TRA norādīts dzelzceļa speciālists, kurš atbild par tās pareizu stāvokli maršrutā saskaņā ar stacijas dežuranta rīkojumu, kā arī par tās drošu noslēgšanu ar piekaramo slēdzeni. Pēc ziņojuma saņemšanas par minētas darbības izpildes stacijas dežurants noformē ieraksts apskates žurnālā.

749. Ja izslēdz pārmiju vai izolēto iecirkni no centralizācijas (atkarības), dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo SCB ierīces, kopā ar stacijas dežurantu pēc vadības ierīces rādījumiem pārbauda, vai izslēgta tieši tā ierīce, par ko noformēts ieraksts apskates žurnālā.

750. Ja pārmiju izslēdz no centralizācijas (atkarības), saglabājot luksoforu atļaujošos signālus maršrutos, kuros ietilpst izslēgtā pārmija, stacijas dežurants brīdina pirmā vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), ka izslēgtā pārmija pārbraucama ar īpašu uzmanību un ātrumu līdz 20 km/h.

751. Aizliegts ieejas (maršruta) un izejas luksoforā vienlaikus ieslēgt atļaujošus signālus, lai vilcienu laistu garām bez apstāšanās, ja pieņemšanas vai nosūtīšanas maršrutā ietilpst pārmija, kas ir izslēgta no centralizācijas (atkarības), saglabājot iespēju lietot luksoforu atļaujošo signālu maršrutos. Šajā gadījumā izejas luksoforā vilciena caurlaišanai bez apstāšanās atļaujošu signālu ieslēdz tad, kad vilciena vilces līdzeklis pabraucis garām ieejas (maršruta) luksoforam.

752. Ja maršruta sagatavošanai vai regulēšanas darbu veikšanai nepieciešams pārlikt no centralizācijas (atkarības) izslēgto pārmiju, stacijas dežurants pirms rīkojuma došanas par asmeņu (asmens) un kustīgās krusteņa serdes stiprinājuma noņemšanu uz SCB vadības ierīces veic darbības, kas nepieļauj atļaujoša luksofora signāla ieslēgšanu maršrutā, kurā ietilpst šī pārmija. Ja, pārliekot pārmiju vai veicot regulēšanas darbus, noņem pārmijas mehānisko daļu stiprinājumus, dzelzceļa satiksmi pār pārmiju pārtrauc.

753. Ja pārmija, kas izslēgta no centralizācijas (atkarības), saglabājot luksoforu atļaujošos signālus, ir pārlikta vai tās regulēšanas darbi pabeigti, asmeņus (asmeni) un krusteņa kustīgo serdi nostiprina un noslēdz vajadzīgajā stāvoklī un par to paziņo stacijas dežurantam. Aizsargpārmijas un sapārotās pārmijas pārliek stāvoklī, kas nepieļauj naidīgu maršrutu veidošanu.

754. Ja stacijas dežurants ir pārliecinājies vai saņēmis stacijas dzelzceļa speciālista ziņojumu, ka maršruts, kurā ietilpst pārmija, kas izslēgta no centralizācijas (atkarības), saglabājot luksoforu atļaujošos signālus, sagatavots pareizi, viņš novieto SCB vadības ierīces stāvoklī, kas atbilst pārmijas faktiskajam stāvoklim, un organizē dzelzceļa satiksmi pār pārmiju, luksoforā degot atļaujošam signālam.

755. Dzelzceļa speciālists, kurš apkalpo SCB ierīces, par ierīces bojājuma novēršanu un ieslēgšanu centralizācijā (atkarībā) noformē ierakstu apskates žurnālā vai pa reģistrējamiem sakariem nodod telefonogrammu.

10.23. Vilciena piespiedu apstāšanās posmā

756. Ja vilciens ir spiests apstāties posmā, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) ir pienākums:
   - 756.1. ja nav nepieciešama pēkšņa apstāšanās un vilcienu ir iespējams apstādināt līdzenumā un taisnā ceļa iecirknī, iedarbināt vilciena automātiskās bremzes un vilces līdzekļa palīgbremzi;
   - 756.2. par apstāšanos nekavējoties paziņot pa attiecīgo posmu braucošo vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) un vilcienu dispečeram (posmu norobežojošo staciju dežurantiem);
   - 756.3. ja apstāšanās nav saistīta ar vilciena apturēšanu pie aizliedzoša signāla, noskaidrot apstāšanās iemeslus un tālākās braukšanas iespēju;
   - 756.4. paziņot vilcienu dispečeram (stacijas dežurantam) apstāšanās iemeslus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai novērstu kustību traucējošos šķēršļus;
   - 756.5. novērst kustību traucējošos šķēršļus un, ja nepieciešams, norobežot vilcienu un blakus ceļus;
   - 756.6. ja kustību nevar atjaunot 20 minūšu laikā un nav iespējams noturēt uz vietas vilcienu ar automātiskajām bremzēm, iedarbināt vilces līdzekļa rokas bremzi un dod komandu vilcienu apkalpojošiem dzelzceļa darbiniekiem nostiprināt sastāvu ar bremzes kurpēm un iedarbināt esošās sastāva rokas bremzes.

757. Ja ir šķērsli vilcienu kustībai pa blakus ceļu divceļu posmā nekavējoties par to paziņo pretī braucošo vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) un vilcienu dispečeram (stacijas dežurantam).

758. Ja bremzes kurpju skaits ir mazāk, nekā nepieciešams, obligāti iedarbina vagonu rokas bremzes.

759. Ja vilcienu apkalpo tikai viens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), bremžu kurpju likšanu un rokas bremžu iedarbināšanu veic pats vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists).

760. Ja vilcienu apkalpo tikai viens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), pirms vilces līdzekļa vadības kabīnes atstāšanas viņš:
   760.1. novieto lokomotīves vadības ierīces tādā stāvoklī, lai nepieļautu vilces līdzekļa patvaļīgu vai nejaušu kustības uzsākšanu;
   760.2. pārliecinās, ka vilces līdzekļa bremze ir iedarbināta līdz pilnam spiedienam bremžu cilindros;
   760.3. aizslēdz ārējās durvis.

761. Ja vilciens apstājies posmā stopkrāna iedarbināšanas vai pašbremzēšanas dēļ:
   761.1. pasažieru vilciena personāls apskata apkalpojamos vagonus un, ja nepieciešams, nekavējoties dod apstāšanās signālu vilces līdzekļa virzienā;
   761.2. motorvagona vilciena vadītāja (mašīnista) palīgs vai vilciena personāls noskaidro apstāšanās cēloni un ziņo par to vilciena vadītājam (mašīnistam);
   761.3. vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs apskata pārējo vilcienu un pēc pēdējā vagona numura un signāla uz tā noskaidro, vai vilciens ir pilnā sastāvā;
   761.4. ja vilcienu apkalpo tikai viens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), viņš apskata vilcienu un pēc pēdējā vagona numura un signāla uz tā noskaidro, vai vilciens ir pilnā sastāvā.

10.24. Vilciena atgriešanās no posma nosūtīšanas stacijā

762. Ja pēc apstāšanās posmā vilciens nevar turpināt kustību uz priekšu un tam jāatgriežas nosūtīšanas stacijā, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) par to paziņo vilcienu dispečeram vai posmu norobežojošo staciju dežurantiem.

763. Vilcienu no posma izved ar palīglokomotīvi, izņemot gadījumu, ja vilcienu, kas apstājies posmā, var atstumt līdz stacijas ieejas luksoforam vai signālzīmei “Stacijas robeža”. Vilcienu atļauts atstumt pēc tam:
   763.1. kad ir pārbaudīts, ka ceļa iecirknī starp šo vilcienu un stacijas ieejas luksoforu (vai signālzīmi “Stacijas robeža”) nav citu vilcienu;
   763.2. kad posmā (posma ceļā) ar automātisko bloķēšanas sistēmu pēc vilcienu dispečera reģistrējamā rīkojuma ir pārtraukta pārējo vilcienu kustība;
   763.3. un posmā (posma ceļā) esošā vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) ir saņēmis stacijas dežuranta (vilcienu dispečera) – reģistrējamo rīkojumu vilciena atstumšanai (*Operatīvais norādījums Nr.28 – mutiskā saziņa*).
   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

764. Ja ar automātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā posmā vilciens apstājies, neatbrīvojot pirmo blokposmu, vilcienu atstumj līdz ieejas luksoforam (vai līdz signālzīmei “Stacijas robeža”), nepārtraucot vilcienu kustību posmā. Šajā gadījumā nosūtīšanas stacijas dežurants (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečers) dod reģistrējamu rīkojumu ar atļauju atstumt vilcienu līdz ieejas luksoforam vai signālzīmei “Stacijas robeža” (*Operatīvais norādījums Nr.28 – mutiskā saziņa*). Ja šādam vilcienam ir sagatavots pieņemšanas maršruts, atļauju var apvienot ar rīkojumu, kas ļauj pieņemt vilcienu stacijā. Tādā kārtībā vilcienu arī atstumj līdz nosūtīšanas stacijas ieejas luksoforam posmā ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu vai posmā, kur vilcienu kustība organizēta lietojot telefona sakarus.
   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

765. Ja pēc apstāšanās posmā vilciens nevar turpināt kustību uz priekšu un tā pēdējais vagons (ritošā sastāva vienība) atrodas stacijas robežās, vilciena atstumšana notiek manevru kārtībā pēc stacijas dežuranta (iecirkņos ar dispečercentralizāciju – vilcienu dispečera) rīkojuma.

766. Ja posmā, kas nav aprīkots ar automātisko bloķēšanas sistēmu, vilciens apstājies posma kāpumā, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam), informējot vilcienu dispečeru ir atļauts atstumt vilcienu uz vietu ar līdzenāku profilu tajā pašā posmā. Posmā ar automātisko bloķēšanas sistēmu, ja vilciens ir atbrīvojis pirmo blokposmu, jāpārtrauc pārējo vilcienu kustība un jāsaņem vilciena dispečera rīkojums par atļauju atstumt vilcienu.

767. Atstumjot vilcienu no posma līdz nosūtīšanas stacijas ieejas luksoforam vai līdz signālzīmei "Stacijas robeža" vai uz vietu ar līdzenāku profilu tajā pašā posmā, kustības ātrums nepārsniedz 5 km/h. Uz atstumjamā vilciena pirmā vagona kustības virzienā, bremzes laukuma vai speciālā kāpšļa atrodas vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs vai attiecīgi apmācīts dzelzceļa speciālists, kuram ir nodrošināti sakari ar vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

768. Atgriežoties no posma līdz nosūtīšanas stacijas ieejas luksoforam, motorvagonu vilcieni, sliežu motortransports un lokomotīves bez vagoniem brauc ar tādu ātrumu, lai varētu apstāties signālu un ritošā sastāva redzamības zonā. To vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pāriet pirmajā vadības kabīnē atbilstoši kustības virzienam. Divceļu posmā braucot nepareiza virzienā, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) šķērso pārbrauktuves ar īpašu uzmanību un ātrumu līdz 20 km/h.

769. Ja pēc vilcienu kustības pārtraukšanas posmā (posma ceļā) nav sakarus ar posmā esošā vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), tad norīkots dzelzceļa speciālists nogādā vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) nosūtīšanas stacijas dežuranta atļauju (*Operatīvais norādījums Nr.26 – rakstiskā saziņa*), kas dod tiesības atstumt vilcienu līdz stacijas ieejas luksoforam vai signālzīmei "Stacijas robeža".
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

770. Aizliegts posmā atstumt:
770.1. pasažieru vilcienu;
770.2. vilcienu nelabvēlīgos laikapstākļos, ja signālu redzamības attālums ir mazāks par vilciena garumu;
770.3. vilcienu, kuru apkalpo tikai viens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), ja vilciena atstumšanas prasību nodrošināšanai nav piesaistīts attiecīgi apmācīts dzelzceļa speciālists.

771. Ja posma kāpumā apstājies vilciens, kura svars pārsniedz šajā kāpumā noteikto vilciena svara normu kustības atjaunošanai un kura atstumšana nav pieļaujama, vilciena kustības atjaunošanai vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) vilcienu dispečeram pieprasa palīglokomotīvi. Šādu vietu saraksts, ar vilciena svara normu atkarībā no vilces ritošā sastāva tipa ir noteikts vilcienu kustības grafika rādītājos.

10.25. Vilciena daļu savienošana

772. Ja posmā noticis vilciena sastāva pārrāvums (pašizkabināšanās) un vilcienu apkalpo vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un palīgs:
772.1. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) nekavējoties paziņo par notikušo pakaļbraucošo vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) un vilcienu dispečeram (posmu norobežojošo staciju dežurantiem);
772.2. ar vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīga starpniecību pārbauda automātiskās sakabes ierīču stāvokli pārrāvuma (pašizkabināšanās) vietā un, ja tās ir darbderīgas, sakabina vilciena sastāvu;
772.3. vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs nomaina bojātās bremzes šļūtenes ar rezerves šļūtenēm vai šim nolūkam noņem bremžu šļūtenes no vilciena pēdējā vagona un no vilces līdzekļa priekšgala;
772.4. ja vilciena pārrautās (pašizkabinātās) daļas nevar savienot 20 minūšu laikā, vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs nostiprina vilciena daļu, kas palikusi bez lokomotīves, ar bremzes kurpēm un rokas bremzēm;
772.5. pēc atvienoto daļu sakabināšanas vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs pārliecinās, vai vilciens ir pilnā sastāvā (pēc pēdējā vagona numura un vilciena signāla uz tā);

772.6. pirms uzsākt vilciena kustību, vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs novāc bremzes kurpes un atlaiž rokas bremzes, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un palīgs veic vienkāršoto bremžu pārbaudi.

773. Ja posmā noticis vilciena sastāva pārrāvums (pašizkabināšanās) un vilcienu apkalpo tikai vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), viņš:
773.1. nekavējoties paziņo par notikušo pakaļbraucošo vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) un vilcienu dispečeram (posmu norobežojošo staciju dežurantiem);
773.2. apskata un pārbauda vilciena sastāva stāvokli;
773.3. ja konstatēts automātiskās sakabes ierīču bojājums vai bremžu maģistrāles bojājums atvienojuma vietā, nostiprina vilciena sastāvu daļas;
773.4. ja konstatēta bremžu šļūteņu atvienošanās:
773.5. savieno bremžu šļūtenes un paziņo par to vilcienu dispečeram;
773.6. brauc līdz pirmajai stacijai ar ātrumu līdz 20 km/h un gatavību nekavējoties apstāties;
773.7. stacijā aptur vilcienu neatkarīgi no izejas luksofora rādījumiem un kopā ar stacijas dzelzceļa speciālistu veic vienkāršoto bremžu pārbaudi.

774. Ja ziņojumu par vilciena sastāva pārrāvumu (pašizkabināšanās) saņēma stacijas dežurants, viņš nekavējoties to nodod vilcienu dispečeram.

775. Atstumjot vilciena sastāva pārrautās (pašizkabinātās) daļas, lai pēc tam tās sakabinātu, brauc ar īpašu uzmanību, un nodrošinot ritošā sastāva sakabināšanos, nepārsniedzot ātrumu 3 km/h.

776. Aizliegts posmā savienot vilciena daļas (izņemot gadījumu, ja vilciena savienošana ir nepieciešama avārijas situācijas novēršanai):
776.1. nelabvēlīgos apstākļos, ja apgrūtināta signālu redzamība;
776.2. ja atvienotā daļa atrodas uz ceļa slīpuma, kas stāvāks par 2,5 mm/m.

777. Ja vilciena sastāvu savienot nav iespējams, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pieprasa palīdzības vilcienu vai palīglokomotīvi. Pieprasījumā papildus norāda aptuvenu attālumu starp vilciena pārrautajām (pašizkabinātajām) daļām.

10.26. Vilcienu kustības organizācija palīdzības sniegšanai

778. Ja vilciens ir apstājies dzelzceļa negadījuma vai bojājuma dēļ, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) nekavējoties informē vilcienu dispečeru (stacijas dežurantu) par negadījuma (bojājumu) un tā apstākļiem.

778.[1] Ja vilciens ir apstājies vilces līdzekļa bojājuma dēļ un vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) nevar ātri novērst bojājumu, tad viņš 20 minūšu laika pēc vilciena apstāšanās pieprasa palīdzības vilces līdzekļi lai atbrīvotu ceļu citiem vilcieniem, ja tikai viņš nav vienojies ar vilcienu dispečeru par iespējamo ceļa aizņemšanas ilgumu. Ja bojājums tiek novērsts līdz palīdzības sniegšanai, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) ziņo vilcienu dispečeram par atteikšanos no tās un pēc atļaujas saņemšanas turpina kustību.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

779. Pieprasot palīdzību posmā esošā vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) paziņo bojātā vilciena precīzu atrašanās vietu (norādot vilciena galvas, ja nepieciešams vilciena astes kilometru un piketu) stacijas dežurantam (vilcienu dispečeram) un vienojās:
779.1. par nepieciešamas palīdzības veidu;
779.2. no kuras vilciena puses nepieciešama palīdzība (no vilciena galvas vai no vilciena astes).

780. Pēc pieprasījuma nodošanas un informācijas apmaiņas ar stacijas dežurantu (vilcienu dispečeru), vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) aizliegts uzsākt kustību pat tad, ja bojājums novērsts, kamēr:
780.1. nav pienākusi pieprasītā palīdzība;
780.2. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un stacijas dežurants (vilcienu dispečers) nav vienojušies par alternatīviem pasākumiem un nav saņemta atļauja kustībai.

781. Palīglokomotīvi, palīdzības vilcienu un ugunsdzēsības vilcienu noteiktā kārtībā norīko uz notikuma (negadījuma) vietu ar vilcienu dispečera reģistrējamo rīkojumu, ja saņemts palīdzības pieprasījums.

782. Palīdzību var pieprasīt vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), LDz atbildīgais darbinieks vai pārvadātāja pilnvarotais pārstāvis stacijas dežurantam (vilcienu dispečeram) mutiski (pa sakaru līdzekļiem) vai rakstiski (rakstiskajā pieprasījumā norāda arī pieprasījuma laiku).

783. Ja ar stacijas dežurantu vai vilcienu dispečeru nav sakaru, rakstiskā pieprasījuma nogādāšanai uz staciju var izmantot vilciena vilces līdzekli. Vilces līdzekli atļauts atkabināt no sastāva tikai pēc vagonu nostiprināšanas ar bremzes kurpēm un rokas bremzēm. Pirms vilces līdzekļa atkabināšanas no sastāva iedarbina vagonu automātiskās bremzes, pilnībā atverot gala krānu.

784. Aizliegts atkabināt vilces līdzekli no sastāva palīdzības pieprasījuma nogādāšanai stacijā, ja ceļam, kur apstājies vilciens, ir nelabvēlīgs profils un nav iespējams nodrošināt vilciena sastāva drošu nostiprināšanu.

785. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), braucot uz staciju ar vilces līdzekli, kas atkabināts no vilciena sastāva palīdzības pieprasījuma nogādāšanai, posmos, kuri aprīkoti ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, ņem vērā automātiskās bloķēšanas signālus.

786. Ar pusautomātiskās bloķēšanas sistēmu aprīkotā posmu norobežojošā stacijā, pienākot vilciena vilces līdzeklim ar vagoniem vai bez tiem palīdzības pieprasījuma nogādāšanai, stacijas dežurantam aizliegts dot pienākšanas bloksignālu līdz posma pilnīgai atbrīvošanai.

787. Ja vilciena vilces līdzekli, ar ko stacijā piegādāts palīdzības pieprasījums, nosūta atpakaļ uz posmu, tas atgriežas pie atstātā sastāva pēc stacijas dežuranta reģistrējama rīkojuma saņemšanas, izejas luksoforā degot aizliedzošam signālam. Papildu atļauju posma aizņemšanai neizsniedz.

788. Divceļu posmos rakstisko pieprasījumu palīdzības sniegšanai stacijas dežurantam var nogādāt ar pretējā virziena vilcienu.

789. Pēc palīdzības pieprasījuma saņemšanas stacijas dežurants nekavējoties paziņo vilcienu dispečeram par nepieciešamību nosūtīt palīdzības vai ugunsdzēsības vilcienu vai palīglokomotīvi.

790. Pa sakariem saņemto palīdzības pieprasījumu ieraksta, bet rakstisko pieprasījumu ielīmē vilcienu kustības žurnālā.

791. Vilcienu dispečers (personīgi vai ar stacijas dežuranta starpniecību) pa sakariem paziņo posmā stāvošā vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) par paredzēto palīdzības sniegšanas kārtību.

792. Vilcienu dispečers nodrošina palīdzības vilcienu, ugunsdzēsības vilcienu un palīglokomotīvju pēc iespējas ātrāku nokļūšanu notikuma vietā.

793. Ja vilcienu dispečera rīcībā ir ziņas par stāvokli notikuma vietā, vilcienu dispečers par to informē palīdzības (ugunsdzēsības) vilciena atbildīgo personu.

794. Palīdzības vilcienu, ugunsdzēsības vilcienu un palīglokomotīvi palīdzības sniegšanai nosūta posmā, kur pārtraukta pārējo vilcienu kustība, pārraidot reģistrējamo rīkojumu pa radiosakariem (*Operatīvais norādījums Nr.26 – mutiskā saziņa*) vai izsniedzot vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) atļauju uz baltas krāsas veidlapas ar sarkanu diagonālu līniju (*Operatīvais norādījums Nr.26 – rakstiskā saziņa*). Rakstiski izdota atļauja dod tiesības vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) braukt posmā garām izejas luksoforam ar aizliedzošu signālu. Pirms izbraukšanas posmā vilces līdzekļa vadītājam pa radiosakariem jāsaņem stacijas dežuranta norādījums par vilciena nosūtīšanu. Pārraidot reģistrējamo rīkojumu pa radiosakariem drīkst tikai ja palīdzības vilciens, ugunsdzēsības vilciens vai palīglokomotīve neatrodas kustībā.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

795. Atļaujā atkarībā no pieprasījuma un palīdzības sniegšanas puses (no vilciena sākuma vai beigām) norāda vietu (kilometru), līdz kurai brauc palīdzības vilciens, ugunsdzēsības vilciens vai palīglokomotīve. Ja palīdzību sniedz no vilciena beigām, pieprasījumā norāda pēdējā ritošā sastāva vienības (vagona) atrašanās vietu (kilometru).

796. *Operatīvais norādījums Nr.26 (rakstiskā saziņa)* izsniedz vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) arī tad, ja vilcienu kustības šķēršļa vietā posmā atver pagaidu posteni. Šādā gadījumā palīdzības vilcienu, ugunsdzēsības vilcienu un palīglokomotīvju kustību iepriekš saskaņo ar posmu norobežojošo staciju dežurantiem un posteņa dežurantu.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

797. Ja palīdzību sniedz no vilciena beigām un tā pēdējā vagona atrašanās vieta nav zināma, palīglokomotīves (palīdzības vilciena) vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniegtajā brīdinājumā norāda, ka atvienoto vagonu atrašanās vieta posmā nav zināma. Palīglokomotīves (palīdzības vilciena) vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), saņemot šādu brīdinājumu, posmā brauc ar tādu ātrumu, lai varētu nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.

798. Palīdzības vai ugunsdzēsības vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) vai palīglokomotīves vadītājs (mašīnists) divu kilometru attālumā no vietas, kura norādīta *Operatīvā norādījumā Nr.26*, samazina ātrumu un tālāk brauc ar tādu ātrumu, lai varētu nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

799. Nepiebraucot pie vietas, kurā veic vilcienu kustības atjaunošanas darbus, palīdzības vai ugunsdzēsības vilciena vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) aptur vilcienu un turpmāk rīkojas pēc vilcienu kustības atjaunošanas darbu vadītāja norādījumiem.

800. Palīglokomotīves vadītājs (mašīnists) pēc piebraukšanas noteiktajā vietā saskaņo turpmāko rīcību ar posmā stāvošā vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu).

801. Pēc palīglokomotīves piekabināšanas bojātam vilcienam, apvienotā vilciena mašīnists pārliecinās, ka palīglokomotīve ir sakabināta ar bojāto vilcienu un vilciena bremžu darbības rādītāji ir pārbaudīti, automātiskās bremzes, ja ir savietojamas, ir pievienotas un pārbaudītas. (*OPE SITS B.2.10.p. 4.app.*)

802. Palīdzības, ugunsdzēsības vilciena vai palīglokomotīves nosūtīšanas laiku posmā un atgriešanās laiku stacijā stacijas dežurants atzīmē vilcienu kustības žurnālā un nekavējoties paziņo to posmu norobežojošās blakusstacijas dežurantam un vilcienu dispečeram.

803. Iecirkņos, kuri aprīkoti ar automātiskās bloķēšanas sistēmu un vilcienu radiosakariem, sniedzot palīdzību vilcienam, kas apstājies posmā, izmanto:
803.1. vilces līdzekli bez vagoniem, kas brauc iepakaļ vilcienam, kurš apstājies posmā;
803.2. no kravas vilciena atkabinātu lokomotīvi, kas brauc posmā iepakaļ vilcienam, kurš apstājies posmā.

804. Motorvagonu vilciena izvešanai no posma palīglokomotīves vietā atļauts izmantot speciāli norīkotu motorvagonu vilcienu bez pasažieriem.

805. Sniedzot palīdzību vilcienam, kas apstājies posmā, aizliegts atkabināt vilces līdzekli no vilcieniem ar 1.klases bīstamām kravām (sprādzienbīstamām vielām) vai ar vagoniem, kuros ir cilvēki, kā arī no vilcieniem, kurus apkalpo tikai viens vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists).

806. Palīdzības sniegšanas veidu vilcienam, kas apstājies posmā, nosaka vilcienu dispečers reģistrējamā rīkojumā, kuru noraida abu vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem).

807. Pirms izdot rīkojumu par palīdzības sniegšanu vilces līdzeklim, ko atkabina no iepakaļ braucošā vilciena sastāva, vilcienu dispečers pārliecinās, vai vilciena sastāvs, no kura atkabina vilces līdzekli, atrodas vietā ar atbilstošu profilu un vai vilciena sastāvu var nostiprināt ar bremzes kurpēm un rokas bremzēm. Vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) aizliegts atkabināt vilces līdzekli no vilciena sastāva, kamēr vagoni nav nostiprināti pret aizripošanu.

808. Pirms dod atļauju palīgvilciena vilcies līdzekļa vadītājam (mašīnistam) atļaut aizbraukt posmā palīdzības sniegšanai, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) pārliecinās, ka vilciens posmā netiks pārvietots, saņemot šī vilciena vilces līdzekļa mašīnista apstiprinājumu. Šajā gadījumā, kad palīgvilciens ir gatavs iebraukt posmā, kur atrodas bojātais vilciens, stacijas dežurants (vilcienu dispečers) palīgvilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) sniedz informāciju:
   808.1. bojātā vilciena precīzu atrašanās vietu, norādot no kādas vilciena puses tiks organizēta palīdzība;
   808.2. vieta, kur jānogādā bojātais vilciens.

809. Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), kurš sniedz palīdzību posmā ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, saņemot reģistrējamo rīkojumu:
   809.1. iebrauc aizņemtā blokposmā un turpina kustību ar tādu ātrumu, lai varētu apstāties pirms priekšā stāvošā vilciena;
   809.2. nepiebraucot pie vilciena sastāva, kas apstājies posmā, aptur vilces līdzekli;
   809.3. pārbauda posmā stāvoša vilciena pēdējā vagona automātisko sakabi, sava vilces līdzekļa automātisko sakabi nostiprina bufera stāvoklī un piesardzīgi piebrauc pie stāvošā vilciena sastāva;
   809.4. stumšanu uzsāk pēc tā vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) signāla (norādījuma pa radiosakariem), kurš apstājies posmā.

810. Palīdzību saņemošā vilciena un palīdzību sniedzošā vilces līdzekļa vadītāji (mašīnisti) uztur savstarpējus radiosakarus un saskaņo rīcību.

811. Kad apvienotais vilciens ir gatavs uzsākt kustību, vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), kurš vada apvienoto vilcienu, sazinās ar vilcienu dispečeru un informē viņu par visiem ierobežojumiem, un pārvieto vilcienu saskaņā ar vilcienu dispečera norādījumiem. (*OPE SITS B.2. 10.p. 5.app.*)

812. Kad palīdzība vairs nav vajadzīga, palīdzību sniedzošais vilces līdzeklis pēc priekšējā vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) signāla (norādījuma) stumšanu pārtrauc.

813. Ja palīdzību sniedz vilces līdzeklis bez vagoniem, kurš brauca iepakaļ vilcienam, kas apstājies posmā, pēc stumšanas pārtraukšanas tas turpina kustību patstāvīgi, vadoties pēc automātiskās bloķēšanas sistēmas signāliem.

814. Ja palīdzību sniedz vilces līdzeklis, kurš atkabināts no iepakaļ braucošā vilciena, pēc stumšanas pabeigšanas tas atgriežas pie sava sastāva.

815. Ja vilces līdzeklis palīdzības sniegšanas laikā kopā ar vilcienu, kam sniedzis palīdzību, iebrauc posmu norobežojošā stacijā, tas atgriežas pie sava sastāva posmā pēc stacijas dežuranta reģistrējama rīkojuma saņemšanas. Papildu atļauja aizņemt posmu nav nepieciešama.

816. Vilces līdzekļa vadītājs, pēc palīdzības sniegšanas atgriežoties pie atstātā vilciena sastāva:
   816.1. aptur vilces līdzekli, nepiebraucot pie atstātā sastāva, un pārliecinās, vai automātiskā sakabe ir derīga piekabināšanai;
   816.2. piebrauc pie sastāva un to piekabina;
   816.3. pēc sakabināšanās un bremzes maģistrāles uzlādēšanas līdz nepieciešamajam spiedienam veic vienkāršoto bremžu pārbaudi. Pēc pārbaudes vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) nodrošina bremzes kurpes izņemšanu no vagonu riteņu apakšas un rokas bremzes atlaišanu.

817. Posmā pārrautajam (pašizkabinātajam) kravas vilciena sastāvam palīdzību daļu savienošanai var sniegt vilces līdzeklis bez vagoniem, kurš brauc iepakaļ atvienotajam vilcienam, vai tam iepakaļ braucošais kravas vilciens, neatkabinot priekšējo vilces līdzekli saskaņā ar vilcienu dispečera rīkojumu.

818. Sniedzot palīdzību posmā pārrautajam (pašizkabinātajam) kravas vilciena sastāvam, vilces līdzeklis bez vagoniem vai iepakaļ braucoša vilciena vilces līdzeklis kopā ar sastāvu piekabinās vilciena atkabinātās daļas pēdējam vagonam un rīkojas pēc pārautā (pašizkabinātā) vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) norādījumiem. Atkarībā no attāluma starp atvienotā sastāva daļām, vagonu skaita sastāva priekšējā un atvienotajā daļā, ceļa profila un citām īpatnībām sastāvu savieno, atstumjot pārrautā (pašizkabinātā) vilciena priekšējo daļu vai piestumjot tā atrauto daļu, līdz abas daļas var sakabināt. Pēc tam otrā vilciena lokomotīvi atkabina no pēdējā vagona un abi vilcieni patstāvīgi turpina kustību, ņemot vērā automātiskās bloķēšanas sistēmas signālus.

819. Ja posmā, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, apstājies vilces līdzeklis bez vagoniem vai sliežu motortransports un tā turpmākā patstāvīgā kustība nav iespējama, bet tam ir darbderīgas gaitas daļas, to no posma uz tuvāko staciju izved ar iepakaļ braucošo vilcienu, neatkabinot vilces līdzekli no šī vilciena sastāva. Šajā gadījumā vilcienu dispečers dod abu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) un priekšā esošās stacijas dežurantam rīkojumu par palīdzības sniegšanu.

820. Vilces līdzekļa vadītājs, sniedzot palīdzību vilces līdzeklim bez vagoniem vai sliežu motortransportam posmā, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu:
   820.1. iebrauc aizņemtajā blokposmā un turpina vilciena kustību ar tādu ātrumu, lai varētu apstāties pirms stāvošās lokomotīves vai sliežu motortransporta;
   820.2. neaizbraucot līdz stāvošajam vilces līdzeklim, aptur vilcienu un pārbauda abu vilces līdzekļu automātiskās sakabes;
   820.3. piebrauc pie posmā stāvošā vilces līdzekļa ar ātrumu līdz 3 km/h un piekabina stāvošo vilces līdzekli;
   820.4. kustību uzsāk pēc posmā stāvošās lokomotīves vai sliežu motortransporta vadītāja (mašīnista) signāliem.

821. Vilciens, kam aizmugurē palīdzības sniegšanai ir piekabināts iepakaļ braucošais vilciens, brauc līdz nākamajai stacijai ar ātrumu līdz 25 km/h.

822. Ja posmā apstājies motorvagonu vilciens un tā turpmākā kustība nav iespējama, tam palīdzības sniegšanai drīkst piekabināt iepakaļ braucošo motorvagonu vilcienu un to no posma izved kā apvienotu sastāvu. Abu motorvagonu vilcienu automātiskās bremzes ieslēdz kopējā maģistrālē un apvienoto sastāvu bremzes vada no priekšējā vilciena priekšējās kabīnes.

823. Motorvagonu vilcienu sastāvus posmā savieno pēc tam, kad abu motorvagonu vilcienu vadītāji (mašīnisti) no vilcienu dispečera pa sakariem ir saņēmuši reģistrējamu rīkojumu par vilcienu savienošanu un atļauju braukšanai apvienotā sastāvā līdz attiecīgajai stacijai.
824. Ja motorvagonu vilcienu apvienoto sastāvu nav iespējams vadīt no priekšējā vilciena priekšējās kabīnes, to vada un bremzes apkalpo no aizmugurējā vilciena priekšējās kabīnes. Šādā gadījumā apvienotā sastāvā sakabināto motorvagonu vilcienu ātrums nepārsniedz 25 km/h. Priekšējā vilciena priekšējā kabīnē atrodas motorvagonu vilciena vadītājs (mašīnists), kurš uzrauga vilciena kustību un, ja nepieciešams, aptur vilcienu ar pēkšņo bremzēšanu.

825. Vilcienu dispečers dod rīkojumu atjaunot vilcienu kustību posmā (posma ceļā) pēc šāda ziņojuma saņemšanas:
825.1. ja vilcienu kustība pārtraukta Infrastruktūras bojājumu dēļ, – pēc atbildīgā darbinieka ziņojuma, ka Infrastruktūras bojājums ir novērsts un nav šķēršļu netraucētai un drošai vilcienu kustībai;
825.2. ja ritošais sastāvs nav nogājis no sliedēm un Infrastruktūras iekārtas nav bojātas, – pēc palīglokomotīves vadītāja (mašīnista) ziņojuma par ritošā sastāva novākšanu un posma atbrīvošanu, bet divceļu posmā, kas aprīkots ar automātiskās bloķēšanas sistēmu, – pēc palīglokomotīves vadītāja (mašīnista) ziņojuma, ka iesākta posmā esošā vilciena sastāva izvešana pa pareizo ceļu.

10.27. Pasažieru evakuācija no vilciena

826. Kontrolējamas pasažieru evakuācijas gadījumā:
826.1. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) sazinās ar vilcienu dispečeru (stacijas dežurantu), informē par nepieciešamību evakuēt pasažierus un saskaņo ar viņu drošu evakuācijas maršrutu un nepieciešamību pārtraukt vilcienu kustību pa blakus ceļiem, ja evakuācijas maršruts atrodas dzelzceļa bīstamajā zonā;
826.2. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un/vai vilciena personāls pārvadātāja noteiktā kārtībā informē pasažierus par nepieciešamību evakuēties, izmantojot skaļruņu sistēmas vai citus sakaru līdzekļus;
826.3. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un/vai vilciena personāls pārvadātāja noteiktā kārtībā novirza pasažierus uz noteiktām izejām (piemēram, durvīm, logiem vai avārijas izejām) atkarībā no ārkārtas situācijas veida;
826.4. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) un/vai vilciena personāls pārvadātāja noteiktā kārtībā, kontrolē visu pasažieru evakuāciju un nodrošina to kontrolētu kustību pa drošu evakuācijas maršrutu uz drošu zonu lai izvairītos no pasažieru haotiskas, nekontrolētas izplūšanas dzelzceļa bīstamajā teritorijā un minimizētu sliežu ceļu šķērsošanas risku;
826.5. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) ziņo vilcienu dispečeram (stacijas dežurantam) par evakuācijas pabeigšanu un saskaņo turpmāko rīcību.

827. Nekontrolējamas pasažieru evakuācijas gadījumā vilcienu dispečers (stacijas dežurants) nekavējoties pārtrauc vilcienu kustību pa blakus ceļiem vilciena atrašanas rajonā un par to informē citu vilcienu vilces līdzekļu vadītājus (mašīnistus).

828. Nekontrolējamas pasažieru evakuācijas gadījumā vai ja vilcienu kustība bija pārtraukta pasažieru evakuācijai, vilcienu dispečers (stacijas dežurants) neatjauno vilcienu kustību, kamēr nav saņemts ziņojums no vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) vai LDz darbinieka par evakuācijas pabeigšanu un pasažieru atrašanos drošā vietā.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

Valdes priekšsēdētājs R.Pļavnieks

Saziņas procedūra

1. Vispārīgie noteikumi

1.1. LDz noteikta saziņas procedūra ietver informāciju un principus, kurus jāievēro ar drošību saistītā saziņā starp dzelzceļa satiksmes dalībniekim atbilstoši *OPE SITS C.1*.

1.2. Šīs pielikums paredz mutiskas saziņas pamatprasības. Mutiskai saziņai izmanto sakaru līdzekļus.

1.3. Saziņas procedūru un paraugreglamentu jāievēro visiem darbiniekiem, kuru darbs ir saistīts ar dzelzceļa satiksmi.

1.4. Ar drošību saistīta ziņojumu pārraidei ir jābūt īsai un skaidrai, un bez saīsinājumiem. Saņemtie ziņojumi ir jāatkārto, pēc atkārtošanās noklausīšanās ir jāapstiprina, ka ziņojums ir saprasts pareizi.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

1.5. Mutiskas saziņas formas ir noteiktas šī pielikumā un stacijas TRA un to saziņas struktūra, metodika un saturs atbilst *OPE SITS C.1.* prasībām.

2. Saziņas struktūra (OPE SITS C.1. 2.1.p.)

2.1. Lai nodrošinātu, ka ziņojums tiek saprasts un var tikt veikti vajadzīgie pasākumi, katrs, kurš sniedz ziņojumu, norāda vismaz šādu informāciju:

2.1.1. precīza atrašanās vieta;

2.1.2. pienākums, ko tas veic, un informācija par nepieciešamo rīcību.

2.2. Vilces līdzekļa vadītāji (mašīnisti) identifikācijai nosauc vilciena vai vilces līdzekļa numuru (atsevišķos gadījumos, norādot papildus atrāšanas vietu).

2.3. Vilcienu dispečers vai saistīts ar vilciena apkalpi (vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists), palīgs, vilciena konduktors u.c.) sevi identificē pēc amata. Stacijas dežurants vai cits darbinieks, kurš dod atļauju vilcienu kustībai sevi identificē pēc amata un vadības posteņa (stacija, postenis, u.c.) atrašanās vietas.

2.4. Izsaucot abonentu, vispirms obligāti ir jānorāda izsaucama abonenta identifikāciju (vilciena numurs, amats vai cita paredzēta identifikācija). Atbildot uz izsaukumu, abonents obligāti norāda savu identifikāciju. Ja abonents neatbild, izsaukums jāatkārto.
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

3. Saziņas metodika (OPE SITS C.1. 2.3.p.)

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

3.1. Abonents, kurš sniedz ziņojumu:

3.1.1. pārliecinās, ka ziņojums ir saņemts, ja nav saprotams lūdz to atkārtot. Ja nodots avārijas ziņojums, un tas paredzēts, lai nodotu ar dzelzceļa drošību tieši saistītus steidzamus operatīvus norādījumus, ziņojuma saņēmējs var neatkārtot, ja saņemts ziņojums ir sapratams;

3.1.2. ja nepieciešams, izlabo kļūdu, kas ir pieļauta ziņojumā,

3.1.3. ja nepieciešams, informē abonentu par to, kā ar viņu var sazināties.

3.2. Saziņā ar vilces līdzekļa vadītājiem (mašīnistiem) stacijas dežurantam, vilcienu dispečeram, vai citam darbiniekam, kurš dod atļauju vilcienu kustībai ir jāpārliecinās, ka viņi runā ar pareiza vilciena vilces līdzekļa vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu) un savā

atbildības zonā. Tas ir būtiski, ja saziņa notiek vietās, kur pārklājas komunikācijas zonu robežas. Šis princips attiecas arī uz saziņas atjaunošanu pēc pārtraukumiem pārraides laikā.

3.3. Ja vilcienā ir vairāki vilces līdzekļi, vilciena vilces līdzekļa izsaukuma identifikatoru (vilciena numuru) piešķir pirmajam (priekšējam) vilces līdzeklim.

4. Saziņas saturs (OPE SITS C.1. 2.2.p.)

4.1. Abonenti identifikācijai izmanto šādus ziņojumus:

Nr. p.k.	Amats	Identifikācijas ziņojums
1.	Vilcienu dispečers, stacijas dežurantam, darbinieks, kurš dod atļauju vilcienu kustībai	*"Vilciena Nr. ____ mašīnists atbildiet _____ vilcienu dispečeram (_____ stacijas dežurantam, vai cita paredzēta identifikācija)"*
2.	Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists)	*"Vilcienu dispečers (_____ stacijas dežurants, vai cita paredzēta identifikācija) atbildiet vilciena Nr. _____ mašīnistam, kurš atrodas _____ (atrašanas vieta)"*

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)

4.2. Pēc stabila sarunu seansa izveidošanas, korespondentiem atļauts lietot saīsinātus identifikatorus, tikai vilciena numuru un stacijas nosaukumu:

4.2.1. "*Vilciena 2345 mašīnists*" – "*2345-ais*";

4.2.2. "A*izkraukles stacijas dežurants*" – "*Aizkraukle*".

4.3. Visas saziņā iesaistītās puses izmanto šādas frāzes:

Situācija	Frāze
Frāze, ar ko iespēju runāt nodod sarunu abonentam	*Klausos*
Frāze, ar ko apstiprina nosūtītā ziņojuma saņemšanu	*Saņemts*
Frāze, ko izmanto, lai ziņojums tiktu atkārtots sliktas dzirdamības vai nesaprašanas dēļ	*Atkārtojiet*
Frāze, ko izmanto, lai apstiprinātu, ka saņemtais nosūtītā ziņojuma atkārtojums precīzi atbilst nosūtītajam ziņojumam	*Pareizi*
Frāze, ko izmanto, lai norādītu, ka saņemtais nosūtītā ziņojuma atkārtojums neatbilst nosūtītajam ziņojumam	*Kļūda (+ atkārtoju)*
Frāze, ko izmanto, lai liktu sarunas biedram pagaidīt neilga sakaru pārtraukuma gadījumā, kad savienojums netiek pārtraukts	*Gaidiet*
Frāze, ko izmanto, lai sarunu biedram paziņotu, ka sakari var tikt pārtraukti, bet tiem vēlāk vajadzētu tikt atjaunotiem	*Izsaukšu vēlreiz*
Frāze, ko izmanto, lai informētu, ka ziņojums ir pabeigts	*Beidzu*

4.4. Lai ziņojumi būtu skaidri un saprotami, precīzi izteikti dažādās situācijās, ir nepieciešams, lai katrs vārds tiktu izrunāts lēni un precīzi, tiek uzrakstīti vārdi un datumi, kas saņēmējam var nebūt skaidri.

4.5. Visa informācija, kas satur ciparus (vilciena numurs, vagona numurs, vilciena (vilciena) vagona kārtas numurs, stacijas sliežu ceļa numurs utt.), ir jāsniedz skaidri un saprotami:

4.5.1. izsaucot pasažieru vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), jāievēro numuru pārraidīšanas kārtība:

Vilciena numurs	Sniedzot informāciju par vilcienu	Izsaucot vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu)
1	*pirmais*	*pirmā*
32	*trīsdesmit otrais*	*trīsdesmit otrā*
815	*astoņi simts piecpadsmitais*	*astoņi simti piecpadsmitā*
6504	*sešdesmit pieci nulle ceturtais*	*sešdesmit pieci nulle ceturtā*
6243	*sešdesmit divi četrdesmit trešais*	*sešdesmit divi četrdesmit trešā*

4.5.2. izsaucot kravas vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu), jāievēro numuru pārraidīšanas kārtība:

Vilciena numurs	Sniedzot informāciju par vilcienu	Izsaucot vilciena vilces līdzekļa vadītāju (mašīnistu)
2402	*divdesmit četri nulle otrais*	*divdesmit četri nulle otrā*
8201	*astoņdesmit divi nulle pirmais*	*astoņdesmit divi nulle pirmā*
4802	*četrdesmit astoņi nulle otrais*	*četrdesmit astoņi nulle otrā*

4.5.3. paziņojot pasažieru vagona numuru:

Vagona numurs	Ziņojuma frāze
942 541 161 025	*deviņi simti četrdesmit divi, pieci simti četrdesmit viens, viens simts sešdesmit viens, nulle divdesmit pieci*

4.5.4. paziņojot dīzeļvilcienu, elektrovilcienu (motorvagonu) numuru:

Vagona numurs	Ziņojuma frāze
869	*astoņi simti sešdesmit devītais*
7715	*septiņdesmit septiņi piecpadsmitais*

4.5.5. paziņojot kravas vagona numuru:

Vagona numurs	Ziņojuma frāze
537 50 022	*pieci simti trīsdesmit septiņi – piecdesmit – nulle divdesmit divi*
190 30 873	*viens simts deviņdesmit – trīsdesmit – astoņi simti septiņdesmit trīs*

4.5.6. informatīvos ziņojumos norāda datus par vilciena pienākšanas, nosūtīšanas, caurbraukšanas ceļu, no kura ceļa vilciens nosūtīts un uz kuru ceļu vilciens pienāca. Staciju sliežu ceļu numuru pārraides metodes:

Ceļa numurs	Ziņojuma teksts		
	no kāda ceļa nosūtīts vilciens	uz kādu ceļu pienāca vilciens	pa kādu ceļu pabrauca vilciens
1	*no pirmā ceļa*	*uz pirmo ceļu*	*pa pirmo ceļu*
23	*no divdesmit trešā ceļa*	*uz divdesmit trešo*	*pa divdesmit trešo ceļu*
101	*no simts pirmā ceļa*	*uz simts pirmo ceļu*	*pa simts pirmo ceļu*
231	*no divsimt trīsdesmit pirmā ceļa*	*uz divsimt trīsdesmit pirmo ceļu*	*pa divsimt trīsdesmit pirmo ceļu*

4.6. Pārraidot ziņojumu par vagona kārtas numuru vilciena sastāvā, pēc iespējas norada vietu, kurā vilciena pusē atrodas vagons – no vilciena galvas vai no vilciena beigas, piemēram: "*trešais vagons no vilciena galvas*", "*divdesmit ceturtais vagons no vilciena beigas*".

Pārraidot ziņojumu par vagona kārtas numuru vilciena sastāvā stāvošā stacija, par orientierī var noteikt pieguļošā posma, stacijas vai stacijas ceļu kopsavienojuma pusi no kura tiek veikta skaitļošana līdz vagonam, piemēram: "*trešais vagons no _____ stacijas puses*", "*divdesmit ceturtais vagons no stacijas ceļu kopsavienojuma pāra galas puses*".

4.7. Ziņojumi par laiku (stundām un minūtēm):

4.7.1. ziņojumu par datumu ziņo parastajā veidā, piemēram: "*10. decembris*";

4.7.2. pēc cipariem, kuros ir norādīts laiks, jānorāda vārdus "stundas" un "minūtes" vārdos. Ja ir nepieciešams bieži un daudz informācijas pārsūtīt, ir atļauts izrunāt tikai skaitļus, neatkārtojot vārdus stundas un minūtes;

4.7.3. ziņojumos obligāti jāizmanto laiku (stundas un minūtes):

4.7.3.1. pārraidot operatīvus norādījumus;

4.7.3.2. ziņojot par ārkārtējo (nestandarta) situāciju.

4.7.4. ziņojot par laiku:

Stunda	**Cikos pienāca, nosūtīts, caurbrauca**	**Ziņojot informāciju par laiku**	**Stunda**	**Cikos pienāca, nosūtīts, caurbrauca**	**Ziņojot informāciju par laiku**
1	vienos	viens	13	trīspadsmitos	trīspadsmit
2	divos	divi	14	četrpadsmitos	četrpadsmit
3	trijos	trīs	15	piecpadsmitos	piecpadsmit
4	četros	četri	16	sešpadsmitos	sešpadsmit
5	piecos	pieci	17	septiņpadsmitos	septiņpadsmit
6	sešos	seši	18	astoņpadsmitos	astoņpadsmit
7	septiņos	septiņi	19	deviņpadsmitos	deviņpadsmit
8	astoņos	astoņi	20	divdesmitos	divdesmit
9	deviņos	deviņi	21	divdesmit vienos	divdesmit viens
10	desmitos	desmit	22	divdesmit divos	divdesmit divi
11	vienpadsmitos	vienpadsmit	23	divdesmit trijos	divdesmit trīs
12	divpadsmitos	divpadsmit	00	nulle	nulle

4.8. Ziņojumus par minūtēm paziņo šādi: "*viena, divi, trīs, četri, ..., desmit, piecpadsmit, ..., trīsdesmit pieci, utt.*".

4.9. Ziņojumos par attālumu, vilciena atrašanās vietu, negadījuma, incidenta vietu un ātrumu:

4.9.1. paziņojumos par attālumu jānorāda kilometros;

4.9.2. paziņojumos par vilciena, negadījuma, incidenta atrašanās vietu – kilometros un piketos;

4.9.3. paziņojumos par ātrumu – kilometros stundā.

4.10. Ja nepieciešams pievērst visu izsaucošās radiostacijas darbības zonā atrodošo abonentu uzmanību (darbinieks atrodas ārkārtējā, avārijas situācijā vai to pamanījis), paziņojuma teksta sākumā jāpārraida: "***Uzmanību! Uzmanību! Uzmanību!***" vai "***MAYDAY! MAYDAY! MAYDAY!***" (starptautiskais ziņojums, lai informētu par avārijas situāciju).

4.11. Sadzirdot paziņojumu, kurš sākas ar vārdu "***Uzmanību! Uzmanību! Uzmanību!***" visiem darbiniekiem jāpārtrauc pārrunas, uzmanīgi jānoklausās paziņojums un, ja nepieciešams, jāveic pasākumi dzelzceļa satiksmes drošības un pārvadājamo kravu saglabāšanas nodrošināšanai.

4.12. Ja konstatēta bremžu vadības zaudēšana, lokomotīvju brigādei par to jāziņo pa radiosakariem vilcienu dispečeram, posmu ierobežojošo staciju dežurantiem un citiem posmā atrodošos vilcienu vilces līdzekļu vadītājiem (mašīnistiem) ar vārdiem:

"***Uzmanību! Uzmanību! Uzmanību!*** *Vilciens Nr.___, _____ posmā uz _____ posma ceļa __ kilometrā ir zaudējies bremžu vadību. Veiciet pasākumus! Mašīnists (uzvārds)*".

4.13. Vilcienu piespiedu apstāšanās posmā, ārkārtējās situācijas dēļ, mašīnistam par to jāziņo ar vārdiem:
*"**Uzmanību! Uzmanību! Uzmanību!** VILCIENS Nr.___, IR APSTĀJIES POSMĀ (nosaukums) UZ PĀRA (NEPĀRA) CEĻA __ KILOMETRĀ __ PIKETĀ, (ziņojums par ārkārtējo vai avārijas situāciju). ESIET UZMANĪGI! MAŠĪNISTS (uzvārds)".*
Ja pārkāpts blakusceļa gabarīts, vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) papildus par to jāpaziņo "*PĀRKĀPTS GABARĪTS*" pirms vārdiem "*ESIET UZMANĪGI!*".

4.14. Pēc ziņojuma, kas saņemts par ārkārtējo vai avārijas situāciju Infrastruktūrā vai vilcienā no vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista), cita dzelzceļa darbinieka vai citas personas, vilcienu dispečeram, stacijas dežurantam (ja posmā ir vilcieni), izmantojot radiosakarus jābrīdina par to vilcienu, kuri tuvojas bīstamajai vietai, vilces līdzekļu vadītāji (mašīnisti) un jādod norādījumi par turpmāku rīcības (apstāties, braukt ar īpašu uzmanību un tml.) kārtību.

LDz OPERATĪVIE NORĀDĪJUMI

1. LDz operatīvo norādījumu saturā ir iekļauta *OPE SITS C.2* noteiktā informācija.
2. Operatīvus norādījumus dzelzceļa satiksmes organizācijas darbinieki sniedz mutiski – rīkojumu veidā pa radiosakariem (mutiskā saziņa) vai taustāmā veidā uz noteiktas papīra veidlapas (rakstiskā saziņa).
3. Ņemot vērā, ka saskaņā ar *OPE SITS* skaitļi no 1 līdz 20 ir rezervēti Eiropas norādījumiem LDz operatīvo norādījumu numerācija sākās ar 21.
4. Pirms pārraidīt operatīvos norādījumos Nr.23, 25, 26, 27, 28, 29 un 30 mutiskā saziņā paredzēto rīkojumu vilciens nedrīkst būt kustība vai tās jāapstādina, lai vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) varētu pierakstīt saņemto rīkojumu.
5. Vilcienu dispečers, stacijas dežurants vai darbinieks, kurš atļauj vilcienu kustību, izdod operatīvo norādījumu tikai tad, kad ir identificēts vilciena vai vilces līdzekļa numurs un vilciena/manevru sastāva atrašanās vieta.
6. Pirms operatīvā norādījuma izpildes vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pārliecinās, vai operatīvais norādījums attiecas uz viņa vilcienu/manevru sastāvu/vilces līdzekli un tā pašreizējo vai noteikto atrašanās vietu.

Operatīvo norādījumu un situāciju saraksts, uz ko tās attiecas

<table>
<tr><th rowspan="2">Nr.</th><th rowspan="2">Operatīvais norādījums</th><th rowspan="2">Situācijas apraksts</th><th colspan="2">Norādījuma sniegšanas veids</th></tr>
<tr><th>Mutiski</th><th>Rakstiski</th></tr>
<tr><td rowspan="2">21.</td><td rowspan="2">Atļauja pabraukt garām ieejas (maršruta) luksoforam ar aizliedzošu signālu vai iebraukt stacijā no divceļu posma nepareiza ceļa, kur nav ieejas luksofora</td><td>Vilciena pieņemšana stacijā, ja ieejas (maršruta) luksoforā nav iespējams ieslēgt atļaujošo signālu</td><td>“Vilciena Nr.___ mašīnistam atļauju iebraukt uz _____ stacijas ceļu Nr.___ garām ieejas (maršruta) luksoforam ___ ar aizliedzošu signālu. Pieņemšanas maršruts sagatavots. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds).”</td><td rowspan="2">Atļauja uz baltas veidlapas</td></tr>
<tr><td>Vilciena pieņemšana stacijā no divceļu posma nepareiza ceļa, kur nav ieejas luksofora</td><td>“Vilciena Nr.___ mašīnistam atļauju iebraukt no _____ posma nepareizā ceļa uz stacijas ceļu Nr.__). Pieņemšanas maršruts sagatavots. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds).”</td></tr>
</table>

Nr.	***Operatīvais norādījums***	***Situācijas apraksts***	***Norādījuma sniegšanas veids***	
			Mutiski	***Rakstiski***
22.	Atļauja pabraukt garām ieejas (maršruta) vai izejas luksoforam ar atļaujošu signālu, ja bojāts baltas krāsas gaismas maršruta rādītājs	Vilciena pieņemšana, ja ieejas (maršruta) luksoforā ir atļaujošs signāls, bet bojāts baltas krāsas gaismas maršruta rādītājs	*"Vilciena Nr.___ mašīnists. Ieejas (maršruta) luksofors __ atvērts. Maršruta rādītājs ir bojāts. Atļauts iebraukt uz __.ceļu. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	*nav paredzēts*
		Vilciena nosūtīšana, ja izejas (maršruta) luksoforā ir atļaujošs signāls, bet bojāts baltas krāsas gaismas maršruta rādītājs	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Izejas (maršruta) luksofors __ atvērts. Maršruta rādītājs ir bojāts. Atļauts aizbraukt no __.ceļa. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	
23.	Atļauja pabraukt garām izejas (maršruta) luksoforam ar atļaujošu signālu, kuru neredz vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) vai bojāts zaļas krāsas maršruta rādītājs	Vilciena nosūtīšana posmā, ja izejas (maršruta) luksoforā ir atļaujošs signāls un priekšējais vilces līdzeklis atrodas aiz izejas (maršruta) luksofora, kurā ir atļaujošs signāls	*"Vilciena Nr.___ mašīnists. No __.ceļa izejas (maršruta) luksofors __ atvērts. Atļauju aizbraukt. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	*Zaļas krāsas veidlapa ar aizpildītu **II** punktu*
		Vilciena nosūtīšana posmā, ja grupas izejas (maršruta) luksoforā ir atļaujošs signāls, bet bojāts zaļas krāsas maršruta rādītājs	*"Vilciena Nr.___ mašīnists. No __.ceļa grupas izejas (maršruta) luksofors __ atvērts. Maršruta rādītājs (atkārtojuma luksofors) ir bojāts. Atļauju aizbraukt. Stacijas dežurants (uzvārds)."*	
24.	Atļauja pasažieru vilcienam pabraukt garām atkārtojuma luksoforam ar nodzisušo uguni	Izejas (maršruta) luksoforā ir atļaujošs signāls, bet atkārtojuma luksoforā pie kurā stāv pasažieru vilciens tas nedeg	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Uz ceļa Nr.__ izejas (maršruta) luksofors __ atvērts. Atļauju aizbraukt. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	*nav paredzēts*

Nr.	Operatīvais norādījums	Situācijas apraksts	Norādījuma sniegšanas veids	
			Mutiski	Rakstiski
25.	Atļauja pabraukt garām izejas (maršruta) luksoforam ar aizliedzošu signālu vai aizbraukt no ceļa, kur nav izejas luksofora	Vilciena nosūtīšana posmā ar bloķēšanas sistēmu, ja izejas (maršruta) luksoforā ir aizliedzošs signāls	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __ ceļa (pa ____ ceļu)* garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošu signālu un braukt līdz pirmajam garāmejas luksoforam (līdz maršruta, izejas, _____ stacijas ieejas luksoforam). Nosūtīšanas maršruts sagatavots. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	*Zaļas krāsas veidlapa ar aizpildītu **I** punktu*
		Vilciena nosūtīšana posmā ar bloķēšanas sistēmu no ceļa, kur nav izejas luksofora	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __ ceļa (pa ____ ceļu)*, kuram nav izejas luksofora un braukt līdz pirmajam garāmejas luksoforam (līdz maršruta, izejas, _____ stacijas ieejas luksoforam). Nosūtīšanas maršruts sagatavots. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)"*	
26.	Atļauja vilciena nosūtīšanai posmā (posma ceļā), kurā pārtraukta vilcienu kustība	Palīglokomotīves, palīdzības un ugunsdzēsības vilcienu nosūtīšana posmā (posma ceļā), kur pārtraukta vilcienu kustība	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __.ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošu signālu _____ posmā (pa ____ ceļu)* līdz ___.km ___.pk, lai sniegtu palidzību vilcienam Nr.___, kura galva (aste) atrodas uz __. km ___.pk. Nosūtīšanas maršruts sagatavots. _____ posmā (___ posma ceļā) vilcienu kustība pārtraukta. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	*Baltas krāsas veidlapa ar sarkanu diagonālu līniju*
		Viena saimniecības vilciena nosūtīšana posmā (posma ceļā), kur pārtraukta vilcienu kustība	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __.ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošu signālu _____ posmā (pa ____ ceļu)* līdz ___km ___pk, lai veiktu _____ darbus. Nosūtīšanas maršruts sagatavots. _____ posmā (___ posma ceļā) vilcienu kustība pārtraukta. Vilcienu dispečers (uzvārds)."*	

Nr.	***Operatīvais norādījums***	***Situācijas apraksts***	***Norādījuma sniegšanas veids***	
			Mutiski	***Rakstiski***
27.	Atļauja kustībai, ja vilcienu kustību organizē, lietojot telefona sakarus	Vilciena nosūtīšana posmā bloķēšanas vai elektrozižļu sistēmas bojājuma laikā ar pienākšanu blakusstacijā	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __ ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošu signālu pa ____ ceļu* un braukt līdz _____ stacijas ieejas luksoforam (signālzīmei "Stacijas robeža"). Bloķēšanas (elektrozižļu) sistēma nedarbojas. Vilcienu dispečers (stacijas dežurants) (uzvārds)."*	*Ceļa atļaujas zīme*
		Vilciena nosūtīšana posmā bloķēšanas vai elektrozižļu sistēmas bojājuma laikā ar atgriešanos nosūtīšanas stacijā	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __ ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošu signālu pa ____ ceļu* un braukt līdz ___.km ___.pk ar atgriešanos atpakaļ. Bloķēšanas (elektrozižļu) sistēma nedarbojas. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	
		Manevru sastāva izbraukšana aiz stacijas robežu	*"Vilciena Nr.___ mašīnists. Atļauju izbraukt no _____ stacijas __ ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošu signālu pa ____ ceļu* un braukt līdz ___.km ___.pk ar atgriešanos atpakaļ. Manevri ar izbraukšanu aiz stacijas robežu. Stacijas dežurants (vilcienu dispečers) (uzvārds)."*	
28.	Atļauja vilciena atstumšanai līdz ieejas luksoforam vai signālzīmei "Stacijas robeža"	Vilcienu posmā ir nepieciešams atstumt līdz ieejas luksoforam vai signālzīmei "Stacijas robeža"	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. _____ posmā (posma ceļā) vilcienu kustība pārtraukta. Atļauju vilcienu atstumt līdz _____ stacijas ieejas luksoforam __ (vai līdz signālzīmei "Stacijas robeža"). Vilcienu dispečers (stacijas dežurants) (uzvārds)."*	*nav paredzēta*
29.	Atļauja vilciena atstumšanai aiz izejas luksoforu	Vilciena galva atrodas aiz izejas luksofora un to nepieciešams atstumt, lai	*"Vilciena Nr.___ mašīnists uz __.ceļa Atļauju atstumt vilcienu aiz izejas luksoforu __. Vilcienu dispečers (stacijas dežurants) (uzvārds)."*	*nav paredzēta*

Nr.	***Operatīvais norādījums***	***Situācijas apraksts***	***Norādījuma sniegšanas veids***	
			Mutiski	***Rakstiski***
		nosūtītu ar izejas luksofora atļaujošo signālu		
30.	Atļauja braukt pāri pārbrauktuvei	Vilciena/manevru sastāva caurlaišana pāri pārbrauktuvei, ja aizsprostluksoforā ir aizliedzošs signāls	*"Vilciena Nr.___ mašīnists. Atļauju braukt garām aizsprosta luksoforam __ ar aizliedzošu signālu ar ātrumu līdz 20 km/h un nekavējoties apstāties, ja rodas šķērslis vilciena kustībai. Vilcienu dispečers (stacijas dežurants) (uzvārds)."*	*nav paredzēta*
31.	Brīdinājums	Informācija par īpašiem kustības apstākļiem un drošības nosacījumiem, kuri vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) jāievēro braukšanas maršrutā	*"Vilciena Nr.__ mašīnists. Neparedzēts brīdinājums. _____ (brīdinājuma saturs). Vilcienu dispečers (stacijas dežurants) (uzvārds)." (tikai neparedzēta brīdinājuma nodošanai).*	*Brīdinājuma veidlapa*

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 19.11.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./201-2025)

* – divceļu posmos norāda "pareizo" vai "nepareizo" ceļu, ja posmā trīs un vairāk ceļu norāda ceļa numuru.

OPERATĪVO NORĀDĪJUMU VEIDLAPU PARAUGI

Baltas krāsas veidlapa

Atļauja Nr.___

Stacija (spiedogs)_____
20___. g. „____.”_____
plkst.___:___

Vilciena Nr.___ mašīnistam atļauju iebraukt uz _____ stacijas ceļu Nr.___ garām ieejas (maršruta) luksoforam ___ ar aizliedzošu signālu. Pieņemšanas maršruts sagatavots.
Stacijas dežurants (uzvārds)

Zaļas krāsas veidlapa

ATĻAUJAS Nr. ____ PASAKNIS

Stacija (spiedogs)_____
20__. g. ___. _____

Atļauja izsniegta
vilcienam Nr. _____
ar aizpildītu _____ punktu

Stacijas dežurants (uzvārds)

ATĻAUJA Nr. _____

Stacija (spiedogs)_____
20__. g. ___. _____

I

Atļauju vilcienam Nr._____ aizbraukt no _____ ceļa pa _____ ceļu garām izejas (maršruta) luksoforam ar aizliedzošu signālu un braukt līdz pirmajam garāmejas (maršruta, izejas, _____ stacijas ieejas) luksoforam.

II

Atļauju vilcienam Nr._____ aizbraukt no ___.ceļa ar atļaujošu izejas (maršruta) grupas luksofora _____ signālu.

☐ *Bojāts maršruta rādītājs (atkārtojuma luksofors)*

☐ *Nav ziņu, vai pirmais stacijai blakus esošais blokposms ir brīvs*

Stacijas dežurants (uzvārds)

(nevajadzīgo svītrot)

Baltas krāsas veidlapa ar sarkanu diagonālu līniju

ATĻAUJAS Nr. ____ PASAKNIS

Stacija (spiedogs)_____
20___. g. ___. _____

Vilciena Nr.___ mašīnists.
Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __.ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošo signālu _____ posmā pa _____ ceļu līdz _____.km ___.pk, lai
_____
_____

☐ *Maksimālais braukšanas ātrums 20 km/h*

☐ *Pretī nosūtīts saimniecības vilciens Nr._____. Brauciet uzmanīgi!*

Atļauja dod tiesības pabraukt garām stacijas izejas luksoforam ar aizliedzošu signālu pēc stacijas dežuranta norādījuma, kas saņemts pa radiosakariem, un braukt posmā neatkarīgi no automātiskās bloķēšanas sistēmas garāmejas luksoforu signāliem.

Stacijas dežurants (uzvārds)

ATĻAUJA Nr. _____

Stacija (spiedogs)_____
20___. g. ___. _____

Vilciena Nr.___ mašīnists.
Atļauju aizbraukt no _____ stacijas __.ceļa garām izejas luksoforam __ ar aizliedzošo signālu _____ posmā pa _____ ceļu līdz _____.km ___.pk, lai
_____
_____

☐ *Maksimālais braukšanas ātrums 20 km/h*

☐ *Pretī nosūtīts saimniecības vilciens Nr._____. Brauciet uzmanīgi!*

Atļauja dod tiesības pabraukt garām stacijas izejas luksoforam ar aizliedzošu signālu pēc stacijas dežuranta norādījuma, kas saņemts pa radiosakariem, un braukt posmā neatkarīgi no automātiskās bloķēšanas sistēmas garāmejas luksoforu signāliem.

Stacijas dežurants (uzvārds)

Ceļa atļaujas zīme uz baltas krāsas veidlapas

CEĻA ATĻAUJAS ZĪMES PASAKNIS

Stacija (spiedogs) _____
20__. g. ___. _____
plkst. _____

Izsniegta
vilcienam Nr. _____

Stacijas dežurants (uzvārds)

CEĻA ATĻAUJAS ZĪME

Stacija (spiedogs)_____
20__. g. ___. _____
plkst. _____

Vilciena Nr.____ mašīnists.
Atļauju aizbraukt no _____ stacijas ___.ceļa garām izejas luksoforam ___ ar aizliedzošu signālu pa _____ ceļu un braukt līdz _____ stacijas ieejas luksoforam (signālzīmei “stacijas robeža” vai līdz __.km __.pk ar atgriešanos atpakaļ).

☐ *Manevri, izbraucot aiz stacijas robežu*

☐ *Pa nepareizo ceļu*

☐ *Bloķēšanas sistēma nedarbojas*

Stacijas dežurants (uzvārds)

(nevajadzīgo svītrot)

Baltas krāsas veidlapa ar dzeltenu līniju pa diagonāli

Ja brīdinājums izdrukāts no datorizētas elektroniskās sistēmas, dzelteno līniju uz veidlapas neiezīmē

Brīdinājuma pasaknis

Brīdinājumu vilcienam Nr._____
saņēmu 20___. g. ____. _____

Vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) (palīgs) _____

(noplēsuma līnija)

Stacija _____ (spiedogs)
20__. g. ____. _____

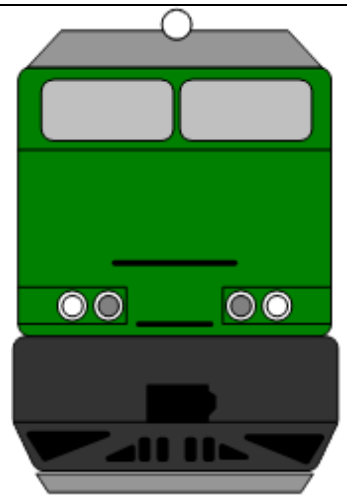
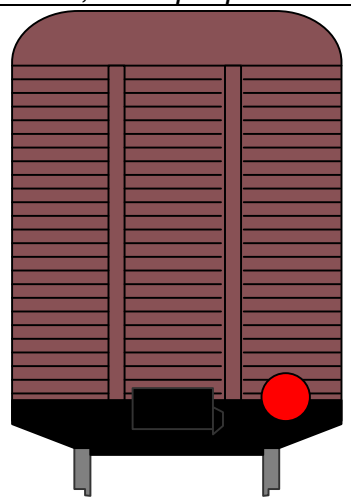
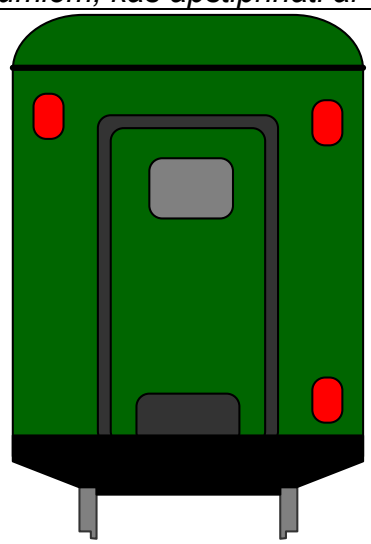
BRĪDINĀJUMS
vilcienam Nr. _____

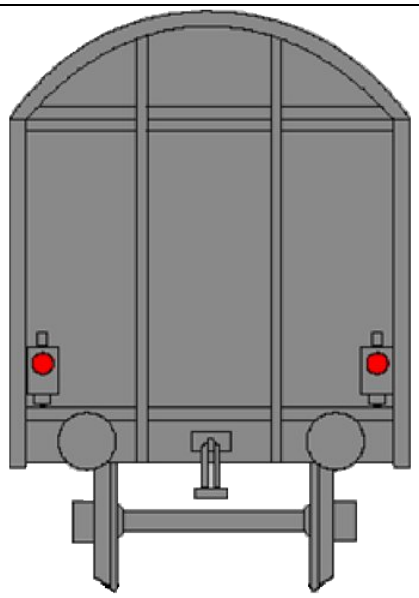
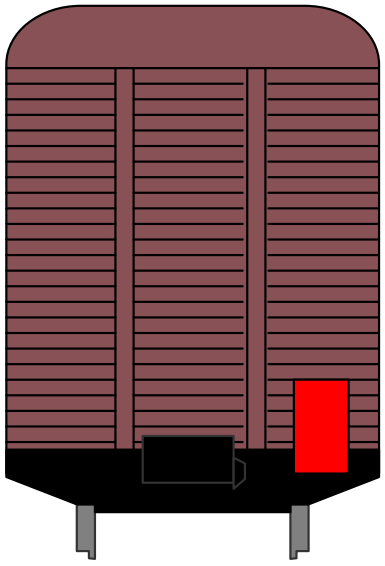
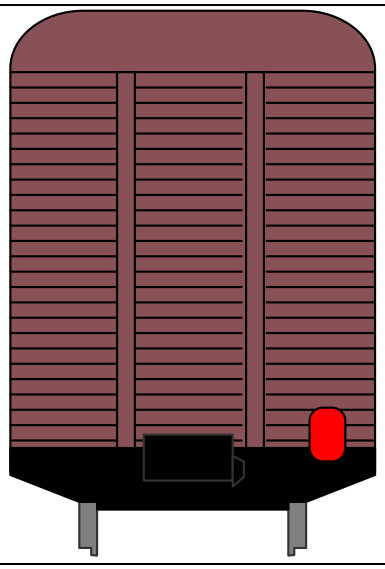
Kilometri, piketi, stacijas, ceļi, pārmijas	Laiks, kad brīdinājums ir spēkā (h un min)	Braukšanas ātrums (km/h)	Apstāties pie sarkanā signāla, bet, ja tāda nav, ievērot braukšanas ātrumu (km/h)	Citi īpaši vilciena braukšanas nosacījumi
1	2	3	4	5

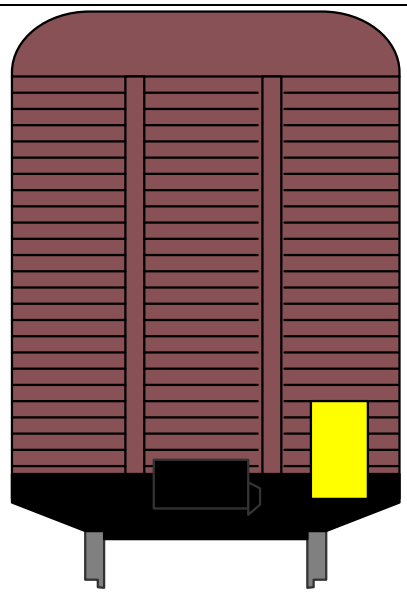
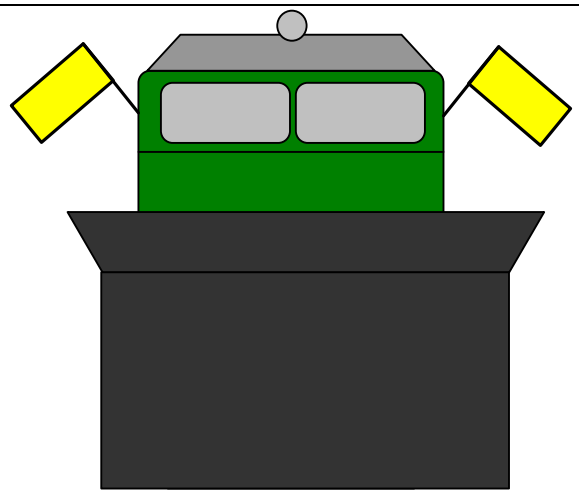
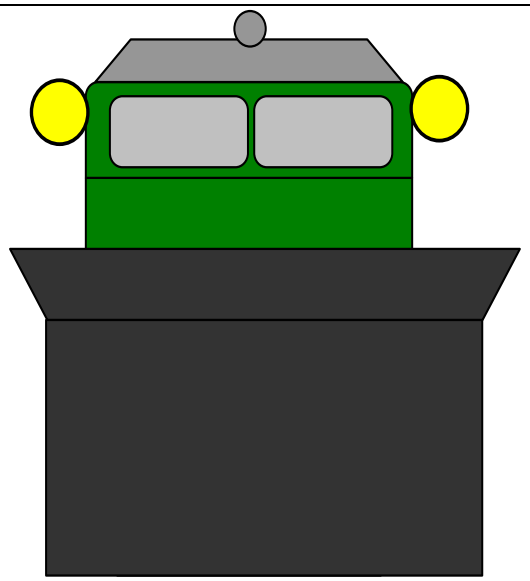
Stacijas dežurants (uzvārds)

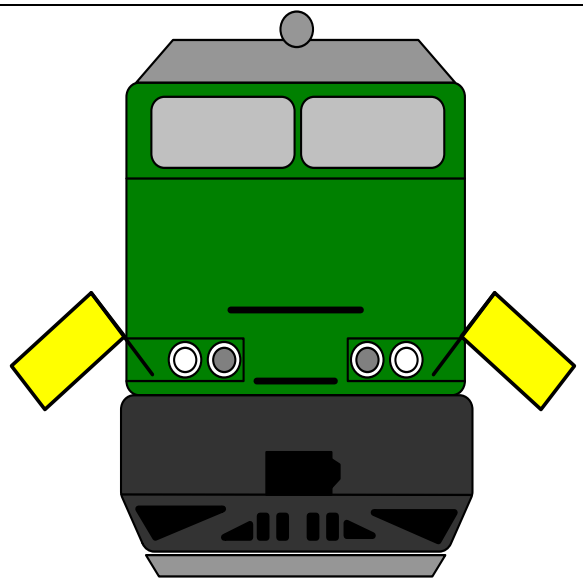
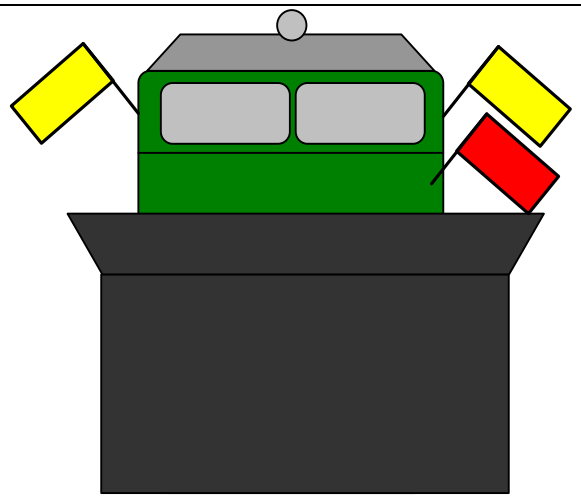
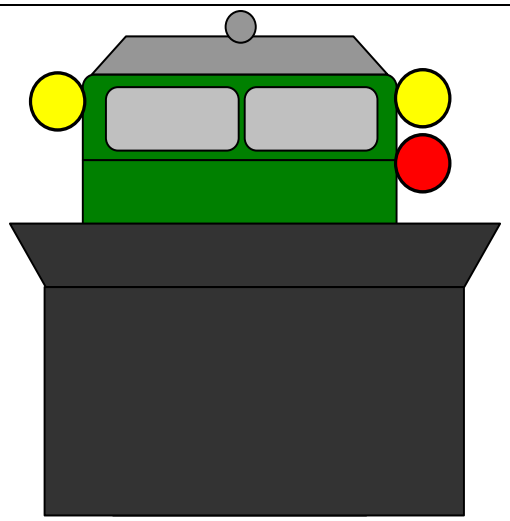
Ritošā sastāva apzīmēšanai lietojamo signālierīču signālu nozīme

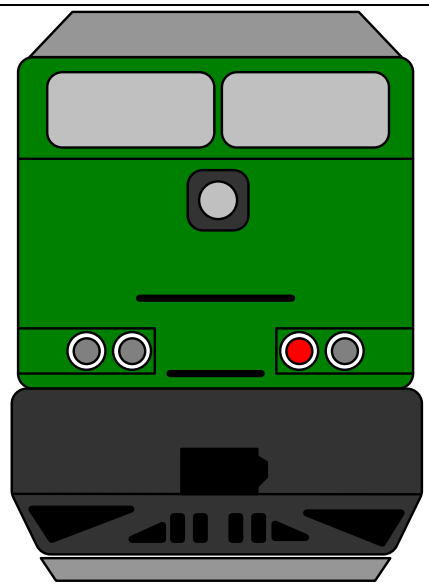
(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

Nr. p.k.	Attēls	Apraksts
1.		Braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos, uz priekšu vērstais vilces līdzekļa priekšgals ir apzīmēts ar trim lukturiem, kā redzams attēlā. Šie lukturi vienmēr ir ieslēgti, ja vilciens brauc ar vilces līdzekli pa priekšu.
2.	*(izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)*	
3.		Kravas vilciena un kravas un pasažieru vilciena pēdējo vagonu, braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos pa pareizo un nepareizo ceļu, dienā un naktī apzīmē ar gaismu atstarojošu sarkanu signāldisku pie buferu brusas labajā pusē.
4.	*(izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 10.09.2024. rīkojumu Nr.D-1.14./99-2024)*	
5.		Pasažieru vilciena pēdējo vagonu, braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos pa pareizo un nepareizo ceļu, dienā un naktī apzīmē ar trim sarkanām signāllukturu ugunīm. Šāda prasība attiecas uz ritekļiem, kas būvēti līdz Eiropas Savienības tieši piemērojamo tiesību aktu prasību stāšanos spēkā.

Nr. p.k.	Attēls	Apraksts
6.		Pasažieru vilciena pēdējo vagonu, braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos pa pareizo un nepareizo ceļu, dienā un naktī apzīmē ar diviem vienmērīgas sarkanas gaismas lukturiem, kas atrodas uz šķērsass vienādā augstumā virs bufera. Šāda prasība attiecas uz ritekļiem, kas būvēti atbilstoši Eiropas Savienības tieši piemērojamo tiesību aktu prasībām.
7.		Pasažieru vilciena beigās piekabināto kravas vagonu, kam nav pastāvīgo signāllukturu, dienā apzīmē ar gaismu atstarojošu sarkanu signāldisku (vai ar atritinātu sarkanu signālkarodziņu) pie buferu brusas labajā pusē.
8.		Pasažieru vilciena beigās piekabināto kravas vagonu, kam nav pastāvīgo signāllukturu, naktī apzīmē ar vienu sarkanu signālluktura uguni pie buferu brusas labajā pusē.

Nr. p.k.	Attēls	Apraksts
9.		Ja notikusi kravas vilciena pašatkabināšanās (pārtrūkšana) posmā, tās vilciena daļas pēdējo vagonu, ko kopā ar kravas vilciena vilces līdzekli nosūta uz staciju, apzīmē ar atritinātu dzeltenu signālkarodziņu pie buferu brusas labajā pusē.
10.		Sniegtīri ar vilces līdzekli, braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos pa pareizo ceļu, dienā apzīmē ar diviem atritinātiem dzelteniem signālkarodziņiem.
11.		Sniegtīri ar vilces līdzekli, braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos pa pareizo ceļu, naktī apzīmē ar divām dzeltenām ugunīm sānu signāllukturos, bet uz vilces līdzekļa pusi – ar divām baltām kontrolugunīm.

Nr. p.k.	Attēls	Apraksts
12.		Sniegtīri ar vilces līdzekli pa priekšu, braucot vienceļa iecirkņos un divceļu iecirkņos pa pareizo ceļu, dienā apzīmē ar diviem atritinātiem dzelteniem signālkarodziņiem.
13.		Sniegtīri, ja tas brauc priekšā vilces līdzeklim pa divceļu iecirkņa nepareizo ceļu, dienā apzīmē ar diviem dzelteniem atritinātiem signālkarodziņiem un sarkanu atritinātu signālkarodziņu.
14.		Sniegtīri, ja tas brauc priekšā vilces līdzeklim pa divceļu iecirkņa nepareizo ceļu, naktī apzīmē ar divām dzeltenām un vienu sarkanu uguni, bet uz vilces līdzekļa pusi – ar trim baltām kontrolugunīm.

Nr. p.k.	Attēls	Apraksts
15.		Vilces līdzekli, ja vilcienu stumj ar vagoniem pa priekšu, kā arī bez vagoniem ejošu vilces līdzekli aizmugurē dienā un naktī apzīmē ar buferu brusas labās puses signālluktura sarkanu gaismu.

Platsliežu ritošā sastāva kustības ātrums ar bojātu riteņpāri

Nr. p.k.	Ritošais sastāvs	Ceļā konstatētais izrāvums vai uzmetinājums uz riteņa velšanās virsmas	Ritošā sastāva ātrums līdz tuvākajai stacijai
1.	Kravas vai pasažieru vilciena vagons (izņemot motorvagonu)	lielāks par 1 mm, bet nepārsniedz 2 mm	pasažieru vilciens nepārsniedzot 100 km/h**
			kravas vilciens nepārsniedzot 70 km/h**
2.	Lokomotīve un motorvagonu ritošā sastāva motorvagona motorratiņi	lielāks par 1 mm, bet nepārsniedz 2 mm	nepārsniedzot 15 km/h
		lielāks par 2 mm, bet nepārsniedz 4 mm	nepārsniedzot 10 km/h
		lielāks par 4 mm	nepārsniedzot 10 km/h, ar nosacījumu, ka bojātais riteņpāris ir pakarināts vai izslēgta riteņpāra griešanās iespēja*
3.	Pasažieru vagons, motorvagonu ritošā sastāva piekabvagons un motorvagonu balstratiņi	lielāks par 2 mm, bet nepārsniedz 6 mm	nepārsniedzot 15 km/h
		lielāks par 6 mm, bet nepārsniedz 12 mm	nepārsniedzot 10 km/h
		lielāks par 12 mm	nepārsniedzot 10 km/h, ar nosacījumu, ka bojātais riteņpāris ir pakarināts vai izslēgta riteņpāra griešanās iespēja*
4.	Kravas vagons	lielāks par 2 mm, bet nepārsniedz 6 mm	nepārsniedzot 15 km/h
		lielāks par 6 mm, bet nepārsniedz 12 mm	nepārsniedzot 10 km/h
		lielāks par 12 mm	nepārsniedzot 10 km/h, ar nosacījumu, ka bojātais riteņpāris ir pakarināts vai izslēgta riteņpāra griešanās iespēja*
5.	Sliežu motortransports	lielāks par 2 mm, bet nepārsniedz 6 mm	nepārsniedzot 15 km/h
		lielāks par 6 mm, bet nepārsniedz 12 mm	nepārsniedzot 10 km/h
		lielāks par 12 mm	nepārsniedzot 10 km/h, ar nosacījumu, ka bojātais riteņpāris ir pakarināts vai izslēgta riteņpāra griešanās iespēja*

Piezīme:
"*" – šajā gadījumā lokomotīvi atkabina no vilciena, bet bojātā riteņpāra bremžu cilindrus un vilces elektrodzinēju (elektrodzinēju grupu) izslēdz no darbības;
"**" – šajā gadījumā pasažieru un kravas vilcieni brauc līdz tuvākajam tehniskās apkopes punktam, kur ir ierīces riteņpāra nomaiņai.

Kārtība, kādā pa nepareizo ceļu nosūta vilcienu, ja divceļu posmā ir pārbrauktuves, kuras aprīkotas ar automātiskām ierīcēm tikai vilcieniem, kas brauc pa pareizo ceļu

1. Ja nepieciešams no stacijas nosūtīt vilcienu pa nepareizo ceļu, tad vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam) izsniedz atbilstošus brīdinājumus par pārbrauktuvju (kuras aprīkotas ar vienpusējām automātiskām ierīcēm) šķērsošanu, ja tās ir apsargājamas (vai uz tām nozīmēti dežurējošie Sliežu ceļu pārvaldes darbinieki) – ar ātrumu ne lielāku par 40 km/h, bet ja neapsargājamas – ar ātrumu ne lielāku par 20 km/h.

2. Ja divceļu posmā kustību pa vienu ceļu pārtrauc Infrastruktūras bojājuma vai cita šķēršļa dēļ, nosūtot vilcienu pa nepareizo ceļu 1. punktā minētos brīdinājumus izsniedz posma norobežojošās stacijas dežurants vai vilcienu dispečers, ja stacijā nav stacijas dežuranta.

3. Plānoto infrastruktūras remonta (būvniecības) darbu laikā, kad vilcienu kustību organizē pa nepareizo ceļu, 1. punktā minētos brīdinājumus izsniedz brīdinājumu izsniegšanas stacijās, saskaņā ar Sliežu ceļu pārvaldes pieteikumiem.
   Posma norobežojošās stacijas dežurants pirms vilciena nosūtīšanas pa nepareizo ceļu pārbauda brīdinājuma izsniegšanu vilciena vilces līdzekļa vadītājam (mašīnistam).

4. Ja plānoto remonta (būvniecības) darbu dēļ nepieciešams pārtraukt vilcienu kustību uz viena no ceļiem, un pa atlikušo ceļu noteikt vilcienu divpusēju kustību, ievēro šādus noteikumus:
   4.1. Sliežu ceļu pārvalde savlaicīgi nodrošina 1. punktā minēto brīdinājumu pieteikumu noformēšanu noteiktā kārtībā.
   4.2. Uz visām neapsargājamām pārbrauktuvēm veic vienu no šādiem pasākumiem:
      4.2.1. abās pusēs pārbrauktuvēm uzstāda 207.ceļa zīmi un nozīmē dežurējošus Sliežu ceļu pārvaldes darbiniekus (signālistus);
      4.2.2. luksoforu signalizācijas galviņas aizklāj ar blīvu, necaurspīdīgu un neatstarojošu materiālu, abās pusēs pārbrauktuvei uzstāda 207.ceļa zīmi un brīdinājuma uzrakstu “Uzmanību! Pārbrauktuves signalizācija nedarbojas” atbilstoši MK 06.10.1998. noteikumu Nr.392 „Dzelzceļa pārbrauktuvju un pāreju ierīkošanas, aprīkošanas, apkalpošanas un slēgšanas noteikumi” 5.pielikumam. Ja pārbrauktuve ir aprīkota ar automātiskajām barjerām, tās noslēdz atvērtā stāvoklī.
   4.3. Konkrēto drošības punktā 4.2. noteikto drošības pasākuma pielietošanu uz pārbrauktuvēm norāda atļaujā (telegrammā) par tehnoloģiskā pārtraukuma „loga” piešķiršanu.
   4.4. Dežurējošiem darbiniekiem (signālistiem) jābūt iepriekš sagatavotiem un apmācītiem, kā pielietot rokas signālus autotransporta kustības regulēšanai un apturēšanai, kā norobežot pārbrauktuvi, ja uz tās radušies šķēršļi vilcienu kustībai, kā rīkoties automātiskās luksoforu signalizācijas bojājuma gadījumā, un kā lietot pārbrauktuvju ierīces. Apmācīto dežurējošo darbinieku (signālistu) sarakstu ar rīkojumu apstiprina Sliežu ceļu pārvaldes vadītājs un izrakstu no rīkojuma izsniedz ceļu meistariem un ceļu brigadieriem.
   4.5. Uz visu laiku, kamēr posmā notiek divpusējā vilcienu kustība pa vienu no ceļiem, jābūt nodrošinātiem sakariem ar dežurējošiem darbiniekiem (signālistiem).
   4.6. Vilcienu dispečers drīkst dot rīkojumu par divpusējās vilcienu kustības uzsākšanu tikai pēc tam, kad saņēmis no LDz atbildīgā darbinieka paziņojumu par 4.2. apakšpunkta prasību izpildi, atbilstoši atļaujas (telegrammas) par tehnoloģiskā pārtraukuma „loga” piešķiršanu prasībām.

5. Visos gadījumos (Infrastruktūras bojājuma vai plānveida darbu veikšanas laikā, darbinieks, kurš nosūta vilcienu, savlaicīgi pa telefonu (vai radiosakariem) paziņo darbiniekam, kurš vada apsargājamo pārbrauktuvi (pārbrauktuves dežurants; pārbrauktuves centra dežurants vai stacijas dežurants, ja pārbrauktuves vadība tiek nodrošināta attālināti) un dežurējošiem darbiniekiem

(signālistiem), ja tie ir nozīmēti atbilstoši atļaujas (telegrammas) par tehnoloģiskā pārtraukuma „loga" piešķiršanu prasībām, par katru pa nepareizo ceļu nosūtāmo vilcienu un nepieciešamību aizvērt pārbrauktuvi vilciena caurlaišanai.
Ja pārbrauktuves attālinātu vadību veic stacijas dežurants, tad viņš personīgi veic pārbrauktuves aizvēršanu no vadības ierīces pirms vilciena caurlaišanas.

6. Darbinieks, kurš vada apsargājamo pārbrauktuvi, saņemot ziņojumu par vilciena nosūtīšanu pa nepareizo ceļu aizver pārbrauktuvi manuāli no vadības pults līdz vilciena pilnīgas pabraukšanas garām pārbrauktuvei. Neskaidrību gadījumos sazinās ar darbinieku, kurš paziņoja par vilciena nosūtīšanu un precizē situāciju.

7. Visos gadījumos braucot pa nepareizo ceļu pirms dzelzceļa pārbrauktuvju šķērsošanas vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) pienākums ir vairākas reizes padot vēstījuma signālu un tuvoties pārbrauktuvēm ar sevišķu modrību.

8. Saimniecības vilcienu, sliežu motortransporta ātrums braucot pēc darba divceļu posmā nepareizā virzienā, uz pārbrauktuvēm nedrīkst pārsniegt – 20 km/h.

9. Pārbrauktuvju saraksts, kuras aprīkotas ar automātiskām ierīcēm tikai vilcieniem, kas brauc pa divceļu posma pareizo ceļu:

Nr. p/k	Posma (iecirkņa) nosaukums	Pārbrauktuves atrašanās vieta (km, pk)	Pārbrauktuves klasifikācija
1.	**Iecirknis Rīga Pasažieru – Sloka**		
	Zasulauks – Priedaine	8km 2pk	apsargājama
	Priedaine – Dubulti	17km 8pk	neapsargājama ar barjerām
	Dubulti – Sloka	26km 8pk	neapsargājama ar barjerām
		28km 5pk	neapsargājama ar barjerām
2.	**Iecirknis Rīga Pasažieru – Valmiera**		
	Rīga Pasažieru – Zemitāni	2km 10pk	apsargājama
	Čiekurkalns – Jugla	8km 10pk	apsargājama
		9km 8pk	neapsargājama
	Cēsis – Jāņamuiža	95km 7pk	neapsargājama
		97km 7pk	neapsargājama ar barjerām
	Zemitāni – Jāņavārti	3km 4pk (Vietalvas iela)	Neapsargājama ar barjerām
3.	**Iecirknis Rīga Pasažieru – Saulkrasti**		
	Vecāķi – Carnikava	24km 5pk	neapsargājama ar barjerām
	Carnikava – Lilaste	32km 6pk	neapsargājama
	Lilaste – Saulkrasti	47km 4pk	neapsargājama
4.	**Iecirknis Rīga Pasažieru – Aizkraukle**		
	Salaspils – Ogre	24km 10pk	neapsargājama
		28km 7pk	neapsargājama
	Ogre – Lielvārde	38km 5pk	neapsargājama
		40km 7pk	neapsargājama
		42km 2pk	neapsargājama
		45km 10pk	neapsargājama ar barjerām
	(izslēgts ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 19.11.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./201-2025)		

Nr. p/k	Posma (iecirkņa) nosaukums	Pārbrauktuves atrašanās vieta (km, pk)	Pārbrauktuves klasifikācija
5.	Jelgava – Glūda	45km 10pk	apsargājama
		47km 2pk	neapsargājama
		48km 7pk	neapsargājama
		53km 5pk	neapsargājama
		56km 10pk	neapsargājama
6.	Aglona – C.p. Krāce	486km 6pk	neapsargājama
		476km 9pk	neapsargājama
7.	C.p. Pūpoli – Rēzekne I	452km 2pk	neapsargājama

DEN 68. punkta piemērošanai:

Vilcienu kustības virziena kreisajā pusē izvietoto luksoforu saraksts

Nr. p/k	Stacijas nosaukums	Luksofora liters	Luksofora veids
1.	Rīgas Pasažieru Torņakalna parks	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
2.	Rīga Pasažieru	NpJ	Ieejas no nepareiza ceļa
3.	Rīga Pasažieru	PpT	Maršruta
4.	Rīgas Pasažieru Torņakalna parks	NpT	Maršruta
5.	Rīga Pasažieru	M6	Manevru
6.	Zasulauks	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
7.	Čiekurkalns	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
8.	Jugla	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
9.	Sarkandaugava	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
10.	Mangaļi	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
11.	Ziemeļblāzma	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
12.	Vecāķi	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
13.	Garkalne	Np	Ieejas no nepareiza ceļa
14.	Vangaži	Np	Ieejas no nepareiza ceļa
15.	Inčukalns	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
16.	Cēsis	Np	Ieejas no nepareiza ceļa
17.	Krievupe	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
18.	Sigulda	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
19.	Jāņamuiža	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
20.	Šķirotavas stacijas „A” parks	NpS	Ieejas no nepareiza ceļa
21.	Šķirotavas stacijas „A” parks	PpJ	Maršruta
22.	Šķirotavas stacijas „B” parks	M70	Manevru
23.	Šķirotavas stacijas „J” parks	NpA	Maršruta
24.	Šķirotavas stacijas „J” parks	aN2J	Atkārtojuma luksofors
25.	Salaspils	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
26.	Ogre	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
27.	Lielvārde	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
28.	Skrīveri	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
29.	Aizkraukle	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
30.	Koknese	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
31.	Pļaviņas	Np, Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
32.	Krustpils	PRp	Ieejas no nepareiza ceļa
33.	Rēzekne I	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa
34.	Krāce	Pp	Ieejas no nepareiza ceļa

Nr. p/k	Stacijas nosaukums	Luksofora liters	Luksofora veids
35.	Pūpoli	Np	Ieejas no nepareiza ceļa
36.	Aglona	Np	Ieejas no nepareiza ceļa
37.	Daugavpils stacijas “D” parks	M30	Manevru
38.	Ceļa postenis 14.km	M1	Manevru

DEN 3.pielikuma 10.2. punkta piemērošanai:

Ieejas, brīdinājuma un garāmejas luksoforu, aizsprosta un aizsega luksoforu saraksts, kuru sarkanā, dzeltenā un zaļā signāluguns, kā arī luksoforu signālsvītras ir saredzamas 200 m attālumā no vilciena lokomotīves vadības kabīnes

Nr. p/k	Ceļa posms, stacija	Luksofora liters	Luksofora veids
1.	Dubulti – Sloka	23	garāmejas
2.	Dubulti – Priedaine	1	garāmejas
3.	Dubulti – Priedaine	2	garāmejas
4.	Vecāķi	P	ieejas
5.	Mangaļi	N	ieejas
6.	Šķirotava stacijas „A” parks	PRP	ieejas

DEN 6. pielikuma 3. punkta piemērošanai:

Ieejas luksoforu ar četrzīmju signalizāciju saraksts stacijās, kurās attālums starp maršruta un izejas luksoforu ir mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu

Nr. p/k	Stacijas nosaukums	Ieejas luksofora liters ar četrzīmju signalizāciju	Maršruta luksofora liters	Attālums līdz izejas luksoforam, (m)
1.	Olaine	NA	NM4	400
2.	Olaine	NB	NM5	413
3.	Ogre	P	PM1A	404
4.	Aglona	P	PM1	635
5.	Jersika	N	NM1	758
6.	Jersika	P	PM1	518
7.	Pļaviņas	P	PM2	557

DEN 6.pielikuma 30. punktu piemērošanai:

Izejas luksoforu saraksts, kuros pretējā pusē novietota atkārtotājgalviņa, kas atkārto izejas luksofora atļaujošo signālu

Nr. p/k	Stacijas nosaukums	Luksofora literis
1.	Šķirotavas stacijas "B" parks	aP6J
2.	Čiekurkalns	N3

DEN 6.pielikuma 2., 21. un 34. punktu piemērošanai:

Vilcienu maksimālie kustības ātrumi, ar kādiem drīkst braukt garām luksoforiem ar vienu dzeltenu (nemirgojošu) signāluguni, kuri novietoti attālumā no nākamā luksofora, kas ir mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu

Nr. p/k	Stacijas nosaukums	Luksofora liters	Maksimālais ātrums, km/h
1.	Zemitāni	N1M	40
2.	Jelgava	NA	40
3.	Jelgava	NB	40
4.	Olaine	NM4	40
5.	Olaine	NM5	40
6.	Ogre	PM1A	40
7.	Jersika	PM1	40
8.	Pļaviņas	PM2	40

Vilcienu maksimālais kustības ātrums garām visiem pārējiem luksoforiem ar vienu dzeltenu (nemirgojošu) uguni, kuri novietoti attālumā no nākamā luksofora, kas ir mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu pielietojot pilnīgo dienesta bremzēšanu nedrīkst pārsniegt: 60 km/h – pasažieru vilcieniem un 50 km/h – kravas vilcieniem.

DEN 6.pielikuma 63. punkta piemērošanai:

Staciju, ceļa luksoforu un to signālrādījumu saraksts, pie kuriem lokomotīves luksofors signalizē ar "dzelteno uguni"

Nr. p/k	Stacijas nosaukums, maršruts	Sekcijas nosaukums	Lokomotīves luksofora signāluguns	Ceļa luksofora liters	Ceļa luksofora signāls
1.	Dubulti (nosūtīšana uz Priedaini no 3.ceļa)	9 SP	Dzeltena	20 (garāmejas)	Viena zaļa, viena dzeltena un viena zaļa vai viena dzeltena uguns
2.	Lilaste (nosūtīšana uz Saulkrastiem no I. ceļa)	1-5 SP	Dzeltena	4 (garāmejas)	Viena zaļa vai viena dzeltena uguns

Nr. p/k	Stacijas nosaukums, maršruts	Sekcijas nosaukums	Lokomotīves luksofora signāluguns	Ceļa luksofora liters	Ceļa luksofora signāls
3.	Ogre (caurlaišana uz Salaspili no Lielvārdes pa 3.ceļu)	NP	Dzeltena	N3 (izejas)	Viena zaļā vai viena dzeltenā uguns
4.	Rīgas Pas. Torņakalna parks (caurlaišana uz Rīgas Pas. Galveno parku no Zasulauka pa 3.ceļu)	216-220 SP, 222-226 SP, III TC (no luks. PM līdz luks. P3T)	Dzeltena	P3T (izejas)	Viena zaļa, viena dzeltena un viena zaļa vai viena dzeltena uguns
5.	Rīga Pas. (caurlaišana uz Rīga Pas. Galveno parku no Jāņavārtiem pa galveno ceļu)	NJP, 138 SP, 130 SP, III AP	Dzeltena	NMJ (maršruta)	Viena dzeltena mirgojoša uguns, viena dzeltena, divas dzeltenas, no kurām augšējā mirgojošā vai divas dzeltenas
6.	Sloka (caurlaišana pa 2.ceļu)	1-7SP	Dzeltena	NM (maršruta)	Viena dzeltena mirgojoša uguns

DEN 6. pielikuma 70. punkta piemērošanai:

Luksoforu saraksts, kuri aprīkoti ar baltas krāsas gaismas rādītājiem divu bultu veidā un izvietoti attālumā, kas mazāks par nepieciešamo bremzēšanas ceļa garumu līdz nākošajam luksoforam

Nr. p/k	Stacijas vai posma nosaukums	Luksofora liters	Attālums līdz nākamajam luksoforam, (m)
1.	Rīga Pasažieru – Zemitāni	1	1048
2.	Zemitāni	N1M	464
3.	Zemitāni (Brasa)	2	807
4.	Vecāķi – Ziemeļblāzma	1	923
5.	Šķirotava stacijas “J” parks – Zemitāni	2	957
6.	Šķirotava stacijas “J” parks	NA	923
7.	Aizkraukle – Koknese	2	1320
8.	Pureņi	NM1	1080
9.	Pureņi	PM1	1085
10.	Jersika	N	606
11.	Aglona	N	804
12.	Aglona	PM2	688
13.	Jelgava	NA	675
14.	Jelgava	NB	680
15.	Ilzēni	NM1	1588
16.	Ilzēni	PM1	1199

Brīdinājumu izsniegšanas staciju saraksts

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)

Nr. p/k	Maršruta nosaukums	Brīdinājuma izsniegšanas stacijas			
		pasažieru vilcieniem		kravas vilcieniem	
		nepāra virzienā	pāra virzienā	nepāra virzienā	pāra virzienā
1.	Rīga Pas. – Valga Igaun. dz.	Rīga Pas., Valmiera	Rīga Pas.	-	-
2.	Rīga Pas. – Cēsis	Rīga Pas.	Rīga Pas.	-	-
3.	Rīga Pas. – Sigulda	Rīga Pas.	Rīga Pas.	-	-
4.	Rīga Pas. – Valmiera	Rīga Pas., (Valmiera)	Rīga Pas.	-	-
5.	Rīga Pas. – Skulte	Rīga Pas.	Rīga Pas.	-	-
6.	Rīga Pas. – Tukums II	Rīga Pas.	Rīga Pas.	-	-
7.	Rīga Pas. – Liepāja	Rīga Pas.	Liepāja,	-	-
8.	Rīga Pas. – Jelgava	Rīga Pas.	Rīga Pas., Jelgava	-	-
9.	Rīga Pas. – Gulbene	Gulbene	Rīga Pas.	-	-
10.	Rīga Pas. – Madona	Madona	Rīga Pas.	-	-
11.	Rīga Pas. – Zilupe	Zilupe	Rīga Pas.	-	-
12.	Rīga Pas. – Rēzekne	Rēzekne	Rīga Pas.	-	-
13.	Rīga Pas. – Krustpils	Krustpils	Rīga Pas.	-	-
14.	Rīga Pas. – Daugavpils	Daugavpils	Rīga Pas.	-	-
15.	Rīga Pas. – Indra	Indra	Rīga Pas.	-	-
16.	Rīga Pas. – Krāslava	Krāslava	Rīga Pas.	-	-
17.	Rīga Pas. – Viļņa Liet.dz. ***	Rīga Pas. *līdz Radvilišķi Liet.dz.*	Jelgava *iecirknim Jelgava – Rīga Pasažieru*	-	-
18.	Rīga Pas. – Aizkraukle	Rīga Pas.	Rīga Pas.	-	-
19.	Aizkraukle – Daugavpils	Daugavpils	Rīga Pas.	-	-
20.	Šķirotava – Jelgava	-	-	Šķirotava	Jelgava

Nr. p/k	Maršruta nosaukums	Brīdinājuma izsniegšanas stacijas			
		pasažieru vilcieniem		kravas vilcieniem	
		nepāra virzienā	pāra virzienā	nepāra virzienā	pāra virzienā
21.	Šķirotava – Skulte	-	-	Šķirotava	Šķirotava
22.	Šķirotava – Valga Igaun. dz.	-	-	Šķirotava, Valga** Igaun. dz.	Šķirotava
23.	Šķirotava – Jelgava – Ventspils	-	-	Šķirotava	Ventspils
24.	Šķirotava – Tukums II – Ventspils	-	-	Šķirotava	Ventspils
25.	Šķirotava – Liepāja	-	-	Šķirotava	Liepāja
26.	Šķirotava – Daugavpils	-	-	Šķirotava	Daugavpils
27.	Šķirotava – Rēzekne	-	-	Rēzekne	Šķirotava
28.	Šķirotava – Jelgava – Daugavpils	-	-	Daugavpils	Šķirotava
29.	Šķirotava – Jelgava – Rēzekne	-	-	Rēzekne	Šķirotava
30.	Jelgava – Valga Igaun. dz.	Jelgava (Rīga Pas.)	Jelgava (Rīga Pas.)	Valga** Igaun. dz.	Jelgava
31.	Jelgava – Mangaļi	-	-	Šķirotava (Mangaļi)	Jelgava
32.	Jelgava – Ventspils	-	-	Jelgava	Ventspils
33.	Jelgava – Radvilišķi Liet. dz. ***	-	Radvilišķi Liet. dz.	Jelgava	Radvilišķi Liet. dz.
34.	Jelgava – Mažeiķi Liet. dz. – Bugeņi Liet. dz. ***	-	-	Jelgava	Mažeiķi Bugeņi Liet. dz.
35.	Jelgava – Liepāja	-	-	Jelgava	Liepāja
36.	Jelgava – Krustpils	-	-	Jelgava	Krustpils
37.	Pļaviņas – Gulbene	-	-	Gulbene	Pļaviņas
38.	Daugavpils – Krustpils	-	-	Daugavpils	Krustpils
39.	Daugavpils – Valga* Igaun. dz.	-	-	Daugavpils, Valga Igaun. dz.	-
40.	Daugavpils – Ziemeļblāzma*	-	-	Daugavpils, Mangaļi	-
41.	Daugavpils – Zemitāni – 3.km ceļa postenis*	-	-	Daugavpils	Šķirotava
42.	Daugavpils – Bolderāja	-	-	Daugavpils	Bolderāja
43.	Daugavpils – Krievu sala	-	-	Daugavpils	Krievu sala
44.	Daugavpils – Jelgava	-	-	Daugavpils	Jelgava

Nr. p/k	Maršruta nosaukums	Brīdinājuma izsniegšanas stacijas			
		pasažieru vilcieniem		kravas vilcieniem	
		nepāra virzienā	pāra virzienā	nepāra virzienā	pāra virzienā
45.	Daugavpils – Ventspils	-	-	Daugavpils	Ventspils
46.	Daugavpils – Liepāja	-	-	Daugavpils	Liepāja
47.	Daugavpils – Rēzekne	-	-	Rēzekne	Daugavpils
48.	Daugavpils – Rēzekne – Šķirotava*	-	-	-	Daugavpils, Šķirotava
49.	Daugavpils – Rēzekne – Jelgava*	-	-	-	Daugavpils, Jelgava
50.	Daugavpils – Radvilišķi Liet.dz. ***	-	-	Daugavpils	Radvilišķi Liet.dz.
51.	Daugavpils – Paneriai Liet.dz.***	-	-	Daugavpils	Turmantas Liet.dz.
52.	Daugavpils – Polocka Baltkr.dz.	-	-	Polocka Baltkr. dz.	Daugavpils
53.	Daugavpils – Pitalova Kriev. dz.	-	-	Pitalova Kriev. dz.	Daugavpils
54.	Rēzekne – Pitalova Kriev. dz.	-	-	Pitalova Kriev. dz.	Rēzekne
55.	Rēzekne – Krustpils	-	-	Rēzekne	Krustpils
56.	Rēzekne – Mangaļi*	-	-	Rēzekne, Mangaļi	-
57.	Rēzekne – Jelgava	-	-	Rēzekne	Jelgava
58.	Rēzekne – Ventspils	-	-	Rēzekne	Ventspils
59.	Rēzekne – Liepāja	-	-	Rēzekne	Liepāja
60.	Rēzekne – Ziemeļblāzma*	-	-	Rēzekne, Mangaļi	-
61.	Rēzekne – Zemitāni – 3.km ceļa postenis*	-	-	Rēzekne	Šķirotava
62.	Rēzekne – Bolderāja	-	-	Rēzekne	Bolderāja
63.	Rēzekne – Krievu sala	-	-	Rēzekne	Krievu sala
64.	Rēzekne – Zilupe – Sebeža Kriev. dz.	-	-	Sebeža Kriev.dz.	Rēzekne
65.	Gulbene – Alūksne	Gulbene	Gulbene	Gulbene	Gulbene

Piezīme:

1. Iekavās uzrādītās brīdinājumu izsniegšanas stacijas izsniedz brīdinājumu sava formējuma (apgrozības) vilcieniem.
2. Ar "*" apzīmēti maršruti, kuros vilcieniem mainās braukšanas virziens un vilcienu numuri.
3. Ar "**" brīdinājumu sagatavošanu un pārsūtīšanu pa e-pastu Valgas stacijai nodrošina Valmieras stacijas dežurants.
4. Ar "***" norādītajos maršrutos nosūtīšanas stacija izsniedz divus brīdinājumus:

- virzienā no Latvijas uz Lietuvu: LDz brīdinājumu maršruta daļai no Latvijas nosūtīšanas stacijas līdz Latvijas Republikas valsts robežai un brīdinājumu, kas tika saņemts no Lietuvas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja LTG Infra, maršruta daļai no valsts robežas līdz vilciena maršruta Lietuvas galastacijai;

- virzienā no Lietuvas uz Latviju: LTG Infra brīdinājumu maršruta daļai no Lietuvas nosūtīšanas stacijas līdz Lietuvas Republikas valsts robežai un brīdinājumu, kas tika saņemts no LDz, maršruta daļai no valsts robežas līdz vilciena maršruta Latvijas galastacijai.

Ja nosūtīšanas stacijā pirmajai maršruta daļai izsniegtā brīdinājumā ir norādīti īpaši vilciena kustības nosacījumi, tie ir spēkā visā maršruta garumā (Latvijas un Lietuvas dzelzceļa infrastruktūrā) līdz galastacijai.

(ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.11.2026. rīkojumu Nr.D-1.14./152-2026)

Brīdinājumu izsniegšanas kārtība piepilsētas, izvedvilceniem un pārdeves vilcieniem uz vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darba laiku

1. Rīgas reģionā strādājošām lokomotīvēm, kuras paredzētas darbam ar izvedvilcieniem un pārdēvēs vilcieniem, brīdinājumus izdod ne katram vilcienam, bet uz vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darba laiku.
2. Šķirotavas stacijā pirms 1. punktā minēto vilcienu vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) izbraukšanas pirmajā reisā izsniedz spēkā esošos brīdinājumus iecirkņiem: Šķirotava – c/p 3.km, Šķirotava – Sloka, Šķirotava – Bolderāja I, Bolderāja II – Krievu sala, Šķirotava – Jelgava, Šķirotava – Saurieši, Šķirotava – Skulte, Šķirotava – Sigulda.
   Gadījumā, ja lokomotīvi, kura paredzēta darbam ar izvedvilcieniem un pārdēvēs vilcieniem, plānots nosūtīt uz citu iecirkni, kurš nav minēts šajā punktā, Rīgas mezgla vilcienu dispečers organizē papildus brīdinājumu izdošanu uz attiecīgo iecirkni.
   (ar grozījumiem, kas apstiprināti ar 12.09.2025. rīkojumu Nr.D-1.14./145-2025)
3. Rīgas Pasažieru stacijā brīdinājumus izsniedz visiem pāra un nepāra piepilsētas vilcieniem (kā sava formējuma, tā arī tranzīta elektrovilcieniem un dīzeļvilcieniem) uz vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darba laiku, saskaņā ar plānotiem maršrutiem (tūrēm) un vilcienu kustības grafiku. Piepilsētas vilcienu vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darba laikā plānotus maršrutus (tūres) a/s "Pasažieru vilciens" savlaicīgi nosūta Rīgas Pasažieru Galvenā parka dežurantam.
   Saņemot neparedzēto brīdinājumu, Rīgas Pasažieru stacija izsniedz to arī vilcieniem, kuri saņēmuši brīdinājumu uz vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darba laiku.
4. Gadījumā, ja pēc brīdinājumu saņemšanas uz vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) darba laiku piepilsētas vilcienam tiek mainīts maršruts (tūre), attiecīgā iecirkņa vilcienu dispečers organizē papildus brīdinājumu izsniegšanu uz jauno iecirkni.
5. Jelgavas stacija izsniedz neparedzētos brīdinājumus pāra virziena elektrovilcieniem, kuri ir spēkā iecirknī Jelgava – Rīga Pasažieru, kā pa pāra, tā arī pa nepāra posmu ceļiem.
6. Piepilsētas vilcienu apgrozības stacijas (izņemot 7. punktā minētās stacijas) pēc vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) nakts atpūtas izsniedz brīdinājumus šiem vilcieniem, kuri ir spēkā līdz Rīgas Pasažieru stacijai.
7. Brīdinājumus pasažieru vilcieniem, kuru vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) nakts atpūta ir organizēta stacijā, kurā nav pastāvīgās stacijas dežurantu dežūras izdod šādā kārtībā:
   7.1. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pirms nosūtīšanas no brīdinājumu izsniegšanas stacijas uz staciju, kurā ir organizētā nakts atpūta, saņem brīdinājuma veidlapu uz nepieciešamo iecirkni ar derīguma termiņu ne mazāku par 12 stundām no vilciena nosūtīšanas brīža;
   7.2. vilces līdzekļa vadītājs (mašīnists) pēc atpūtas izsauc vilcienu dispečeru un saņem no viņa neparedzētos brīdinājumus (ja tādi ir) līdz Rīga Pasažieru stacijai vai līdz stacijai, kurā ir pastāvīgās stacijas dežuranta dežūras, kur saņem jaunu brīdinājuma veidlapu;
   7.3. vadoties no brīdinājumu izdošanas stacijā un no vilcienu dispečera saņemtajiem brīdinājumiem, kā arī ņemot vērā brīdinājuma veidlapas derīguma termiņu, vilces līdzekļa vadītājs brauc līdz brīdinājumu izsniegšanas stacijai. Ja iepriekš izsniegtajās brīdinājuma veidlapas derīguma termiņš ir nepietiekošs lai pabeigtu vilciena maršrutu, brauc līdz stacijai, kurā ir pastāvīgās stacijas dežuranta dežūras, kur saņem jaunu brīdinājuma veidlapu (*Operatīvais norādījums Nr.31*).
8. Brīdinājumu izsniegšanas kārtība paliek tāda pati, ja piepilsētas elektrovilciena sastāva vietā tiek nozīmēts dīzeļvilciens, vai tā sastāvs saformēts no pasažieru vagoniem.
9. Daugavpils reģionā izvedvilcieniem brīdinājumus izsniedz katram vilcienam.

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumu 9.pielikums

Ceļu, pārmiju, signalizācijas, centralizācijas, bloķēšanas un sakaru ierīču un kontakttīkla apskates žurnāls

Datums	Stunda un minūtes	Apskates un izmēģinājumu rezultātu, kā arī konstatēto bojājumu (traucējumu) izklāsts	Attiecīgās iekārtas apkalpotāja darbiniekam paziņots par bojājumu (traucējumu)			Attiecīgās iekārtas apkalpotāja darbinieks ieradies novērst bojājumus (traucējumus)			Bojājumi (traucējumi) novērsti		
			datums	stunda un minūtes	persona, kurai paziņots par bojājumu (amats un uzvārds), paziņošanas veids (pa tālruni, rakstiski, personīgi)	datums	stunda un minūtes	iekārtas apkalpotāja darbinieka paraksts un tā atšifrējums	datums	stunda un minūtes	bojājuma (traucējuma) iemeslu apraksts un atzīme par tā novēršanu, kā arī par ierīču darbības pārbaudi; bojājumu (traucējumu) novērsušā darbinieka un LDz dzelzceļa speciālista paraksts un tā atšifrējums
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumu 10.pielikums

_____stacijas vilcienu kustības žurnāls

Pāra virziena vilcieniem

Nr. p.k.	Vilciena numurs	Laiks (h un min)		Pieņemšanas, nosūtīšanas vai caurlaišanas ceļa numurs	Laiks (h un min)		Nosūtīts		Piezīmes par dežūras pieņemšanu. Piekabināto (+), atkabināto (–), skaitītājā – krauto, saucējā – tukšo vagonu skaits pēc to veidiem. Manevru darba laiks, kas norādīts vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) maršrutā, vilciena aizturēšanas iemesli ilgāk par sarakstā noteikto laiku. Citi ieraksti
		nosūtīšana no blakus-stacijas	pienākšana stacijā		nosūtīšana no stacijas	pienākšana blakus-stacijā	vagonu skaits	vilciena masa bruto un neto (t)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Nepāra virziena vilcieniem

Nr. p.k.	Vilciena numurs	Laiks (h un min)		Pieņemšanas, nosūtīšanas vai caurlaišanas ceļa numurs	Laiks (h un min)		Nosūtīts		Piezīmes par dežūras pieņemšanu. Piekabināto (+), atkabināto (–), skaitītājā – krauto, saucējā – tukšo vagonu skaits pēc to veidiem. Manevru darba laiks, kas norādīts vilciena vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) maršrutā, vilciena aizturēšanas iemesli ilgāk par sarakstā noteikto laiku. Citi ieraksti
		nosūtīšana no blakus-stacijas	pienākšana stacijā		nosūtīšana no stacijas	pienākšana blakus-stacijā	vagonu skaits	vilciena masa bruto un neto (t)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumu 11.pielikums

Vagonu tehniskās apkopes un komercapskates žurnāls

Datums un mēnesis	Atrašanās vieta		Vagonu skaits	Tehniskajai apkopei uzrādīto vagonu numuri (vilcieniem norāda priekšējā un pēdējā vagona numuru)	Uzrādīšanas laiks (st., min.)	Persona, kura uzrādījusi vagonus tehniskajai apkopei (amats, uzvārds un paraksts)	Persona, kura pieņēmusi pieprasījumu vagona tehniskajai apkopei (amats, uzvārds un paraksts*)	Persona, kura pieņēmusi pieprasījumu vagonu komercapskatei (amats, uzvārds un paraksts*)	Tehniskās apkopes pabeigšanas laiks (st., min.)	Komercapskates pabeigšanas laiks (st., min.)	Persona, kura veikusi vagonu tehnisko apkopi (amats, uzvārds un paraksts*)	Persona, kura veikusi vagonu komercapskati (amats, uzvārds un paraksts*)	Persona, kura pieņēmusi paziņojumu par vagonu tehniskās apkopes un komercapskates nobeigumu (amats, uzvārds un paraksts)
	ceļa numurs	vilciena numurs											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

Piezīme.
* Personas paraksts nav nepieciešams, ja pieprasījums ir reģistrēts.

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumu 12.pielikums

Vilcienu dispečera rīkojumu žurnāls

Datums un mēnesis	Izsaukuma vai rīkojuma saņemšanas laiks (stundas un minūtes)	Rīkojuma Nr.	Rīkojuma saturs	Rīkojuma pieņēmēja uzvārds	Vilcienu dispečera paraksts (salasāms)
1	2	3	4	4	6

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumu 13.pielikums

Vilcienu brīdinājumu uzskaites žurnāls

Nr. p.k.	Brīdinājuma pieteikuma saņemšanas laiks, numurs. Atbildīgā persona, kura pārraidīja brīdinājumu, un stacijas dežuranta paraksts par pieņemšanu	Brīdinājuma spēkā stāšanās laiks		Brīdinā-juma termiņš (uz kādu laiku tas ieviests)	Posms, kilometrs, ceļa numurs, uz kuru attiecas brīdinājums	Brīdinājuma saturs	Brīdinājuma atcelšanas laiks		Brīdinājuma atcelšanas laiks, numurs. Atbildīgā persona, kura pārraidīja paziņojumu par brīdinājuma atcelšanu, un stacijas dežuranta paraksts par pieņemšanu
		datums, mēnesis	stunda, minūtes				datums, mēnesis	stunda, minūtes	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumu 14.pielikums

Vilcienu telefonogrammu žurnāls

Uz _____staciju

Telefonogrammu numuri		Telefonogrammas pārraidīšanas vai pieņemšanas laiks		Telefonogrammas saturs	Operatora un stacijas dežuranta paraksti par telefonogrammu pārraidīšanu vai pieņemšanu
nosūtīto	saņemto	h	min		
1	2	3	4	5	6